

Naš časopis

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Naslednja številka bo izšla v **ponedeljek, 21. decembra.**
Gradivo bomo zbirali do 7. decembra.

Covid-19 v domu upokojencev

Vrhniki dom upokojencev se spopada z okužbami stanovalcev in zaposlenih.

Ostanimo optimistični

Na Vrhniki je sredi novembra odjeknila vest, da so v domu upokojencev zabeležili prvo okužbo s koronavirusom. Nekako potihoma se je upalo, da jo bo dom odnesel »nedotaknjen«, sploh zato, ker je prvi val prestal brez okužb. A potem je v nedeljo odjeknilo, da se je v dom, kjer stanuje 240 starostnikov, vendarle »pretihotapil« covid-19. Scenarij, da bi v primeru okužbe deset ali več stanovalcev, vzpostavili zanje rdečo cono v telovadnici Partizan, se je v tistem trenutku zdel samo scenarij na papirju. Tri dni pozneje je postal resničen. V telovadnico so namestili več bolniških postelj, v petek pozno popoldne so pripeljali že prve stanovalce, okužene s koronavirusom. Vest o tem smo objavili tudi na družabnih omrežjih, kjer se je vsulo komentarjev, na srečo večina pozitivnih, ki so obolelim zaželeli čim prejšnje okrevanje, zaposlenim pa moči in zdravlja. Zaposleni vlagajo ogromne fizične in psihološke napore za oskrbo starejših v teh nepredvidljivih razmerah. Take krize postavijo družbi ogledalo. Kako se bomo v njem videli, pa je odvisno nas vseh. Zato je prav, da kljub zaostrenim razmeram v nas prevladajo pozitivno mišljenje in optimizem ter občutek za sočloveka. Ostanite zdravi.

Gašper Tominc, Naš časopis

Potem ko jo je vrhniki dom upokojencev v prvem valu epidemije koronavirusa odnesel brez okužb, se je potihoma upalo, da bo tako tudi v drugem; 13. novembra so zabeležili okužbo pri zaposlenem, pri poznejših testiranjih pa so odkri-

li še dodatne okužbe tako med zaposlenimi kot med stanovalci. Ker se je število pozitivnih večalo, so rdečo cono uredili v telovadnici Partizan zraven ZIC-a. Situacija je terjala poseben fizičen in psihološki napor vseh zaposlenih v domu, pa

tudi nekaterih znotraj lokalnega sistema zaščite in reševanja, ki so prihiteli na pomoč. Več o tem na vrhniskih straneh.

--> 6

Koronavirus

Prof. dr. Matej Tušak o nas samih

Koronakriza je naša realnost

Kaj bomo s tem naredili mi, pa je odvisno predvsem od nas samih. Prof. dr. Matej Tušak, ki živi v naših koncih, natančneje na Logu, je že večkrat v teh časih preizkušnje povedal svoje mnenje in ugotovitve, saj ga kot enega izmed vodilnih psihologov mediji radi povabijo pred kamere ali mikrofon. Tokrat smo se z njim pogovarjali predvsem, kaj lahko vsak izmed nas naredi, da bo zmožem premagati pasti ponovnega zaprtja države v boju s koronavirusom.

--> 11

Dobrova - Polhov Gradec

40 tisoč več za gasilce

V znak zahvale in spoštovanja Gasilska društva so letos zaradi odpovedi številnih prireditev prikrajšana za zaslužek, ki ga prinese uspešna organizacija dogodka. Zato je občinski svet s sprejemom rebalansa proračuna zagotovil dodatnih 40.000,00 evrov proračunskih sredstev. »To je v znak zahvale in spoštovanja,« je komentiral župan Franc Setnikar.

Več na dobrovsko-polhograjskih straneh.

--> 37

Log - Dragomer

Bližje domu upokojencev

Preverjajo projekt

Dom upokojencev Vrhnika je sredi oktobra oddal vlogo za sofinanciranje gradnje doma. Na razpis so prijaviili projekt, ki je ocenjen na skoraj 1,5 milijona evrov. Gre za novo enoto v Dragomerju, s katero bi zagotovili začasno namestitev za bivanje dvajsetih stanovalcev. Na ministrstvu trenutno preverjajo, ali prijavljeni projekt izpolnjuje vse razpisne pogoje.

--> 44

Horjul

Nov asfalt skozi Horjul

Nova pridobitev

Sredi novembra so cesto skozi Horjul preplastili in zamenjali kar 20 let star asfalt, ki ga je marsikje že zelo načenjal zob časa. Občini je uspelo pridobiti izredna sredstva za obnovo asfaltnih plasti.

--> 30

Borovnica

Čebela o projektih

Intervju z županom

Te dni mineva dve leti od lokalnih volitev. Aktualni župan Bojan Čebela županski stolček zaseda drugi mandat, torej je za njim šest let županovanja. Ob tej priložnosti smo ga povabili na malo daljši intervju, da bi predstavil nekaj njegovih vidnejših projektov, pogled naprej in svoje poglede na stvari, ki jih občani vidimo drugače.

Več si lahko preberete na borovniških straneh.

--> 27

Cankarjeva misel

Kdor ne mara luči, jo upihne sam; nato pa nima pravice, da bi preklinjal noč ...

Ivan Cankar, Bela krizantema

Kuhinje+

TRGOVINA S KUHINJAMI,
BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

50%
popust na vse modele!

+ BREZPLAČNI
IZRIS

Nemške kuhinje:
nobilia

Sušnikova 3a, za bivšo mlekarno Vrhnika - nekdanja trgovina IUUV
www.kuhinjeplus.si | vrhnika@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

NICECAR D.O.O.
AVTOKLEPARSKE IN AVTOLIČARSKÉ STORITVE
V LOGATCU, ZAPOLJE IV, 5

info@nicecar.si

030/40 50 60

POPRAVILO POŠKODB OD TOČE
POGODBENI SERVIS ZAVAROVALNICE
SODOBNO OPREMLJENA DELAVNICA
NADOMESTNO VOZILO
OČISTIMO VSAKO VOZILO PO POPRAVILU
ORIGINALNI NADOMESTNI DELI
OCENA ŠKODE KASKO ZAVEZANCEV ZAVAROVALNIC*

Allianz

triglav

SAVA
ZAVAROVALNICA

SOFTSHELL JAKNA EUROWEAR

Moška ali ženska softshell jakna blagovne znamke Eurowear EM601/EF601. Zunanja tkanina: 95% poliester / 5% elastičen. Izbirate lahko med različnimi barvami in velikostmi.

Cena z DDV
že od 45,45 €

PULOVERJEV S KAPUČO

Moški ali ženski puloverjev s kapučo Fruit of the Loom 622080/620380 70% bombaž, 30% poliester. Uredimo tisk in vezanje. Izbirate lahko med različnimi barvami in velikostmi.

Cena z DDV
že od 13,51 €

PREŠITA JAKNA EUROWEAR

Moška ali ženska prešita jakna blagovne znamke Eurowear EM701/EF701. Zunanja tkanina: 100% poliester. Podloga: 100% poliester. Izbirate lahko med različnimi barvami in velikostmi.

Cena z DDV
že od 39,89 €

Pestra izbira zimskih kap

že od 2,44 €

ZAŠČITNE MASKE
3-SLOJNE 50 KOS

9.70 €

EUROTON
Promocijska oblačila

www.euroton.si
080 43 55

Prodaja promocijskega tekstila
Cesta v Mestni log 90, 1000 Ljubljana

EUROTON
KAKOVOSTNI AVTODELI
www.euroton.si

SAILUN
ALPINE+

s certifikatom **TÜV**

že od: **39,90 €**

SAILUN TYRE

TÜV SÜD
Safety tested
Production monitored
tuv-sud.com/ps-cert

DK
DK SENČILA

SERVIS IN MONTAŽA

komarniki • rolete • žaluzije • rolo senčila • screeni
pliseji • lamelne zavese • tende • rolo garažna vrata

040 517 548

dk.sencila@gmail.com

VisitVrhnika.si

**Dedek Mraz, Božiček in Miklavža
lahko pišejo vašemu otroku.**

**Pisma lahko naročite na
WWW.JOLECOLE.SI**

MM GOZDARSTVO, d.o.o.

- ▶ SEČNJA IN SPRAVILO LESA
- ▶ PREVOZI Z GOZDARSKO PRIKOLICO
- ▶ ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ
- ▶ PRIPRAVA DRV

041/706-359

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.matic.malovrh@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

Prve novice

Metrel tudi v času koronakrize uspešno posluje in skrbi za varnost zaposlenih

Pravočasno ukrepanje in hitro iskanje ustreznih rešitev ter prilagodljivost na aktualne razmere so odlike vseh uspešnih podjetij. V horjuskem podjetju Metrel, d. d., letos izzivov nikakor ni manjkalo, a se niso predali ali obupavali in ob koncu leta poslujejo uspešno. Ne iščejo izgovorov, ampak rešitve, kar je pravzaprav edina prava pot. V kratkem pogovoru so opisali, kako sedaj poteka njihovo delo in kako je s stanjem okužb v podjetju.

--> 32

Železniške obnove v borovniški občini

SŽ Infrastruktura, d. o. o., na območju borovniške občine trenutno v okviru rednih vzdrževalnih del obnavljajo dele proge med Borovnico in Verdom. Tako so od 10. do 12. 11. 2020 zamenjale tudi zgornji ustroj proge in tirnic na enem tiru na Jelenovem mostu. Dela so potekala tudi ponoči. Obnova največjega obočnega kamnito-opečnega železniškega mostu v državi kaže, da je le-ta tudi po častitljivih 153 letih še vedno v dobri kondiciji.

--> 26

Obisk turške veleposlanice na Osnovni šoli Dobrova

Čeprav smo v obdobju epidemije in v času šolanja na daljavo, so imeli na OŠ Dobrova 9. 11. 2020 pomemben obisk: obiskala jih je turška veleposlanica njena ekselencija Esen Altug, ki ima svojo rezidenco v občini na Selu. Deveti november je dan, ko imajo v Turčiji navado posaditi drevo in njihova vlada se je odločila, da bodo tudi turški veleposlaniki po svetu posadili drevesa v državah, kjer službujejo. In tako je gospa Altug s svojo ekipo skupaj z ravnateljem Viljemom Kovačičem in pomočnico šole Romano Novak Mlinar posadila hrast na zelenici pred športno dvorano pri OŠ Dobrova.

--> 37

Sodelujte v natečaju Biodiverziteti najbolj prijazen vrt

Imate na vrtu cvetočo trato, veliko medovitih rastlin, gnezdilnico za čebele samotarke, žuželčnik, gnezdilnice za ptice in netopirje ali pa mlako? Mogoče vas obiskujejo ježi ali na vašem vrtu varno domujejo kače? Vrtovi so vedno pomembnejši življenjski prostor za številne organizme, zato v okviru projekta Life naturaviva, Biodiverziteta – umetnost življenja iščemo biodiverziteti najbolj prijazen vrt! Vrtove bodo izbirali v štirih kategorijah: hišni vrt, vrt na terasi ali balkonu, šolski vrt in društveni vrt.

--> 55

Kilometri nove sprehajalne poti

Občina Vrhnika se je jeseni lotila vzpostavitve nove rekreacijske poti, ki bo povezala Podlipsko dolino z Vrhniko. Potrebni so bili veliko kubičnih metrov peska in nekaj novih mostov, da je bila vzpostavljena 6 km dolga trasa, ki se začne pri nekdanji železniški postaji na Vrhniki, poteka do Mizarstva Vidmar, kjer zavije levo čez Barje proti Podlipi.

--> 7

Spremembe pri odmeri komunalnega prispevka

Občinski svet Občine Log - Dragomer je na oktobrski redni seji sprejel spremenjen in dopolnjen odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Log - Dragomer. V primerjavi s starim naj bi bili stroški za plačilo komunalnega prispevka za priklop na novo zgrajeno kanalizacijo nižji. Za vzorčno hišo bi bilo treba po starem odloku plačati okoli štiri tisočake, po novem pa skoraj pol manj oziroma okoli 2000 evrov.

--> 43

Finski Cankar

Županova beseda

Drage občanke, dragi občani!

Pred nami je zadnji mesec v letu. Mesec, ki je običajno mesec pričakovanja, veselja in druženja.

Mesec, ko zaključujemo tekoče delo in postavljamo načrte za prihajajoče leto. Pa naj si gre za podjetja, društva, organizacije ali občine, države. Na podlagi vseh teh analiz se delajo zaključki, delijo pohvale in nagrade in postavljajo cilji za naslednje leto. Za uspešno podjetje je to nujno potrebno. Kaj pa za uspešno delovanje nas samih? Ali delamo osebne inventure? Ali se vprašamo ali tisto kar delamo, delamo prav? Ali izpolnjujemo svojo vlogo, ki nam je dana? Ne samo v službi, temveč tudi in predvsem v krogu svoje družine in družbe. Kot mož, žena, oče, mati, ali kot sin, hčera ali kot sosed, prijatelj, občan.

V tempu življenja, ob vseh obveznostih, ki jih imamo, si težko odtrgamo nekaj časa za razmislek. Čas, ki bi ga posvetili sebi. Ne samo svojem telesu, kar je zadnja leta izredno priljubljeno (da se razumemo, za svoje telo, telesno pripravljenost je potrebno skrbeti), temveč tudi svoji notranjosti. Letošnje leto je drugačno. Četudi nismo zboleli za novim virusom, se je naše življenje spremenilo. Ukinila so se družjenja, prekinila so se kulturna in športna udeleževanja, uvedlo se je delo od doma, otroci so prešli na izobraževanje na daljavo, socialni stiki so se omejili na najnujnejše. Prišlo je do velike spremembe našega vsakdanjega ritma. Nihče tudi ne ve ali je letošnje leto samo nekakšna aritmija v ritmu življenju ali pa bo ta aritmija trajna in se bomo morali naučiti s tem živeti. Tako kot se morajo kriznim situacijam prilagoditi obrtniki in podjetja, se mo-

ramo takšnim situacijam prilagoditi mi sami. Če smo še pred letom govorili, da ni časa za naše otroke, ker imajo sto in eno obveznost, imamo sedaj obilo časa. In ravno mesec december je takšen mesec, ko se poudarja družino. Izkoristimo ta čas, ki smo ga prejeli, za čas gradnje naših odnosov v družini. Posvetimo se zakoncu, partnerju, otrokom. Preglejmo naše odnose in si postavimo cilje, načrte, želje. Ne smemo pa pozabiti na vse tiste, ki jih je in bo ta socialna distanca najbolj prikrajšala osebnih stikov. To so samski, ovdovali, starostniki. Obstajajo načini in tehnika, da se na njih spomnimo in da jim polepšamo dneve.

Konec letošnjega leta je resnično drugačen. Naloženi so nam ukrepi, ki se jih težko držimo. Morebiti se nam zdijo nesmiselni ali pretirani. Nekateri se jih iz protesta ne želijo držati. Vendar zavoljo tistih, ki so najbolj ranljivi, prosim upoštevajmo navodila. Ravno v času pisanja, smo morali iz Doma upokojencev Vrhnika, preseliti prve obolenoskrbovance v Telovadnico Partizan. Za razliko od tistih zdravih, ki svojo jezo širijo po spletnih omrežjih, so bolni odločitev sprejeli veliko bolj mirno. Zavedajo se, da lahko bolezen ogrozi tudi ostale še zdrave v domu. Kljub temu, da jim je težko, imajo čut za sočloveka, za sooskrbovanca. Zavoljo teh in zavoljo vseh zaposlenih, ki so v prvih »bojnih linijah«, moramo biti odgovorni in potrpežljivi tudi mi.

Daniel Cukjati

Vodovod treh občin

V preizkušnji je nova vrtina

JP KPV, d. o. o., vzdržuje štiri vodovodne vrtine v občinah Vrhnika, Borovnica in Log - Dragomer.

Največji sistem, ki tudi zajema vse tri občine, se napaja na črpališču Vršaj v borovniški občini.

Le-ta je sestavljen iz treh vodnjakov (vrtin) premera 50 cm. V enem od njih je začela pešati kakovost vode, zato je bil lani avgusta izključen iz obratovanja. Zato so se začele aktivnosti za novo vrtino.

Za informacije smo se obrnili na Komunalno podjetje Vrhnika, kjer je Andrej Treven pojasnil, da je novi vodnjak globok 60 metrov, njegova izdatnost pa 15 litrov vode na sekundo. »Za primerjavo: izdatnost vodnjaka, ki smo ga izključili iz

sistema, je bila 8 l/s. Sedaj na vodnjaku izvajamo spremljanje kakovosti vode glede na mikrobiološke in fizikalno kemijske parametre. Potrebno je odvzeti štiri vzorce v razmiku treh mesecev. Po prejemu poročila o skladnosti pitne vode z zahtevami pravilnika o pitni vodi bo vodnjak vključen v vodovodni sistem.« Nova vrtina tako ne pomeni samo boljše kakovosti pitne vode, ampak tudi večjo vodooskrbo, ki sledi potrebam v omenjenih treh občinah. Borovniški vršaj je zaprt vodonosnik, ki je na zgornji strani prekrit z neprepustnimi plastmi. Koliko vode doteka vanj, je odvisno od geoloških in hidroloških razmer. »Glede na geološke razmere, Borovniški vršaj leži med dvema blokoma karbonatnih kamnin, ki ga obkrožata z vzhodne in zahodne strani. Na vzhodni strani

prevladujejo spodnje jurski apnenici, ki so tudi intenzivno zakraseli.« Glede na hidrološke razmere pa je voda v treh vodonosnikih. »Na globini med 12 ter 32 m je holocenski zgornji prodni vodonosnik, ki je arteški ter prekrit z glinasto-meljno krovno plastjo. Pod zgornjim holocenskim vodonosnikom se nahaja spodnji pleistocenski medzrnski vodonosnik, kate-rega od zgornjega med seboj loči 3–5 m debela plast zbitega rdeče rjavega melja in meljne glinice. Podlago prodnemu zapisu na globini pod 50 m tvori izdaten kraško-rzopoklinski vodonosnik v dolomitih in apnenicah mezozojske starosti. Spodnji pleistocenski vodonosnik in mezozojski dolomitni vodonosnik sta hidravlično povezana,« je pojasnil Treven in dodal, da je zato dotok vode iz okoliškega hribovja počasen

in omejen. »Ocena maksimalne količine črpanja je med 20 in 25 l/s, v odvisnosti od položaja črpalke. Večje količine pa so odsvetovane, v izogib možnih negativnih vplivov kot pritegnitev onesnažene vode iz zgornjega vodonosnika.« Strošek nove vrtine financirajo vse tri občine v odstotnem deležu, ki je bil določen ob delitvi občin. »Investicija zajema pripravo dokumentacije in pridobitev dovoljenj, izdelavo vodnjaka z spremljajočimi hidrogeološkimi deli in izvajanjem nadzora in povezavo vodnjaka s kontrolnim kontejnerjem. Investicija je ovrednotena na 142.600 EUR.« Investicijo je vodilo JP KPV, za izvedbo vodnjaka in nadzor pa so bili izbrani zunanji izvajalci.

Gašper Tominc

Začeli so čistiti strugo potoka Bela

Delavci vrhniške komunale so začeli čistiti strugo vodotoka Bela.

Kot je dejal župan Daniel Cukjati, je bila že zelo zaraščena. »Posamezniki in krajevne skupnosti so nas opozarjale na zaraščenost struge z rastlinjem in odloženim muljem. Ogled na terenu je pritrnil njihovo

opozorilo, zato smo v proračunu za čiščenje vodotokov rezervirali 30 tisoč evrov. Stanovalcem ob potoku pa tudi širši soseski bo to prineslo veliko večjo poplavno varnost.« Delavci so začeli s čiščenjem pri zapornici na Stari cesti in se pomikajo po strugi navzgor proti Tankovski, do koder je tudi načrt čiščenja. Dela potekajo v sodelovanju občine s krajevnima sku-

pnostma Vrhnika Center in Vrhnika Vas. »Sodelovanje s krajevnima skupnostma je zelo dobra, vesel sem njihovih pobud in soudeležbe v projektu. V načrtu je, da se lotimo še čiščenje struge za Hribski potok. Takoj ko pridobimo ustrezna dovoljenja, bodo tudi tam zabrnili gradbeni stroji,« je še dodal župan Cukjati.

GT, foto: GT

Dvestoosmim so morali globo izterjati

Na občinski seji v drugi polovici septembra je Stanislav Bele, vodja medobčinskega inšpektorata in redarstva predstavil poročilo o delovanju omenjenega organa v minulem letu.

Na območju Občine Vrhnika je bilo v letu 2019 prejetih 72 prijav s področja inšpekcijskega nadzora. S postopki po uradni dolžnosti je bilo skupaj uvedenih 48 inšpekcijskih postopkov.

Izmed vseh uvedenih postopkov jih je bilo največ s področja nedovoljene-

ga odlaganja komunalnih odpadkov ter kurjenja, in sicer 20. S področja nedovoljene gradnje oziroma gradnje brez dovoljenja je bilo uvedenih sedem postopkov, pet postopkov pa se je nanašalo na poseg v varovalni pas občinske ceste. Drugi prekrški so se nanašali na področje prodaje zunaj tržnice in kršenje tržnega reda, na pregled prometne signalizacije in občinskih cest ter vzdrževanje prometnih površin, na onesnaževanje, na oviranje preglednosti, na ovire na cesti ter na odvodnjavanje. »Dve prijavi sta bili rešeni na kraju ogleda, saj je bilo ugotovljeno, da je prekršek neznanega pomena oziroma je povzročitelj

nepravilnost odpravil na kraju samem. Občinski inšpektorji so na podlagi določb, ki urejajo ceste, redno mesečno izvajali nadzor nad prevoznostjo in vzdrževanjem občinskih cest in o morebitnih nepravilnostih obveščali upravljavca,« je dejal Bele.

Več dela kot inšpekcija so imeli redarji. Na območju Občine Vrhnika so občinski redarji izvedli 3572 ukrepov. Zoper lastnike nepravilno parkiranih vozil je bilo izdanih 1585 ukrepov. Zaradi preokrajčitve hitrosti je bilo 1758 ukrepov.

Uvedenih je bilo 33 postopkov zoper zapuščenca vozila, 14 postopkov oviranja prometa zaradi nepravilnega

parkiranja vozil. Drugi uvedeni redarski postopki se nanašajo na področje onesnaževanja cestišča, spuščene pse ter na soglasja za postavitve radarja. Zoper pet lastnikov zapuščenih vozil so bili izdani plačilni nalogi. Izrečenih je bilo 223 opozoril ter dva opomina. Prekrškovni organ druge stopnje – inšpektorji, pristojni za vodenje postopkov na drugi stopnji, so v 898 primerih posredovali kazenske točke na Ministrstvo za pravosodje.

Kršitelji so pri prekrškovnem organu vložili 15 ugovorov in 130 zahtev za sodno varstvo. Inšpektorji, kot prekrškovni organ druge stopnje, so izdali 104 odločbe, deset

sklepov in 853 dopisov strankam. 28 zahtev za sodno varstvo je bilo predanih v reševanje na

Okrajno sodišče. »Zoper enega kršitelja je bil podan obdolžilni predlog. Drugim prekrškovnim organom je bilo predanih osem pisnih predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka. Kršitelji so v 1823 primerih plačali globo prostovoljno.

Finančnemu uradu je prekrškovni organ druge stopnje podal 208 zahtevkov za prisilno izterjavo. Izterjanih je bilo 289 terjatev,« je še pojasnil Bele.

Gašper Tominc

Virus covid 19 zašel tudi v dom upokojujencev

13. novembra so v Domu upokojujencev Vrhnika izdali poročilo, da se je tudi pri njih pojavila okužba s koronavirusom.

Kot je pojasnila **mag. Milena Končina**, direktorica doma, so se takoj povezali z epidemiološko službo in začeli vršiti testiranje vseh stanovalcev in zaposlenih v domu. Brisi so kmalu pokazali, da so pozitivni tudi nekateri stanovalci. Število okuženih je v naslednjih dneh naraščalo in ko je preseglo število deset so rdečo cono (okužene) v petek 20. novembra preselili iz doma v telovadnico Partizan. V času nastajanja tega prispevka, 21. novembra je bilo okuženih 24 stanovalcev in 14 zaposlenih, ena stanovalka pa je žal umrla.

»Zavedamo se, da so vsi ti ukrepi izjemno težki za vse nas, vendar vam zagotavljamo, da se kljub nastalim razmeram vsi prisotni zaposleni maksi-

Prevoz okuženih iz doma upokojujencev v telovadnico Partizan.

malno trudimo, da je za vse naše stanovalce kar najbolj poskrbljeno. Vsakršna pomoč in podpora je dobrodošla in le tako lahko hitreje in uspešneje premagamo virus in se postopoma vrnemo v dneve, ko bomo lahko sami krojili svoj

dan in ga preživljali po lastni izbiri in v krogu ljudi, ki jih imamo radi.« je dejala direktorica doma. Župan **Daniel Cukjati** je ob tem občane nagovoril preko občinskega facebook profila, kjer je opozoril na dosledno spoštovanje ukrepov

stroke. »Prosim vas, da se zavoljo naših starejših občanov in drugih ranljivih skupin, dosledno držite ukrepov stroke.

Nosite masko, skrbite za higieno rok, predvsem pa omejite druženja na ožje družinske članke. Kajti želim si, da bi se naši starejši občani čim prej vrnili v ustreznejše prostore.«

Gasper Tominc,
foto: GT

Asfaltirane ceste na Zaplani

Čeprav je bilo leto 2020 polno omejitev in restrikcij, nam je na Zaplani uspelo uresničiti kar nekaj zadanih projektov.

Med drugim smo uspeli asfaltirati tri cestne odseke.

V pomladanskih mesecih je bil položen asfalt na cesti proti Terpinu (nad Dolinarjem) v dolžini 100 m, poleti je bila urejena 500 m dolga cesta v Bizjanovo dolino, jeseni

pa še cesta za Omejcem, dolga približno 500 m. Na vseh treh odsekih je bilo razširjeno cestišče in urejeno odvodnjevanje. Z novimi urejenimi cestišči je krajanom omogočen boljši dostop do hiš, zimskim službam enostavnejše pluzenje, predvsem pa upamo, da odslej ne bo več vzdrževanja teh cest oziroma bodo samo manjša popravila.

Vse trije odseki so bili narejeni s sredstvi Občine Vrhnika, Krajevne skupnosti Zaplana in krajanov.

Po novem časovno neomejeno parkiranje na modrih conah

S 17. novembrom je začela veljati županova odredba, ki dovoljuje parkiranje na modrih conah brez časovne omejitve.

Ukrep velja do preklica oziroma do preklica epidemije. Na občini ob tem pozivajo občanke in občane, da omenjena par-

kirišča uporabljajo za namen parkiranja in pri tem upoštevajo prometne predpise s področja uporabe parkirnih mest.

Gasper Tominc

Nad Staro Vrhniko že raste vodohran

V začetku novembra so delavci Hidrotehnika po izgradnji temeljne plošče začeli z opaženjem sten za nov vodohran nad Staro Vrhniko.

Župan Daniel Cukjati je prepričan, da bo to pomembna pridobitev za občino. »Na Stari Vrhniki bomo zagotovili nemoteno oskrbo s pitno vodo in požarno varnost. Ker bo vodohran delo-

val kot visoka cona, bo obenem doprinesel tudi k izboljšanju tlaka v vodovodnih cevih na širšem območju, ne samo na Stari Vrhniki.« Prostornina vodohrana bo 150 m³, vanj pa se bo zbirala voda iz Borovniškega vršaja, iz katerega se tudi sicer napaja vrhniški vodovod. Po pogodbeni vrednosti naj bi gradbena dela znašala približno 191 tisoč evrov, končana pa naj bi bila do konca novembra. (GT, foto: GT)

FOTOSTUDIO TIM

VRHNIKA

PTC MERCATOR VRHNIKA, ROBOVA C. 6
TEL.: 01/750-4568, 031/474-005

www.foto-tim.com

Ugodna, kvalitetna izdelava unikatnih koledarjev 2021

Na to mesto vstavimo vašo izbrano fotografijo

od 5,90€

Svetujemo in pomagamo prenesti fotografije iz telefona na računalnik,...

Župan si je ogledal prizidek in se zahvalil zdravstvenim delavcem

Vrhnika, 30. oktober – Župan Daniel Cukjati in direktor občinske uprave Boštjan Koprivec sta se na zadnji oktobrski petek mudila v vrhniškem zdravstvenem domu, kjer sta si ogledala nov prizidek, hkrati pa se zahvalila zdravstvenim delavcem za ves njihov trud v času epidemije covid-19.

Roman Strgar, direktor zdravstvenega doma, je gostoma razkazal prizidek, ki ga

bodo po njegovih besedah v naslednjih dneh zasedli čistilci in poskrbeli za generalno čiščenje. Takoj za tem se bo vanj preselil otroški oddelek, s čimer ne bi samo izboljšali pogojev za delo pediatrom, ampak na tak

način tudi zmanjšali verjetnost za okužbo s covid-19. Po ogledu prostorov se je župan Cukjati zahvalil zdravstvenemu osebju za njihovo požrtvovalnost v času epidemije in jim hkrati ponudil roko, če lahko še

kako pomaga. Strgar je pojasnil, da ima zdravstveni dom zaenkrat dovolj zaščitne opreme.

Špela Rot, pomočnica direktorja za zdravstveno nego, je dodala, da poskušajo opremo tudi čim bolj racionalno

uporabljati. Trenutno zdravstveni dom beleži več okužb med svojimi zaposlenimi, zato so ob pojavu prve okužbe uvedli stroge preventivne ukrepe tako med zaposlenimi kot med obiskovalci doma.

Dr. Eva Gorup Cedilnik, strokovni vodja zdravstvenega doma, je pojasnila, da so med drugim zunaj postavili moder zabojnik, kjer obravnavajo potencialno in dejansko okužene paciente s koronavirusom.

Glede na to, da v zdravstvenem domu zaenkrat deluje večina ambulant in da je zaščitne opreme dovolj, je Strgar na županovo ponudbo o pomoči odgovoril, da razmere zaenkrat

obvladujejo, da pa bi jim zelo prav prišla pomoč v obliki prevozov.

Večkrat na teden se zgodi, da je potreben kakšen prevoz vzorcev, materialov ali česa podobnega v Ljubljano, kar zdravstvenemu osebju odtrga veliko časa, ki bi ga lahko koristneje porabilo za izvajanje dejavnosti v ambulanti.

Župan je obljubil, da bodo rešitev poiskali iz nabora prostovoljcev, ki jih vodi lokalna civilna zaščita, prav pa bo prišel tudi občinski Prostofer.

Gašper Tominc, foto: GT

Odprto pismo županu, občinskim svetnikom in uporabnikom Zdravstvenega doma Vrhnika

Spoštovani, na 10. redni seji Občinskega sveta Občine Vrhnika, 24. 9. 2020, je bila tudi točka, posvečena gradnji prizidka zdravstvenega doma. Obravnavano je bilo poročilo o postopku gradnje in še precej stvari, ki jih tukaj ne mislim naslavljal, ker so stvar občinskih in, kot kaže iz razprave in sklepov, še katerih drugih institucij.

Moram pa se odzvati na pomisleke o potrebnosti gradnje dodatnih prostorov zdravstvenega doma (ZD). Sam župan in nekateri svetniki so izpostavili vprašanje in dvom, ali prizidek zdravstvenega doma sploh potrebujemo. Celo to, da je občina mogoče po nepotrebnem »zapravila« tri milijone evrov, ker baje ni novih programov, ki bi se izvajali v novih prostorih. To je med zaposlenimi v ZD povzročilo veliko razočaranja in ogorčenja.

Verjetno posamezniki brez dovolj razmisleka in poznavanja situacije izrekajo določene sodbe, ne zavedajoč se posledic. Pri tem pozabljajo, da je med občani najvišja vrednota ravno zdravje in da je v teh norih virusnih časih le-to postavljeno še višje kot običajno. Za zdravje moramo ljudje najprej poskrbeti sami, potem pa nam lahko pomaga še zdravstveno osebje. Oboji za izvajanje zdravstvene dejavnosti zagotovo potrebujejo ustrezne prostore.

Sam sem na 18. redni seji Občinske-

ga sveta v letu 2017 podrobno predstavil potrebo po novih prostorih in navedel številne primere, ki so to potrebo nazorno podkrepili. Vsi občinski svetniki, ki so sodelovali v razpravi, so se strinjali, da so novi prostori ZD resnično potrebni.

Po besedah predsednika Nadzornega odbora občine so se s tem enoglasno strinjali tudi vsi člani tega odbora. Na občini se velikokrat sklicujete na mnenje tega nadzornega odbora, zakaj ga tudi tukaj ne upoštevate?

Z namenom, da si vsak bralec teh vrstic lahko ustvari svojo sodbo in da si bodo to na osnovi dejstev lahko poustvarili tudi nosilci občinske politike, bom v nadaljevanju predstavil nekaj števil in primerov, ki sem jih v večini že predstavil na omenjeni seji Občinskega sveta leta 2017. Dopolnil jih bom samo z nekaterimi zdaj znanimi dejstvi.

Pred desetimi leti je imel ZD Vrhnika 40 zaposlenih in je ustvaril dobra 2 milijona evrov prihodkov. Konec leta 2014 je imel 67 zaposlenih in je ustvaril skoraj 2,5 milijona prihodkov. Konec letošnjega leta bo najverjetneje 93 zaposlenih ustvarilo okoli 4,5 milijona prihodkov.

Preprost izračun pokaže, da bo letos glede na leto 2014 kar 84 % več prihodkov, ki jih bo ustvarilo 39 % več zaposlenih v ZD. Primerjava z letom 2010 pa pokaže več kot dvakratno povečanje prihodkov in zaposlenih. Vsa ta visoka povečanja evrskih vrednosti pomenijo predvsem veliko povečanje opravljenih zdravstvenih storitev za naše občane.

Te zdravstvene storitve morajo dodatno zaposleni izvajati, za in z uporabniki storitev v ustreznih prostorih.

V ZD smo leta 2014 imeli štiri splošne ambulante, konec letošnjega leta jih bomo imeli osem. V tem času smo dodatno pridobili še dve referenčni ambulanti, 0,37 programa ambulan-te za pljučne bolezni, 0,16 programa farmacevtskega svetovalca, program ginekologije povečali iz 0,5 na 1, dva programa fizioterapije, enega logopeda, enega zobozdravnika za odrasle, 6 izvajak Centra za krepitev zdravja, eno dodatno patronažno sestro.

Poleg vseh teh velikih povečanj ob-sega zdravstvenih programov, smo nujno potrebovali tudi dodatne prostore za nujno medicinsko pomoč. Zaradi same vsebine in načina dela NMP ter tudi formalnih zahtev Pravilnika o NMP.

Te prostore smo pridobili z dograditvijo novih in preselitvijo ginekologije, ki posledično sama potrebuje nove prostore.

Nov Center za krepitev zdravja se danes stiska v neprimernih prostorih Črna orla in z delavnicami gostuje po različnih prostorih na Vrhniki.

Da smo v ZD resnično izkoristili vse prostorske možnosti in še nekoliko več, naj nazorno pokaže še nekaj naslednjih primerov.

Za dodatni program splošne ambulan-te smo »preprosili« najemnika koncesionarja, da v najetih prostorih poleg njega, v nasprotnem terminu opravljamo ambulanto tudi mi.

Za program logopedije nam je drug koncesionar odstopil del čakalnice.

Za dodatna dva programa fizioterapije sta nam en prostor odstopili najemnici, drugega smo vzeli naši patronažci. Tako se naših deset patronažnih sester stiska v dveh prostorih skupne površine okoli 40 m². Sterilizacijo izvajamo dobesedno pod stopniščem. Na otroškem delu izvajamo v dveh

ambulantah štiri programe in še bi lahko našteval.

Vsakemu bralcu posebej prepuščam sodbo o potrebnosti novih prostorov ZD Vrhnika.

Dodal bi še veliko zahvalo vsem sodelavcem v ZD, da potrpežljivo čakajo na nove prostore, da so pozitivno prenesli vse motnje med gradnjo in da se kljub motnjam v celoti posvečajo svojemu pomembnemu poslanstvu. Zaposleno zdravstveno osebje je danes veliko bogastvo in še večje bo v prihodnosti.

Dajmo jim možnost za dobro delo.

Občini Vrhnika se zahvaljujem za nove prostore in upam na dobro sodelovanje tudi v prihodnje.

Vsem uporabnikom ZD se opravičujem za motnje med gradnjo in upam, da bodo zadovoljni z novimi prostori in našo storitvijo v njih.

Čuvajte svoje zdravje, spoštujte ukrepe in skupaj premagajmo ta virus.

Direktor ZD Vrhnika, Roman Strgar

Nova ambulanta družinske medicine v ZD Vrhnika

V Zdravstvenem domu Vrhnika obveščajo, da se s tem ponedeljkom, odpre nova ambulanta družinske medicine.

Katarina Verdnik, dr.med, spec.druž.med bo s tem dnem pričela z opredeljevanjem novih pacientov.

Ambulanta se nahaja v novih prostorih zdravstvenega doma, v 1. nadstropju.

Zaradi trenutne epidemiološke situacije, v zdravstvenem domu še vedno veljajo strožji varnostni ukrepi.

Zato je pred opredelitvijo in podpisom izjave o izbiri osebnega zdravnika obvezno predhodno naročilo na telefon

01-810-66-63 v ordinacijskem času ambulan-te, objavljenem na spletni strani zdravstvenega doma.

Pričakujeta vas zdravnica Katarina Verdnik in diplomirana medicinska sestra Judita Jerina.

Deblak bo postavljen na ogled šele čez nekaj let

Trenutno je približno 15-metrski deblak v kapsulah iz epoksi smole in se suši – tako bo še nekaj let. Na fotografiji: župan Daniel Cukjati in dr. Katja Kavkler pred osrednjim delom deblaka, ki je nastal iz hrasta, ki je začel rasti v 4. stoletju pr. n. št. Ko so ga dvesto let pozneje posekali za izdelavo čolna, je moral biti zelo lepo in visoko drevo s premerom okoli 1,5 m.

Vrhnika, Ljubljana – Poleti 2015 so iz Ljubljane v središču Vrhnike, zadaj za bencinsko črpalko, potegnili na plano keltsko-rimski deblak.

Predvideno je bilo, da bo svoje mesto našel v tedaj šele nastajajočem muzeju na Vrhniki, zdaj znanem kot Doživljajsko razstavišče Ljubljana. Zaradi postopkov konzerviranja dobrih 2000 let starega deblaka le-ta v odprtem muzeju ni našel svojega mesta, ampak samo njegova silhueta. Deblak je trenutno v grosupeljskem depozitu Restavratorskega centra Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, kjer si ga je v začetku novembra ogledal tudi župan **Daniel Cukjati**. S

trenutnim stanjem ga je seznanila **dr. Katja Kavkler** iz Restavratorskega centra, ki je pojasnila, da je težko napovedati, kdaj bo deblak nared za razstavo. »Točno ne morem napovedati. Ocenjujem, da bo v postopku konzerviranja vsaj še nekaj let. Koliko let natančno - tri, pet ali deset - je težko napovedati, ker se fizike ne da prehitovati, pa tudi vsak predmet se obnaša na sebi lasten način.« V povprečju se namreč deblak suši približno en centimeter na leto. Na nekaterih mestih je debel tudi deset in več centimetrov.

»Po dvigu deblaka leta 2015 smo površino lesa očistili površinskih muljev in sedimentov, nato smo pripravili nosilne kapsule, da bi ohranili njihovo obliko in preprečili dodatne poškodbe. Na ta način smo ga lahko premikali, kajti bil je tako mehak, da

ni držal lastne teže,« je pojasnila dr. Kavklerjeva. Vse dele deblaka so arheološko pregledali, dokumentirali in 3D lasersko skenirali. »Deblak smo nekaj let namakali v demineralizirani vodi, da se je les očistil od znotraj, saj bi v nasprotnem primeru lahko te nečistoče vplivale na kasnejši postopek. Tako očiščen deblak samo v nadaljevanju za približno leto dni namočili v vodno raztopino melaminske smole, ki je prepojila celotno debelino lesa in tako učvrstila njegovo konstrukcijo. Od lanskega septembra deblak sušimo, kar bo trajalo kar nekaj časa. Na koncu bo sledil še postopek premazovanja s površinsko zaščito in sestavljanje deblaka.«

Gašper Tominc

V Podlipi širijo cestišče

Tudi letos je druga polovica leta na relaciji Podčelo–Podlipa v znamenju krajših zastojev, ki so posledica prenove cestišča.

Občina je prvi odsek med Podčelom in odcepom za Trčkov grič obnovila leta 2016, od tedaj pa vsako leto doda še nekaj sto metrov asfalta v smeri proti Podlipi. Letos gradbeni stroji brnijo v Žabji vasi, kjer bodo razširili cesto, zgradili pločnik in javno razsvetlavo. »Veseli me, da bodo krajani Podlipse končno deležni ne samo večjega prometnega udobja, ampak tudi večje prometne varnosti. Sprehod skozi vas ali potiskanje otroškega vozička ne bo več tvegano početje,« komentira nastajajočo pridobitev Podlipse župan Daniel Cukjati, ki pri tem ne pozabi pohvaliti tudi krajevne skupnosti, ki je

pomagala po svojih močeh. Za petstometrski odsek je bil na razpisu izbran izvajalec CPK iz Kopra, ki mora dela končati v začetku naslednjega leta.

Projekt bo občino stal 407.623,62 EUR z DDV. Ureditev preostanka ceste je predviden v letu 2021. (gt)

Šest kilometrov nove sprehajalne poti

Jeseni se je občina lotila vzpostavitve nove rekreacijske poti, ki bo povezala Podlipsko dolino z Vrhniko.

Potrebni je bilo veliko kubičnih metrov peska in nekaj novih mostov, da je bilo vzpostavljena 6 km dolga trasa, ki se začne pri nekdanji železniški postaji na Vrhniki, poteka do Mizarstva Vidmar, kjer zavije levo čez Barje proti Podlipi. Župan Daniel Cukjati je dejal, da je trenutno

narejena do kmetije Bukovc, prihodnje leto pa načrtujejo, da jo bodo podaljšali še do Podlipse. Gre za sprehajalno pot po ravnini, primerna je tako za kolesarjenje kot za sprehod. »V načrtu imamo še, da pot tudi primerno označimo, da ne bo kakšnih dvomov o pravilni smeri, ter namestimo še kakšen koš ali klopec,« je še povedal župan in dodal, da Vrhnika potrebuje zeleno zaledje, ki omogoča sproščen odih v naravi.

Gašper Tominc, foto: GT

Rekreacijska pot v Podlipi

Letos je – kljub vsem oteževalnim okoliščinam – naša Podlipska dolina bogatejša za rekreacijsko pot.

Že v prejšnjem mandatu, ko sem bila še v Svetu KS, smo o tem začeli aktivno razmišljati, letos pa je bil načrt tudi uresničen. Že takoj se je pokazalo, da je pot med domačini odlično sprejeta. V teh koronačasih, ko smo omejeni na gibanje znotraj svojih občin, je rekreacijska pot v Podlipi kot nalašč za prijeten sprehod z družino. Primerna je tudi za prve kolesarske podvige naših najmlajših, ki se na tak način izognejo nevarnostim glavne prometnice skozi našo dolino. Rekreacijsko pot sem tudi sama že nekajkrat v celoti prehodila in enkrat tudi prekolesarila, vedno pa sem srečala veliko domačinov. Pot je primerna za vse, tako tiste najmlajše s presežkom energije kot tudi za malo manj mlade, ki si pri hoji radi pomagajo s palicami. Speljana je po ravnem, brez vzponov in spustov in verjamem, da jo bodo z veseljem uporabljale tudi mamice za sprehod s svojimi malčki v vozičkih. V jesenskem času, ko so dnevi že občutno krajši, je najprijetnejši sprehod sredi dneva, da ujamemo čim

več sončnih žarkov, se nadihamo svežega zraka in si nabereimo nove zaloge vitamina D. Rekreacijska pot je urejena od domačije Pri Bukovc pa vse do glavne ceste Vrhnika–Horjul. Večinoma poteka ob potoku Podlipsisčica, po sredi doline. Zaenkrat je pot v odličnem stanju in upam, da bo tako tudi ostalo. V prihodnje je v načrtu nadaljevanje trase, ki je zarisana po južni strani doline, v osojah. Potekala bo od betonskega mostu čez Podlipsisčico pa vse do središča Žabje vasi v Podlipi. Predvidevam, da bo ta del poti zelo obiskan predvsem v poletnih mesecih, saj se bomo na tak način izognili sončni pripeki in se sprehajali v prijetni senci. Če nam bodo zime naklonile obilo snega, pa bo celotno rekreacijsko pot mogoče uporabiti tudi kot traso za tek na smučeh.

Ureditev rekreacijske poti v Podlipi je v celoti financirala Občina Vrhnika, domačini pa so po svojih najboljših močeh prispevali na pomoč. Pri tem velja največja zahvala članom Sveta KS Podlipa - Smrečje, še posebno pa predsedniku Boštjanu Jurjevčiču. HVALA VSEM!

Vesela sem, da živim na tako lepem koščku naše dežele in si želim, da bi ostal lep tudi za naslednje rodove.

Barbara Kuzmič, BK

Nekdanja menza IUV

Razbitina, deležna komentarjev, bi se utegnila posloviti

Vrhnika – S stečajem podjetja IUV je objekt nekdanje menze pri Kulturnem centru Vrhnika pristal v rokah Mesarstva Blatnik, pozneje pa ga je kupil nekdanji župan Cerknice Miroslav Levar, ki je želel na tamkajšnjem mestu zgraditi stanovanjski objekt.

Zdaj je nepremičnina v lasti podjetja Elgoline iz Podskrajnika.

Dejstvo je, da objekt klavrno propada, bližnja okolica pa se spreminja v nevarno smetišče razbitega stekla in druge nesnage, in to tik zraven, kako ironično, kulturnega centra, v katerem ima prostore tudi šola. Gre za objekt, ki je med Vrhniki deležen veliko komentarjev, predvsem negativnih. Za pojasnilo smo se obrnili na podjetje Elgoline, kjer nam je **Igor Gornik** pojasnil, da je objekt nekdanje menze vsakoletna tema vodstva podjetja. »Lastniki zemljišča smo od leta

2005. Takrat je bila dovoljena stanovanjska gradnja, vendar je bil otežen dostop in ni bilo uvoza z glavne ceste. Kljub temu je bil objekt v najemu in

se je izvajala gostinska dejavnost. Kasneje je Občina Vrhnika spremenila namembnost in vrste posegov v prostor. S tem je prostor izgubil na ceni, saj se

je spremenila »namenska raba«, ki dovoljuje le centralne dejavnosti, brez bivanja. Od takrat parcelo prodajamo brez uspeha. Ponudba je bila dana tudi občini. Žal se nismo dogovorili za prodajo.«

Sogovornik se strinja, da je dobil objekt zelo slabo podobo. »... Toda v tem obdobju smo s skupnimi močmi le zgradili uvoz in kolesarske steze. Podjetje je odstopilo zemljišča Občini Vrhnika. Naš načrt za prihodnost: časi za investicije niso najboljši. Dobre ideje za izvedbo nimamo. Največ, kar lahko napravimo, je rušitev objektov. Objanje z lesom in raznimi ploščami tudi v preteklosti ni bil uspešen poseg.« Gornik pravi, da trenutno še nimajo načrta za naslednje leto. »Če bo trenutna kriza popustila, se lahko nadajamo, da bomo naslednje leto le pristopili k urejanju celotnega območja parcele. Kaj več vas bomo obvestili, ko bo izdelan predlog. Bo pa verjetno naslednje leto izvedena rušitev določenih objektov okrog glavne zgradbe na Tržaški 32.«

Gašper Tominc

Obvestilo

Obvestilo o selitvi Upravne enote Vrhnika

Cenjene stranke obveščamo, da bo Upravna enota Vrhnika v torek, 1. decembra 2020, začela poslovati v novih prostorih na Stari Vrhniki 1D (nekdanja stavba vojašnice).

Zaradi omejitve širjenja nalezljive bolezni covid-19 bo poslovanje upravne enote še naprej potekalo po sistemu naročanja strank.

Telefonska številka za naročanje ostaja nespremenjena, 01/7507-850.

Mag. Gabrijela Mlinar,
načelnica

Stare fotografije (6.)

Kovinarska Vrhnika – obujanje spominov

V trenutnem obdobju smo obremenjeni z epidemijo, izrednimi razmerami in prav je, da naše misli preusmerimo in se poglobimo v obujanje prijetnih spominov.

Tako sem si pred nekaj tedni vzela čas za prejšnje izdaje Našega časopisa. Našel sem članek, ki je bil napisan ob 40. obletnici delovanja Kovinarske Vrhnika. Po naključju je mama doma našla dve zanimivi fotografiji, ki pripovedujeta zgodbo o povojnem času. Takrat je bilo na Vrhniki življenje drugačno, vsaj s stališča industrije in delovnih mest. Ponosni Vrhniki so z veseljem hodili v službo, po vojni, leta

1946, je bila ustanovljena Kovinarska Vrhnika, ki je začela z delovanjem leto pozneje. Na osnovi predhodnih priprav je prvi začel delati Anton Voljč (pozneje direktor do leta 1980) v prostorih vinske kleti, ki je bila last Franca Simona. Začeli so z nekaj denarnimi sredstvi, lastnimi orodji in stroji. Prva delovna sila sta bila vajenca (učenca v gospodarstvu), Franc Seliškar in Janez Lenaršič. Po odsluženju vojaškega roka so se jim pridružili še Franc Ferjančič, Anton Rode ter pozneje Franc Petrovčič. Za njimi se je sam z lastno odločitvijo pridružil še samostojni ključavničarski mojster Franc Simon z vsem orodjem, nekaj materiala in dvema vajencema. Kot avtor omenja v članku, si nihče ni predstavljal, da bo

iz manjše mehanične delavnice zrasla industrija, ki je bila pomemben člen v razvoju kovinarstva v takratni skupni državi. Dejavnost je kmalu preraščala okvirje občinskih meja, bili so inovatorji v času, ko je primanjkovalo obrtniških uslug s področja ključavničarske, strugarske, avtomehanične, stavbno-kleparske in druge kovinarske dejavnosti. Kovinarska je ponujala kakovostne storitve in dober glas je prinesel ugled in zaupanje.

Kot zanimivost naj navedem tudi, da so izdelovali enoosne gasilske prikolice za prevoz gasilke opreme, pozneje pa so po posameznih naročilih izdelovali tudi tako imenovane prikolice »Močilnik« za osebna vozila. Združitev z Avtomontažo je prinesla

Kovinarski še večji poudarek v programu gospodarskih vozil in takrat so nadgradnje proizvajali samo na Vrhniki. V 80. letih so razvili in proizvedli več kot sto namenskih nadgradenj za potrebe domačega trga. Kovinarska Vrhnika je bila desna roka celotnemu takratnemu gospodarstvu, v letu 1987, ob 40. obletnici delovanja, je Avtomontaža, TOZD Kovinarska Vrhnika, zaposlovala 260 ljudi in pohvalili so se lahko z zavirljivimi prihodki ob koncu leta.

Pomagali in sodelovali so tudi s kratkimi vrhniškimi podjetji. Prav z njihovo pomočjo so obnovili vrhniški avtopark, opravljali pa so tudi razne usluge vsem delovnim organizacijam v Občini Vrhnika.

Proizvajali so tudi težje karoserije, kotle za centralno ogrevanje, dele za kotalne ležaje, kamionsko opremo in razne konstrukcije po naročilih.

Poleg izjemnega dela so si vzeli tudi čas za slavlja. Tako je nastala priložena fotografija ob 20. obletnici delovanja Kovinarske Vrhnika. Ob fotografiji lahko opazite ponosne kovinarje na jeklenih konjičkih. Naj vam polepšajo dan in obudijo spomine.

Franjo Čretnik, vnuk Antona Voljča, besedilo: povzeto po: Naš časopis, 1987, št. 145. Fotografije v lasti Branke Antonije Čretnik, roj. Voljč.

Bralka opozarja na varnost pešcev v Verdu

Na nas se je obrnila bralka iz Janezove vasi, ki opozarja na visoke hitrosti vozil na cesti med Vrhniko in Verdom ter znotraj ulic Janezove vasi, kjer je hitrost omejena na 30 km/h.

»Kljub zarisanju polne črte in večkratnim merjenjem hitrosti še vedno prihaja do nevarnih prekoračitev omejene hitrosti (pri voznikih osebnih vozil in tovornjakov), tako na tej cesti kot po ulicah znotraj Janezove vasi, kot drugih nevarnih manevrov.

Ravno včeraj je neotesani voznik na prehodu za pešce (Janezova vas - vrtec Želvica) prehitel voznika, ki je pravil-

no ustavil na rdeči luči,« nam je zapisala. »Apeliram, da se čim prej sprožijo vsi potrebni ukrepi za postavitev ležečih policajev, dodatnih opozorilnih tabel ipd.

Omenjena cesta je vendarle šolska pot! Ker Janezova vas ne premore niti enega otroškega igrišča, so otroci vsekozi prisotni na ulicah. Samo vprašanje časa je, kdaj se bo zgodila tragedija. Mar moramo res čakati na to?»

Povprašali smo na občino, kjer so nam odgovorili, da so seznanjeni s problematiko objestne vožnje tako na državni cesti proti Verdu kot na ulicah znotraj Janezove vasi.

Občina bo vsekakor nasloвила na Medobčinsko redarstvo zahtevo po okrepljenem nadzoru na omenjenih odsekih cest. Občina Vrhnika samovoljno hitrostnih grbin na

državni cesti žal ne more postavljati. Za to je potrebno pripraviti projektno dokumentacijo in pridobiti vsa potrebna dovoljenja, tudi od Direkcije RS za infrastrukturo.

Če ne prej, bo vzpostavitev grbin bistveno lažja, ko bo z izgradnjo južne obvoznice omenjeni odsek ceste prešel iz države na Občino Vrhnika.

Kot je v sporočilu zapisalo občinsko redarstvo, pogosto izvajajo meritve hitrosti na regionalni cesti v Verdu v neposredni bližini semaforja.

Obljubilo je, da bo pismo bralke posredovalo Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Vrhnika, ter predlagali da se navedena problematika obravnava na naslednji seji.

Gašper Tominc

Finski Cankar vendarle na Vrhniki

Ivan Cankar živi, to je, živi njegova spominska hiša.

Umanjkano spomladansko obiskovalsko sezono je resda le deloma nadomestila uspešna jesenska sezona, ko so trume šolskih otrok zapolnile ne le malo hišico Na klancu 1, temveč jih je bila kak dan polna vsa Vrhnika. V vmesnem zatišju se je občina oz. Zavod Ivana Cankarja uspešno spopadal z razpokanimi stenami, dotrajanimi vrati, obledelo ograjo, pomanjkljivimi sanitarijami, električno ter vodovodno napeljavo in tako naprej. Pridno pa je bila v tem času nadgrajevana tudi srčika Cankarjeve hiše, to je zbirka njegovih »otrok« – dragocenih prvotiskov.

V vitrini so svoje stalno mesto našle čudovito ohranjene, trdo vezane knjige: Vinjete, Kralj na Betajnovi, Za narodov blagor, Milan in Milena, Bela krizantema, Lepa Vida, Mimo življenja, Volja in moč ter vrsta broširanih izdaj: Grešnik Lenart, Podobe iz sanj ipd. Občani so nam v tem času podarili nekaj dragocenih izvodov prvih Cankarjevih Zbranih spisov ter tudi novejšo ponatiso Cankarjevih del, za katere se najlepše zahvaljujemo.

Finci so brali Cankarja že v času njegovega življenja

Dolgo zgolj oddaljene sanje, z malo upanja na uresničitev pa je bila pridobitev prvih objavljenih prevodov Cankarjevih del. Prevajati so ga sicer začeli že zelo zgodaj, na prelomu 19. in 20. stoletja, a je vse ostalo zgolj v rokopisih. Leto 1907 pa za Cankarja ni bilo usodno zgolj zaradi Mici Kesslerjeve ali vstopa na politično prizorišče. Tistega leta so kot po tekočem traku prevodi njegovih del za-

čeli tudi izhajati. V češčini Pro blaho národa (Za narodov blagor) ter Na příkrých cestách (Na klancu), Srbi so natisnili Vinjete, njegovega Martina Kačurja pa so izdali v – finščini. Je mogoče najti še večji dokaz Cankarjeve veličine od tega, da so ga že za življenja ne le brali, temveč celo prevajali in tiskali celo daljni Finci? Je potemtakem sploh vprašanje, čemu se je James Joyce, ki je šest let za Cankarjem živel v isti ulici v Puli (Via Giulia) ter mimo pesnika, pisatelja in razvpitega politika v poznejših letih ni mogel niti v Trstu, tudi sam odločil za košate brke?

A vrnimo se k znamenitemu finskemu prevodu. Ljubljanski zvon je v januarski številki leta 1908 pisal: »Ivan Cankar v finščini. Pred kratkim je izšla knjiga: Ivan Cankar : Martin Katshur. Idealistin elämäkerta. Suomentanut Maila Talvio. Porvoossa, 1907. Maila Talvio je deklislo ime soproge vseučiliškega profesorja (slavista) v Helsingforsu Mikkola, ki je, kakor nam piše gosp. dr. Iv. Prijatelj, velika prijateljica Slovencev.«

Socialna pisateljica Maila Talvio

Maila Talvio née Winter se je rodila 17. oktobra 1871 v družino z devetimi otroki. Z devetimi leti je izgubila očeta, s šestnajstimi pa prekinila šolanje, da bi postala guvernanta svojim bratom in sestram. Že zgodaj je začela pisati. Pri dvanajsetih je spoznala in se poročila s slavistom prof. J. J. Mikkolo. Po selitvi v Helsinke se je prek moža seznanila s krogom finskih pesnikov in pisateljev. Svoje poslanstvo je našla v boju za socialne pravice delavcev in kmetov, a pri tem ostala distancirana od delavskega gibanja in idej socializma. Med skupnimi

potovanji po srednji in vzhodni Evropi jo je navdušil poljski pisatelj Henryk Sienkiewicz, katerega dela je kmalu prevedla v finščino. Njen mentor, finski pisatelj Arvid Jarnefelt, jo je vpeljal v svet ruskega pisatelja Leva Nikolajeviča Tolstoja. Med prebiranjem omenjenih velikanov svetovne literature se je na njeni mizi nekako znašel življenjepis idealističnega učitelja, ki je februarja 1907 izšel v XIII. številki Zbirke zabavnih in poučnih spisov pri Levčevi Slovenski matici.

Kaj točno jo je spodbudilo, da Martina Kačurja še isto leto prevede in izda v finščini, morda ne bomo nikdar izvedeli.

Njen bogati knjižni opus ji je prisluzil kar tri nominacije za Nobelovo nagrado za književnost, tik pred smrtjo, 6. januarja 1951, pa je prejela še častni doktorat Univerze v Helsinkih.

Martin Katshur je prispel v »Zapolje«

Do nedavnega sta, vsaj javno, po en izvod omenjenega prevoda Martina Kačurja premogli zgolj Narodna in univerzitetna knjižnica ter Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto.

Prejšnji mesec pa nas je naša vodnica Barbara Vidmar razveselila z novico, da je prav iz daljne Finske uspela pridobiti en izvod za Cankarjevo spominsko hišo. Redko dragočenoost si lahko pridete ogledat takoj, ko nam bo oblast zopet dovolila odpreti vrata muzeja.

Morda pa bomo do tedaj v stalno zbirko uspeli pridobiti še neko drugo veliko redkost, o kateri pa več prihodnjic.

Damjan Debevec, foto: BV

Znamenje ob Tržaški cesti v Sinji Gorici

V Sinji Gorici stoji tik ob Tržaški cesti znamenje, ki ga sestavljata križ iz umetnega kamna in litoželezen odlitek Kristusa.

Križ z deteljčasto zaključeni kraki (na zgornjem je vrezan napis IN/RI) je postavljen na dvojni podstavek: spodnji je kockast z zgoraj porezanimi robovi in ima na licu vrezan napis, ki pa žal ni več berljiv, zgornji je vitek pokončen kvader, v pravokotnem okviru spredaj pa ga krasi tričetrtinski relief, odlitek ženskega obraza v umetnem kamnu (cementu?), pod katerim je vklesana letnica 1912.

Glava je pokrita z oglavnico, kar lik identificira kot Žalostno Mater Božjo. Melanholična podoba z zaprtimi očmi odraža findsieciološke tendence. (Morda bi lahko bil izdelek ravno v tistem času ustanovljene Oblakove tovarne cementnih izdelkov v Logatcu – »Prva kranjska parna tovarna cementnih izdelkov po ameriških iznajdbah«).

Korpus je v obliki plitkega votlega reliefa in v višino meri 105 centimetrov, razpon rok je 93 cm. Gre za tip Križane-ga s štirimi žebli, vendar je

žebelj skozi levo nogo le oblikovna rešitev in ni v funkciji. Litoželezni zvitek za napis ni ohranjen (oz. verjetno ni bil nameščen), napis INRI je, kot omenjeno, vklesan. Kristusovo glavo nagiba na svojo desno stran, gosti lasje padajo na obe rami. Trnjeva krona je splete-

na iz dveh debelejših vejic. Vsi prsti na rokah so pokrčeni. Rana vboda s sulico na desni strani prsi je komaj vidna. Perizoma v obliki ozkega prtiča okoli ledij tvori voz na levem boku. Identičnega sinjgoriškega korpusu srečamo na pokopališkem križu

Intervju: Dr. Matej Tušak, psiholog

»Uspešni bomo takrat, ko bomo prevzeli odgovornost«

Čas koronakrize je tu, je naša realnost. Kaj bomo s tem naredili, pa je odvisno predvsem od nas samih. Bomo na koncu poraženci ali zmagovalci? Prof. dr. Matej Tušak, ki živi v naših koncih, natančneje na Logu, je že večkrat v teh časih preizkušnje povedal svoje mnenje in ugotovitve, saj ga mediji kot enega izmed vodilnih psihologov radi povabijo pred kamere ali mikrofoni. Tokrat smo se z njim pogovarjali predvsem o tem, kaj lahko vsak izmed nas naredi, da bo zmožel premagati pasti, ki jih prinaša ponovno zaprtje države v boju s koronavirusom.

Pri vašem delu spremljate različne ljudi, med drugim tudi veliko vrhunskih športnikov, podjetnikov, ljudi na raznih vodilnih položajih. Ali ste opazili kakšne večje spremembe, je nastalo drugačno vedenje ljudi v letošnjem letu, ki je brez dvoma zelo posebno?

Ena izmed zelo zanimivih ugotovitev, ki smo jih skupaj s še nekaterimi drugimi psihologi analizirali, je, da tako obdobje kljub vsemu prinaša tudi nekaj pozitivnih zaved. Trenutno smo še daleč od konca krize in lahko pričakujemo pozitivne učinke cepiva šele spomladi, okrevalje gospodarstva pa v poletnih mesecih. Naše izkušnje

ta. Nikjer ni jamstva, da ne bo naslednje leto prišel nov virus ali kaj drugega! Glede na izkušnje zadnjih 20 let je bilo kar nekaj takšnih primerov, s to razliko, da nam je uspelo zavezati vse skupaj v precej večji meri kot sedaj. Imamo srečo, da ta virus ni kot na primer ebola, zaradi katere bi praktično vsi, ki bi se okužili z njo, umrli. Po drugi strani pa bi v primeru tako smrtonosnega virusa ljudje takoj precej resneje vzeli vse skupaj in ne bi prišlo do takšnega širjenja. Tako bi že na začetku resneje upoštevali tudi ukrepe za varovanje zdravja. Pa ne pravim, da ljudje ukrepov

tniki. A na koncu mi je vedno zmanjkalo časa zase, da bi se sam več gibal. Po treh tednih prve izolacije sem se začel bistveno več gibati. V tem času se je veliko ljudi lotilo spreminjanja slabih navad. Pa naj si bo to povezano z gibanjem, kaj jemo, s kajenjem ali čezmernim pitjem alkohola.

Zakaj nastane takšen premik v našem načinu življenja, da nekaj dejansko spremenimo?

Ljudje potrebujemo drastično spremembo. Neke vrste travmo, da naredimo spremembo. Če je nekdo od bližnjih, s katerim smo čustveno povezani, udeležen v tisto težavo, potem sami to lažje spremenimo. Dandanes že skoraj vsak izmed nas pozna nekoga, ki je zbolel in je doživel hude zaplete ali je morda celo umrl. Čeprav sam delujem na področju vrhunškega športa, ki je super zadeva, želim poudariti, da vrhunski šport ni nujno potreben za preživetje, gibanje pa je! In mi smo vrhunski športni narod glede športnih dosežkov, nismo pa še vrhunski v tem, da bi se veliko ljudi preventivno ali rekreativno ukvarjalo s športom.

V času korone se je zgodilo, da je veliko ljudi kar naenkrat imelo veliko več časa. Najprej so samo gledali televizijo, jedli in kuhali, zato je na začetku tudi zmanjkalo kvasa, potem pa smo hitro ugotovili, da se je treba tudi več gibati. Tako smo začeli pomen gibanja postavljati v ospredje. Prav tako tudi odnose in način komuniciranja. V tem času so naša sodišča zasuta z ogromno zahtevkov za ločitev, ker ljudje preprosto ugotavljajo, da drug z drugim ne morejo več živeti. Redkokdaj se zgodi, da je to, da naša sodišča delajo prepočasni, nekaj pozitivnega, ampak v tem primeru je tako. Preden bodo vse vloge prišle na vrsto, se bodo prenekalet medtem že pobotali, ker bodo morali delati na odnosu. Vedno mora biti izkušnja dovolj boleča, da pridemo iz razmišljanja o spremembi v realnost in prevzamemo odgovornost.

Letos so se veliki premiki zgodili tudi v gospodarstvu. Mnogo podjetij je ugotovilo, da zaposleni delajo bolje, če delajo od doma. Poleg tega lahko privarčujejo pri najemu prostora, ker naenkrat ne potrebujejo vseh zaposlenih v pisarnah. Večina podjetnikov, ki delujejo globalno in so ves čas potovali z enega konca sveta na drugega, prevozili na tisoče kilometrov, bili veliko zdoma in nenehno utrujeni, so ugotovili, da lahko veliko sestankov opravijo na daljavo. Seveda bo še vedno treba potovati in se srečevati zaradi vzpostavljanja stikov, a zakaj bi moralo pet ljudi z letalom v Hong Kong, če se lahko dobijo prek spleta in se vse dogovorijo. Manj potovanj pomeni tudi manjšo obremenitev za okolje, kar je nedvomno tudi eden od pozitivnih učinkov pandemije. Ne verjamem, da se bo tak način poslovanja, kot smo ga bili vajeni, vrnil. Seveda bomo še vedno potovali in šli na sestanke nekam zelo daleč, a bo tega bistveno manj. Tudi pri dopustih bomo bolj izbirali in šli nekam, kjer naj je res lepo. Verjetno ne bo takega množičnega turizma, ampak bomo res bolj izbirali, kam bomo šli in bomo za to pripravljani tudi več plačati. In tu je že recimo priložnost tudi za naše gostince in turistične delavce. Naši gostinci, ki znajo ponuditi dobro hrano in dobra vina, bodo zagotovo po teh težkih časih zopet našli goste, ki bodo pripravljeni tudi več plačati za kakovost.

Ali pravite, da je kriza lahko tudi priložnost za gospodarstvo?

Nedvomno. Zavedati pa se moramo, da čisto vsi, ki nekaj prodajajo ali proizvajajo, v krizi ne

morejo preživeti. Vedno je tako, da v takšnih preizkušnjah preživijo tisti, ki so najboljši, ki so aktivni in sposobni prilaganja in trgu ponudijo tisto, kar trg potrebuje. Naj navedem primer iz moje družine. Sestra in njen mož imata zelo priznano gostilno. A v teh časih sta omejena le na tisto, kar lahko razvažajo strankam. Kljub temu nista obupavala, ampak se domislila pasterizacije goveje juhe, ki jo v stekleničkah prodajata po vsej Sloveniji. V pripravi imata še enako zgodbo z zelenjavno juho. In to je gostilna v Naklem z izjemno tradicijo, kjer je cesar Franc Jožef prvič jedel kranjsko klobaso. Kar želim poudariti, je, da ljudje, ki hočejo biti uspešni, bodo vedno našli pot, kako se prilagoditi. Seveda pa imamo tudi ljudi, ki se bodo v vsaki situaciji pritoževali, iskali številne izgovore in razloge zakaj ničesar ne morejo.

Torej se je prav sedaj v teh časih pokazalo, kdo je sposoben iskati rešitve in kdo išče razloge za lasten neuspeh v drugih?

Točno to. V mojih predavanjih podjetnikom vedno govorim o dejavniki uspeha in jim med drugim pokažem risanko znanega psihologa z naslovom Kdo je premaknil moj sir. Zgodba pripoveduje o dveh majhnih ljudeh in dveh miših, ki živijo v labirintu, kjer je prostor z ogromno količino sira. Torej bi po naše to pomenilo, da je tam ogromno nekaj dobrin, nekaj, kar si želimo in nas osrečuje. Zgodba se odvija tako, da vsi skupaj, navajeni lagodnega življenja, kjer je bilo vedno dovolj vsega in niso nikdar niti pomislili, da lahko kdaj zmanjka sira, pride do trenutka, ko sira ni več! Miši sta hitro našli novo pot in nista obupavali nad novo stvarnostjo in na kocu prišli zelo hitro do novega sira. Medtem sta se človeka pritoževala, nikakor nista mogla dojeti, da je nova stvarnost drugačna, kot sta si jo predstavljala. Eden izmed njih se opogumi in gre v labirint iskat nov sir. Seveda mu ne uspe takoj, vmes se izgubi, pade, a ne obupa in pride najprej do majhnih koščkov sira. Prinese jih prijatelju in ga vabi, da bi skupaj iskala naprej, a ga žal ne poslušata in ne more naprej. Tisti, ki se je vsak dan trudil, je še vztrajal in našel ogromne količine sira. Kljub temu pa je vsak dan preverjal, ali je sir še tam, in iskal, če ga je morda kje še kaj več. Torej je šel je naprej v novo stvarnost. Ena izmed dobrih stvari pri slovenskih podjetnikih je, da smo mi že pred desetimi leti doživeli zelo hudo gospodarsko krizo, na katero takrat nismo bili pripravljani. Po tem pa smo ves čas čakali na novo krizo in se pripravljali na ta trenutek. Seveda nihče ni vedel, da bo kriza takšna, kot je ta, ampak vsi smo čakali novo. Zelo veliko podjetij je na to sedaj dosti bolj pripravljeno, kot je bilo nekoč. Sam sem trdno prepričan, da ko bomo ponovno zagnali gospodarstvo, bomo zelo hitro spet uspešni. Večina podjetij, ki so dobro pripravljena, bo s pomočjo, ki jo prejema sedaj, uspelo hitro splavati iz težav, ker imajo veliko znanja. Zgodba zase sta seveda turizem ali gostinstvo. Po moje si bo gostinstvo hitro opomoglo, medtem ko bo za turizem, ki je navezan predvsem na tuje goste, nekoliko težje. A tudi tukaj smo spet pri tem, da bodo uspešni le tisti, ki zmorejo ponuditi nekaj več. Boljšo kakovost, ki bodo z zanimivo ponudbo pridobili goste. Lep primer so bili turistični boni, s katerimi so si tisti, ki so delali dobro, lahko pomagali.

Kaj lahko naredi vsak izmed nas, torej vsak posameznik, da ga ne bosta posrkala strah in negativizem? Kako lahko najdemo pot do rešitve?

»Če pogledamo realno, z delom od doma privarčujemo tudi na času, ki smo ga sicer porabili za vožnjo na delo. Vsaj ura ali še več na dan! Mi lahko to uro zdaj porabimo zase, za rekreacijo.«

že kažejo, da so ljudje tudi spoznali, kaj jim je prinesla ta kriza tudi pozitivnega. Nekateri so se zato, ker so ostali doma, soočili z realnostjo, ki je mnogokrat pokazala, da se s partnerjem sploh ne zna pogovarjati, da živijo drug mimo drugega. Morda imajo z otroki grozen odnos in so pozabili na vzgojo. Veliko ljudi je spoznalo, da so vzgojo povsem prepustili učiteljem, vzgojiteljem in trenerjem, sami pa svoje otroke le še materialno opremljajo, vse druge stvari pa peljejo drugi namesto njih. Vsi, ki so to spoznali že v prvem valu epidemije, so dojeli, da je treba nekaj spremeniti. Zavedali so se, da smo fokus premaknili na materialne dobrine, namesto da bi se trudili, da bi znali komunicirati med seboj. Pokazalo se je tudi, da nam, kot človeštvu, življenje lahko prinese še veliko podobnih preizkušenj, kot je sedaj

niso upoštevali v službi. Menim, da je bilo največ neupoštevanj zaradi zasebnih druženj, kar je pač posledica tega, da se ljudje radi družimo in da nismo dovolj resno jemali narave tega problema. Pri stiku z ljudmi, ki jih nismo poznali, smo bili dobro zavarovani, medtem ko pri stiku s sorodniki, sosedi in prijatelji, tega nismo upoštevali. Drugi val je pokazal prav to! Ko je bilo enkrat virusa dovolj in je krožil med ljudmi, si ga lahko dobil kjerkoli. A naj se vrnem k stvarim, ki sem jih skupaj s kolegi psihologi opazil, da so se obrnile na bolje. Gibanje je že ena takšna stvar. Sedaj se več gibljemo, bolj se zavedamo tega, kako pomembno je za naše zdravje. Celotno pri sebi sem opazil spremembo. Sam sem si zadnjih 20 let govoril, da se moram več gibati, pa nekako ni šlo. Še toliko večja ironija, ker sem to jaz, ki predavam o športu in sem ves čas v stiku z vrhunskimi špor-

Nedvomno je treba postaviti neko zdravo mejo glede informativnih medijev. Spremljanje vsakodnevne informacij o tem, koliko je novih okužb ali koliko ljudi je umrlo, naj bo le toliko, da smo seznanjeni s trenutnim stanjem. Da vemo, kako ravnati, kako se zaščititi in nič več. Nenehno prebiranje ali poslušanje teh informacij pa v kombinaciji z ljudmi, ki so nagnjeni h anksioznosti, nikakor ni dobro. Torej vsak od nas potrebuje informacije, ali je še treba biti previden in v teh časih je to vsekakor nujno. Previdni moramo biti vsi, ekstremno previdni pa vsi, ki so v rizičnih skupinah. Verjamem, da se bodo zadeve sprostile decembra in bomo božič lahko praznovali spet nekoliko bolj povezani. Zelo verjetno lahko potem pričakujemo še eno zapiranje države, kar bo posledica druženja in nakupovanj v božično-novoletnem času. Pozorni moramo biti, kako se lahko odgovorno obnašamo do sebe in do drugih ter predvsem, kaj nas čaka po koncu tega obdobja. Vprašajmo se, kaj lahko naredimo danes glede svojega dela ali našega podjetja? Mi moramo biti najbolj pripravljeni, vrhunski, da bomo dobro štartali, ko se bodo zadeve spustile. Podjetja, ki tudi v tem času delajo, s tem ne bodo imela veliko težav. Vsi, ki so zdaj v mirovanju oziroma zaprti, bodo potrebovali zagonski čas.

Zato je nujno, da so podjetja in tudi mi vsi v dobri formi. Še več. Sedaj je tudi čas, da lahko na primer poiščemo, kaj vse še lahko delamo poleg redne službe. Zakaj ne bi iskali novih priložnosti in tudi tako izboljšali družinskega proračuna. Išči rešitve, to je ključno! Zagotovo bodo prišle po tem obdobju državne investicije, ki bodo pomagale dvigovati zaposlenost, saj vidimo, da smo iz Evrope dobili zelo veliko denarja. Pravzaprav poteka kar huda bitka, kdo bo ta denar delil in si s tem ustvaril neko boniteto. To bo denar, ki je namenjen projektom. Motivacija in pozitivnost ljudi, ki bodo želeli delati v pokoronskem času, bosta zelo veliki.

A če se na kratko vrneva še v ta čas, v sedanost. V družinah se v realnosti soočamo z velikimi izzivi, delom od doma, usklajevanjem šolskih obveznosti, gospodinjstvom in na koncu je kljub vsemu tempo precej hud. Delovnik se vleče v večerne ure. Imate kakšen nasvet, kako se lahko spoprime s tem?

Urnik je tisti, ki nam vedno pomaga! Prvič nas omeji, da ne izgubljam več časa, kot je potrebno, in drugič nas prisili, da se osredotočimo in takrat res delamo tisto, kar je potrebno. Je pa ta zadeva zelo individualna. Lahko si razporedite čas tako, da dopoldne delate za službo, z otroki

za šolo in če je lep dan, za nekaj ur takoj po kosilu greste še ven. Zakaj bi čakali do petih popoldne, ko je dan kratek in torej izkoristite to možnost. A to seveda pomeni, da je treba tisti dve uri potem nadomestiti zvečer. Morda takrat, ko gredo otroci spat. Pri takšni kombinaciji ni s tem nič narobe, a potrebna je disciplina. Še pred leti, ko smo delali raziskavo v podjetjih, kaj si želijo zaposleni, smo ugotovili, da so si želeli prilagodljiv delovni čas. Se pravi, da danes lahko delam deset ur, jutri pa dve uri manj in ta čas porabim zase. Na nek način smo sedaj zaradi dela od doma celo deležni prilagodljivega urnika. A za učinkovitost je potrebna samodisciplina, ki pa je večina žal še ne premore.

Kako lahko pridobimo samodisciplino?

Kot rečeno, sta zelo pomembna urnik in razporejanje časa. Podjetjem svetujem, da ko delajo sestanke na daljavo, naj to naredijo zjutraj ob osmih. V nasprotnem primeru, če je sestanek na primer ob enajstih, si bodo nekateri privoščili dolg spanec, namesto da bi vstali ob šestih zjutraj tako kot takrat, ko so se vozili v službo. Če začnemo z delom ob devetih, je potem logično, da bomo končali šele zvečer. Če pogledamo realno, z delom od doma privarčujemo tudi na času, ki smo ga sicer porabili za vožnjo na delo. Vsaj ura ali še več na dan! Mi lahko to uro zdaj porabimo zase, za rekreacijo. Ampak to seveda ne gre, če gledamo televizijo do treh ponoči in si rečemo, da bomo tako ali tako lahko dlje spali. Ne, tako to ne gre! Poleg samodiscipline je pomembna tudi organizacija dela. Kdor ima vzgo-

jene otroke, ki so sposobni samostojnega dela, bo lažje delal. Kjer pa otroci vpadajo in motijo delovni ritem, tam seveda nastanejo težave. Če se to zgodi, je pametno, da si partnerja razdelita delo in vsak od njiju prevzame del tega bremena in si prilagodi delo na čas, ko gredo otroci spat. Pri vsem tem so zelo pomembni tudi naši cilji in motivacija. Morda je tak način sedaj idealna priložnost, da se družina poveže, da imamo skupne zajtrke, kosila. Za nekatere je bil ta čas naravnost čudovit, ni jih veliko, ampak tudi takšni so. Glede na pozitivne učinke sem prepričan, da bodo zagotovo mnoga podjetja obdržala delo od doma ali vsaj en del, kar je povezano z manjšimi stroški. S temi mehanizmi bomo zagotovo racionalizirali in pocenili delo ter dvignili zadovoljstvo zaposlenih v takšnih podjetjih.

Za konec bi dodal samo še to: pri svojem delu sem spoznal veliko vrhunskih športnikov in odličnih poslovnežev. Pa se vprašam, kaj je tisto, kar jih dela drugačne? Uspešni ljudje iščejo vzroke pri sebi, neuspešni pa drugje. Zato pravim, da dajmo kot narod počasi razumeti, da nam ne bo prav nič pomagalo, če se bomo ves čas pritoževali, ampak bo bolje, če se naučimo prevzeti odgovornost zase. Niso politiki tisti, ki so odgovorni za našo srečo, ampak mi sami. Če bomo znali pošteno delati in se prilagoditi situaciji, bomo lahko dobro živeli ne glede na to, kdo je na oblasti. Kdor je doma, naj pogleda, kaj lahko še naredi v življenju. Morda lahko postori kaj okrog hiše, za kar mu je prej zmanjkovalo časa. Tako bomo dobili občutek, da je tudi ta preizkušnja imela neko korist. Vedno je naša odločitev med tem, ali bomo uspešni ali 'luzerji'.

Zato vedno rad povem zgodbo Primoža Rogliča, našega odličnega kolesarja, kako je začel trenirati kolesarstvo. Ko je prvič poklical selektorja Andreja Hauptmana in mu dejal, da bi rad tekmoval, mu je le-ta vse skupaj odsvetoval, češ da je pri 22 letih že prestar, da bi moral biti pri teh letih že na turu in da ne bo šlo. Pa čeprav je bil Primož dobro pripravljen kolesar vrhunski športnik, ki je treniral smučarske skoke. Ko že ni več vedel, kako naj ga odslovi, mu je dejal, da za začetek rabi profesionalno kolo in da mu lahko pomaga poiskati poceni trenerja, in to je to. Povedal mu je še, da ga bo to stalo vsaj 4000 evrov. Primož se je zahvalil in odložil telefon. Čez nekaj mesecev ga je Primož ponovno poklical in vprašal, kam naj pride, da ima pripravljen denar. Primož se ni pogajal, ali lahko kaj dobi ceneje, ampak je šel v trgovino za tri mesece delat, da je zaslužil ta denar. Tudi ko je letos na dirki po Franciji, čisto na koncu, na kronometru izgubil proti Tadeju Pogacarju, si je najprej vzel minuto, da je prišel k sebi in takoj zatem čestital Tadeju. Takrat je bil z mislimi že pri naslednji dirki. Zakaj bi se ukvarjal z nečim, kar je že minilo in obupaval, ko ima pred sabo nove cilje. Dajmo poskušati posnemati take ljudi in razmišljajmo, da smo mi odgovorni zase. Iz preizkušnje lahko pridemo kot zmagovalci.

Peter Kavčič

Lionsi podarjamo otrokom

Naša vsakdanost in korona situacija, v kateri smo se znašli zemljani in občani, priključite misli in kliče po pomoči.

Najbolj ranljive skupine so starejši, upokojenci in šolo obvezni otroci iz socialno ogroženih družin.

Število ogroženih ljudi v naši občini in v sosednjih prav tako ni majhno in je zaskrbljujoče. Ni slučajno, da je naše življe-

nje takšno, kot je številno in prostrano vesolje. Vendar smo v njem, med njimi samo to, kar smo.

Dobrodelnost v svetu ljudi ima višji smisel, ko govorimo o otrocih, malih ljudeh, o človeku, kajti edino bitje je, ki hoče imeti smisel.

Člani Lions in Leo kluba Vrhnika smo z akcijo PODARIMO zbrali 15 rabljenih računalnikov, ki jih je servisiral računalniški center Molek. Nujno potrebne računalnike

smo podarili šolam in sicer otrokom, ki računalnike potrebujejo za šolanje na daljavo, ki zahteva boljše pogoje dela in učenja naših otrok. To so Osnovne šole na Vrhniki, Log Dragomer in Borovnica.

Trudimo se dobro misliti in s svojo dobrodelnostjo pomagati pomoči potrebnim. Ne bomo odmikali oči od njih in postavljali bomo vse svoje upanje nanje...

Lions klub Vrhnika

Dan D ali Veseli december

Javna prireditev s kulturnim programom Dan dobrodelnosti, ki sta ga pretekla leta organizirala Lions in Leo klub Vrhnika letos zaradi znanih razlogov odpade.

Lionsi smo se zato odločili letos obdariti otroke nekoliko drugače. S pomočjo Rdečega križa območnega združenja Vrhnika in zavoda za socialno delo, smo se odločili poiskati tiste najbolj potrebne pozornosti, tiste najbolj ogrožene otroke. Naš Levček in Božiček bosta potrkala na vaša vrata. Obdaritev bo potekala predvidoma od 21. do 24. decembra. Darila, ki jih otroci zaradi odsotnosti od doma ne bodo mogli sprejeti, bodo čakala v razdelilnici Rdečega križa in prostorih »donirana hrana« Lions kluba Vrhnika, na Tržaški cesti 24, Vrhnika.

Bodimo vse tisto, kar smo lahko, bi pričakovali naši prijatelji otroci. Delimo srečo z njimi, zdi se, da je sreča zato, da se deli to najmočnejšo silo, ki jo pošiljamo v življenja drugih otrok in se vrne v naša.

Lions klub Vrhnika

60 let Planinskega društva Vrhnika

Tomaž Stržinar: »Stojim na ramenih mojih predhodnikov, ki so vodili društvo«

Planinsko društvo Vrhnika bo decembra obeležilo 60-letnico obstoja. O prehojeni društveni poti smo se pogovarjali z aktualnim predsednikom Tomažem Stržinarjem, beseda pa je stekla tudi o društvenih načrtih.

Kje ste se nazadnje mudili v hribih ali gorah?

Nazadnje na Planini. Obisk resnejših hribov v Sloveniji pa nazadnje v avgustu, v času Planinskega tabora za mlade, ki ga organizira Mladinski odsek PD Vrhnika. Letos so bili to hribovi v okolici Robanovega kota. Drugače pa je letošnja pohodniška bera bolj slaba. Sem pa zaradi letošnjih razmer, ki jih določa virus, odkril še polno novih poti znotraj občine. S tem malo apeliram na obiskovalce Planine in na vse občane, da se povzpnejo na stolp na Planini in si za naslednji pohod izberejo enega od vrhov v tisti smeri neba, ki jim je ljubša.

Sprašujem zato, ker pravijo, da imamo Slovenci ljubezen do gora v svoji DNK? Menite tako tudi vi?

Mogoče res. Za točen odgovor bi morali vprašati znanstvenike, ki proučujejo človeški genom, če obstaja hribovski gen (*smeh, op. a.*). Mislim da ne gre toliko za ljubezen do samih gora, kot za ljubezen do narave in želje po odkrivanju novega in obenem visokega. Saj si tako bližje nebu, nekateri bi še rekli bližje nečemu, kar nas presega. In nam je narava podarila griče, hribe in skalnate vršace, tako da samo »izkoriščamo« tisto, kar imamo. Da pa potešimo še nekaj slovenske trme, je strm klanec kot nalašč za to.

Hkrati nekateri menijo, da sta pohodništvo in z njim alpinizem modni muhi.

Raje bi rekel, da je planinstvo v zadnjih letih v velikem porastu in je postalo zelo množično. Že pri nas opažamo, da se je obisk Planine zelo povečal. Če odgovorim v duhu sarkazma – kar je danes povezano s slogani zdrav življenjski slog, zeleno, naravno, eko, domače ... Na koncu še selfi na vrhu Škrlatic s klobaso v roki, potem je to modna muha. Če pa pogledamo s pozitivnega stališča, pa povečan obisk gora kaže, da je ljudem všeč narava in ne betonska džungla, da bolj zdravo živijo in prek vloženega truda, da osvojijo vrh, spoznavajo samega sebe – kaj in koliko zmorejo. Naša naloga kot društva pa je, da ozaveščamo obiskovalce gora, da je to rekreacija, ki terja odgovorno ravnanje in znanje, ter da je v Sloveniji poleg Triglava, Kočne in Grintovca še velika množica drugih hribov in gora, ki so vredni obiska. Glede alpinizma se ne bi strinjal, da je modna muha. V Sloveniji so še posamezniki, ki krogijo svetovni vrh alpinizma, na splošno pa

ni bilo narejenih večjih prebojev v osvojenih prvenstvenih smereh ali ponovitev nekaterih zelo zahtevnih plezalnih smeri, ki so bile osvojene pred desetletji z bistveno slabšo opremo takratnih alpinistov. Če za primer vzamemo skrajni primer – prvi vzpon Slovencev na Mont Everest (lani je minilo 30 let). V organiziranje so bili vključeni država, Planinska zveza Slovenije, razna podjetja kot donatorji, dostava opreme iz Slovenije v Nepal je potekala s tovornjakom, nenatančna vremenska napoved, slaba komunikacija, prehrana. Danes je vse prej naštetu na boljši ravni in posledično dostopnejšo širšemu krogu. Še vedno pa zahteva planinstvo, predvsem pa alpinizem, poleg fizične pripravljenosti tudi psihično – po domače, da v glavi vse štima. To pa se včasih pozablja. Je pa v porastu športno plezanje v dvoranah. Tudi tu smo Slovenci v svetovnem vrhu. Če omenim samo Janjo Garnbret, ki je lani na svetovnem prvenstvu na Japonskem kot prva plezalka osvojila tri naslove prvakinja, v balvanskem in težavnostnem plezanju ter kombinaciji. Vendar športno plezanje bolj sodi med športne discipline in ne toliko k alpinizmu ali planinstvu.

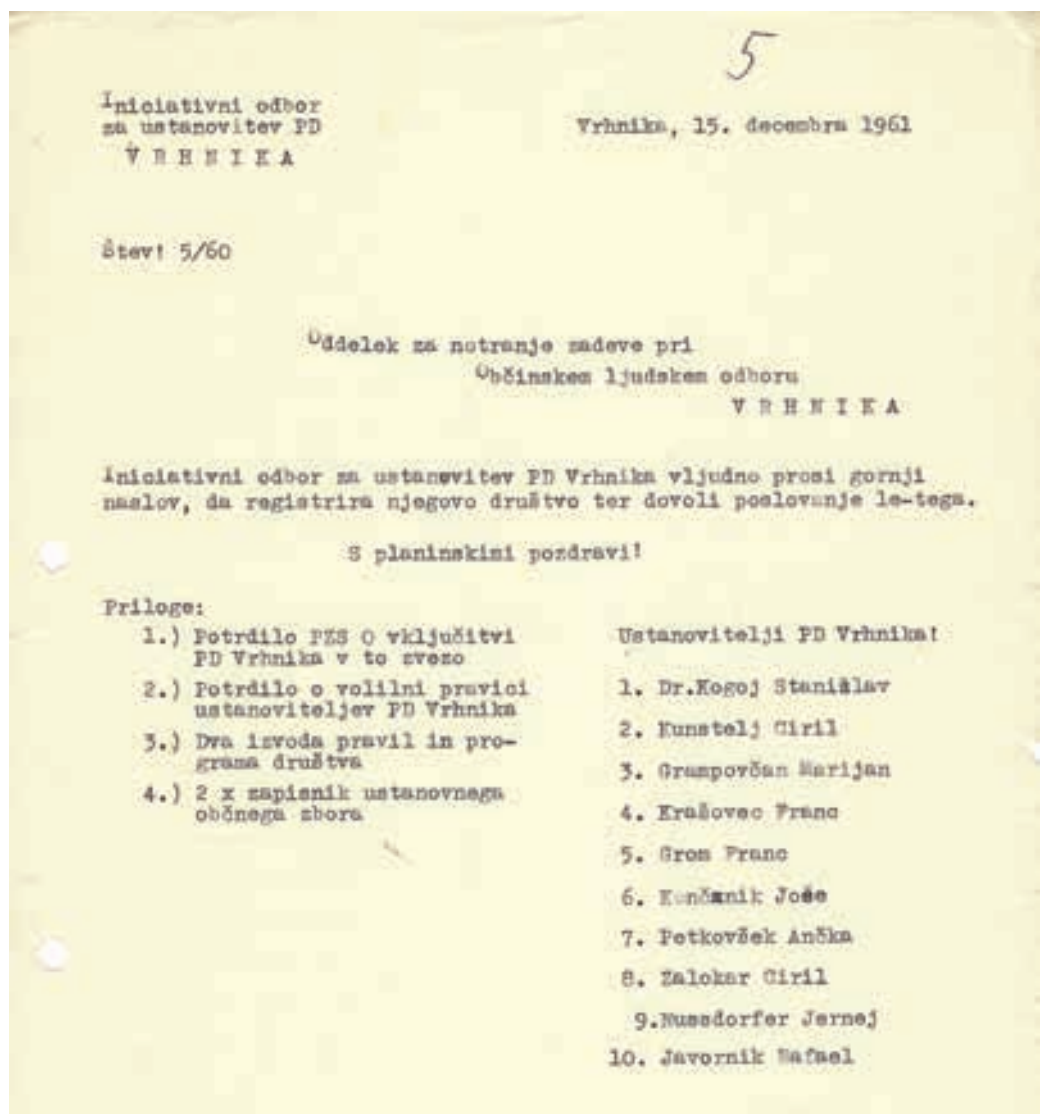
Ste si kdaj mislili, da bo skromna kočica nekoč postala kočica, ki bo na leto gostila več deset tisoč planincev?

Pred dobrimi 20 leti, ko sem se aktivno vključil v delovanje društva, si tudi v sanjah nisem predstavljal, da bo kaj take gamogoče. Pred desetimi leti, ko je na sestankih kdaj pa kdaj nanesla beseda tudi na to temo, sem si mislil, možno, da bo kdaj nova kočica, saj se obisk iz leta v leto povečuje; in pride 12. maj 2018, ko imamo veseli likof ob zaključku gradnje. Na kratko povedano: pred 20 leti ne, danes sem vesel in ponosen, da jo imamo. Res pa je, da je imela prejšnja kočica bogato in zanimivo zgodovino. V 30. letih prejšnjega stoletja je Olepševalno društvo (zdaj Turistično društvo) zgradilo leseno kočico in takrat so tudi markirali prve poti na Planino. Kočica je bila med drugo svetovno vojno uničena. V 50. letih prejšnjega stoletja so ponovno zgradili leseno kočico in stolp. Leta 1964 pa se je začela gradnja zidane kočice. Zgradili so jo iz opeke ob podiranju »stare« Gostilne Mantova, ob odprtju kočice je imel govor Ivan Michler (Vrhničan, ki je bil pionir sodobne speleologije), dela so bila opravljena z bistveno enostavnejšim orodjem kot danes. Mnogi izmed bralcev se še spominjajo te gradnje, saj so pri njej aktivno sodelovali, spominjajo se kravata, ki so visele nad krušno pečjo, zarosenih stekel pozimi, ko smo se stiskali ob peči v jedilnici. V njej sta imela Alpinistični in Mladinski odsek srečanja, predavanja in zabave. Mladinski odsek je organiziral večdnevna zimovanja za osnovnošolce. To je le nekaj utrinkov iz tistih časov. Upam in vem, da bo tudi ta kočica čez toliko desetletij tudi pripovedovala svoje zgodbe.

Kočica je verjetno dal poseben pečat prav Mitja Kovačič,

Tomaž Stržinar, nekoč načelnik mladinskega odseka, danes predsednik društva.

Ustanovna listina društva

nekdanji najemnik, ki je bil izjemen gostitelj.

Z Mitjo smo res odlično sodelovali. S svojim pristopom in okusno kulinariko je pripomogel, da se je obisk povečal. S svojo prilagodljivostjo in iznajdljivostjo pa je omogočil, da je bila ponudba hrane in pijače na Planini omogočena tudi v času gradnje nove kočice, za kar smo mu na društvu izredno hvaležni. V stari koči se je pred njim zvrstilo osem oskrbnikov in zakonskih parov, ki so vsak na svoj način pustili pomemben pečat. In njim velja velika zahvala, saj brez njih danes ne bi imeli nove kočice. Dana in Ciril Kunstelj, kot prva oskrbnika, sta delala v bistveno skromnejših razmerah. Bili pa so tudi časi, ko kočica ni imela oskrbnika. Takrat je društvo organiziralo dežurstva tako, da so posamezni člani skrbeli, da je kočica nemoteno delovala ob sobotah in nedeljah.

Koliko ljudi na leto obiše kočico ali Planino? Je bilo letos kaj drugače? Zaradi razmer so domači gostje v večjem številu dopustovali doma, se odpravljali v gore. Ste to zaznali tudi vi?

Težko je reči glede števila obiskovalcev na letni ravni, ker se nikjer ne beleži. Na palec bi lahko rekli, da v povprečju 50 ljudi na dan. Vendar je to res približna številka. Obisk je zelo velik ob sončnih sobotah in nedeljah. Predvsem je lepo

pozimi, če je sneg. Obiskovalcev pa ne ustavi niti dež. Zdaj je kočica odprta vse dni v tednu, razen ob ponedeljkih. Včasih pa je bila ob sobotah, nedeljah in praznikih. Pred desetletji je bil obisk manjši, vendar je že od nekdanj to priljubljena pohodna oz. izletniška točka tako za Vrhničane in prebivalce okoliških krajev kot za organizirane skupine iz Slovenije. Tako zaradi odredbe države kot zaradi družbene odgovornosti smo kočico zaprli že v spomladanskem pojavu virusa. Čez poletje je bila kočica normalno odprta, od sredine oktobra pa je iz enakih razlogov kot spomladi žal ponovno zaprta. Vsi skupaj upamo, da bomo ta čas prebrodili čim bolje. Zaradi omejitev potovanja se je delno poznal povečan obisk. Vendar so pri nas to dnevni pohodniki. Ni pa to kočica, ki bi bila vmesna postaja za nadaljevanje daljših planinskih tur, kot so na primer visokogorske kočice, kjer je bilo opaziti resnično povečano število nočitev.

Je kočica projekt, ki je končan ali bo v naslednjih letih deležen še kakšnih posegov? Morebiti okolica?

Izgradnja kočice iz 60. let in sedanje kočice sta bila za društvo zelo velik organizacijski in finančni projekt. Kot je videti, uspešen. Na pobudo gospodarja kočice (Roman Novak) smo konec leta 2019 ob koči postavili unikatna lesena igrala

Predhodnica današnje kočice leta 1964.

Veseli Triglavci na Ratitovcu

Markacijski odsek

(podjetja Leseno), ki poskrbijo za najmlajše obiskovalce. V drvarnici ob koči je bil narejen še dodaten točilni pult, letos pa je bila postavljena še nova biološka čistilna naprava (BČN). Tako smo nekako zaključili gradbeno-obnovitvena dela, tako, da v prihodnosti ni načrtovanih posegov. Z vsem tem si je kočica prislužila tudi dva certifikata: okolju in družinam prijazna planinska kočica, ki ju podeljuje Planinska zveza Slovenije. Prvega smo prejeli zaradi celostnega pristopa pri zmanjševanju vplivov na okolje pri gradnji kočice in zaradi vključitve BČN. Drugega pa zaradi postavitve lesenih igral, ki objemajo mogočne bukve okoli kočice. Res pa je, da ima gospodar kočice – Roman – vedno v rokavu kako novo idejo, ki jo je pripravil z vso zavzetostjo s pomočjo članov uresničiti. Vendar bodo ideje za nekaj časa ostale še v rokavu. Sedaj je na vrsti, da se posvetimo osnovni dejavnosti društva – za člane organizirati pohode in planinske taborje za mlade, izobraževati strokovni kader (planinski vodniki, markacisti in varuhi gorske narave), urejati planinske poti

in skrbeti za ohranjanje narave kot take.

Bogato zgodovino ima tudi stolp, ki je bil pred desetletji malo več kot lovška opazovalnica, zdaj pa je prepoznaven znak Planine.

Zgodovina stolpa se začne v 30. letih prejšnjega stoletja. Vendar takrat še v okviru Olepševalnega društva. Najprej je stalo 3–4 metre visoko leseno razgledišče. Leta 1934 je Olepševalno društvo postavilo 16 m visok lesen razgledni stolp, ki je bil med drugo svetovno vojno porušen, leta 1955 pa so postavili novega, ki je bil visok 21 m. Po več kot 50 letih se je porodila zamisel o zgraditvi novega, saj je bil tisti iz leta 1955 že zelo dotrajan. In leta 2008 smo s ponosom prerezali trak novega stolpa, ki je visok 21,5 m. Po obliki je podoben prejšnjemu, z glavno razliko, da ima večjo razgledno ploščad in da na njem ponosno plapolata slovenska zastava. Že v starejših zapisih zasledimo, da je bil stolp pomembna turistična točka za Vrhniko, saj je bila v 30. letih prejšnjega stoletja na ljubljanskem kolodvoru reklamna fo-

tografija stolpa. In tudi dandanes je pomemben kot turistična ponudba Vrhnike. Stolp je lepo tesarско delo; lesena konstrukcija mu daje toplino in tudi z estetskega vidika je pravi lepoteč. Planine brez stolpa si sploh ne predstavljam. Z njega imate Barje kot na dlani, ko se ozrete na levo, seže pogled do Julijcev, na desno proti Krimu, ko je Vrhnika še zavita v jesensko meglo, lahko z njega občudujete »megleno morje«, neporočeni pari pa lahko na njem izrečejo svoj usodni »da«. Po našem vzoru je tudi Planinsko društvo Žussem postavilo enak stolp na Žusmu.

Spomnim se, da je bilo pred leti slišati, da bi stolp mogoče še povišali?

Bile so ideje, ki za nas niso bile zanimive oz. smiselne, saj smo si želeli zgraditi stolp enake višine.

Lani je vanj nesrečno usekala strela, kajne?

Lani junija je strela dobesedno »skurila« zastavo in jeklenico, ožgala del enega od tramov, polomila deske na ploščadi ter del ograje. Nekaj trenutkov za tem je udarila še blizu kočice in poškodovala del električne napeljave. Vse smo uspešno sanirali. K sreči v času udara strele ni bilo nikogar na stolpu, tako da ni bil nihče poškodovan.

Planinsko društvo Vrhnika je po mojih podatkih drugo največje vrhniško društvo. S čim prepričate ljudi, da se odločijo za vstop v vaše vrste? Zakaj pravzaprav članstvo? A ni lepše v biti hribih sam?

Da imamo toliko članov, je več razlogov. Prvič – Vrhničani so že pred ustanovitvijo društva radi hodili v hribe. Prve zapise o članstvu Vrhnčanov v Slovenskem planinskem društvu, ki je predhodnik Planinske zveze Slovenije (PZS), najdemo v Planinskem vestniku že leta 1902. Tistega leta sta bila člana Gabrijel Jelovšek (takratni župan Vrhnike) in Josip Lenarčič. Kasneje, ko je bila ustanovljena PZS in posamezna društva v krajih, so se Vrhničani včlanjevali v Planinsko društvo v Ljubljani in v njegov alpinistični odsek. Drugič – društvo ima dolgo in uspešno tradicijo in s tem ugled in prepoznavnost. Tretjič – pravi, da tisti ki živimo daleč od gora, si bolj želimo k njim in Planinsko društvo, ki domuje na robu Ljubljanskega barja, je kot nalašč za to. Četrto – organiziramo zelo raznolike planinske pohode, Mladinski odsek skrbi za podmladek, Markacijski odsek vzorno skrbi za planinske poti v okolici Vrhnike, ki jih je več kot 50 km ... Se pravi, da se lahko naši člani vključijo v eno od prej naštetih dejavnosti ali kot pohodniki ali kot aktivni prostovoljci na področju planinstva in da s plačilom članarine podprejo naše prostovoljno delo na področju planinstva (vodenje pohodov, izobraževanja vodnikov, markacistov ...). Če gledamo z materialnega stališča, pa posredno s plačilom članarine pripomorejo k urejanju planinskih poti širom Slovenije, delovanju gorskih reševalcev ... Naši člani se lahko udeležijo planinskih pohodov, ki potekajo pod vodstvom planinskih vodnikov, ki imajo potrebno strokovno znanje za varno hojo v hribih, ob tem pa jih spremlja še prijetna družba. Po mojem mnenju je v hribih vedno lepše v dobri družbi. Res pa je, da je lepše na tistih poteh, kjer ni gneče oz. poti niso tako obljudene. Je pa čisto odvisno od človeka.

Planinski pohodi in izleti so kulisa vašega društva, a zadaj za vsem so vendarle ljudje, ki delajo; tu je gospodarski odsek, markacijski, okoljevarstveni ... Kako ste organizirani?

Temelj društva so aktivni prostovoljci. Upravni odbor, ki skrbi da društvo, kot organizacija deluje. Potem so tu načelniki odsekov – mladinskega, markacijskega in gospodarskega odseka ter načelnica odseka za varstvo gorske narave in vodje pohodnih skupin, ki organizacijsko skrbijo za delo na njihovem področju. Pomembno vlogo ima strokovni kader – planinski vodniki, ki po opravljenih tečajih in izpopolnjevanjih vodijo planinske pohode in taborje, markacisti, ki urejajo planinske poti, varuhi gorske narave, ki skrbijo za ohranjanje narave, gospodar, ki skrbi, da je vsa infrastruktura društva v dobrem stanju in da dela v duhu dobrega gospodarja, mentorji planinskih skupin in mladinski voditelji, ki navdušujejo mlade za hojo v hribe in vodijo planinski krožek na Osnovni šoli Ivana Cankarja in Osnovni šoli Antona Martina Slomška, urednik spletne strani, ki skrbi, da širša javnost v besedi in sliki seznanjamo z našo dejavnostjo, ter blagajničarka in računovodkinja, ki bdita nad financami. Ne smemo pa pozabiti na vse tiste

prostovoljce, ki s svojim »udarniškim« delom pripomorejo, da so speljane akcije društva.

Nobeno društvo nima dolgoročnega obstoja brez mladine. Kot mi je znano, ste bil nekoč načelnik mladinskega odseka, kajne?

Delo z mladimi mi je blizu, saj je lepo videti njihov razvoj na področju planinstva. In to delo sem opravljal z veliko mero odgovornosti, saj se v mladih letih gradijo temelji za odgovoren in spoštljiv odnos do sočloveka, narave in hribov. Mladi so pomembni, saj je na njih prihodnost vsake organizacije. Mladinski odsek (MO) je bil ustanovljen leta 1964, torej že štiri leta po ustanovitvi društva, in leta 1965 je organiziral prvi planinski tabor v Tamarju. S tem je naš MO eden najstarejših v Sloveniji in z najdaljšo neprekinjeno tradicijo organiziranja planinskih taborov. Prvi načelnik in prvi vodja tabora je bil Janez Kunstelj, ki je kasneje postal uspešen alpinist. Z zelo aktivnim delovanjem mladincev in na pobudo Janeza Kunstlja je bil iz njihovih vrst po letu 1966 ustanovljen Alpinistični odsek (AO). Na začetku je deloval kot sekcija znotraj Akademskega alpinističnega odseka v Ljubljani, potem pa je postal samostojen odsek znotraj našega društva. Žal je AO trenutno v mirovanju. MO je kmalu začel sodelovati z osnovno šolo na Vrhniki, kjer so učiteljice organizirale planinski krožek in s pomočjo planinskih vodnikov iz MO-ja organizirale planinske pohode ter planinsko šolo. To je bila nekakšna »kovnica« za kasnejše aktivne člane znotraj MO-ja. Prek mladincev sem tudi sam prišel v društvo in postal njegov aktiven član. Kot je videti, so me takratni člani MO-ja dodobra »zasvojili« s hribi in društvom, da sem bil načelnik od leta 2002 do 2019. Dolga doba, tako da mi je MO kar zlezal pod kožo. Danes deluje nova in mlada ekipa, ki v MO z mladostniško zavzetostjo prinaša svežino. In to je zame nekakšna potrditev, da sem oz. smo delali v pravi smeri. Sedaj sem v odseku samo kot stranski opazovalec, ki včasih priskoči na pomoč s kakšnim nasvetom. Z veseljem pa bom spremljal delovanje odseka še dolga leta. Vesel in ponosen sem na to, da so v vsej svoji zgodovini planinski tabori v organizaciji MO-ja potekali neprekinjeno. Ni jih ustavila ne vojna v času osamosvajanja Slovenije ne letošnji koronavirus. Torej je odsek trdoživ in zavzet za svoje delovanje.

Da se je društvo obdržalo vsa leta, je verjetno res, da imamo Slovenci planinstvo in gorništvu zapisana v gene. V teh dneh društvo praznuje 60-letnico obstoja. Boste jubilej na kakšen način posebej proslavili in kaj ostajajo vaši največji izzivi?

Vzrok, da društvo deluje že tako dolgo, je tudi v tem, da je bil zgrajen na trdnih temeljih s takratnimi ustanovnimi člani in da so ga vodili preudarni predsedniki. Isaac Newton je rekel da *stoji na ramenih velikanov*. S tem je želel povedati, da ne bi prišel do svojih odkritij, če ne bi bilo pred njim Galilea, Kopernika in drugih. Tako tudi jaz lahko rečem, da stojim na ramenih velikanov oz. mojih predhodnikov, ki so vodili društvo. Po njihovi zaslugi ima društvo za seboj bogato in lepo zgodbo, ki traja že 60 let. Društvo je bilo ustanovljeno 4. decembra 1960. Naš namen je bil, da bi letos to obeležili prav na isti datum. V začetku leta je bilo več idej, kako bi proslavili, vendar je zaradi pojava virusa spomladi ostalo samo pri tem. Za »tolažbo« bo v naslednjem letu izšel bilten, v katerem bo zajeto delovanje društva zadnjih deset let in s krajšim povzetkom od leta 1960 do 2010. Saj smo pred tem že izdali biltene ob 40- in 50-letnici. To bo nekakšna dopolnjena izdaja k prejšnjim dvema. Ko pa bodo razmere dopuščale, bomo zagotovo pripravili nekaj s čimer se bomo predstavili Vrhničanom in se povesečili ob tej obletnici. Za prihodnost so cilji, da pridobivamo aktivne člane, ki se bodo vključevali v naše akcije, se izobraževali na področju vzgoje mladih, vodenja pohodov, urejanja planinskih poti in gospodarjenja z društvom. S takim znanjem bodo pripomogli, da bo društvo opravljalo svoje poslanstvo. Izziv je tudi dogovor z občino, da so planinske poti prepoznane kot športni objekt, za katerega so potrebna tudi finančna sredstva, da se urejajo. Za zaključek pa še moje videnje planinstva oz. moj planinski moto, to je citat Tineta Marenčeta: »V hribe hoditi je svoboda, svoboda pa pomeni odgovornost.«

Pa varen korak.

Gasper Tominc

Šestdnevni potapljaški safari PK Vrhnika

Ko med potapljači pogovor nanese na potapljaški safari, večina najprej pomisli na Egipt.

Tam so safariji ena glavnih oblik potapljaškega turizma, zato ob omembi safarija v Jadranu mnogi dvignejo obrv. Potapljaški safari na Jadranu? O, da! In večina potapljačev se vrača vsako leto, tudi po večkrat.

Edi Franolič je izkušen potapljaški maček in kapitan potapljaške ladje Oliga. Iz ribiške v potapljaško predelana ladja ponuja skupini 15 do 20 pota-

pljačev vse, kar potrebujejo za udobno potapljanje in bivanje na barki. Razen spanja. No, nekateri prenočijo tudi na palubi, strehi ali v viseči mreži, razpeti med ograjama barke, a večina si zvečer raje razpre šotor na kopnem in prenoči v udobju spalne vreče. Prostora za potapljače in opremo je več kot dovolj, Oliga pa je opremljena tudi s kompresorjem za polnjenje jeklenk. Če kje, je na barki gneča le za mizo. Ko je čas za zajtrk, kosilo ali večerjo, noče biti nihče zadnji pri mizi in čeprav je kuhinja na Oligi precej majhna, hrane še nikoli ni zmanjkalo. Pravzaprav je naravnost osupljivo, kaj vse Edi

ustvari za štedilnikom, medtem ko polni jeklenke, opisuje potapljaške lokacije, deli nasvete in počne še sto in eno stvar. Pladnji hrustljivo pečenih rib vseh vrst, plošče sočnega mesa, rižote, testenine, priloge, solate in druge dobrote nikogar ne pustijo ravnodušnega. Na srečo je na strehi Olige tudi velika terasa, ki se po kosilu spremeni v enkratni prostor za počitek po okusnem obroku ...

Safari Potapljaškega kluba Vrhnika (PK Vrhnika)

Člani PK Vrhnika smo se 30. junija opravili na prvega od dveh letošnjih safarijev. Zaradi vseh zapletov s korono se nas je na krovu zbralo le devet, a zato dogodivščina ni bila nič manj zabavna. Pred nami je bilo šest dni potapljanja po Kvarnerju, načrt potopov pa je vseboval tudi nekaj lokacij, po katerih smo nekateri od nas že dolgo hrepeneli. V slabem tednu smo prenočili vsako noč na drugem pomolu – v Uvali UI (Punta Križa) na Cresu, na Premudi, na Malem Lošinju, v mestu Cres in v zalivu Torkul pri Pinezicah na Krku. V šestih dneh smo opravili skupaj 16 potopov na 13 lokacijah, prepluli pa več kot 200 navtičnih milj. Med drugim smo se potapljali na stenah Velega Čutina, v Katedrali na Premudi, na Vodenjaku, obiskali smo ladijski razbitini Etneo na Unijah in Lino pri Cresu, privoščili pa smo si tudi sproščanje v podvodju Plavnika in šolski potop v zalivu Torkul. Na Premudi smo med drugim obiskali tudi najdišče amfor, na Unijah pa ostanke antične razbitine. Ritem treh potopov na dan ni bil preveč zahteven, obenem pa je lahko, če je kdo tako želel, mirno kakashnega tudi izpustil. Ker nas je bilo na krovu le devet, smo bili deležni zares velikega prostorskega udobja, edina slaba stran pa je bila, da je čas v dobri družbi (pre)hitro minil.

Adrenalin, želva in obisk delfinov

Med plovbo smo doživeli tudi nekaj nepotapljaških prigod. Manj prijetna je bila adrenalinsko popotovanje od Unij do Cresa, za katerega smo zaradi visokih valov potrebovali skoraj štiri ure in bi jo marsikdo od nas raje zamenjal za obisk zobozdravnika. Nadvse pa smo se razveselili enkratnega prizora, ko smo na gladini uzrili veliko morskó želvo. Nepozabno srečanje s čudovito lepoticó so nadgradili še delfini, ki so nekaj časa plavali z nami in postavili piko na i.

Dva uspešno končana tečaja in skrb za ekologijo

V klubu se zavedamo, da je nenehno učenje in nadgrajevanje znanja ključno za varne potope, klubska potapljanja pa so odlična priložnost tudi za šolanje in dokončanje tečajev. Na tokratnem safariju so novi potapljaški kategoriji dosegli Marko Hlevnjak, ki je uspešno zaključil tečaj AOWD, ter Martin Podlipec, Marko Lipovec in Robert Reš ki so postali Dive Guidei. Poleg izobraževanja smo ponosni tudi na so-

Na razbiti ladji Lina

Hobotnica med koralami

Potapljaška ladja Oliga

Pot potapljaškega safarija

delovanje kluba v ekološkem projektu Blue Ocean. Na skoraj vsakem potopu smo z dna prinesli nekaj smeti in na tak način dodali svoj prispevek k čistejšemu okolju.

Hej, kdaj gremo spet?

Še preden je kapitan Edi krmo Olige elegantno približal privezu v Punatu, smo že kovali načrte za naslednji safari. Doži-

vetje je namreč zares enkratno in še dolgo ostane v spominu, tudi po zaslugi fotografij, ki nastanejo pod gladino, na krovu barke in na kopnem.

Mimogrede, poleti smo organizirali še en safari. Obiskali smo popolnoma druge lokacije, na krovu nas je bilo več kot dvajset in eno noč smo morali držati šotore, da nam jih ni odpihnilo. Ampak bilo je en-

kratno in naslednje leto bomo šli zagotovo spet! Če se nam želite pridružiti, nas najdete na Facebooku na @PKVrhnika. Dobrodošli v naši družbi!

Potapljaški klub Vrhnika
Tel.: 041 360 372
(Boštjan Turk)
E-naslov: pk.vrhnika@gmail.com
Facebook: @PKVrhnika

VisitVrhnika.si

Debur Suhih Hrušk

74% H.S.

Vrhniško združenje šoferjev in avtomehanicov se je spomnilo žrtev prometnih nesreč

Tretja nedelja v novembru je svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč, ki ga že več let obeležujejo tudi v vrhniškem združenju šoferjev in avtomehanicov.

»V Sloveniji je nosilec aktivnosti je FEVR koordinatorski v Sloveniji pa Zavod Varna pot, kateremu se ob obeležitvi pridružimo tudi druge nevladne organizacije. Letošnji slogan aktivnosti je: spominjajmo se preminulih, pomagajmo preživelim in ukrepajmo za boljšo zdravstveno oskrbo ponesrečencev.« je pojasnil Franjo Čretnik iz Združenja šoferjev in avtomehanicov Vrhnika. »V sklopu organizacije ZZŠAM Slovenije svoj poklon in spoštovanje do žrtev, ponesrečenih in svojcem izkažemo tudi člani ZŠAM Vrhnika. S prižigom svečk in krajšo spominsko slovesnostjo

običajno ob prisotnosti župana, policije, gasilcev in občanov Vrhnike obeležimo ta dan pri spomeniku našega rojaka Ivana Cankarja. Letos žal okoliščine tega ne dovoljujejo, vendar kljub trenutnim izrednim razmeram nismo pozabili na njih.«

Kot je še dejal Čretnik, se bodo s svojim preventivnim delom tudi v prihodnje zavzemali, da bo čim manj žrtev na naših cestah. "Skupaj sledimo Viziji nič," je še dejal Čretnik.

Prav tako so se v novembru člani ZŠAM Vrhnika spomnili svojih pokojnih članov. Po navadi jim na grobove položijo nagelj, s praporom pa se udeležijo komemoracije na Drči. Letošnji poklon je minil v znamenju epidemije, zato so se v spomin preminulim članom poklonili, prižgali svečko in položili ikebano pri Cankarjevem spomeniku.

GT, foto: Jaka Čretnik in Leon Novak

Letošnjo jesen že šestič po obronkih Podlipske doline

Podlipska dolina, zibel, ki leži v nedrju obrobni bregov, poraščenih z gozdovi in travniki, velja za eno najlepših zelenih in mirnih dolin naše občine.

To je stranski zaliv nekdanjega Ljubljanskega barja, kamor so se pred več tisoč leti umikali in naseljevali nekdanji prebivalci Barja. Pokrajina v vseh letnih časih vabi na sprehode in tako smo tudi mi letošnjo prvo soboto v oktobru izstopili iz svoje vsakdana in se podali na tradicionalni pohod. Ni bilo ravno najlepše vreme, imeli pa smo dovolj dobre volje, da smo pogumno krenili cilju naproti. Ker so bile poljske in gozdne poti razmočene, smo se z zbirališča v Podlipi odpravili po cesti proti Smrečju. Na razpotju proti Šentjoštu smo si ogledali etnološko zbirko, ki je s številnimi ohranjenimi predmeti popestrila pohod še zlasti tistim, ki je še niso videli. Pot smo nadaljevali v smeri Potoka in se ob vzponu

na Bendetov grič ozrli na Ljubljansko barje in notranjske hribe, nato pa se podali strmo skozi Možinetov gozd proti Lavrovcu. V gozdu je še vidna pot, ki je že dolgo nazaj služila za prevoz lesa iz Zale in naprej do železniške postaje na Verdu. Po isti poti so tvorili tudi les za ladijske jambore in opornike – bordonale za spust ladij v morje. Na posameznih mestih, še zlasti tam, kjer je pot potekala po močvirju ali mehkih tleh, so še vidne lesene okroglice, ki so stikoma položene ena ob drugi in tako preprečevale vdor koles težko obremenjenih voz.

Na vrhu Lavrovca, na nadmorski višini 884 m, kjer poteka stičišče Polhograjskega, Rovtarskega in Škofjeloškega hribovja, smo dosegli cilj. Tam se odpira lep razgled na pogorje Kamniških in Julijskih Alp, Dolenjsko in Notranjsko hribovje, Snežnik in proti zahodu na Trnovski gozd.

Ker ima vrh izrazito sončno lego, je na tistem mestu Urad za Meteorologijo ARSO leta 1964 postavil heliograf, ki meri ure sončnega obsevanja. Instrument že vsa leta upra-

vljajo domačini, sedaj Ciril Kržič. Prav tam mimo potekajo markirane poti: Evropska pešpot št. 7, Loška planinska pot, Pot ob Rupnikovi liniji ...

Na omenjeni najvišji točki našega pohoda smo se razgledali po bližnji okolici, v objektivi ujeli nekaj lepih posnetkov in se hitro vračali proti Podlipi, saj se je vreme stemnilo in opozarjalo na spremembo. Za kratek čas smo vedrili pri znancu na samotni kmetiji, ki nas je sprejel s kapljico domačega, pomalicali prigrizek iz nahrbtnika in v dežju hiteli proti smreški cerkvi. Ker padavine niso ponehale, ampak se še stopnjevale, smo poklicali domače, da so nas odpeljali na izhodišče v Podlipo. Kljub dežju ob vrnitvi smo se razšli dobre volje.

Na obrobju naše krajevne skupnosti je ostalo še kar nekaj nepoznanih poti, po katerih se bomo ob tradicionalnih pohodih sprehodili prihodnja leta. Zato vas že sedaj vabimo, da se nam pridružite.

*Zapisal in fotografiral:
Jože Malovrh*

Na Drči položili venec

Vrhnika, 31. oktober - Delegacija ZB NOB Vrhnika je pri grobnici na Drči položila venec v spomin na vse podle in umrle partizane v drugi svetovni vojni ter za vse umrle borce v seda-

njem povojnem obdobju. Tradicionalen potek komemoracije je letos okrnil koronavirus, zato so se jo udeležili le člani delegacije.

Simon Seljak

Kmetija Zaplana – doživetje narave in preteklosti

Pogled na gozdni rob v daljavi

Razgled z Zaplane (Vse foto: arhiv Zaplana)

Travniški sadovnjak

Zdrava domača hrana

V naravi, na stari hribovski kmetiji Zaplana, potekajo inovativni projekti, s katerimi kmetija dokazuje, da vpeljava novih praks lahko prinaša dodano vrednost in tako pomembno prispeva k trajnostnemu razvoju kmetije pa tudi širšega okolja rovtarskega hribovja.

Kmetija, kjer vsak obiskovalec najde miren kotic z zase, je na Marinčevem griču v Občini Vrhnika. Naravno okolje in ohranjena kulturna dediščina samotne hribovske kmetije, ki se razprostirata na več hektarjih, vsakemu obiskovalcu omogočata pristno izkušnjo doživetja prostora. Obiskovalec v tradicionalnem kmečkem okolju lahko uživa v stiku z naravo, miru, zasebnosti in kulinariki, ki temelji na sestavinah, pridelanih na okoliških kmetijah. Ravno slednje so na izvirni način podkrepili s sodelovanjem v projektu **Okus narave**, ki ga sofinancirata RS in EU v okviru javnega razpisa PRP 2014-2020: Podukrep 16.9 – Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti in dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.

Kmetija na Zaplani kot projektni partner pri projektu uspešno sodeluje že od samega začetka, saj zagotavlja prostor za izvedbo izobraževanj, za katera skrbi **vodilni partner, socialno podjetje Rudra Simha, d. o. o.**, ki upravlja več vegetarijanskih restavracij v Ljubljani in izvaja različna izobraževanja na področju kulinarike in zdravega načina življenja.

Projekt Okus narave izvaja aktivnosti s področja **ozaveščanja in izobraževanja o zdravem načinu prehranjevanja, pripravi hrane ter skrbi za okolje**, povečanja usposobljenosti članov kmetij, spodbujanja trajnostnega razvoja kmetij in medgeneracijskega sodelovanja, izmenjave znanja in izkušenj.

Na kmetiji tako potekajo izobraževalno-družabne delavnice, na katerih sodelujoči spoznavajo, kakšna so načela zdravega prehranjevanja v posa-

meznem letnem času ter kako lahko z darovi, ki nam jih v tem času ponuja narava, poskrbijo za svoje zdravje in si pripravijo preproste okusne in hranljive obroke. V okviru delavnic se sodelujoči sprehodijo po posestvu kmetije, z domačim imenom Pr' Onegovč, ki jo nosilec kmetije ureja po načelih trajnostnega razvoja in skrbi za okolje, s posebnim posluhom za tamkaj živeče ptice in druge živali. Delavnice so brezplačne in usmerjene k spodbujanju medgeneracijskega sodelovanja, izmenjavi znanja in izkušenj.

Presenečenje na kmetiji doživite že ob samem prihodu. Na koncu lokalne ceste se ob vstopu na posest odpre čudovit razgled na bližnjo in daljno okolico. V osrčju posestva je stara in dobro ohranjena kmečka hiša in od tam se odpre pogled na sosednje hribe s cerkvijo sv. Hieronima, neskončne zelene pašnike, zelenjavni vrt, star travniški sadovnjak in bogat gozd. Skrb za slednja dva je vzpodbudila aktivno sodelovanje v kar dveh evropskih **projektih EIP** (Evropsko partnerstvo za inovacije), projektu **Travniški sadovnjaki** (trajanje 11/2019 - 11/2022) in **Gozdni rob** (trajanje 6/2020 - 6/2023), ki ju sofinancirata RS in EU iz kmetijskega sklada za razvoj podeželja in se izvajata v okviru javnega razpisa za podukrep 16.5 – Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebni sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam na področju gozdarstva. V projektih kmetija na Zaplani ni osamljena, saj so v projektu aktivne še druge izbrane kmetije iz celotne Slovenije.

Kmetija na Zaplani je usmerjena v trajnostno naravnano kmetijstvo, v ohranjanje starih tradicionalnih vrst in sort sadnega drevja; uvajanje monokultur in visoka stopnja specializacije nikakor ne sodita na njen seznam. V sklopu obeh projektov so se usmerili v ponovno obujanje tradicionalnih in lokalnim razmeram prilagojenih rab tal.

Sadovnjaki so vsekakor prepoznaven in nepogrešljiv element rovtarskega podeželja. Glavni cilj projekta EIP – Travniški sadovnjaki, katerega **nosilec je Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, so uvajanje vzdržne kmetijske rabe** z namenom **povečevanje biotske in krajinske pestrosti** z ustvarjanjem

boljšega okolja za razvoj številnih organizmov (opraševalci, ptice, zelišča); **varovanje tal in podtalnice**, povečanje učinkovitosti rabe tal na manj rodovitnih zemljiščih. Pomemben cilj je tudi **prenos znanja v prakso, izobraževanje, večje kompetence pridelovalcev** na področju vzdržnega kmetovanja in **izboljšanje socialnega statusa kmetov** z uvajanjem novih konkurenčnih produktov.

K večji biotski pestrosti travniških sadovnjakov, kjer najdemo več kot 3.000 živalskih vrst, prispevajo pestri naravni elementi in raznolike ekološke razmere, večslojna sestava tal ter različno visoka drevesa. Travniški sadovnjaki so poleg **ekološke vloge** zelo pomembni tudi pri **ustvarjanju estetske, rekreacijske in regionalne identitete**. Na kmetiji v sklopu projekta potekajo raznovrstne aktivnosti.

V začetni fazi so potekali ogledi, spoznavanje kmetije in njenih dejavnosti, pri čemer so sodelujoči člani partnerstva projekta pridobivali podatke o pomembnejših lokacijah kmetije za izdelavo **načrta umestitve travniških sadovnjakov v kulturno krajino**. V nadaljevalni fazi projekta na kmetiji poteka obnova že obstoječega travniškega sadovnjakov ter vzpostavitev novih z dvonamensko rabo (paša oz. pridelava krme in sadja). Zasajene površine služijo kot poligoni za delavnice in demonstracije prenosa znanja. Poleg kmetije na Zaplani pri projektu sodelujejo tudi druge kmetije iz različnih slovenskih regij, Kmetijski inštitut Slovenije, Zavod Jabolko in podjetje 2Dom.

Na drugi strani pa se projekt **EIP - Gozdni rob**, katerega **nosilec je Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna**, nanaša na **ohranjanje vrstne pestrosti** v tistem delu gozdnega ekosistema, ki ga lahko definiramo kot gozdni rob. Govorimo o **meji med gozdom in kmetijskimi površinami**, ki ima prav posebno vlogo, saj se na majhnem območju stikajo gozdne, robne in travniške vrste, posledično je velika tudi pestrost rastlinskih in živalskih vrst. Mnogim živalskim vrstam, na primer parkljarjem, je gozdni rob nadvse privlačen, ker nudi možnost hitrega umika v zavetje gozda in obilico hrane v bogati grmovni rasti in travniški paši. Gojenje in ohranjanje gozdnega roba

je pomembno npr. za divjad, ptice, estetski videz ter stojnost gozdnega sestoja. Pri negi gozdnega roba tako ni v ospredju kakovost dreves, temveč so pomembnejše različne in številne druge funkcije. Poleg že omenjene ekološke **funkcije** lahko med drugimi opredelimo tudi **gospodarske** (prodaja gozdnih plodov in sadežev, lov, gozdarstvo), **socialne** (rekreacija, nabiralništvo, izkustveno učenje, turizem) in **estetske** oz. doživljanja gozdnega roba v okviru krajine.

Glavni cilji projekta so **izdelava smernic** za vzpostavitev, sanacijo, oblikovanje, gospodarjenje in trajnostno vzdrževanje gozdnega roba; **ohranjanje in izboljšanje vrstne pestrosti** gozdnega roba; **omejevanje razširjenosti invazivnih vrst**; **ozaveščanje** strokovne in zainteresirane javnosti o pomenu gozdnega roba; **povezovanje** različnega znanja; pridobivanje novega znanja in kompetenc ter s tem izboljšanje zaposlitvenih možnosti in ustvarjanje prihodka na podeželju, povečanje turističnega obiska vasi in rekreacijskih točk.

Tako pri projektu EIP - Travniški sadovnjaki kot pri projektu EIP - Gozdni rob je kar nekaj aktivnosti namenjenih **ozaveščanju lokalnega prebivalstva in mladih**, ki se izobražujejo v srednješolskih in visokošolskih kmetijskih programih, študentom s področja okoljskega načrtovanja in biologom, ki so oziroma še bodo preko

delavnic, predavanj aktivno vključeni v projekt. Izvedba tako raznolikih in obsežnih aktivnosti v okviru kmetije na Zaplani pa ne bi bila mogoča brez **podpore in sodelovanja Občine Vrhnika in Zavoda Ivana Cankarja** za kulturo, šport in turizem Vrhnika, ki imata zelo veliko posluha za uvajanje novosti in sprememb, ki prispevajo k ohranjanju in razvoju same kmetije ter bližnje in širše okolice.

Z uspešnim sodelovanjem v naštetih projektih na Kmetiji doživetij Zaplana dokazujejo, da z uvajanjem raznovrstnih dejavnosti skrbijo za napredek kmetije ter povečevanje usposobljenosti članov kmetije in tudi druge zainteresirane javnosti. Najlepše pa je, da vse aktivnosti na kmetiji potekajo brez posegov, ki bi obremenilno vplivali na okolje. Na tak način kmetija na Zaplani prispeva k napredku in večji inovativnosti kmetij, družbe in lokalnega okolja.

NČ

Ivan Malavašič: Maškare

Ivan Malavašič, pokojni pisatelj, pesnik, slikar in pritrkovalac iz Podlpe je za učence OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika že pred časom napisal kratko zgodbo z naslovom *Maškare*. Mladinska pripoved pripoveduje, kako so otroci pustovali včasih.

Že v januarju smo se lotili dramatizacije pripovedi in se z njo prvič predstavili februarja v tednu kulture v OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika na literarnem večeru, ki je bil posvečen našemu vsestranskemu umetniku. Na povabilo gospe

Tatjane Oblak Milčinski smo se v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine in projekta Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije z naslovom *Spoznaj, varuj, ohrani* 7. oktobra 2020 ponovno predstavili v Cankarjevem domu na Vrhniki. *Maškare* niso klasična gledališka predstava, v ospredju sta moč besede in otroška igra, s katerima smo želeli poudariti in izpostaviti močno vzgojno sporočilo, namenjeno mladim bralcem, da smo srečni takrat, ko naredimo kaj dobrega ljudem, ki so v stiski.

K svečanosti dogodka so prispevali tudi pritrkovalci iz Kulturnega društva Stara Vrhnika, ki so s svojo večščino izpopolnili našo dejavnost. Pri raziskova-

nju pisateljevega življenja in dela smo spoznali, da v svojih knjigah opisuje preprostega človeka v domačem kmečkem

okolju, vaške posebneže ter navade bližnjih krajev, kar je dandanes našim mladim bralcem precej oddaljeno. Učenci

smo ga doživljali kot humorističnega pisatelja, ki bralca razvedri in vabi k razmisleku o človekovih vrednotah, hkrati pa prispeva k ohranjanju ljudskega izročila.

Ljudska dediščina je za Slovence izrednega pomena, saj dokazuje naš stoletni obstoj, predstavlja dokaz o našem jeziku in bogatem kulturnem življenju.

Tako kot se je pisatelj »trudil, da bi njegovo delo obrodilo vsaj malo sadu« se tudi učenci OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika s svojimi dejavnostmi trudimo ohranjati našo bogato kulturno dediščino.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali pri izvedbi naše- ga kulturnega dogodka – gospe

Sonji Malovrh pri raziskovanju pisateljevega življenja in dela ter posredovanju knjižnega gradiva, gospe Joži Krvina in članom KD Stara Vrhnika, da so se prijazno odzvali našemu povabilu, našim staršem za pomoč pri rekvizitih, vodstvu naše šole za vzpodbudo in kuharjem naše šolske kuhinje, ki so posebej za nas ocvrli nadvse slastne krofe.

Nastopajoči: učenci 7. c razreda – Lovro Bernetič, Maša Černetič, Matevž Gabrovšek, Lars Marolt, Bor Mrzlikar, Jernej Osredkar, Monika Rode in Eva Zvonareva ter mentorica Ranka Keser, učiteljica slovenščine.

RK, foto: Joži Krvina

Ribniki pri stari opekarni

Že dolgo časa sem se pripravljala, da se odpravim v »bajer« na ogled ribnikov.

Vreme je bilo zelo lepo, skoraj jasno in pot me je zapeljala v Janezovo vas, natančneje v Kačurjevo ulico in potem levo v podhod avtoceste in naprej po travniku do drugega podhoda. Kar hitro sem prišla na asfaltno cesto, ki pelje v Verd. Kar s strahom sem šla zaradi vode; strah je še iz otroških let. Mama naju z bratom ni pustila v bajer ne poleti ne pozimi, da se ne bi kaj pripetilo. Pozimi so ribniki zaledeneli in v tistih časih je utonil neki deček; led je počil, ko se je drsal in utonil.

Prišla sem do ribnikov; tam je klopca za počitek. Usedla sem se in opazovala jesensko naravo. Voda se je čudovito lesketala v jesenskem soncu, bila je mirna in spokojna.

Nato sem si ogledala dva panoja, ki prikazujejo zgodovino opekarnice in vse o ladji, ki so jo pred nedavnim potegnili iz Ljubljane. Na panoju je prikaz stare opekarnice, v kateri so delavci izdelovali več vrst opeke, in to v zelo slabih delovnih razmerah za nizko plačo. Delali so po 12 ur in več na dan. Tudi moj tast je delal tam. Tašča mi je povedala, da so jim žene nosile kosila. Plačilo so dobili konec tedna v soboto. Bili so zgarani in so si v bližnji gostilni v Verdu lajšali bolečine, zagrenjenost in zgaranost s pijačo in kartami. Doma so čakali lačni otroci in žene, a tedenska plača je šla velikokrat po grlu. Pozimi ni bilo dela in so nekateri delavci delali v gozdovih.

Nato sem se odpravila po bližnji stezici okoli ribnikov. Nekaj ribičev je lovilo ribe, družinice z otroki so se sprehajale in uživale jesenske radosti. Ogledala sem si skoraj vsako drevo, ki je bilo v tisočih barvah, li-

stje pod nogami je šelestelo ... Postala sem pomirjena, brez bojazni zaradi vode.

Čudoviti ribniki, nekateri večji, drugi manjši, eni so se mi zdeli veliki kot malo morje. Zapuščeni čolni so popestrili jesensko tihožitje. Kar dolgo sem uživala v naravi, posnela veliko fotografij.

»Saj imamo morje tu, na Vrhniki,« me je prešinila misel, »voda je modre barve, sicer odsev neba, ob pomolčkih privezani stari čolnici, ribiči v tišini, vodne ptice.«

Kar nisem se mogla posloviti in zapustiti tišine v neokrnjeni naravi.

Vračala sem se po asfaltni cesti skozi Verd na Vrhniko. Domov sem prišla rahlo utrujena in polna doživetij. Obljubila sem si, da bom še šla uživati k ribnikom, če ne prej, pa pozimi, ko se bo tam spet pojavila skupina labodov kot vsako leto.

Fani Šurca

V slovo

Maksimiljana Čalič - Milja

7. 7. 1952 – 4. 10. 2020

V jesenskem cvetju svojega življenja se je od nas veliko prezgodaj poslovila naša draga prijateljica Milja.

Prav v času, ko jesen se z barvami igra in listje v vetru nosi vsepovsod, ko veter hladen sem in tja že veje, odšla si ti od nas.

Zdaj ne trpiš več, te nič več ne boli, svoj mir si našla tam daleč nekje.

Je vedno čas, ki daje, je čas, ki vzame. In je čas, ki nikdar ne mine, ko se zasanjaš v spomine!

Pride pa tudi čas, ko v žalosti obujamo spomine na drago nam osebo, ki v večnosti svoj dom ima.

Spomini, ki nas vežejo s teboj, draga naša Milja, ostajajo z nami in so nepozabni. Pogrešamo te, naša draga prijateljica.

Tatjana, Darja, Inka, Anica ...

Sole Libero: vsakodnevno gibanje otrok ter preživljanje časa v gozdu

Otrok, ki je vsak dan v gibanju, se uči prek gibanja in je vsak dan več ur v gozdu, je predihan otrok, željan novega znanja in spoznanj.

Za življenje je izjemnega pomena ravnovesje in tako tudi otroci, ki obiskujejo Sole Libero, poleg velikega deleža gibanja redno vzpostavljajo ravnovesje z umirjenim, fokusiranim, sedečim delom in usmerjanjem vase, v svojo notranjost. Marsikdo zmore

že dolgotrajno pozornost notranjega zrenja in iz dneva v dan otroci bolj odprto opisujejo občutke, misli in slike, ki jih doživijo v času umirjanja. Otroci, tudi ko so doma, hlepijo po gibanju ter aktivnem preživljanju prostega časa, saj je to postalo njihov vsakdan. Otroci, ki odraste v stiku z naravo, bo za vedno ostal povezan z naravo. Globina, ki jo da vsakodnevno preživljanje časa v gozdu, pisanje in računanje ob spremstvu ptičjega petja in šumenja listov dreves, visenje v viseči mreži in opazovanje gozdnega neba ... Vse to so stvari, ki napolnijo dušo tako,

da je noben ekran dolgoročno ne more nadomestiti. Komaj čakamo na ponovno snidenje v gozdičku.

SimonKr, d. o. o., in Prava vadba sta naša sončna sponzorja. Če bi želeli biti med našimi sponzorji tudi vi, nam pišite na info@sole-libero.si.

Družina in vrtec z roko v roki v uvajalnem obdobju

Družina pomeni varen pristan, srečo, toplino, ugodje, stabilnost.

Vedno pa pride čas, ko mora otrok iz objema družine pokukati tudi skozi vrata vrtca. Ob vstopu v vrtec se otrok srečuje z novimi osebami, navadami, z obilico sprememb, novih občutkov in doživetij.

Na začetku otrok potrebuje veliko opore staršev in razumevanja, kar pozitivno vpliva na razvijanje spretnosti, ki jih potrebuje, da se bo lahko v vrtcu razvijal v vseh smereh in užival v družbi strokovnih delavk in vrstnikov.

Zaupanje je ključnega pomena. Prej ko starši sprejmejo dejstvo, da bo za njihovega otroka dobro poskrbljeno v vrtcu, prej bo to dejstvo sprejel tudi otrok. Strokovni delavci smo ljudje, ki skupaj s starši vzgajamo otroke in staršem bomo pri tem

skušali biti v pomoč. V Sončni sobi Enote Žabica je uvajanje potekalo dokaj umirjeno in v prijetnem vzdušju. Bile so tudi solze, ki pa so sestavni del uvajalnega obdobja.

V skupino smo dobili osem novih malčkov, štirje so bili v vrtcu že od januarja, dva pa se nam bosta pridružila še čez leto. Uvajanje je potekalo postopoma: najprej kratek obisk in igra, pozneje že zajtrk, potem kosilo in na koncu še počitek.

Na začetku so se otroci močno oklepali staršev. Ko so »sprejeli« igralnico in strokovni delavki, so postali pogumnejši in so začeli raziskovati prostor. Veliko smo se igrali z žogami, pihali milne mehurčke, peli pesmice, poslušali zvoke flavte, plesali ... Največ časa pa smo porabili za crkljanje in ustvarjanje otrokom prijetnega vzdušja. Pozneje smo se

odpravili tudi v Dolino. Večina otrok se je na začetku peljala z »avtobusom«, pozneje pa smo šli v Dolino vsi lepo počasi peš. Otroci so izjemno uživali. Igrali so se v peskovniku in razvijali gibalne sposobnosti na naravnem terenu. Uvajalni dnevi so minili hitro in brez večjih težav. Zadovoljni smo vsi: tako starši, strokovni delavki in, kar je najpomembnejše, otroci. Naše poslanstvo je, da poskrbimo, da je otrokom v vrtcu lepo. Otroci se bodo čutili sprejete, izražali jim bomo naklonjenost in jih imeli radi. A tiste vrste ljubezni in topline, ki jo otroku nudite le vi, starši, mi ne moremo zagotoviti.

Družina je tam, kjer se življenje začne in se ljubezen nikoli ne konča.

**Lenka Trpin,
Vrtec Vrhnika, Enota
Žabica**

Gozdni odmik Hosta, Zima 2020

V letošnjih novoletnih praznikih vabljeni na 9-dnevni zimski gozdni odmik v Marjetn dom tihega idrijskega gozda od (24.) 25. 12. 2020 do 2. 1. 2021. Prostor, obdan z mogočnimi drevesi, hodnimi potmi in raznolikostjo pri izbiri bivalnih možnosti, nudi idealno zatočišče za globoko sprostitve, zdravljenje in prerojevanje.

Zimski gozdni odmik najjavljamo z rezervno, saj smo pri njegovi izvedbi odvisni od prepovedi srečevanja, vseeno pa upamo, da se bodo stvari do takrat umirile in nam dovolile preiti ta izjemno močan zdravilni proces, ki so ga poznala vsa staroselska ljudstva sveta.

Nekateri ste ga že prešli in veste, da ni nadomestka zanj, da ni moč-

nejšega hranila za vas in zdravila za stisko, kakršna že si bodi. V Hosti želimo moč gozda in pravilnega zadrževanja v njem spet oživiti kot prvega zatočišča, kamor se zatečemo po nasvet, navdih, podporo in zdravilo. Nobena beseda ne more dovolj dobro poudariti silovitosti samotnega in tihega zadrževanja v gozdu. Dovolj nam, da spustimo vaje svojega življenja iz rok, da izpraznimo ume miselne zapletenosti, ki oboleva, da se pomirimo z vsem, kar nas ta hip zadeva, da bi skozi sproščeno telo in osvobojen um lahko steklo življenje po nas kot prerojena kri po žilah. Največ udeležencev je enajst.

Vabljeni na najmočnejši zdravilni obred, kar jih človek pozna ravno v času božiča, ki je namenjen slavljenju življenja.

Vabljeni na naš spleto za podrobnejši opis <https://solahosta.com/dozivite-gozd/>, za vprašanja lahko pokličete na št. 031 481 014 ali pišete na info@solahosta.com.

U P O K O J E N S K I K O T I Č E K

Pozdravljeni, člani
in članice Društva
upokoјencev Vrhnika

Zdaj, ko ni dejavnosti, kjer bi se družilo več naših članov in članic in ko je sicer pisarna uradno zaprta, pa nekatera dela potekajo nemoteno, seveda ob upoštevanju vseh ukrepov za preprečevanje okužb. Želim vas seznaniti (upravni odbor deluje preko e-pošte) z njimi prek Našega časopisa.

Opravili smo mehko zamenjavo tajnice in računovodkinje (od aprila do konca junija sta se Irena Aljukić in Vesna Stare pripravljali za samostojno delo).

- Uspešno smo prenesli še nekaj nalog na Računovodski servis.
- Postavili smo razstavo, odprtje pa izvedli na dvorišču.
- Se sestali s klekljaricami in se dogovorili, kako bodo pripravljale materiale doma, pomoč pa dobivale kar po telefonu od mentorice.
- Prostovoljke iz projekta Starejši za starejše ves čas ob upoštevanju vseh ukrepov delujejo na terenu (izvajajo ponovne obiske, obiskujejo jubilate, pripravile so 40 humanitarnih paketov hrane in jo razvozile tistim, ki so jih na sestanku izbrale po merilih).
- Vsi jubilitanti še naprej dobivajo pisne čestitke za jubileje (80, 85, 90 in naprej).
- Praporščaka Željko in Tone kljub ukrepom, če je želja bližnjih, spremljata pokojnika z upokoјenskim praporom.
- Odzvali smo se na razpis Fiho in zaprosili za 2000 evrov. Za ta namen smo pridobili predračun za zamenjavo vhodnih vrat v kotlovnico in še za eno okno, ki še ni bilo zamenjano. Po posvetu z računovodjem in razpoložljivimi sredstvi, ki so na voljo za vzdrževanje, bomo vrata zamenjali ne glede na rezultate razpisa.
- Zbrali in pripravili smo vso dokumentacijo za občinski razpis o financiranju športa za starejše. Veliko papirologije!
- Naše članice doma izdelujejo voščilnice za rojstne dneve, dali pa smo jim material. Tudi noveletne voščilnice izdelujejo doma, tako da ni vprašljivo število 500, kolikor jih potrebujemo. V načrtu je bilo, da bi vse letos pisali ročno, ker tako širimo druženje in treniramo fine prstne gibe, a to ne bo mogoče iz znanih razlogov.
- Prostovoljke bodo pripravljale darilne pakete za december.
- Načrtovali smo imeli še organizacijo drugega izleta z vlakom, ker ste bili s prvim takim izletom zelo zadovoljni, saj se je prijavilo kar 50 udeležencev v Sežano, a je korona že tako grozeče delovala, da je železnica odpovedala prevoz.
- Ob koncu se moram za vse aktivnosti zahvaliti vsem prostovoljkam in prostovoljcem, Marti Rijavčevi za postavitve razstave in Ivanki Sluga za izvedbo izleta v Maribor in za

vso organizacijo pri drugem izletu, ki pa je žal odpadel.

- Tudi splošno telovadbo smo imeli, dokler je bilo primerno vreme, zunaj, nato smo organizirali tri skupine po šest, kolikor je bilo dovoljeno, v notranjih prostorih, a smo ob začetku kurjenja ugotovili, da je bolje, da telovadbe trenutno ni.
- Zelo nerodno pa je, da nismo mogli podeliti priznanj na zboru članov in se še do zdaj nismo uradno poslovili od Marjance in Nežke. Prva priložnost, ko se bo pokazala, bo seja UO v živo in bomo tam podelili obojim, kar jih čaka. V teh koronačasih smo opravili tri seje UO prek e-pošte. Hvala vsem članicam in članom UO za hitre odgovore.
- Vseskozi se oglašamo v Našem časopisu in na Info seniorjih.

Ta zapis sem pripravila zato, da ne boste mislili, da društvo spi. Ne glede na to, da je pisarna zaprta, Željko dežura ob ponedeljkih, sredah in petkih, Leon pa ob torkih in četrtek, Irena, Vesna in Elica pa se dobivamo ob sredah in postorimo vse, kar je treba.

Vsi upoštevali smo vse varnostne ukrepe, ker želimo, da ostanemo zdravi. Tudi vam, vsakomur posebej, želim zdravja, za katerega smo odgovorni predvsem mi sami, saj z upoštevanjem vseh navodil prispevamo k zdravju tudi naših najbližjih.

Ostanimo zdravi in potrpite v pričakovanju lepših časov, ko se bomo spet lahko srečevali in izvajali dejavnosti, ki so vabljuje za naše članice in člane.

Do takrat pa nasvet: le pokličite svoje prijatelje in znance in izmenjajte kake lepe misli o naravi, o mladostniških spominih... Če pa ste le preveč osamljeni ali imate katero drugo težavo v povezavi z zdravili ali trgovino, pokličite 031 241 066 in vam bomo pomagali.

S prijaznimi pozdravi

Elica

Kako nastajajo različne
voščilnice v koronačasu

Večkrat se je po telefonu ali še pred korona pisarni oglasila članica ali član društva in se zahvalil za lepo voščilnico. Ob tem je marsikoga zanimalo, kje dobimo tako zanimive in estetske voščilnice oziroma, kdo jih dela.

Z veseljem smo vsakomur povedali, da je že več ko deset let od tega, ko smo se odločili, da bomo noveletne čestitke in rojstnodnevne voščilnice izdelovali kar v društvu.

Vsako leto smo imeli dve delavnici, ki sta ju vodili Mateja Glušič iz OŠ A. M. Slomska in Andrejka Brelih Hatunić iz Vrtca Vrhnika. Društvo pa je vedno poskrbelo za material.

Povabili smo članice, ki imajo veselje do ročnih del in po navadi se je odzvalo od 15 do 24 udeleženek in en član, redno, vsako leto. Tako smo v eni delavnici izdelovali rojstnodnevne voščilnice in šteli, kdaj jih bo 250. V drugi pa

je bilo treba izdelati 450 čestitk, kar je ogromna številka. Zato so nekatere požitvalne članice vzele material domov in izdelovale čestitke doma. Med tistimi, ki so doma izdelale največ čestitk, so tudi Marjana Kolenko, Nada Kostanjevec, Metka Krašovec,

Angelca Gregorka, Metka Tušek in še nekatere. Toda letos je vse drugače. Nobene delavnice, nobenega druženja. Zato smo še posebno vese-

li, da nekatere članice izdelujejo čestitke še kar naprej doma.

Neprekosljiva je bila in je še vedno Jelka Šantelj, ki izdela vsako leto, sploh pa v času korone, več kot 200 novoletnih in več kot 400 rojstnodnevni voščilnic. Je zelo natančna, zahtevna do sebe in vztrajna pri šivanju čestitk. Zelo izbrano kombinira barve, skrbi za ravnotežje na izdelku in pazi, da je odpadka pri rezanju čim manj.

Zato si zasluži, da iz njene kolekcije čestitk predstavimo le nekaj motivov v različnih barvnih kombinacijah. Jelka, hvala ti v imenu vseh tistih, ki občudujemo vztrajnost, estetski čut in sploh tvoje izdelke, s katerimi razveseljujemo predvsem jubilate.

*Zapis: Elica Brelih
Izdela čestitk: Jelka Šantelj
Foto: Leon Novak*

Sončki na Sveti planini v
Posavskem hribovju

Tistega lepega torka smo se odpeljali po štajerski avtocesti do Prebolda in se po vijugasti cesti dvignili do prelaza Podmeja. Megla je občasno zajela kolono pohodnikov po poteh skozi gozdove, čez senožeči, mimo zaselkov v smeri Svete planine (Partizanskega vrha). Na zeleni jasi z lovsko kočjo smo počivali in zdelo se je, da so meglice prav vse ovile s svojo pravljico kopreno. Toda šli smo naprej in prvi sončni žarki, ki so skozi drevesne krošnje posijali na nas, so vtili veselje, da smo lažje premagovali strmico, ki nas je pripeljala na sončna pobočja Svete planine s pogledom na Čemšeniško planino in mimo gostišča do cerkvice Marijinega imena s prostostoječim zvonikom in pokopališčem. Po stezi za cerkvijo smo se dvignili na vrh Svete planine z razgledi na Šaleško dolino proti severu in Posa-

vskeemu hribovju na jugu.

Po spustu do razpotja smo usmerili korake v pobočje Javorja in mimo cerkve sv. Lenarta prišli do vasi in Planinskega doma Vrhe. Posedli smo v travo v varnih razdaljah, a dovolj skupaj, da nas je Tatjana ujela v svoj fotoaparati.

Razgledi na hribe pod nami in okolici, barve z otenki zelene in zlate so lezli pod kožo. Toplo sonce je gredo, razživilo Sončke in njihove pogovore, da je bila pot v dolino, mimo kmetije Zabrložnik in navzdol proti vasi Loke, kljub skupni dolžini 13 km, skoraj prekratka. Veliki svetlikajoči kostanji na poteh so očarali Sončice, da so sijale od zadovoljstva.

Ja, v tem vmesnem času, ko je covid ponovno posegel v naše planinsko-pohodniške načrte, se bomo radi spominjali tistega lepega torka na Sveti planini.

*Besedilo Marija Dolinar,
fotografija Tatjana Rodošek*

FILMSKO DOPOLDNE
V KINU VRHNIKA

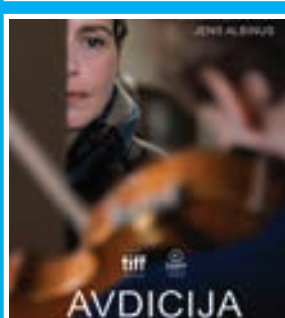
Vsak drug torek in zadnji četrtek v mesecu.

Torek, 8. 12. ob 10.00 - cena vstopnice: 5.00 EUR

FATIMA

Leta 1917 so ljudje iskali upanje in dobili so čudež. Fatima je zgodba o desetletni pastirki in njenih dveh mlajših bratranceh iz Fatime na Portugalskem, ki poročajo o vizijah Device Marije. Njihove prerokbe navdihujejo vernike, vendar jezijo vlado in Cerkev, ki jih skušajo prisiliti, da umaknejo svojo zgodbo. Ko se širijo novice o njihovi prerokbi, na kraj pride več tisoč verskih romarjev v upanju, da bodo pričali čudežu. Kar bodo tam doživeli, jim bo za vedno spremenilo življenje.

Četrtek, 31. 12. ob 10.00 - cena vstopnice: 5.00 EUR

AVDICIJA

Anna Bronsky je stroga učiteljica violine na konservatoriju v Berlinu. Navkljub nasprotovanju svojih kolegov si prizadeva sprejeti učenca, v katerem zazna izjemen talent. Aleksandra tako pripravlja na izpit ob koncu leta in zanemarija svojega mladega sina Jonasa, ki je tudi violinist in ljubitelj hokeja na ledu. Vse bolj se odmikata tudi od ljubečega moža, Francoza Philippa Bronskyja. A avdicija se bliža in Anna vse bolj uporablja nenavadne prijeme. Na odločen dan pa se zgodi nesreča...

Zaradi ukrepov vlade za zajezitev virusa COVID 19 ne moremo zagotoviti izvedbe programa. Prosimo, da nas spremljate na kino-vrhnika.si ali facebook.com/kinovrhnika.

Okrogli
jubileji v
novembru

Kristina Skubic, Blatna Brezovica (1928)

Leopold Nadlišek, Prisojna pot (1929)

Olga Zalar, Ob progi 2 (1929)

Slavka Dolinar - Nučič, Sternenova (1930)

Elizabeta Telban, Verd (1935)

Ivan Gojdina, Cesta Krimskega odreda (1935)

Štefanija Lavrinc, Vrtnarija (1935)

Štefka Pantić, Cesta Krimskega odreda (1940)

Brigita Oblak, Možinova (1940)

Janez Medic, Jagrova cesta (1940)

Jože Jazbec, Cesta na polju (1940)

Ivana Ponikvar, Gabrče (1940)

Andreja Butko, Mirke (1940)

Vsem jubilentom iskreno čestitamo za visoki jubilej, čestitke pa tudi vsem, ki so novembra praznovali rojstni dan.

Poziv

za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike

Okrožno sodišče v Ljubljani je objavilo poziv za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Za območje Okrožnega sodišča v Ljubljani je določenih 300 sodnikov porotnikov, od tega iz občine Borovnica 2 porotnika. Za sodnika porotnika je lahko imenovan državljan Republike Slovenije, ki je dopolnil trideset let starosti, ki ni bil pravno močno obstojen za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti in ki je zdravstveno ter osebnostno primeren za udeležbo pri izvajanju sodne oblasti ter aktivno obvlada slovenski jezik.

Sodnike porotnike lahko predlagajo interesne organizacije, ki so kot društva ali združenja registrirana in delujejo na območju Okrožnega sodišča v Ljubljani ter predstavniki organov občin. Vse zainteresirane prosimo, da nam najkasneje do 9. 12. 2020 do 12:00 posredujejo predloge za kandidate za sodnike porotnike Okrožnega sodišča v Ljubljani na naslov: Občina Borovnica, Paplerjeva ulica 22, Borovnica ali elektronski naslov obcina@borovnica.si.

Pisni predlog za kandidate mora obsegati najmanj naslednje podatke:

- ime in priimek,
- datum in kraj rojstva,
- naslov, kjer kandidat dejansko prebiva,
- naslov sedeža pravne osebe, pri kateri je zaposlen,
- telefonsko številko, kjer je dosegljiv,
- obvezno izjavo kandidata, da pristaja na kandidaturu ter da izpolnjuje pogoje iz 42. člena Zakona o sodiščih. Obvezno je potrebno priložiti potrdilo o državljanstvu, za izkazovanje zdravstvene zmožnosti pa zdravniško spričevalo ali izjavo kandidata in mnenje predlagatelja o zdravstveni zmožnosti.

Na spletni strani <https://www.borovnica.si/novice/aktualna-obvestila/poziv-za-predlaganje-kandidatov-za-sodnike-porotnike/#more-9995> si lahko ogledate besedilo Poziva za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike in Izjavo kandidata za sodnika porotnika, ki jo mora izpolniti in do roka predložiti vsak kandidat.

Občinska uprava

Zaključen prvi del rekonstrukcije ceste v Kote

Sredi novembra je bila zaključena prva faza rekonstrukcije občinske ceste od mostu čez Borovniščico na Zalarjevi cesti do Dražice h.š. 46 v dolžini 260 m. Rekonstruirani odsek ima utrjeno podlago, cestišče je razširjeno na 5,5 m, urejeno je odvodnjavanje ter utrjene so bankine. Poleg urejenega cestišča se bodo znižali stroški vzdrževanja bankin. Rekonstrukcija in širitev cestišča do križišča za Ohonico se bodo nadaljevala v letu 2021. V letu 2022 pa je predviden zaključek projekta rekonstrukcije ceste v Kote s povezavo z naseljem Brezovica.

Občinska uprava

Železniške obnove in novogradnje v naši občini

SŽ Infrastruktura d. o. o. na območju naše občine trenutno v okviru rednih vzdrževalnih del obnavljajo dele proge med Borovnico in Verdom.

Tako so med 10. in 12. 11. 2020 izvedle tudi zamenjavo zgornjega ustroja proge in tirnic na enem tiru na Jelenovem mostu.

Dela so potekala tudi v nočnem času. Obnova največjega obočnega kamnito-opečnega železniškega mostu v državi

kaže, da je ta tudi po častiljivih 163. letih še vedno v dobri kondiciji.

Sicer pa SŽ Infrastruktura d. o. o. na železniški postaji Borovnica gradi tudi pokri-

to kolesarnico za 50 koles ter infrastrukturo za izposajo 10 običajnih in 6 električnih koles. Dela bodo predvidoma končana do konca novembra.

Celovita prenova proge in

železniške postaje Borovnica pa naj bi bila na vrsti leta 2022. Pri tem je predvidena tudi postavitve protihrupnih ograj.

Občinska uprava

Dogovor s krajanji Zvirka o izboljšanju prometne varnosti ob regionalni cesti

Na pobudo prebivalcev Zvirka, to je tistega dela naselja Pako, ki leži ob regionalni cesti tik ob meji z Občino Brezovica, se je z njimi dne 21. 10. 2020 sestal župan Bojan Čebela.

Krajanji Zvirka so želeli dobiti neposredne informacije in pojasnila glede načrtovane gradnje kolesarske povezave z rekonstrukcijo ceste med gasilskim domom na Bregu in občinsko mejo. Župan je ob pomoči višjega svetovalca za razvoj in razvojne projekte Andreja Klemenca pojasnil, zakaj je občina zaenkrat za sofinanciranje gradnje kolesarske povezave z evropskimi sredstvi prijavila le odsek Borovnica – Breg (odcep za gasilski dom) ter potrdil, da občina vztraja pri namenu, da se na celotnem odseku med Borovnico in mejo z Občino Brezovica rekonstruira regionalna cesta in na njej zagotovi varna povezava za kolesarje in pešce.

Krajanji so z razumevanjem sprejeli pojasnila, da zaradi razlogov, na katere občina nima neposrednega vpliva, v letošnjem letu ne bo mogoče do konca izdelati projektne dokumentacije in da zaradi zahtevnosti terena, kraških vodnih izvirov in varovanja narave občina sama ne bo zmogla financirati geoloških in hidroloških študij, ki so potrebne za to, da bi cesta po rekonstrukciji še dolga leta brez večjega vzdrževanja lahko dobro služila svojemu namenu. Od župana in občinske uprave pa pričakujejo, da bodo še naprej naredili vse, kar je v njihovi moči, da bo čim prej prišlo do realizacije obljube po rekonstrukciji regionalne

ceste z izgradnjo varnih površin za kolesarje in pešce vsaj do meje z Občino Brezovica.

Krajanji so župana seznanili s tem, da je tamkajšnje obračališče šolskega avtobusa neustrezno, neosvetljeno in pozimi tudi neustrezno spluženo. Izpostavilo so, da tudi na tem delu ceste, ki je nepregleden in po katerem otroci vsakodnevno dostopajo do postajališča oz. obračališča šolskega avtobusa, vse preveč voznikov ne upošteva omejitev hitrosti, zato živijo v stalnem strahu, da se bo otrokom na poti v šolo in iz nje kaj zgodilo.

Predlagali so postavitve prikazovalnika hitrosti in povečano število ter bolj neopazen nadzor policije in MIRED nad upoštevanjem omejitve hitrosti. Dogovorili so se, da bo občina do konca leta zagotovila, da bo obračališče dovolj veliko, osvetljeno in po potrebi tudi spluženo. Dogovorili so se tudi, da bo občina preverila, ali v tem delu razpolaga z zemljišči, ki bi omogočala radarski nadzor prometa, krajanji pa bodo pridobili soglasja lastnikov zemljišč, primernih za opravljanje nadzora prometa.

Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Borovnica so krajanji predlagali, da pozove Policijsko postajo Vrhnika in Medobčinski inšpektorat in redarstvo Vrhnika, da bolj pogosto izvajata nadzor na upoštevanjem omejitve hitrosti prometa v tem delu naselja Pako. Svet naj tudi predlaga Direkciji RS za infrastrukturo, da postavi oz. omogoči postavitve prikazovalnika hitrosti v neposredni bližini obračališča šolskega avtobusa.

Občinska uprava

Oktober v Vrtcu Borovnica

V mesecu oktobru smo v vrtcu Mavrica in v vseh ostalih enotah največ časa preživeli zunaj, saj nam je toplo jesensko vreme z obilo sonca to tudi omogočilo.

Otroci so raziskovali spremembe v naravi, opazovali spremembe listov ter nabirali listke in jesenske pridelke. Vrtec se je obarval z najrazličnejšimi izdelki na temo jeseni, v igralnicah so se slišale različne pesmice in zgodbe na temo jeseni. Strokovne delavke smo izkoristile lepe in tople dneve

in izvedle kar nekaj izletov in pohodov za športni program Mali sonček.

V oktobru je potekal projekt »Dnevi evropske kulturne dediščine in Tedni kulturne dediščine«, ki je otroke nagovarjal, da spoznajo, varujejo in ohranjajo zapuščino naših prednikov in povezujejo vsebine iz naravne dediščine.

Vsaka strokovna delavka je na svoj edinstven način otrokom predstavila temo kulturne dediščine.

Potekale so različne dejavnosti, kot so: rajalne igre, stare gibalne igre, ljudske pripovedke, otroci so spoznavali odnos naših prednikov do vode in

Popravek

V oktobrski številki Našega časopisa je v članku »Poročilo s 3. izredne seje Občinskega sveta Občine Borovnica«, objavljenem na str. 20, prišlo do napake pri navedbi investicijskega programa kolesarske povezave, ki so ga svetniki potrdili z 10 glasovi za in enim proti. Ne gre za *Investicijski program za projekt Kolesarska povezava Borovnica – Bistra*, temveč, kot je omenjeno že v mednaslovju v omenjenem članku, za *Investicijski program za projekt Kolesarska povezava Borovnica – Breg*. Za napako se opravičujemo.

Občina Borovnica

ga primerjali z današnjim odnosom, poslušali uganke in prebirali šaljivke iz zbirke Enci Benci, ...

Potekal je tudi »Teden otroka« s sloganom *Odgovor je pogovor*. Z otroki smo se veliko pogovarjali, jih spodbujali, da so pripovedovali in preko različnih zgodb in dejavnosti odkrivali in spoznavali čustva. Preko socialnih iger smo se po-

vezovali in krepili medsebojno prijateljstvo in sodelovanje.

Medtem ko se je v starejših skupinah dogajalo veliko zanimivih stvari, pa so se jaslični otroci, tisti najmlajši, še vedno uvajali in se veliko crkljali. Prav tako so spoznavali nove pesmice, se igrali z igračami in uživali ob toplih dnevih.

V vrtcu Mavrica in dislocira-

nih enotah smo v sklopu meseca požarne varnosti skupaj s PGD Borovnica izvedli evakuacijo. Evakuacija je bila izvedena glede na smernice, ki so bile v skladu s predpisi in ukrepi, ki nam jih je posredoval NIJZ. Na temo požarne varnosti smo se tudi pogovarjali in ustvarjali.

Letos zaradi epidemioloških ukrepov nismo imeli možnosti

ogleda gasilskih vozil in druženja z gasilci.

Kljub veselemu pričakovanju jesenskih počitnic nam je zopet zagodel COVID-19. Upamo, da se bo situacija kmalu umirila in nam znova omogočila medsebojno druženje in nadaljevanje vrtčevskega leta, ... medtem pa pazite nase in ostanite zdravi.

N. S.

Nova pridobitev na pasjem poligonu

Ograjeno sprehajališče za pse je po tem, ko je dobilo razsvetljavo, klopco ter koša za navadne odpadke in za pasje iztrebke, dobilo še prvo pasje igralo.

Upamo, da bo to popestrilo razgibanje človekovih najboljših prijateljev ter še povečalo

število tistih, ki uporabljajo sprehajališče, ki s tem postaja tudi vadbišče. Ob tem naj lastnike psov pohvalimo, da na sprehajališču in ob njem vzorno pospravljajo pasje iztrebke, kar pa žal ne velja za celotno območje občine, kjer je na in ob cestah ter na travnikih še vedno preveč pasjih iztrebkov, preveč vreck z njimi pa tudi konča v običajnih namesto v za to namenjenih koših.

Občinska uprava

PREJELI SMO

Gospod! Doktor! Kdo bo potem še obstal?

Letošnji dogodki so nas pripeljali v dokaj veliko negotovost. Največji znanstveniki epidemioloških ved ostajajo nemočni – mnenja se krešejo, ostajajo številne neznanke. Smo v velikem pričakovanju, pletejo se zgodbe iz stroke pa tudi iz laičnosti. Ni enotnega odgovora, kaj prinaša prihodnost: strah, negotovost, včasih črnoglednost, a končno zaupanje v Božjo previdnost. Kako in kaj v borovniški dolini izpod Trebelnika, Planine in Krimčka? Posebnih krajevskih sporočil ni zaznati, pojavljajo se občasna namigovanja in govornice. Je dokaj mirno, kadar železniški promet ni pregost, v lepem sončnem vremenu je dokaj živahno v naravi na naših sprehajalnih stezicah.

Ko sem pisal ta prispevek, sem na spletu zasledil sporočilo: Aktualno epidemiološko stanje v Občini Borovnica kaže, da je situacija v občini resna. Napoveduje se težko in hladno obdobje. Sedanji zapleteni čas bo verjetno terjal več angažiranosti lokalne skupnosti in tudi veliko solidarnosti. Izoblikovani so podatki o težavah starejših, socialno ogroženih. Zagotovo je v vsakodnevnih pogovorih v ospredju zdravje. Zdravje ostaja največja, neprecenljiva vrednota; skrb vsakega posameznika, širše družbe, pa tudi lokalna skupnost bi morala dejavneje sodelovati.

Iz Slovenskega velikega leksikona: »V širšem pomenu dinamično ravnovesje telesnega, duševnega, čustvenega, osebnega počutja in socialnega blagostanja (stanje miru in socialne varnosti v ožjem pomenu stanje brez bolezni in poškodb).« V tem besedilu čutim optimizem!

Na spletni strani Župnije Borovnica so poleg oznanil za sv. maše, ki jih naš župnik vsak dan daruje za naše pokojne, zapisani odlomki Sve-

tega pisma, knjige vseh knjig: »Zato vam pravim: za vse, kar molite – verjemite, da ste že prejeli in se vam bo zgodilo.« »Resnično povem vam: karkoli ste storili enemu od mojih najmanjših bratov, ste meni storili!«

Večina občanov se v bolezni zateče v naš zdravstveni dom, k našima neutrudnima zdravnicama dr. Mariji Munda in dr. Majdi Žagar ter k njunima dobrohotnima medicinskima sestrama Mateji in Damjani. Čutimo vso njihovo požrtvovalnost, skrb in izpostavljenost? Ali občani in lokalna občinska oblast čutimo hvaležnost in jih znamo vprašati: »Boste zmogli? Kako lahko skupaj kaj postorimo, izboljšamo?«

Zahvala velja dr. Mariji Munda, dr. Majdi Žagar in tudi dr. pr. Antonu Kenigu, ki mnokrat priskoči na pomoč občanom kot specialist radiolog, pa tudi na svojem domu. Zahvala velja prav vsakemu, ki skuša kakorkoli pomagati in blažiti stisko prizadetih.

Dr. Jože Ramovš iz Instituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje: Vsi smo si enaki v medčloveškem dostojanstvu. Humana oskrba svojih onemoglih je osnovna pravica in dolžnost vsakega človeka, vsake družine in vsake krajevne lokalne skupnosti! Ta pravica in dolžnost sta človeška solidarnost za sožitje in uspešno sodelovanje.

Sožitje – lepo ali grdo – je v praksi tam, kjer živimo!

Ostaja obilica nalog, tako osebnih, v najširši družbi in na lokalnem področju! Ostanimo zdravi, vsem, ki ste zboleli, pa skorajšnje okrevanje!

Franc Kavčnik

Intervju:

Župan Bojan Čebela: V Borovnici se med še ne cedi

Te dni mineva dve leti od lokalnih volitev. Aktualni župan Bojan Čebela županski stolček zaseda drugi mandat, torej je za njim šest let županovanja. Ob tej priložnosti smo ga povabili na malo daljši intervju, da predstavi nekaj njegovih vidnejših projektov, pogled naprej in svoje poglede na stvari, ki jih občani vidimo drugače.

G. Župan, dotakniva se najprej aktualnih razmer. Ne moreva mimo korone. Kako smo se kot občani odzvali na celotno situacijo? Katere so tiste stvari, ki bi jih izpostavili?

Pohvaliti moram Župnijsko karitas Borovnica, ki je prevzela zelo zahtevno delo, razvoj zdravil in ostalih dobrin, z Damjano Košir na čelu. Na drugih področjih imamo organizirano oskrbo s hrano, vrtčevska kuhinja deluje. Ne zagotavljam direktnega razvoja, do zdaj teh potreb še ni bilo. Večjih odstopanj od direktiv sicer nismo zaznali, edino mladina je mogoče malce preveč svobodna in otroci se družijo v prevelikih skupinah. Na to smo opozorili in rezultati so tudi že vidni.

Eno splošno oceno, prosim: se je v Borovnici v času županovanja Bojana Čebele začel cediti med?

Daleč od tega. Smo pa stopili na realna tla in začeli s takšnimi potezami, ki niso tradicionalna. Ustvariti moramo administrativne podlage in pri tem smo naredili ogromno. Bližamo se h koncu poplavne in prometne študije in razvojne strategije. Vsa črpanja iz razvoja regij in evropskih skladov zahtevajo neke vnaprej izražene potrebe. Kupili smo ogromno zemljišč. V mojem mandatu smo pokupili več zemljišč, kot v vseh mandatih prej. Kupujemo predvsem tista, ki so vezana na razvoj infrastrukture. V ta namen nam ni žal nobenega evra, če je pripravljenost na obeh straneh, kupca in prodajalca. Tukaj moram pohvaliti ljudi, ki razumejo potrebe in jih praktično skoraj ni potrebno prepričevati. Dobra primera sta cesta v Kote in kolesarska povezava Breg-Pako. Hitro se uskladimo in spustimo na realna tla.

Naštetje mi prosim projekte, na katere ste najbolj ponosni.

Najbolj sem ponosen na območje Liko. Nihče se ne zaveda, koliko energije sem vložil, da sem s tistega propada in sramotnega območja, ki je bilo zapuščen in kontaminirano, naredil zdravo jedro razvoja podjetništva. Srečo sem imel, da sem pripeljal kupca, ki je vsega zaupanja vreden, to je Marjan Pišljarij, lastnik Metalke Commerce. V tem območju je bilo ogromno zemljišč, ki mejijo na območje šole in omejujejo razvoj centralne dejavnosti. Začeli smo s postopkom ureditve tega območja. Najprej smo vso tisto neslavno zapuščeno razdelili, tako kot je bilo dokazano s strani sodišča. Ravno tako smo postali lastniki glavne dovozne poti skozi Liko in to iz preprostega razloga. To območje je preveč v centru kraja in hočemo biti deležniki razvoja. Ne moremo ga pustiti samo razvoju gospodarstva, ampak ga moramo uravnovežiti v življenjski prostor. Lepo je videti, da imamo na drugi strani odprte delavnice in da smo iz tistega kaosa v letu in pol naredili vzorno površino. Tudi iz ostalih občin prihajajo novi lastniki, ki kupujejo ali najemajo te prostore. To je res postala zgodba o uspehu na katero sem izredno ponosen.

Marsikaj ostaja odprto, nerazrešeno. Katere stvari so še neuresničene in imajo oranžno ali rdečo luč?

Najbolj me skrbi vodooskrba v Kotih. Čeprav se o tem toliko ne govori, župan plačuje kazni, ker je prevzel vodno pravico od krajanov. Bilo je ne-

zadržno, ker so te kazni tangirale tudi njih. Praktično iz svojega žepa plačujem kazni, zato sem v ta projekt pristopil dovolj zgodaj, kot alternativni vodni vir za Borovnico. Glede na možnosti, ki jih ponuja Evropska unija, imamo omejitve, da je sofinanciranje vodooskrbe možno šele nad 10.000 PE, tega v Borovnici ne zmoremo. Tudi Vrhnik nam ni hotela iti na roko, da bi naredili alternativni vodni vir za širše območje. Projekt je bil narejen, a so od njega odstopili. Ta megalomanski projekt smo morali takoj racionalizirati in sicer tako, da smo za obstoječo vrtino dobili dovoljenje in imamo pravico črpanja 14 l/s, to zadošča za potrebe Borovnice, a najprej za potrebe Kotov. V prvi fazi želimo omogočiti oskrbo obstoječih vodohranov, saj je vodni vir z Rakitne zaradi prenaseljenosti kontaminiran. Na zahtevo zdravstvene inšpekcije smo zagotovili čiščenje v obeh zajetjih. Žal s kloriranjem, a kontrolirano in senzorično. Zelo si prizadevamo, da čimprej pripeljemo čisto vodo v obstoječo vodohrano. Druga faza je izgradnja centralnega vodohrana v Kotih, tretja pa oskrba Borovnice s to vodo kot alternativnim vodnim virom. Projekt je težak cca. 2,5 milijona evrov. A časa ni več, moramo iti v to. V naslednjem letu bomo izdelali strokovne podlage in prišli do gradbenega dovoljenja, sledi izgradnja primarnega vodovoda do vodohrana Koti.

Nekaj je zastavljen volilni program, toda v praksi je določene zamisli včasih težje uresničiti. Je šlo tako kot ste si zastavili? Kje je največ ovir?

Dejal bom samo to, da je v tem trenutku Borovnica dobesedno ujetnik poplavnih razmer, ki jih narekuje stroka.

Kako ocenjujete sodelovanje z občinskim svetom?

Kot slabo. Že to, da so mi v prejšnji sestavi leta 2017 zablokirali možnost, da se lahko bolj dinamično odločam pri razporejanju določenih sredstev brez njihove potrditve, je znak, da mi ne zaupajo. Najbolj pa me žalosti to, da nič ne naredijo, da bi bilo zaupanje večje. To je obrabljena užaljenost, da ne pridejo do informacij. Župan je na občini prisoten vsak dan, kar ni jasnega, se lahko dandanes razjasni tudi na daljavo. Sicer je nekaj izjem, ki se prizadevajo in kreativno sodelujejo, je pa veliko pasivnih oz. aktivnih samo pri kampanjskem upiranju na samih sejah. Problem je, ko ena svetniška skupina začne določeno politizacijo problema, brez da bi se poskušalo zadeve rešiti za mizo z županom in občinsko upravo.

Kako deluje vaša lista Gibanje dobre volje?

Ni glasovalno telo in nikoli nisem zahteval, da bi bilo. Ima prosto voljo odločanja. Marsikdaj se odloči tako, da tudi mene začudi, a mi je to v ponos. Se zgodi, da kdaj kakšna roka ne glasuje za moj predlog, kar je konec koncev prav in razumljivo. Ta lista Dobre volje ni glasovalni stroj, ampak je dobro sodelujoč svetniški sistem, ki ponuja rešitve. Zdaj smo prvič trčili tudi na strokovnih področjih pri gradnji prizidka osnovne šole.

Poglejmo v občinsko blagajno. Kakšna je njena trenutna kondicija?

V dveh mandatih smo tisti gibljivi del proračuna, ki je namenjen investicijam, iz 170.000€ povečali

na 450.000€. Nihče se ne vpraša od kod. Včasih tudi z neljubimi potezami do občanov. Ampak to je naš edini vir financiranja, ki ga do zdaj nismo imeli, tudi po zgledu z ostalimi občinami. Uvedba NUSZ v Kote - ljudje so to dobro sprejeli. Ko smo izvršili projekt kanalizacije nobenega od svetnikov ni zanimalo, kako je s projektom. Jaz praktično cele noči nisem spal, kako bomo te megalomanske vsote upravičili oz. ali nam bo zadeva ušla iz rok. A projekt je za nami, imamo eno najbolj sodobnih kanalizacij v Sloveniji. Tu se zahvaljujem tudi nekdanjemu direktorju Nučiču, ki je bil res strokovnjak na tem področju.

Pa krediti?

Kredit, ki sem ga nasledil, je bil za izvedbo kanalizacije še kako potreben (cca. 1.900.000 €). Sedaj se približujemo polovici odplačila. A tukaj moram povedati, kar se mi zdi, da meče črno luč na občinski svet. Ob tem, da nam svetniki zavrnejo rebalans zaradi 5,9% odstopanja pri 850.000 € težki investiciji prizidka šole, takoj predstavimo težavo, da imamo reprogramiranje kredita, ki nam prinese 41.000 € manj odhodkov iz naslova servisiranja kredita, ker smo obrestno mero sklatili z 1 % na 0,25 %. To pa so brez besed podprli, a to je projekt polletnega truda naše računovodkinje, da je našla najboljšo rešitev. Pogrešam to vzajemnost, razumevanje, da smo vsi v istem čolnu. Če nisi poznan z vsemi okoliščinami, enostavno ne moreš soditi. Če zmoreš prepoznati vse okoliščine, pa je seveda druga stvar.

Kot vemo, se občinam obeta nekaj več denarja zaradi višje povprečnine, ki jo je zvišala vlada. Kam konkretno bo šel ta denar?

Smo ena od občin, ki ima podpovprečno slabo socialno sliko. Servisirati moramo visok delež oskrbnin v vrtcih in to nam res povzroča velike stroške. Letno namenjam 1.444.000 € za nometeno delovanje zavoda OŠ. Poleg tega mam tudi 140.000€ stroškov pri plačevanju razlik z zakonsko določenega naslova doplačil do tržnih najemnin. In to samo zaradi ene napake, ki smo jo naredili v preteklosti. Leta 2007, pred nastopom krize, je civilna iniciativa nastopila proti investitorju novega blokoveškega naselja s svojimi zahtevami. Namera Stanovanjskega sklada je bila, da gredo vsa načrtovana stanovanja v prodajo mladim družinam. Takratni sistem je deloval na osnovi varčevalne politike za mlade družine. Dialog med investitorjem ter občino je zaradi zahtev CI trajal predolgo in časovno zavlekel postopek OPPN. Z nastopom finančne krize je tudi v Sloveniji posledično zamrla prodaja stanovanj. Večina stanovanj je šlo tako v najem. To pomeni, da smo pri reševanju stanovanjske krize za mlade posledično postali poligon, kamor so se večinoma preselile šibke socialne družine. Določen delež teh gospodinjstev, 60 od 200, je na seznamu od prvega dne odkar so prejeli odločbe o upravičenosti sofinanciranja občine. In to niso samo mlade družine. To je za nas nesprijetljivo in je ponižujoče za vse druge, ki to plačujemo. Nekateri najemniki plačujejo bistveno težje, kot tisti, ki so izkoristili vse vzvode samo, da izpolnjujejo cenzus. Takratna civilna iniciativa je posegla v pogodbo komunalnega opremljanja

in izločila parcelo, ki naj bi bila nekoč površina za vrtec. To je avtomatsko vplivalo na količino oz. znesek komunalnega prispevka. Zahtevali so tudi, da se naredi most čez Borovnišnico, na nasprotnem bregu pa takrat nismo razpolagali s prostorom. Preveč negativnih vplivov in odločitev je takrat šlo na škodo občine. Smo primer, kako lahko na hitro organiziran odpor, ki ne vidi dolgoročnih posledic, povzroči nepopravljivo škodo. Borovnica zato plačuje visok davek in ga bo še dolgo.

Med občani je slišati kar nekaj nezadovoljstva z načinom komunikacije z občinsko upravo. Ali gre za netočne informacije, ali za (pre)pozno sporočeno obvestilo in še kaj... Menite, da dovolj dobro in točno komunicirate z občani?

Če govoriva o kakšnih konkretnih primerih, so gotovo tudi takšni. Kar pa zadeva informiranja, lahko ugotoviva, da informacije še nikoli niso bile tako ažurno sporočene na takšnem nivoju kot so zdaj. Imamo težave z enimi in istimi, ki imajo nemogoče zahteve in jim je vse samoumevno, da je občina tista, ki ima čarobno palico in bo odprla denarnico za vsako njihovo željo in potrebo. Žal so takšni poskusi vedno ob začetku tedna, ko se ljudje doma malo zamislijo in ugotovijo, da bi lahko od občine še kaj dobili ali se jim godi krivica. Včasih moramo imeti jeklene živce, nikogar pa ne žalimo. Vsakemu gremo naproti, dokler mu lahko gremo. Npr. če nekdo hoče, da mu asfaltiramo en kos ceste, pa ta cesta ni občinska, je samoumevno, da tega ne moremo narediti.

Kaj pa zbori občanov? Dobro, vemo, da je to v teh razmerah v živo neizvedljivo, ampak že prej redne prakse pri tem ni bilo.

Zbori občanov so bili izvedeni edino v Kotih. Tam, kjer je sodelovanje občanov maksimalno. Spoštljiv odnos do občine je doma v Kotih, vse ostalo ne šteje nič. Npr. na Dolu in Lazah smo ob investiciji kanalizacije preplastili večino cest. Pa še ni konec, vsak bi rad imel do svojega praga asfalt. Pri pošteni uravnoveženosti razvoja kraja skušam biti čim bolj življenjski in se tudi zavedati, da je center od nas vseh. Ne more nam nekdo s periferije očitati, da preveč v vlagamo v center, kajti tudi on je deležen tega. Gremo v uravnoveženost in to se kaže tudi v opremljenosti, to skušamo čimbolj razpršiti.

Dotakniva se zgodbe o knjižnici. To je tema, ki zanima vse. Kje smo in kam gremo pri tem projektu?

Vsi moji predhodniki so se tega lotili, a premikov ni bilo. Pred kratkim smo bili zelo blizu pri nakupu nekdanje trgovine Jurček, a obenem tako daleč, da smo vztrajali na tem, da je to edinstvena priložnost in odpiramo nov list. Oddali smo novo ponudbo, pri skrbni preučitvi, koliko imamo in koliko se lahko zakreditiramo. Paziti moramo, da z nakupom ne bi vplivali na druge prepotrebne investicije. Strmeti moramo k temu, da z minimalnem vložkom, zagotovimo standardom stroke in končno preselimo knjižnico, župniji pa končno omogočimo razvoj svoje

Županova beseda

Dela v občini napredujejo kljub omejitvam

Spoštovane občanke in občani, zopet smo v obdobju, ko moramo biti potrpežljivi, strpni in upoštevati navodila ter ukrepe, ki nam jih nalaga država za ohranjanje našega zdravja.

Zaradi tega tudi na občini ne sprejemamo obiskov, ki niso nujni. Tudi s sodelavci upoštevamo vse ukrepe za zaščito zdravja in nosimo maske, ko je to potrebno. Veliko večino dela in kontaktov zato opravimo preko e-pošte ali telefona, če je potrebno pa tudi preko Zooma. Živimo v času, ko nam tehnika to omogoča in dajmo to izkoristiti, kolikor je le možno. Tudi zato naše delo, pa čeprav je oteženo, teče dobro. Odprtih imamo veliko projektov in gradbišč. Našo skrb za okolje so opazili tudi nekateri nacionalni mediji, tako smo predstavili projekt rekonstrukcije čistilne naprave v Podolnici tudi širši javnosti. Vsa gradbena dela potekajo tudi v skladu z vremenskimi razmerami in če se zapeljeta na Koreno, že lahko vidite, da je večina zemeljskega dela že opravljenega. Časa imajo izvajalci dovolj in verjamem, da bo do aprila cesta na Laparjijo z vsemi pripadajočimi zadevami končana. Seveda pa tako obsežna sanacija in širitev ne more biti končana v enem dnevu, zato vas še naprej naprošam za potrpežljivost, sodelavci vas bodo še naprej prek SMS obvestil in obvestil na naši spletni strani informirali, kako so urejene zapore ceste. Smo tudi v fazi pridobivanja projektov za metorno in fekalno kanalizacijo Žazar in v pripravi razpisa za izvajalca za gradnjo prizidka

za vrtec v Horjulu. Gradbeno smo bili izredno aktivni, verjetno ste uspeli opaziti, da smo v izredno hitrem času uspeli preplastiti 520 metrov državne ceste skozi Horjul. V manj kot enem tednu so izvajalci vse preplastili, odločili smo se, da je bolje, da namesto, da cesto nenehno 'flikamo' in popravljamo, raje vse naredimo naenkrat. Skozi Horjul mora biti cesta urejena in pika! V rednih stikih sem tudi s podjetji in obrtniki v naši občini in opažam, da se dobro znajdejo v trenutni situaciji in tudi ob skrbi za zdravje uspešno poslujejo.

Zelo me veseli tudi novica, da bomo v Horjulu dobili novo zdravnico. Kot veste, se dr. Janja Pirc konec leta poslavlja in gre v zaslužen pokoj. Razpis in pozivi, da v Horjulu iščemo zdravnika, so obrodili sadove, tako da se bo v začetku januarja prihodnje leto v prostore zdravstvenega doma preselila nova zdravnica. Trenutno urejamo vso potrebno dokumentacijo, da bosta prehod s stare na novo zdravnico in zdravstvena oskrba potekala nemoteno.

Želim vam še, da ostanete zdravi, zato poskrbite zase in za bližnje. Upam, da bo december nekoliko prijaznejši in bo obarvan vsaj malce bolj praznično.

Župan Janko Prebil

Horjul, 19. november - Trinajsta redna seja občinskega sveta Občine Horjul je tokrat zaradi varnostnih ukrepov povezanih z epidemijo potekala kar v športni dvorani Osnovne šole Horjul.

Župan Janko Prebil se je zahvalil vsem prisotnim za prizadevnost, da tudi v teh časih lahko pod temi pogoji svet deluje nemoteno naprej in sprejema pomembne odločitve za vse občane.

Na dnevnem redu je bilo 11 obravnav, med katerimi so potrdili in sprejeli odloke o zbiranju komunalnih odpadkov, o obdelavi določenih vrst komunalnih odpad-

kov in odlaganju ali odstranjevanju le teh. Sprejeta je bila tudi sprememba odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč in merilih za odmero komunalnega prispevka ter odlok o ustanovitvi javnega vzgojno – izobraževalnega zavoda Osnovne šole Horjul. Poleg predlogov sklepov k investicijskem programu za prizidek k vrtcu Horjul in kanalizacije v Žazarju so

potrdili še kandidata za člana Razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije za obdobje od leta 2021 do 2027. Sklep o uskladitvi in ukinitvi javnega dobrega so preložili na naslednjo sejo. Svetniki so tudi podprli proračun občine Horjul za 2021 in pri tem upoštevali želje in predloge vaških odborov.

Na sejo so bili vabljeni svetniki občinskega sveta, člani nadzornega odbora, občinska uprava, predstavnik javnega podjetja Voka Snaga ter dopisnik za Naš časopis.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Nove luči na Koreni za večjo varnost

V novembru so do nove javne razsvetljave prišli tudi vaščani na Koreni.

V občini Horjul s tem nadaljujejo strategijo, da v strnjениh naseljih poskrbijo za varnost

pešcev. Sploh v zimskem času je ta nevarnost še toliko večja, saj so dnevi krajši. Pešci, med njimi je prav na Koreni tudi veliko pohodnikov in rekreativcev, sodijo med najbolj ranljive skupine udeležencev v prometu. Žal mnogokrat s kresničniki ali drugimi odsevniki

ne poskrbijo dovolj za svojo vidnost. Javna razsvetljava je postavljena že na začetku Korene, na zaselku Ulake so zamenjali dve luči, ki nista dobro opravljali svoje naloge in dodali dve novi, zmogljivejši luči.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Skozi Horjul po novem asfaltu

Sredi novembra so cesto skozi Horjul preplastili in zamenjali kar 20 let star asfalt, ki ga je marsikje že močno načenjal zob časa.

Izredno prometen del ceste je bil obremenjen zaradi številnih tovornjakov in strojev, ki so skozi leta uporabe pripeljali do razpok in neravnin. Po posredovanju župana Janka Prebila je občini Horjul uspelo pridobiti izredna sredstva za obnovo asfaltnih plasti, ki niso obremenila občinski proračun. Vzdrževalec regionalne ceste, Gorenjska gradbena družba d.d., se je dela lotil 9. novembra, vse skupaj pa so končali prej kot v enem tednu. Preplastitev regionalne ceste R2-407/1145 je bila izvedena na odseku od vrtca Horjul do križišča z vrhniško cesto pri Metrelu. Dela so obsegala reskanje obstoječe asfaltnih plasti, izgradnjo 8 cm grobe nosilne plasti in 4 cm obrabne plasti ter poslikavo talnih oznach. Celotna dolžina na novo asfaltirane ceste znaša 520 metrov.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

V domu starejših občanov Deos uspešni v boju z virusom

V prvem valu pandemije je bil prav dom starejših v Horjulu na preizkušnji, saj so kljub skrbi in zaščitnim ukrepom ter preprečevanju obiskov iz preventivnih razlogov imeli precej okuženih. V drugem valu jim uspeva dobro nadzirati celotno situacijo, uspešni so predvsem zaradi izkušenj, ki so jih dobili ob prvem valu.

Namestnica direktorja za področje zdravstvene nege Slavica Vekić pojasnjuje: 'V Spomladanskem delu pandemije smo se veliko naučili in sedaj te

izkušnje s pridom uporabljamo. Zelo smo previdni in pozorni, seveda prav tako kot spomladi upoštevamo vsa navodila in

ukrepe, ki nam jih nalagajo vse zunanje institucije vključno s krovnim podjetjem Deos. Zaposlenim vsak dan redno me-

rimo temperaturo že zjutraj, ko pridejo na delo in opoldne. Prav zaradi tega smo uspeli pravočasno odkriti dva primera, ki sta

bila dokaj netipična pri naših zaposlenih, saj nobeden od njih ni kazal znakov okužbe. Šlo je za čisto blage simptome, kot je nahod ali hripavost, brez povišane telesne temperature. Po hitrem testu, ki ga seveda lahko opravimo pri nas v laboratoriju, se je izkazalo, da gre dejansko za okužbo.

Takoj smo ukrepali in po protokolu uredili vse, da smo preprečili prenos virusa. V obeh primerih smo zaposlene napolnili še na dodaten PCR test. Ob rednem testiranju vseh stanovalcev smo tudi ugotovili nekaj okužb in jih napolnili na posebej urejen covid oddelek.

Šlo je za lažje oblike okužbe, brez potreb po dodatnem kisiku ali hospitalizaciji. V drugem krogu testiranja pa smo ugotovili, da je vseh ostalih 60 stano-

valcev negativnih.' Slavica ob tem še poudarja, da lahko tako mi kot tudi stanovalci v domu starejših veliko naredimo za zdravje sami.

Gibanje na svežem zraku, raznovrstna in polnovredna prehrana z veliko sadja in zelenjave je osnova. V času, ko že sicer razsajajo virusi, je priporočljivo tudi jemanje vitaminov in prehranskih dodatkov za dvig odpornosti, kot je recimo vitamin D v primeru koronavirusa.

To lahko zelo zmanjša možnost, da zbolimo. Umivanje rok, higiena in nošenje maske pa je prav tako pomembno.

*Besedilo in foto:
Peter Kavčič*

Intervju: Anamarija Kežar, direktorica DEOS Horjul

S skupnimi močmi lahko spremenjamo stvari na bolje

Časi, v katerih živimo, niso enostavni, ni lahko otrokom, mladostnikom in odraslim, prav tako pa so na preizkušnji tudi starostniki.

Če pomislimo samo na to, kaj vse so doživeli v svojem življenju, sedaj pa še tale virus, nevidni sovražnik, ki najbolj ogroža prav njih, potem ugotovimo, da so lahko stiske resnično velike. V domu starejših v Horjulu je z oktobrom prevzela vodenje nova direktorica dr. Anamarija Kežar. O tem, kako jo je strokovna pot zanesla v Horjul in kako lahko poskrbimo za kakovost življenja naših starostnikov, smo se pogovarjali v začetku novembra.

Za začetek vas prosim, da se nam na kratko predstavite. Iz kje prihajate, koliko časa že delujete na tem področju?

Doma sem na Gorenjskem, na tem področju pa delujem že osem let. Zasebno sem mati štirih otrok, moja sprostitev je družina, šport in narava. Na moja doseganja poslovni poti sem opravljala delo direktorice doma za starejše v Trziču, nakar me je pot vodila na Fakulteto za socialno delo, kjer delujem tudi sedaj kot asistentka na področju dolgotrajne oskrbe in razvoja inovativnih oblik oskrbe za ljudi z demenco. To je tudi glavno delo v domu starejših občanov Deos v Horjulu – razvoj sodobnih oblik oskrbe v domu, ki ohranjajo dostojanstvo, spodbujajo k aktivnostim, po drugi strani pa tudi vpetost doma v življenje v lokalnem okolju – skrb za dolgoročni razvoj doma. Delo v domu in na fakulteti je pravzaprav med seboj tesno povezano, saj združujem teoretični del in nove inovativne pristope, do sodobne oskrbe starih ljudi in ljudi z demenco in jih vpeljujem v prakso. Ker sem pogrešala stik s starejšimi ljudmi in s praktičnim delom, je bil to tudi eden od motivov, da se ponovno vključim v vodenje doma starejših, da ob znanju in izkušnjah, ki ga imamo sedaj, lahko razvijamo nove pristope.

Ali se strinjate, da je to delo precej specifično, da ni vsakdo primeren za delo s starostniki?

Res je, tista najbolj osnovna lastnost pa je, da se za opravljanje takšnega dela ne smeš bati starosti. Moraš imeti rad stare ljudi, se zavedati, da ni dela, ki ne bi bilo častno. Pri starih ljudeh je nega in oskrba zelo pomembna, ki pa se začne z odnosom in poznavanjem navad in življenjske zgodbe vsakega stanovalca. Prav tako je pomembno je tudi spremljanje starejših, ko se ti poslavljajo, zato so znanja o paliativni oskrbi v domu prav tako nujna. Tu lahko prava, srčna oseba naredi ogromno dobrega za mirno slovo. Tudi zato je pomembno, da imamo v domu Deos ustrezen kader, ki rad dela v domu. Zavedati se moramo, da, če bomo imeli srečo, bomo tudi sami doživeli starost. In ta je lepša, če ima v družbi ustrezno mesto. Zavedati se moramo, da smo vsi minljivi, se tudi sami pripraviti na starost. Žal sodobna družba to temo kar nekoliko odriva. V medijih je vse polno podob srečnih, mladih ljudi, zvezdnic, mnogo manj radi pa beremo ali spremljamo medije, ko je govora o težavah, starosti, o socialnih problemih, o tiskah starih ljudi, ki že tako ali tako zelo težko o tem spregovorijo. O demenci je napisanega veliko – ko pa pride v družino, spoznamo šele takrat, koliko malo vemo v resnici o tej bolezni. Ob tem, ko spremljamo starejše, vidimo tudi kakšno modrost prinašajo izkušnje skozi življenje. Od starih ljudi se lahko veliko naučimo o odnosu do življenja.

Kako to, da se se odločili, da prevzamete vodenje prav našega doma starejših tu v Horjulu?

Pri mojem delu in vseh aktivnostih sem pridobila določena znanja in izkušnje, začutila pa sem, da pri delu pogrešam stik s prakso. Zato smo se z vodstvom Deosa ob njihovem povabilu k sodelovanju hitro dogovorili za sodelovanje. Vse moje izkušnje in znanje želim prenesti v naš dom v Horjulu in pomagati stanovalcem kot tudi zaposlenim. Lansko leto sem skupaj z domom Zimzelen iz Topolšice vodila projekt pri razvoju

gerontološkega centra, z različnimi fakultetami in društvom Spominčica smo raziskovali pomen motivacijskih aktivnosti, ki spodbujajo različna čutila za ljudi z demenco, v tretjem projektu smo napisali knjigo o demenci Vsak dan znova ... Znanje, ki je vpeto v dom – kot npr. kako skrbeti za nepomično osebo ali človeka z demenco, paliativna oskrba, kakšne pravice imajo stari ljudje idr. – nam se marsikaj zdi čisto samoumevno, v domačem okolju, kjer svojci skrbijo za starejšega, pa pogosto opažamo pomanjkanje znanja in informacij, ki bi njihovim domačim starejšim, pa tudi svojem omogočalo kakovostno življenje, staranje in umiranje. Možna pot razvoja domov je med drugim tudi, da to znanje, ki ga imamo v domovih, podamo naprej vsem, ki so v domači oskrbi. Želim si, da bi te sodobne pristope uvedli tudi v domu v Horjulu, jih nadgradili ter razvijali naprej.

Kaj vas pri vašem delu najbolj motivira?

Predvsem to, da imam možnost stvari spremenjati na bolje.

S kakšnimi izzivi se v obdobju, ko se spopadamo s korona virusom, srečujejo ustanove, kot so domovi za starejše?

Izzivov res ne manjka. Na nacionalni ravni se

soočamo s pomanjkanjem kadra, tu je fluktuacija izredno velika. Soočamo se s stalnim odhajanjem negovalcev, bolničarjev, strežnikov kot tudi medicinskih tehnikov in diplomiranih medicinskih sester, ki jim je očitno bolj privlačno delati v bolnišnicah (je pa res, da se mnogi želijo tudi vrniti nazaj v dom, saj v domovih nastajajo odnosi, se pletejo zgodbe, česar je v bolnišnicah zelo malo). Žal se bo po sedanjih pokazateljih ta vsesplošna stiska s kadrom še povečevala – za ves zdravstveni sistem. Zavedati se moramo, da to niso težave enega doma, ampak našega sistema. Zato je treba poiskati rešitev na državni ravni v sodelovanju z več ministrstvi. V zadnjih letih smo v Sloveniji naredili velik napredek v primerjavi z mednarodnim okoljem glede socialne oskrbe – kakovosti življenja stanovalcev v domovih. Imamo bivalne enote, gospodinjske skupine, pečemo, kuhamo, vrtnarimo, barvamo, rišemo, sestavljamo stvari, delamo kognitivne vaje in tako naprej. Torej imamo program, s katerim popestrimo dneve stanovalcem in jim popeljšamo življenje ter omogočimo, da so aktivni po svojih zmogljivostih. Nikakor ne želimo, da doživijo občutek, da so v hotelu, ampak je naš cilj nji-

hova aktivnost. Raznovrstne aktivnosti so zelo pomembno zdravilo proti duševnim tiskam in ohranjanju sposobnosti v starosti. V tujini pa ni povsod tako, že pri naših sosedah je marsikje življenje v domu osredotočeno le na samo nego in oskrbo.

Žal pa je pandemija razvoj socialne oskrbe potisnila povsem na stranski tir. Od marca naprej je prioriteta zdravstveni vidik – ohranjanje zdravstvenega stanja in zmanjševanja tveganja prenosa okužb. Vse se vrtilo okrog korona virusa. Kljub temu pa smo v domu v Horjulu (ali pa ravno zato) načrtno pričeli z aktivnostmi po oddelkih, ki jih prilagodimo željam, navadam in sposobnostim stanovalcev.

Dom smo zaradi nevarnosti vnosa okužb oktobra zaprli za obiske – še vedno pa so možni za stanovalce, ki se poslavljajo ali v primeru, ko so stanovalci v stiski. V takšnih primerih organiziramo obisk ob spoštovanju ukrepov za obvladovanje epidemije. Svojci lahko tudi pokličejo stanovalce preko video klica, možna je uporaba tablic, računalnikov v sobah, uvedli smo aromaterapijo, v enotah potekajo kulinarčne aktivnosti, da zadiši po domu – sedaj pa že nastajajo božične dekoracije, ki bodo okrasile vsako enoto. Organizirali smo delo družabnic, ki vsak dan

ponudijo stanovalcem aktivnosti, ki jih imajo radi – križanke, pobarvanke, knjige, domino kocke in podobne zadeve, da so lahko stanovalci aktivni. Po sobah poteka fizioterapija in delovna terapija, prekinili pa smo začasno skupinske vadbe. Če poznamo naše stanovalce, če vemo, kaj jih veseli, s kakšnimi hobiji so se ukvarjali in zelo pomembno, predvsem kakšne cilje imajo, je lažje vzpostaviti stik z njimi in ga negovati. Zato je pomembno tudi sodelovanje svojcev, ki lahko povedo, kakšne so bile navade in aktivnosti staršev, da jih lahko izvajamo tudi v domu.

Kaj lahko prijatelji in svojci, ki sedaj ne morejo obiskovati svojih ostarelih prijateljev po domovih za ostarele, sploh naredijo?

Uh, marsikaj, največkrat so to drobne malenkosti. Spodbujamo jih, da jim napišejo kartico ali pismo, pošljejo sliko, ki jo je narisal vnuk, pošljejo slike. Nam, ki smo navajeni sodobne tehnologije, se zdi to morda nepomembno in potrata časa. Našim stanovalcem, ki mnogi slabo slišijo in se je z njimi težje pogovarjati po telefonu, pa je to izredno pomembno. Starejšim veliko pomeni, da lahko nekaj primejo v roke, si pogledajo risbico, ki so jo za njih narisali vnuki. Tudi naše družabnice jim lahko pomagajo napisati pismo

in ga pošljemo po pošti. Zelo se razveselijo tudi kakšnih paketov, ki jih prinesejo svojci in oddajo v recepciji. To so lahko njihovi osebni predmeti, ki jim veliko pomenijo in prikličejo lepe spomine in prijetna občutja. Stanovalci imajo zelo radi škatlo spominov – v škatli so lahko razni spominki, morda nekaj s poroke, kakšna slika iz mladosti, kak izdelek, ki ga je posameznik izdelal ali dobil. To velja tako za stanovalce z demenco, ki jih je v domu več kot polovica, kot tudi za vse ostale. To so utrinki življenja, zato so izrednega pomena za stanovalce. Tudi z albumom fotografij lahko zelo osrečimo stanovalce – ta je lahko v klasični obliki ali pa v digitalni, kjer so lahko tudi posnetki, glasba ... Vse to lahko omogočimo in na tak način pomagamo.

Če strnem – da lahko nudimo čim bolj kakovostno oskrbo, so svojci naš partner – saj nam pogosto le oni lahko povedo življenjsko zgodbo stanovalca, svojci prinesejo osebne, stanovalcem ljube predmete.

Za konec le še eno vprašanje, praviš da ste z gorenskih koncev, kako pa vam je všeč tu pri nas v Horjulu? Ste si že uspeli razgledati okolico?

Moram priznati, da mi je všeč tukaj, zelo je lepo, mirno, pokrajina je zelena in kar vabi na sprehode v naravo, žal pa si bolj kot iz avta še nisem ogledala Horjula. Ljudje, ki sem jih doslej spoznala, so zelo prijazni. Ob tej priložnosti vabim

tudi vse, ki čutijo željo po tem, da bi pomagali, da se nam pridružijo kot prostovoljci. Kot prostovoljec lahko pridobi vsak posameznik veliko – v večini so prostovoljci mlajši upokojenci, želim pa si, da bi razvili prostovoljstvo tudi z osnovno šolo. V kolikor vas zanima prostovoljstvo, pokličite socialno delavko v domu in se dogovorite za pogovor, kjer se bomo pogovorili, katero področje zanima vas. Se pravi, če ima kdo veselje do petja, je vodil pevski zbor ali pa bi rad vodili skupino, kot so pogovorne skupine, molitvene skupine, vse to lahko počne tudi kot prostovoljec pri nas. Ob tem se lahko vsak veliko nauči tudi za svojo starost, kako ostati vitalni tudi na stara leta. Ko se bodo zadeve uredile do te mere, da bomo lahko ponovno odprti za obiske, vas vse vabim tudi v 'Alzheimer café' v okviru Demenci prijazne točke, ki je odprta v domu, na pogovore o demenci, kjer lahko pridobite koristne informacije in znanje. Trenutno pa si lahko vsi ogledajo naše aktivnosti na spletni strani doma.

No, čisto za konec želim pohvaliti vse zaposlene. V tem času, odkar sem tukaj, sem spoznala, da je kader zelo dober, predan. Kljub temu, da so vsi pod pritiskom korona virusa, saj se že od marca trudijo in neumorno delajo tudi v teh težkih časih. So povezani, znajo se pošaliti, predvsem pa si znajo – pomagati.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Metrel tudi v času korona krize uspešno posluje in skrbi za varnost zaposlenih

V podjetju Metrel d.d. so uspešni kljub temu, da smo v letu, polnem izzivov za gospodarstvo.

Pravočasno ukrepanje in hitro iskanje ustreznih rešitev ter prilagodljivost na aktualne razmere so odlike vseh uspešnih podjetij.

V horjulskem podjetju Metrel d.d. v letošnjem letu izzivov nikakor ni manjkalo, a se niso predali ali obupavali in sedaj ob koncu leta poslujejo uspešno. Ne iščejo izgovorov, ampak rešitve, kar je pravzaprav edina prava pot. V kratkem pogovoru so nam opisali, kako sedaj poteka njihovo delo in kako je s stanjem okužb v podjetju.

Direktor Edvard Reven pojasnjuje: "Trenutno imamo 3 aktivno okužene zaposlene. Stanje je bilo v preteklih tednih slabše in se k sreči izboljšuje. V Metrelu d.d. zato še veljajo ukrepi, kot so obvezno stalno nošenje zaščitnih mask na vseh delovnih mestih. V proizvodnji se od 21. oktobra in vse do nadaljnjega delo opravlja v dveh izmenah. Seveda so pri-

lagodili tudi določene procese del. V oddelkih, kjer razmere to dopuščajo, poteka delo v čim večjem številu od doma. Za poslovne sestanke uporabljajo orodja MS Teams in Zoom, kar se je v trenutnih razmerah izkazalo kot učinkovita rešitev. Tudi zato se v podjetju do nadaljnjega sklicujejo le nujni sestanki, ki pa potekajo z upoštevanjem medsebojne varnostne razdalje in nošenjem zaščitne maske. Ker razmere tega ne dopuščajo, je vsa organizirana topla malica do nadaljnjega ukinjena. Na voljo je pripravljena hladna malica, tako da lahko ponudimo vsaj nekaj našim zaposlenim. Upam pa, da se zadeve čim prej izboljšajo."

Uspešnost varovanja zdravja pripisujejo tudi dejstvu, da so priporočila inštitucij vzeli resno. Varnostni ukrepi veljajo zato tudi ob prihodu v podjetje. Za vse zaposlene je ob prihodu na delo na vhodnih vratih obvezno merjenje telesne temperature na avtomatski merilni postaji, ki takoj zazna, ali ima oseba povišano telesno

temperaturo in odobri ali pa zavrne vstop. V primeru povišane temperature se zaposlene napoti domov, kjer se nato posvetujejo s svojim zdravnikom glede nadaljnjega zdravljenja. Prav tako je merjenje temperature obvezno za vse obiskovalce in se jih odslovi, če imajo povišano temperaturo. Ostali sklepi, ki so bili sprejeti že ob prvem valu pandemije, ostajajo v veljavi.

To pomeni, da ob simptomih okužbe zaposleni ostanemo doma, za vse, ki so na delu v podjetju, pa je obvezno večkrat dnevno umivanje in razkuževanje rok ter vzdrževanje medosebne razdalje. Vodstvo podjetja poudarja, da vse navedene ukrepe upoštevajo z namenom preprečevanja, zajezi- tve in ublažitve širjenja bolezni COVID-19. Kajti le tako lahko zagotovijo varno delovno okolje in delovne razmere za vse zaposlene.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Brezplačni topli obrok za učence in dijake

Smo v času preizkušnje, ki za marsikoga predstavlja veliko stisko.

Zato je država poskrbela za zagotavljanje toplega obroka za učence in dijake, za katere je v času zaostrenih epidemioloških razmer organizirano izobraževanje na daljavo.

Država je po usklajevanju z občinami oblikovala možnost, ki se upoštevajo glede na organizacijo vzgojno-izobraževalnega dela tako, da za vse učence in dijake organizacijo toplega obroka prevzame lokalna skupnost, samo izvedbo pa šole, ki bodo topli obrok pripravljale. Občina Horjul je takoj na začetku šolanja na daljavo objavila poziv na spletni strani v sodelovanju z osnovno šolo.

S tem so starše, skrbnike in učence ter dijake s prebivališčem v občini pozvali, da se prijavijo na brezplačni topli obrok.

V pozivu je opredeljen tudi kriterij za upravičenost do brezplačnega toplega obroka. Brezplačni topli obrok pripada učencem in dijakom, pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku ali državnih štipendiji ali odločbi na podlagi vloge za priznanje pravice do subvencije malice ali kosila, ne presega 382,82 € (3. dohodkovni razred otroškega dodatka oziroma 2. razred državne štipendije).

Brezplačni topli obrok pripada tudi učencem in dijakom, ki so nameščeni v rejniško družini.

Učenci in dijaki se na topli obrok prijavijo preko šole, ki jo obiskujejo, ta pa za učence, ki so prijavljeni na šolsko kosilo, upravičenost do brezplačnega obroka preveri v CEUVIZ.

Sole zbrane podatke o prijavah posredujejo občini, ki na podlagi zbranih potreb organizira pripravljanje in distribucijo toplega obroka za svojo lokalno skupnost.

S prijavo učenci in dijaki privolijo, da občine in šole podatke uporabijo za organizacijo prijave in prevzema toplega obroka.

Učenci in dijaki oziroma njihovi starši topli obrok prevzamejo na šoli, ki hrano pripravlja. Izjemoma občina za učence in dijake, ki obroka ne morejo prevzeti, organizira dostavo toplega obroka na dom ali na ustrezno razdelilno točko v lokalni skupnosti. Sredstva za zagotovitev toplega obroka so zagotovljena iz državnega proračuna.

Na občini Horjul so opozorili, da je bilo vlog zelo malo, čeprav so prepričani, da zagotovo obstajajo otroci in srednješolci, ki zaradi takšnih ali drugačnih razlogov nimajo redne prehrane v obliki kuhanega obroka, kot ga pripravijo v šolski kuhinji.

Prejemanje toplega obroka ne pomeni stigmatizacije, nenazadnje je lahko težava v tem, da oba starša delata, medtem ko so otroci čez dan doma in se šolajo na daljavo.

Zato pozivajo vse, ki izpolnjujejo kriterije, da se prijavijo in poskrbijo, da bodo šolarji dobili kuhan obrok, ki ga priskrbi država.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Redarstvo poziva, da upoštevate določbe prehoda med občinami

V občini Horjul je zaenkrat epidemiološka slika dobra in tu gre zahvala za to predvsem vam občanom, ki se držite priporočil in skrbite za svoje zdravje.

A to se lahko kaj hitro obrne, sploh z dnevnimi migracijami ljudi, ki rekreativno kolesarijo

po cestah v občini in ki največkrat prihajajo iz sosednjih občin. Ob ugodnem jesenskem vremenu je bilo takšnih primerov zelo veliko. Medobčinsko redarstvo, ki dnevno opravlja nadzor v občini Horjul glede spoštovanja odlokov vlade v zvezi preprečitve in zaježitve širjenja virusa Covid-19, namreč opaža, da je veliko kolesarjev, ki med rekreativno de-

javnostjo prestopajo občinske meje. Gre seveda za aktivnost, ki ni povezana z opravljanjem službenih obveznosti ali nujnih zdravstvenih zadev ali obiskov. Kolesarjenje na tak način ni dovoljeno. Kljub trenutni situaciji se moramo zavedati, da bodo prišli tudi časi, ko bomo lahko zopet nemoteno kolesarili med občinami in uživali tudi v kolesarskih dirkah, kot je recimo

tradicionalni vzpon na Koreno. Redarji hkrati opozarjajo, da je vsak posameznik odgovoren za upoštevanje omenjenih ukrepov in da ob povečanem številu kršitev ne bodo izdajali le opozoril. Na občini tudi sporočajo, da niso pristojni za izdajanje soglasij za prehajanje med občinami in so vse občane, ki so jih kontaktirali s to prošnjo napotili na spletno stran, kjer si

lahko vsak natisne in izpolni ustrezní obrazec oziroma se obrne na delodajalca. Za nujen prehod v druge občine je dovolj izjava, ki jo najdete na spletni strani www.gov.si in si jo vsak občan lahko sprinta in izpolni sam.

Uradna izjava glede športno-rekreacijske dejavnosti in sprehodov:

Posameznik ali osebe iz skupnega gospodinjstva lahko ob upoštevanju priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) na prostem oziroma odprtih javnih krajih v občini prebivališča izvajajo takšno športno-rekreacijsko dejavnost, pri kateri se ohranja varna razdalja

do drugih posameznikov. To so na primer športno-rekreacijske dejavnosti individualnega značaja (na primer tek, kolesarjenje, golf, joga) ali tiste, pri katerih ob običajnem izvajanju ni mogoč stik z drugimi posamezniki (npr. tenis, badminton, balinanje).

Pri sprehodih na zelenih površinah in športno-rekreacijski dejavnosti, pri kateri je mogoče do drugih posameznikov neprekinjeno vzdrževati najmanj tri metre medsebojne razdalje ne glede na določila drugih odlokov posameznikom ali osebam iz skupnega gospodinjstva, ni treba nositi zaščitne maske.

Peter Kavčič

Ste zamenjali pnevmatike?

Zakon o pravilih cestnega prometa predpisuje, da morajo biti motorna in priklopna vozila med 15. novembrom in 15. marcem ter v zimskih razmerah, ki se pojavijo zunaj omenjenega obdobja, opremljena z zimsko opremo.

Kljub omejitvam, ki še veljajo zaradi varnostnih ukrepov povezanih s pandemijo pa vulkanizerji obratujejo, a seveda pod drugačnimi pogoji. Glede poteka menjave smo se pogovarjali z vulkanizerjem **Juretom Prebilom** iz ljubgojskega podjetja Aniks plus d.o.o., kjer vršijo vulkanizerstvo, diagnostiko in popravilo avtomobilov. Jure je opisal kako poteka varna menjava pnevmatik za zaposlene in za stranke: »Med opravljanjem vulkanizerske storitve ni nobenega stika med stranko in zaposlenimi. Stranke morajo namreč počakati na vrsto v

avtomobilu. Najbolje je, da se vsakdo na premontažo ali za nakup novih pnevmatik predhodno naroči in pride na vrsto v delavnico ob določeni uri. Ko pride na vrsto, se stranka z avtomobilom sama zapelje v delavnico, izstopi iz avta in počaka zunaj na dvorišču, da vulkanizer opravi svoje delo. Ob tem seveda upoštevamo varnostno priporočeno razdaljo. Med celotnim postopkom vulkanizer uporablja rokavice in se drži varnostnih navodil. V nobenem primeru se vulkanizer ne usede v vozilo. Ko je premontaža opravljena, stranka ponovno sama

Vulkanizer in stranka ne smeta biti v stiku, zaščitna maska je obvezna za oba.

sede v avto in ga odpelje iz delavnice. Plačilo se izvede brezstično, v primeru gotovine pa je denar treba razkužiti.«

V vulkanizerski delavnici v Ljubogojni pri Horjulu imajo tudi polrobotski stroj za premontažo pnevmatik, ki skoraj vse opravi sam. Ves stik, ki ga ima vulkanizer s pnevmatiko je, da jo sname z avtomobila in zakotali do stroja, kjer av-

tomatika prevzame svoje delo.

V primeru naročanja na premontažo ali kakšna druga vprašanja povezana s servisom ali programiranjem senzorskih ventilov ter ostalo avto diagnostiko in manjšimi popravili se lahko obrnete na Jureta (031 854 514, aniks.plus@siol.net).

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Obvestilo

Obiskal nas bo Sveti Miklavž. Kako?

Kljub epidemiji koronavirusa sv. Miklavž že pripravlja darila za otroke iz občine Horjul, stare do 8 let (vključno z letnikom 2012).

Zaradi zaostritve razmer pa bo razdeljevanje daril potekalo nekoliko drugače kot smo bili doslej vajeni.

Starši, od torka 1. decembra dalje, spremljajte občinsko spletno stran, kjer bo pojasnjeno kdaj in na kakšen način bo sv. Miklavž obiskal horjulsko dolino. (pk)

Zbiranje gradiva in podatkov o Kristini Brenk je že obrodilo sadove

Kraj brez kulture gre hitro v pozabo, zato je kultura še kako pomemben del našega življenja, saj s tem znanjem sporočamo, kdo pravzaprav sploh smo.

V prejšnjem mesecu smo vas pozvali, da vse morebitne predmete ali informacije, ki bi lahko koristile pri urejanju spominske hiše naše pisateljice, pesnice, prevajalke, urednice in dramatičarke. Za začetek je bil odziv dober, za kar se vam vsem, ki ste poslali materiale iskreno zahvaljujemo. Vse pa še spodbujajo, da pobrsate po starih albumih, policah ali omarah in pomislite, če se kje morda ne skriva kak mali arhivski zaklad, ki bi ga lahko delili z vsemi, ki bodo obiskali obnovljeno hišo v Horjulu. Naj samo spomnimo na kratko, kako jo je vodila življenjska pot. Rodila se je 22. oktobra leta 1911. Otroštvo je preživela v Horjulu, kjer je končala štiri razrede osnovne šole, potem pa je šolanje nadaljevala v Mariboru, kjer je končala meščansko šolo in učiteljske. Nato je študirala psihologijo in pedagogiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Kot navdušena dramska igralka se je zavzemala za ustanovitev mladinskega gledališča, zato

se leta 1938 odločila za študij teorije gledališča za mlade v Pragi. Leta 1939 je doktorirala iz pedagogike. Do vojne je bila brez redne zaposlitve in se je preživljala z inštrukcijami in priložnostnim pisanjem. Med drugo svetovno vojno je sodelovala pri NOB, kjer je kot kurirka spremljala pisatelja Prežihovega Voranca, ki je bil med vojno urednik radia Kričač. Leta 1943 so jo zaprli, kjer je ostala do konca italijanske okupacije. Do osvoboditve, leta 1945, je skrbela za zaščito otrok borcev in zaprtih. Po vojni se je uveljavila kot pisateljica, prevajalka in urednica, ki se je posvetila mladinski književnosti. Bila je soustanoviteljica in prva urednica Mladinske knjige do leta 1973, ko se je upokojila. Zasnovala je knjižne zbirke za otroke: Najdihojca, Čebelica, Velike slikanice, Cicibanova knjižica, Zlata ptica, Zvezdica, Mladi oder, Lutkovni oder. Bila je med ustanovitelji Bralne značke, ki še danes spodbuja otroke k branju. Skratka, v za-

Na občini so zbrali že nekaj fotografij, razglednic in pisem Kristine Brenk.

Ena od risb, ki jih je narisala.

nimivem življenju je zagotovo še polno zgodb in stvari, ki lahko v obnovljeni rojstni hiši opišejo tedanji čas in njeno življenje.

Urša Remškar, ki na občini Horjul zbira stare predmete,

knjige, razglednice, pisma ali vse dodatne informacije, ki bi lahko koristile pri urejanju arhiva in hiše Kristine Brenk, je s prvim odzivom zadovoljna: 'V sodelovanju s strokovnjaki smo v Matičkovi hiši našli kar

Knjižica Sneguljčica iz leta 1956.

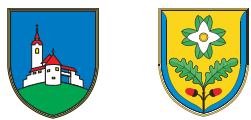
nekaj zanimivih predmetov, povezanih s Kristino Brenk, rojeno Vrhovec. Na podlagi poziva v Našem časopisu smo prejeli tudi prve odzive. Veseli smo bili dodatnih informacij o njenem življenju, na naš naslov smo prejeli stare razglednice in celo vozovnice, ko se je z Loga, kjer je nekaj časa živela, vozila v Ljubljano. Prejeli smo tudi nekaj starih fotografij in drugega gradivo na temo Kristine Brenk, zelo pa smo se razveselili čisto pravega ljubezenskega pisma.

Vsem sodelujočim, ki ste se odzvali in nam posredovali te informacije ali predmete, se najlepše zahvaljujemo, saj smo v zelo kratkem času naredili kar nekaj pomembnih korakov

naprej. Želim pa opogumiti še vse, ki bi lahko kakorkoli pomagali pri tem zbiranju, da nam pomagate. Z akcijo zbiranja še nadaljujemo in se priporočamo za kakršnokoli gradivo in informacije o Kristini Brenk.

Če ste v dvomih, ali je vaša najdba pomembna ali ne, brez strahu pokličite v tajništvo občine Horjul na telefonsko številko: 01/759 11 20 ali pošljite vprašanje na elektronsko pošto obcina@horjul.si. Vašo najdbo pa lahko tudi pošljete po pošti na naslov: Občina Horjul, Občinski trg 1, 1354 Horjul s pripisom: zbiranje gradiva o Kristini Brenk.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Javni holding Ljubljana

Dom je način bivanja

Dom ni le osrednja točka našega življenja, ni samo prostor, v katerem se z najbližjimi počutimo varne.

Je tudi način bivanja. To je eno od ključnih vodil Javnega holdinga Ljubljana in povezanih javnih podjetij, ki Mestni občini Ljubljana zagotavljajo številne kakovostne storitve vse dni v letu. V tokratni številki predstavljamo Javno podjetje Energetika Ljubljana, ki meščankam in meščanom omogoča celovito oskrbo z energijo, in sicer s toploto, zemeljskim plinom in elektriko.

S toploto iz sistema daljinskega ogrevanja in z zemeljskim plinom **Energetika Ljubljana** trenutno oskrbuje **75 odstotkov stanovanj v Mestni občini Ljubljana**, do leta 2024 pa načrtuje povečanje na 80 odstotkov.

Daljinsko ogrevanje oziroma vročevodni sistem ogrevanja se razprostira predvsem v osrednjem delu mesta Ljubljana in oskrbuje okoli 64.700 uporabnikov. Omrežje zemeljskega plina se razprostira tudi na obrobju mesta in v nekaterih sosednjih občinah, s plinom pa se za ogrevanje, pripravo tople sanitarne vode ali za kuho prek omrežja Energetike Ljubljana oskrbuje okoli **64.000 uporabnikov**.

Skupaj sta največja ter okoljsko in energetska učinkovita sistema za daljinsko oskrbo z energijo v tem delu Evrope.

Zemeljski plin in daljinska toplota imata v Ljubljani že zelo dolgo tradicijo. Prihodnje leto obeležujemo 160 let oskrbe s plinom in 60 let oskrbe s toploto.

Toplotna in električna energija iz visoko učinkovite soproizvodnje

Toplota za potrebe sistema daljinskega ogrevanja Ljubljane je proizvedena v enoti TE-TOL, ki jo poznamo tudi kot toplarno v Mostah, in sicer v sopro-

izvodnji, skupaj z električno energijo. Enota TE-TOL je tudi največji tovrstni energetski objekt v Sloveniji. Na leto proizvede okoli **1.300 gigavatnih ur toplotne energije** in okoli **350 gigavatnih ur električne energije**.

Količina toplote, ki jo v obliki vroče vode vsako leto proizvedejo v enoti TE-TOL, je kar polovico vse toplote, ki je v namen daljinskega ogrevanja proizvedena v Sloveniji. Količina proizvedene električne energije pa zadošča za zadostitev vseh potreb po elektriki za polovico gospodinjstev v Mestni občini Ljubljana.

Zemeljski plin za trajnostni promet

Energetika Ljubljana zagotavlja tudi zemeljski plin za okolju prijazen promet. Gre za t.i. stisnjen zemeljski plin (mednarodna oznaka CNG), ki je v avtobusnem, tovornem in osebnem prometu pomemben trajnostni ukrep. Energetika Ljubljana si kot največji ponudnik goriva za okolju prijazna vozila na zemeljski plin v Sloveniji prizadeva za širitev uporabe in mreže polnilnic. V Ljubljani sta trenutno aktivni **dve polnilnici**, in sicer v **Šiški** in na **Dolgem mostu**. Do konca leta 2020 bo postavljena nova polnilnica ob Letališki cesti in v letu 2021 še na parkirišču P&R v Stanežičah.

Strateški energetsko-okoljski načrti

Ključni energetsko-okoljski projekt Energetike Ljubljana, ki že poteka, je **izgradnja plinsko-parne enote**. Ta bo v enoti TE-TOL nadomestila dva od treh premogovnih blokov in tako omogočila, da se že z letom 2022 iz Ljubljane umakne večina premoga (70 odstotkov). Primarni energent za proizvodnjo toplote in električne energije bo tako postal zemeljski plin.

Vzpostavitev krožne plovnosti poti na območju mesta Ljubljane s perspektivo širitve

plovnosti v gornji tok Ljubljane vključuje poleg Mestne občine Ljubljana v nadaljevanju tudi občini Brezovica in Vrhnika. Projekt ima skozi prioritarno zagotavljanje habitata za vodne organizme velike naravovarstvene in skozi možnosti energetske izrabe ter alternativnih prometnih tokov okoljske potenciale. Nenazadnje bo projekt pospešil razvoj in urbanizacijo velikega dela, sedaj nezanimivega dela toka Ljubljane, reko tako približal prebivalcem in v končni fazi zagotovil delovna mesta, povezana z aktivnostmi na reki in ob njej. Realizacija projekta bo v končni fazi omogočila nadaljnji razvoj vodnih športov in imela tudi velik izobraževalni pomen. V obsegu načrtovanih posegov so tri zapornice z ribjimi stezami, dve splavnici, tri male hidroelektrarne in postajališča plovil. Z načrtovano rečno marino v zgornjem toku in širitvijo plovnosti proti Vrhniki bo reka, tako kot je v preteklosti že bila, ponovno postala pomembna vodna pot Ljubljanske regije.

Ravnanje z odpadki je isto okoljsko področje, kjer je nujno treba poiskati celovite in trajnostne rešitve, vključevati oz. povezovati različna področja in deležnike. Zavedamo se, da smo za svoje odpadke odgovorni sami, zato si v okviru sistema ravnanja z odpadki na nivoju Mestne občine Ljubljana prizadevamo najti tudi trajnostno rešitev za uporabo tistega dela komunalnih odpadkov, ki ostane po predelavi mešanih odpadkov v RCERO Ljubljana. Gre za približno **70.000 ton energetskega goriva iz odpadkov**, ki se sedaj vozijo oz. izvažajo na druge lokacije po Sloveniji in v tujino. Skupaj smo si zadali nalogo, da proučimo možnosti, kako z uporabo najnovjših tehnologij, ki najmanj vplivajo na okolje, trajno in koristno uporabiti to gorivo in iz njega pridobiti toplotno ter električno energijo in tako koristno zaključiti snovni tok odpadkov v okviru koncepta krožnega gospodarstva.

Do leta 2022 bomo iz Ljubljane umaknili večino premoga. Zgradili bomo plinsko-parno enoto, ki bo nadomestila dva od treh premogovnih blokov.

Zemeljski plin se v stisnjeni obliki uporablja tudi kot pogonsko gorivo (CNG). V Ljubljani sta trenutno aktivni dve polnilnici, v Šiški in na Dolgem mostu, do konca leta bo postavljena še ob Letališki cesti in prihodnje leto na parkirišču P+R v Stanežičah.

Nekaj pomembnejših obratovalnih podatkov

	LETO 2010	LETO 2019
SISTEM DALJINSKEGA OGREVANJA		
Dolžina vročevodnega omrežja v km	252,9	271,1
Dolžina parovodnega omrežja v km	10,6	8,5
Proizvodnja toplote v MWh	1.520.600	1.290.100
SISTEM OSKRBE S PLINOM		
Dolžina plinovodnega omrežja v km	626,4	726,0
Distribuirane količine zemeljskega plina v MWh	848.304	766.021
Prodane količine CNG z lastno porabo v MWh	0,00	39.607
*oskrba s CNG se je začela v letu 2011		
ELEKTRIČNA ENERGIJA		
Proizvodnja el. energije (lokacija Šiška) v MWh	36.781	51.053
Proizvodnja el. energije (lokacija Moste) v MWh	453.933	335.531
Proizvodnja iz sončne elektrarne v MWh (nameščena je na strehi sedeža družbe)	69	87

Na proizvodnjo energije v največji meri vplivajo potrebe uporabnikov, na njihove potrebe pa v veliki meri zunanje temperature zraka, še posebno, ko govorimo o energentih za ogrevanje. Velik pomen za končno porabo energije ima tudi energetska učinkovitost. Energetika Ljubljana zato omogoča tudi ukrepe za povečanje energetske učinkovitosti, saj omogočajo prihranek energije oz. zmanjšanje njene končne porabe.

Skupna dolžina infrastrukture, to je vseh cevi vročevoda in plinovoda, dandanes obsega kar 1.600 km. To pomeni, da bi jih lahko eno za drugo položili od Ljubljane pa vse do Londona.

Županova beseda

Spoštovanje ukrepov za zajezitev in obvladovanje epidemije COVID-19

**Spoštovane občanke,
spoštovani občani,
z zaskrbljenostjo
spremljamo
epidemiološko sliko v naši
državi.**

V skupnem prizadevanju za zajezitev širjenja korona virusa je Vlada RS za zaščito zdravja ljudi in ohranitev delujočega zdravstvenega sistema sprejela dodatne ukrepe. Sprejeti ukrepi so nujni za obvladovanje drugega vala epidemije, da bomo ustavili eksponentno rast širjenja okužb in se lahko hitreje vrnili v relativno normalno življenje in lažje gospodarsko okrevanje.

Žal pa zgolj sprejemanje ukrepov ni dovolj. Potrebno je sodelovanje in zaupanje, samozaščitno obnašanje moramo ponotranjiti in omejiti stike. Spoštovanje omejitev gibanja, omejitev socialnih stikov in osnovnih zaščitnih ukrepov je nujno za zaščito nas samih, naših svojcev, kolegov v službi in drugih.

Verjamemo, da se občani v zvezi z epidemijo srečujete z različnimi stiskami in dilemami, zato bi vas opozorili na možnosti, ki so jih oblikovali na nacionalni ravni. Vabimo vas, da si na povezavi <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-sars-cov-2-gradiva> ogledate gradivo, ki so ga na NIJZ pripravili v zvezi z obvladovanjem epidemije Covid-19.

V Občini Dobrova - Polhov Gradec smo vzpostavili tudi interventno oskrbo starejših in rizičnih skupin prebivalcev. Na telefonski številki 051/340-146 ali 01/3601-800 lahko naročite dostavo nujnih življenjskih potrebščin. Telefonska številka je odprta od ponedeljka do petka, med 8. in 14. uro.

Vsi si želimo, da bi čim prej odprli šole in zagnali gospodarstvo. Vse to lahko dosežemo le, če bomo prav vsi spoštovali ukrepe in se obnašali odgovorno. S sodelovanjem, kolektivno odgovornostjo, solidarnostjo in s spoštovanjem sočloveka, njegovega zdravja in načina življenja, tako v lokalnih skupnostih kot na nacionalni ravni, lahko naredimo ogromno. Skupaj bomo zmogli.

Ob vsem pa seveda ne pozabimo na čas in svojim letom primerno aktivnost na prostem, trenutno v krogu svoje družine, ter na zdravo sezonsko prehrano z dovolj vitaminov. Pazite nase in na svoje bližnje.

Ostanite zdravi!

Franc Setnikar, župan

Ceste v naši občini se bodo lahko od letošnje jeseni naprej ponašale s skoraj petimi kilometri novega asfalta, in to brez upoštevanja prenove odseka državne regionalne ceste Polhov Gradec-Dobrova, ki bo to številko še zvišala.

Kot že vemo, je župan Franc Setnikar konec avgusta z izvajalcem del podpisal Pogodbo za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist, septembra pa se je že pričelo asfaltiranje treh javnih poti v občini, in sicer makadamskih cest Črni Vrh-Gugelj-Reka, Hoja-Ravnek in Nartnik-Kucelj.

Izvajalec del AS-FALTERČEK d.o.o. je v sodelovanju s partnerjem Storitve s TGM Andrej Trobec s.p. dela na dveh odsekih zaključil; do spomladi 2021 pa sledi še dokončanje del na cesti Nartnik-Kucelj. Dela so obsegala izvedbo asfaltne prevleke, ureditev bankin in odvodnjavanja.

Projekt vreden 425.557,24 € lahko ob skorajšnjem zaključku še natančno spoznamo skozi številke.

Od omenjenega zneska znašajo tuja sredstva, ki so bila pridobljena iz državnega proračuna iz Službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, 281.133,00 €, ostanek pa je financirala Občina.

V Črnem Vrhu je novo asfaltiranih 880 metrov ceste JP567731 Črni Vrh-Gugelj-Reka ter postavljenih 240 me-

Skoraj pet kilometrov novega asfalta

Cesta Hoja-Ravnek

Cesta Črni Vrh-Gugelj-Reka

trov varovalne ograje. Cesta JP 567591 Nartnik-Kucelj je sedaj asfaltirana v dolžini 2245 metrov ter na 142 metrih opremljena z varovalno ograjo.

Odsek ceste JP 567471 Hoja-Ravnek pa je asfaltiran v dolžini 1.100 metrov, spremlja pa ga 262 metrov varovalne ograje. Če bi bilo lastništvo zemljišč tu urejeno, bi cesta bila asfaltirana na večjem odseku.

Tako pa so stroji odpeljali do takrat, ko bodo nesporazumi razrešeni.

Skupno je tako Občina na treh odsekih poskrbela za 4.225 metrov asfalta in 644 metrov varovalne ograje ter tako držala obljubo, da bo vsako leto na predlog krajevnih skupnosti asfaltirala ceste, kjer je to za varnost občanov in pa nižanje stroškov vzdrževanja najbolj potrebno.

Investicija je bila izvedena z namenom izboljšanja cestnih povezav med naselji in cestne

Prenova mostov v Brezju

Tudi v tem malo bolj umirjenem letu dela potekajo na območju celotne občine in v vsakem kraju se že kažejo sledi skrbnega načrtovanja in vlaganja v razvoj.

Od Črnega Vrha in Šentjošta preko Polhovega Gradca do Dobrove in Brezja – asfaltiranje, urejanje zunanjih površin, prostorsko načrtovanje, skrb za varnost v prometu in številni drugi projekti dokazujejo, da bomo ob bližajočem se koncu leta kljub vsemu imeli veliko razlogov za veselje in ponos ob pregledu dosežkov.

Eden izmed takih je zagotovo tudi projekt za obnovo ceste med Brezjem in Podolnico, ki ga skupaj pripravljata Občina Dobrova - Polhov Gradec in Občina Horjul in bo izveden v letu 2021. Tale novica pa je namenjena drugemu dogajanju v tem kraju – v Brezju se je na-

mrež zaključila tudi prenova dveh mostov. Že lani poleti je sicer potekala obnova lesenega mostu. Zamenjana je bila nosilna lesena konstrukcija mostu in celotna vozna površina. Most je dobil tudi novo leseno ograjo, saj je bil stari most brez ograje.

Za izvedbo 2.515,00 evrov vrednega projekta je poskrbelo Tesarstvo in krovstvo Marko Rus s.p. Prenova manjšega mostu pa je bila le napoved druge, obsežnejše prenove. Letošnjega avgusta je namreč potekala še obnova betonskega mostu pri čistilni napravi Brezje. Tu pa so bila izvedena nova betonska krila, saj so bila stara

Most v Brezju pri čistilni napravi

dotrajana, železa konstrukcija je bila očiščena in zaščitena z antikorozijskim premazom, most pa se lahko pohvali še z novo ograjo in novima ven-

cema. Omenjena dela, ki jih je izvedlo podjetje Roman Kralj s.p., so nanese na 35.903,00 evrov. Na fotografiji pa si lahko ogledate še, kako mostova

izgledata po zaključenih delih. Kakšna se vam zdita?

Lucija Rus

infrastrukture ter posledično večje prometne varnosti. Projekt pa je bil smiseln tudi ob presoji s finančnega vidika, saj se z asfaltiranjem cestišča zmanjšajo tudi stroški vzdrževanja vozišča, bankin in brežin; vzdrževanje asfaltirane ceste je lažje in hitreje, kar je še zlasti pomembno v prihajajočih zimskih mesecih.

Trenutno pa poteka tudi urejanje in asfaltiranje štirih krajših odsekov cest – v naselju Šentjošt v dolžini 190 m, na Prapročah v dolžini 115 m, v Zalogu v dolžini 100 m in na Selu nad Polhovim Gradcem v dolžini 250 m – skupaj bo to nanese na kar 655 metrov asfalta.

Vrednost tega manj obsežnega projekta znaša 52.967,52 €. Tudi tu za izvajanje del skrbi AS-FALTERČEK d.o.o.

**Lucija Rus,
fotografiji:
Lucija Rus
in
Manca Škof**

Zaprtje šol in vrtcev izkoristili za vzdrževalna dela

Prostori POŠ Šentjošt

Šole so trenutno res zaprte, vrtci pa delujejo v zelo omejenem obsegu. A vzgojno-izobraževalni zavodi v tem času kljub vsemu ne samevajo povsem. Pretekli meseci so bili izkoriščeni za opravilo številnih vzdrževalnih del.

V POŠ Šentjošt so hišniki prepleskali stene, opravljen pa je bil tudi pregled sanitarij. V straniščih je bilo zaenkrat opravljeno temeljito čiščenje ter zamenjava sifonov. Nekaj novosti pa bo otroke pričakalo tudi v vrtcu na Dobrovi. Kako izgleda nov zgornji vhod z odstranjenimi drsnimi vrati, si lahko pogledate na fotografiji. Za investicijo, ki ni le varnejša in bolj praktična rešitev, je poskrbela Osnovna šola Dobrova. Že poleti pa se je na parkirišču pred vrtcem pričela ureditev prostora za smetnjake, po namestitvi lesenega zaključka ograje pa je projekt sedaj zaključen. Nova ureditev je poskrbela za izboljšanje z vidika prometne varnosti, saj je dostop do parkirišča sedaj urejen in olajšan. V začetku decembra pa sledijo še dela v Vrtcu Brezje, kjer bo poskrbljeno za ureditev kletnih prostorov.

Tudi otroci verjetno že nestrpno pričakujejo vrnitev v šolske klopi in vrtčevske igralnice. Nekateri med njimi se bodo vrnili v osvežene prostore. A vrnitve bodo za gotovo veseli vsi.

Lucija Rus

Vrtec Dobrova

Prostor za smetnjake

Športnorekreativski objekt pred OŠ Dobrova

Avgusta so se pričela dela na zunanjih površinah pred Osnovno šolo Dobrova.

Občina je namreč uredila zunanji športnorekreativski objekt, ki pa ni namenjen samo šolarjem, temveč vsem občanom ne glede na njihovo starost. Večgeneracijski prostor tako vse občane nagovarja h krepitvi telesne zmogljivosti in k aktivnemu preživljanju prostega časa.

Skupna vrednost projekta znaša 29.082,46 evrov, v kar 25,89 % pa ga je sofinancirala Fundacija za šport, ki je zagotovila nepovratna sredstva v višini 7.520,00 evrov ter tako pomagala Občini pri izvedbi investicije. Fundacija za šport je Občini dodelila sredstva za uspešno prijavo projekta »Športnorekreativski objekt na prostem za mladino in odrasle« na javni razpis na področju gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi v letu 2020. Kaj vse pa je investicija vključevala? Na športnorekreativskem objektu pred glavnim vhodom v OŠ Dobrova se je zamenjal asfalt, vgrajeni so novi betonski robniki, zarisane so nove talne označbe za košarkarsko igrišče, odbojko ali igro med dvema ognjema, v okolici igrišča in igral pa so se uredile travnate površine in osvetlitev. Postavljeno pa je tudi novo telovadno orodje; kletka, tobogan in peskovnik, na novo pa so se uredile še zaščitne podlage pri posameznih telovadnih orodjih. Asfaltiranje igrišča in izris označb je prevzelo podjetje AS-FALTERČEK d.o.o., za postavitev športne opreme z ureditvijo zaščitnih plošč pa je poskrbelo podjetje EUROMIX d.o.o. Izvajalec Elektroinstalacije Škof Marko s.p. je dodatno osvetlil igrišče, urejanje zelenic pa je prevzelo Vrtnarstvo Klemen Trobec s.p.

Občina si prizadeva za ponovno celotnega območja igrišč pri OŠ Dobrova, zato načrtuje ureditev še drugega dela špor-

tne površine. A pot do ponovnega sofinanciranja s strani Fundacije za šport ne bo lahka, kot so povedali na Občini. Občina se je s projektom »Obnova dotrajane športne površine« na zunanjem športnem igrišču pri OŠ Dobrova prav tako prijavila na Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi v letu 2020. Prejeta odločba je vsebovala obrazložitev, da projekt ni upravičen do sofinanciranja. Igrišče že zdaj zaradi svoje velikosti in lokacije velja za enega najpomembnejših športnorekreativskih objektov v Občini Dobrova - Polhov Gradec. Dopoldne služi športni vzgoji učencev, kasneje pa je brezplačno na voljo posameznikom in športnim ter drugim društvom za treninge, turnirje in tekmovanja. Občina se bo zato še naprej trudila pri pridobivanju zunanjih sredstev za omenjeni projekt – do 7. 12. 2020 ima namreč čas, da ponovno vložijo vlogo za sofinanciranje gradnje športnih objektov in površin v naravi; tokrat za leto 2021.

Lucija Rus

Javna obravnava dopolnjenega osnutka **OPPN GA-11**

V sredo, 21. oktobra 2020, je potekala javna obravnava Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje enote urejanja prostora GA-11 (OPPN GA-11), ki obravnava najjužnejši del naselja Gabrje oz. parcele ali dele parcel 735/5, 739/2, 740, 741/1, 741/5, 765/5, 2123/3 in 2123/6, vse k.o. Šujica.

Dopolnjeni osnutek, ki ga je izdelalo podjetje RRD, Regionalna razvojna družba, d.o.o., je bil od 5. oktobra do 5. novembra 2020 na voljo za vpogled tudi v prostorih Občine Dobrova - Polhov Gradec. Sočasno s potekom javne razgrnitve pa so občani imeli tudi čas za oddajo pripomb in predlogov.

Javne obravnave namenjene vsem zainteresiranim občanom se je udeležilo samo nekaj lastnikov zemljišč, ki mejijo na območje, ki ga ureja OPPN GA-11.

Prisotne sta nagovorila župan Franc Setnikar in Martina Rotar, predstav-

nica podjetja RRD, Regionalna razvojna družba, d.o.o. Slednja je prisotnim najprej predstavila sam postopek sprejemanja OPPN in njegov namen – z OPPN se določajo merila in pogoji za posege v prostor v obravnavanem območju in predstavljajo podlago za pripravo projektov za izdajo gradbenih dovoljenj po predpisih o graditvi objektov ter podlago za gradnjo nezahtevnih in enostavnih objektov.

V nadaljevanju je Martina Rotar predstavila zasnovo novega stanovanjskega naselja v Gabrju, ki ga bo predvidoma obsegalo 15 prostostoječih enodružinskih hiš, lociranih na večjih parcelah, velikosti od 550 do 800 m², s kar štirimi parkirnimi mesti na hišo.

Ureditev novega naselja pa predvideva še manjšo zeleno parkovno ureditev, prometno ureditev in izgradnjo komunalne in prometne infrastrukture v okviru stanovanjskega kompleksa.

Glede na načrtovano ureditev je razvidno, da nikakor ne gre za naselje z visoko gostoto pozidanosti. OPPN GA-11 bo tako ohranjal avtohtono veduto naše občine, hkrati pa poskrbel za njen razvoj.

Lucija Rus

Obisk turške veleposlanice na Osnovni šoli Dobrova

Čeprav smo v obdobju epidemije in v času šolanja na daljavo, smo imeli na naši šoli 9. 11. 2020 pomemben obisk.

Obiskala nas je turška veleposlanica njena ek-selena Esen Altug, ki ima svojo rezidenco v naši občini na Selu.

Deveti november je dan, ko imajo v Turčiji navado posaditi drevo in njihova vlada se je odločila, da bodo tudi turški veleposlaniki po svetu zasadili drevesa v državah, kjer službujejo.

In tako je gospa Altug s svojo ekipo skupaj z ravnateljem Viljemom Kovačičem in pomočnico naše šole Romano Novak Mlinar posadila hrast na zelenici pred športno dvorano pri OŠ Dobrova.

Veleposlanica si je ogledala še notranjost šole. Bila je navdušena nad pogoji, ki jih imajo naši učenci za učenje in druge šolske dejavnosti. Seveda je beseda stekla tudi o trenutnih zdravstvenih razmerah in skupna nam je bila želja, da se stanje čim prej normalizira in da se v šolske prostore zopet vrne otroški smeh.

Želimo si, da bo sadika zrasla v mogočno drevo, ki nas bo spominjalo na lep dogodek.

Zapisala:
Romana Novak Mlinar

Dodatnih 40.000 evrov za gasilce

Gasilska društva v naši občini so bila letos postavljena pred izziv, saj so se tudi ona morala naučiti spopadati s posledicami ukrepov, sprejetih za ublažitev širjenja epidemije koronavirusa.

Ukrepi so namreč prekinili normalno delovanje gasilskih društev, preprečili izobraževanja, onemogočili vaje in na sploh otežili varno posredovanje na intervencijah. Gasilska društva pa je ohromila tudi prepoved druženja večjega števila ljudi, kar je pomenilo, da društva niso smela organizirati tradicionalnih gasilskih veselice. Veselice pa poleg raznosa koledarjev ob novem letu za društvo predstavljajo edini večji lastni prihodek, ki je vedno premišljeno unovčen – denar je porabljen bodisi za nakup dodatne opreme bodisi za financiranje aktivnosti za razvoj gasilskega društva.

Ne gre spregledati dejstva, da so gasilska društva letos na račun odprave tovrstnih prireditev prikrajšana za zaslužek, ki ga prinese uspešna organizacija dogodkov. Njihovo stisko pa je v dopisu, naslovljenem na Občino, prepoznala tudi Gasilska zveza Dolomiti. »Marsikomu se zdi samoumevno, da ob požarih, poplavih ali drugih naravnih nesrečah gasilci nesebično rešujejo ljudi in njihovo imetje – a občina se zaveda, da prostovoljni gasilci za soobčane tvegajo svoje zdravje in življenje,« so besede, s katerimi je župan Franc Setnikar ob prejetem dopisu pojasnil svoj pogled na prostovoljne gasilce. Glede na prošnjo Gasilske zveze Dolomiti za dodelitev dodatnih finančnih sredstev za redno dejavnost občinskih prostovoljnih gasilskih društev je občinski svet s sprejemom rebalansa proračuna zagotovil dodatnih 40.000,00 evrov proračunskih sredstev. »V znak zahvale in spoštovanja,« je še dodal župan. Občina je tako za redno dejavnost društev za opravljanje lokalne javne gasilske službe (brez upo-

števanja sofinanciranja nakupa vozil in opreme ter požarnih taks) v letu 2020 namenila kar 92.000,00 evrov.

Deset gasilskih društev v naši občini se tako lahko nadeja dodatnih sredstev, ki bodo ublažila letošnji izpad dohodkov. Gasilska društva z gasilsko zvezo na čelu so bila zato povabljeni k podpisu aneksa k Pogodbi za opravljanje lokalne javne gasilske službe za leto 2020 ter so tako še uradno potrdila prejem dodatnih sredstev.

Gasilce načeloma spoštujemo vsi. A v praksi naša dejanja tega ne pokažejo vedno. Jih povabimo v dom, ko prinesejo koledar? Jih podpremo z obiskom gasilske veselice? Varno ravnamo z ognjem? Vozimo varno in tako skrbimo, da gasilec ne bo treba izvoziti iz garaže gasilskega doma? Na ta vprašanja si lahko odgovori le vsak sam. A, če so gasilci ob nesrečah vedno pripravljeni pomagati nam, bodimo tudi mi pripravljeni pomagati njim.

Besedilo: Lucija Rus

Spočijte se na novi klopi

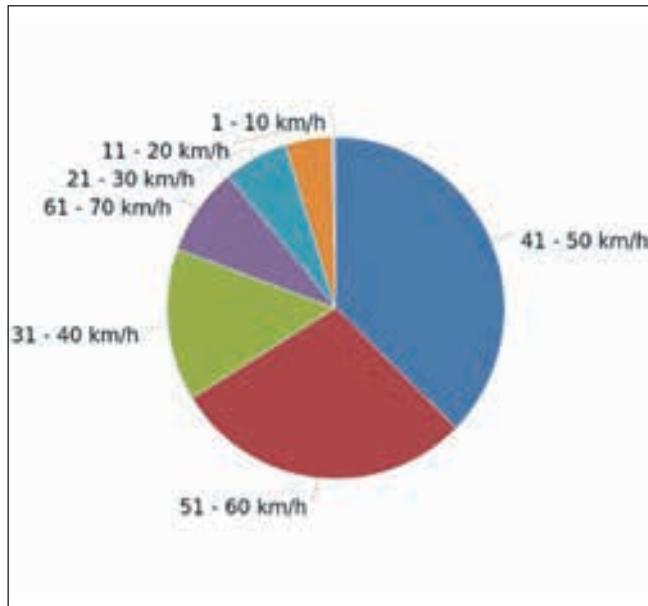

V naši občini že več mesecev poteka postopno urejanje številnih koticov – poti ob Gradaščici, središča Devc, okolice šol in pokopališč, če jih naštejemo le nekaj.

Najnovejša pridobitev pa je nova klop, skladna z obstoječo vizualno podobo druge urbane opreme v občini Dobrova - Polhov Gradec. Razberete iz priložene fotografije, kje se nahaja? Za tiste, ki niste redni obiskovalci Polhograjske gore ali pa Polhovega doživljajskega parka, da bi vas pot vodila mimo klopi, naj vam razkrijem, da je postavljena v Polhovem Gradcu v bližini čebelarkega doma. (LR)

Nov prikazovalnik hitrosti v Črnem Vrhu

Kako hitri ste vozniki v Gabrju in na Horjulski cesti

Grafični prikaz hitrosti vožnje na odseku

Agencija za varnost prometa je že deseto zaporedno leto pripravila poziv za enoletni brezplačni najem prikazovalnikov hitrosti.

Na poziv se je prijavilo 34 občin, izmed katerih je strokovna komisija nato izbrala 15 občin. Med izbranimi je bila tudi občina Dobrova - Polhov Gradec, ki je na razpisu že četrto uspešno sodelovala. Nov prikazovalnik hitrosti, za našo občino že osmi, je bil konec oktobra nameščen v Črnem Vrhu.

Prikazovalniki hitrosti so se izkazali kot učinkovit pristop k zmanjšanju povprečnih hitrosti na odsekih, kjer so nameščeni. Prehitra vožnja je kljub preventivnim akcijam in pogostemu opozarjanju vseh institucij, ki delujejo na področju preventive,

še vedno pogost vzrok številnih prometnih nesreč. Na odseku, ki se nahaja v bližini podružnične osnovne šole Črni Vrh, omejitev hitrosti znaša 50 km/h. Prve meritve, ki jih je opravil nov prikazovalnik hitrosti tipa MHP50, za obdobje od 30. 10. 2020 do 13. 11. 2020 kažejo naslednje podatke:

- Povprečna hitrost vozil je 45 km/h, najvišja izmerjena hitrost pa je bila 70 km/h.

- V celotnem obdobju meritev je 85 % vozil vozilo do hitrosti največ 54 km/h, 50 % vozil je vozilo do hitrosti 46 km/h in 30 % vozil je vozilo do hitrosti 40 km/h.

Za analizo dolgoročnega vpliva prikazovalnika pa bo treba še počakati. Kljub vsemu pa naj bo premišljenost in upoštevanje cestnoprometnih predpisov naše vodilo pri vožnji; ob prikazovalniku hitrosti ali brez njega.

Lucija Rus

Prejšnji mesec smo se lahko seznanili s podatki, ki sta jih zbrala prikazovalnika hitrosti na območju Polhovega Gradca, sedaj pa se bomo še s tem, kako hitri so vozniki v Gabrju in na Horjulski cesti.

Še vedno pa velja, da lahko podatke iz omenjenih prikazovalnikov hitrosti spremljate tudi na spletni strani Občine Dobrova - Polhov Gradec, in sicer na povezavi: <http://www.dobrova-polhovgradec.si/vse-bina.asp?id=769>, oziroma pod zavahkom Občina/Občinski svet/Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Podatki se na tem spletnem mestu osvežijo kar vsakih 15 sekund, grafični prikazi pa ponazarjajo obdobje zadnjih 30 dni.

Prikazovalnik hitrosti v naselju Gabrje, na regionalni cesti R3-641 1369 Ljubljana-Ljubljana (Dolgi most), meritve v smeri proti Polhovemu Gradcu opravlja že štiri leta, natančneje od 9. 9. 2016 dalje.

Omenjeni prikazovalnik hitrosti tipa MHP50 je prvi prikazovalnik, ki ga je naša občina uspela pridobiti na razpisu Agencije za varnost prometa Skupaj za večjo varnost – prikazovalniki hitrosti »Vi vozite«, ki je bil izveden v sodelovanju s podjetjema Intermatic, d.o.o. in Sipronika, d.o.o.

Že takrat je bil namen namestitve prikazovalnika jasno izražen; pozvati vse udeležence v cestnem prometu k strpnejši vožnji in nižjim hitrostim ter izboljšati varnost na cestnem odseku.

Prizadevanje, ki je ob nedavno minulem 15. novembru, Svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč, še kako na mestu.

Za preteklo šolsko leto je za obdobje od 2. 9. 2019 do 24. 6. 2020 prikazovalnik hitrosti v Gabrju izmeril povprečno hitrost 57 km/h, najvišja izmerjena pa se je povzpela do kar 125 km/h.

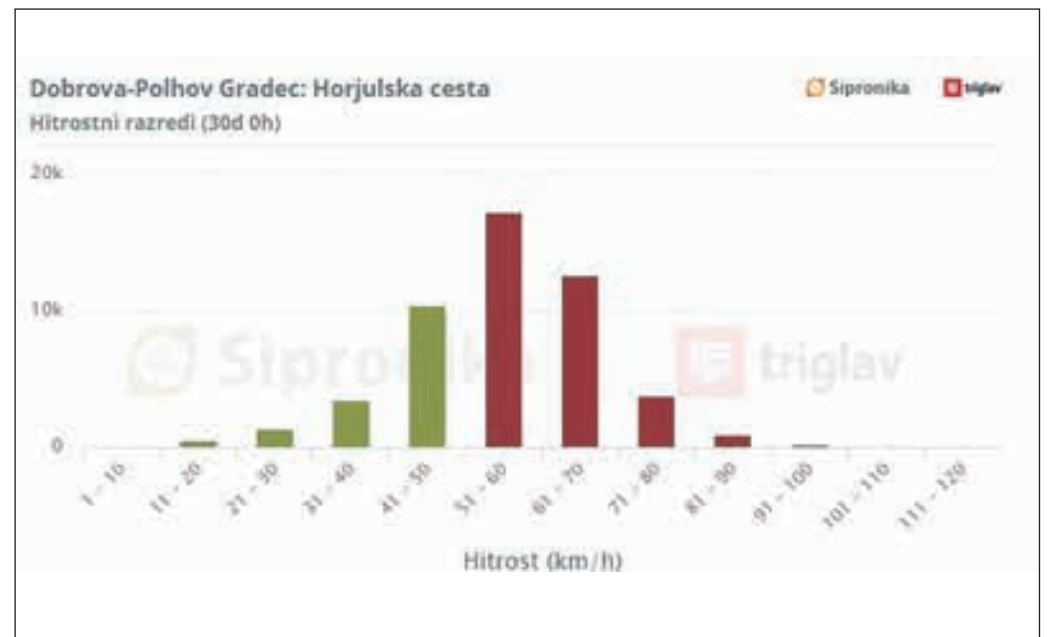
V celotnem obdobju meritev je le 50 % voznikov vozilo do hitrosti 57 km/h, kar še vedno presega omejitev hitrosti, ki znaša 50 km/h, ostala vozila pa so bila še hitrejša.

Prvi septembrski teden je vsakoletno namenjen še prav posebnemu poudarjanju cestnoprometnih predpisov, saj pločnike in ceste ponovno preplavijo šolarji in njihovi starši. Pa je bila hitrost vožnje vsaj tisti teden kaj nižja?

Prvi teden šolskega leta 2020/21 je pokazal, da je bila povprečna hitrost vozil 56

Gabrje: Grafični prikaz hitrosti vožnje na dan 16. 11. 2020 za preteklih 30 dni. Rdeča barva označuje voznike, ki so prekorajali omejitev hitrosti.

Horjulski cesta: Grafični prikaz hitrosti vožnje na dan 16. 11. 2020 za preteklih 30 dni. Rdeča barva označuje voznike, ki so prekorajali omejitev hitrosti.

km/h, 85 % vozil vozilo do hitrosti največ 66 km/h, 50 % vozil je vozilo do hitrosti 55 km/h in 30 % vozil do hitrosti 51 km/h.

Kakšna pa je statistika hitrosti v obdobju od 29. 9. 2020 do 2. 10. 2020, ko je bil prikazovalnik izklopljen?

Zaznati je bilo rahlo povišanje hitrosti vožnje; povprečna hitrost se je na primer zvišala na 57 km/h.

Na Horjulski cesti, natančneje na križišču Horjulске ceste s cesto Pot čez Horjulko, je

v smeri proti Dobrovi od 17. 7. 2017 dalje nameščen drugi prikazovalnik hitrosti na območju Dobrove.

To križišče velja za enega nevarnejših križišč v občini, zato je povečana previdnost voznikov na omenjenem odseku nujna.

Tudi ta prikazovalnik hitrosti je bil pridobljen na razpisu, in sicer na razpisu »Skupaj umirjamo promet«, ki sta ga organizirala Sipronika, d.o.o. in Zavarovalnica Triglav. Prikazovalnik hitrosti »Vi vozite«

je le del vseslovenskega projekta Skupaj umirjamo promet, ki je v številnih občinah hitrost na izbranih odsekih povprečno znižala za 2 km/h, za približno 4 % pa se je zmanjšal tudi delež prehitrih voznikov.

V lanskem šolskem letu smo vozili takole: v obdobju od 2. 9. 2019 do 24. 6. 2020 je bila povprečna hitrost vozil 56 km/h, najvišja izmerjena pa 136 km/h. V tem obdobju meritev je 85 % vozil vozilo do hitrosti največ 66 km/h, 50 % vozil je vozilo do hitrosti 56 km/h in 30 % vozil do hitrosti 50 km/h.

V prvem tednu novega šolskega leta 2020/21 pa je povprečna hitrost znašala 55 km/h, 85 % vozil je vozilo do hitrosti največ 66 km/h, 50 % vozil do hitrosti 56 km/h in 30 % vozil do hitrosti 50 km/h.

Ob izklopu prikazovalnika hitrosti pa ni bilo zaznati večjih sprememb.

Naslednjic se bom seznanili še s statistiko hitrosti vožnje v Brezju in Šentjoštu. Vozimo previdno in skladno s cestnoprometnimi predpisi.

Lucija Rus

December malo drugače

Jole Cole ima pisma!

Prihaja tisti čas v letu, ko bi se moral čarodej Jole Cole skupaj z dobrimi možmi odpraviti po Sloveniji in razveseljovati otroke, a mu je letos načrte preprečil novi koronavirus.

Tako kot kulturni delavci in številni samostojni podjetniki je tudi on prisiljen v iskanje alternativnih rešitev, s katerimi bi lahko otrokom, ki tako kot vsako leto še vedno nestrno pričakujejo obisk vsaj enega od dobrih mož, pričaral lepe decembrske praznike.

Po njegovih besedah so se za dobro rešitev izkazala pisma, ki jih bodo letos dobri možje kar sami poslali otrokom. Slednji naj bi tako videli, da Miklavž, Božiček in Dedek Mraz kljub nastali situaciji, nikakor niso pozabili nanje, obenem pa dobili občutek, kot da so jih dobri možje osebno obiskali.

»Otroci bodo najprej dobili uvodno pismo, v katerem jih bo dobri mož obvestil, da jih bo letos obiskal na malce drugačen način,« je povedal Jole Cole. Razložil je, da potem pride obdobje pričakovanja, ko otrok čaka na tisto pravo pismo, to pa prispe skupaj z darilom. V pismu bodo dobri možje

pripovedovali o svojih dogodivščinah in podelili še nekaj nasvetov za preživljanje prostega časa stran od računalniških zaslonov. »Pismu pa je priložena tudi šifra,« je dodal, »s katero si lahko otroci na moji sple-

tni strani ogledajo video, v katerem jih pozdraviva tako jaz kot tudi eden izmed dobrih mož.« Poudaril je še, da upa, da bo tako staršem in otrokom uspel polepšati letošnji, malce drugačen, praznični december. **NČ**

Košnja pr' C'pin

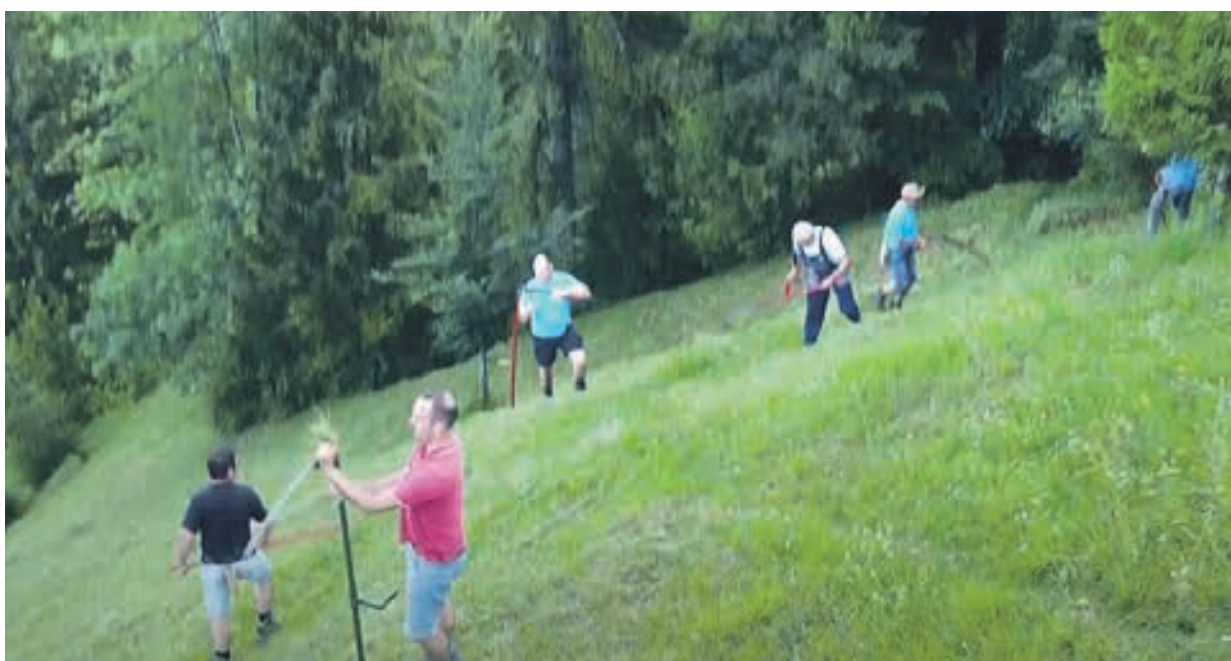
Sredi poletja se pri nas že več let zberejo člani TD Briše, sosedje in prijatelji, da ročno pokosijo naše strmine.

Lepo je biti del te skupine, kjer ne manjka smeha in veselja. Z dobro vo-

ljo in zagnanostjo se košnja kljub zelo strmemu terenu konča v slabih petih urah. Letos je kosce »od zgoraj« spremljal tudi dron, ki je po skoraj končanem delu pristal na visoki bukvi. Posnetki so na srečo kljub temu ostali. Povezane v filmček si jih lahko ogledate na *youtube* pod naslovom *Košnja*

pr' c'pin. Zahvaljujemo se vsem koscem, ki so nam priskočili na pomoč. Zahvala gre tudi dekletom iz Briš, ki so naslednji dan z grabljami pomagale spraviti seno v dolino. Tako vsak po svojih močeh ohranjamo stare običaje.

Cpinovi iz Setnika

Iz OŠ Polhov Gradec

Trialistična tekma v Idriji

Trialistična tekma v Idriji je bila v nedeljo, 27. 9. 2020.

To je bila tekma za odrasle, tekmovanje pa so dovolili tudi otrokom. Vozil sem najlažjo, belo sekcijo. Dva tedna prej sem izvedel, da bo tekma, in začeli smo se intenzivno pripravljati. Doma sem skakal čez večje skale. Na

treninge sem se vozil tudi k svojemu trenerju. Priprave so mi bile zelo všeč. En dan pred tekmo sem izvedel, da bo v nedeljo slabo vreme. Povsod je bilo veliko blata, zato je bila tekma težja. Nisem pričakoval, da bom na stopničkah. Moral sem zvoziti 6 sekcij, vsako sekcijo štirikrat. Ko sem prevozil 5 sekcij, je bila zadnja zelo težka. Imel

sem občutek, da mi ne gre. Na progi je bilo toliko blata, da nisem mogel več voziti. Tekmo sem tik pred koncem zaključil. Po vračilu kartice sem videl, da je ati v svoji sekciji prvi, jaz pa v beli sekciji tretji. Oba sva bila na stopničkah. Bil sem zelo presenečen, srečen in zadovoljen.

Lovro Setnikar, 3.a

Dogodki in novosti v decembru

Polhograjska graščina

Prihaja najbolj praznični del leta. Čas, ko se imamo najlepše, in ko se spomnimo na vse, ki jih imamo radi. Vzemimo si predvsem čas in pozornost za tiste, ki jih že dolgo nismo videli, saj je to lahko največje darilo. Ne pozabimo pa na ukrepe in priporočila.

Vsi ste vljudno vabljeni, da nas spremljate tudi preko naših družbenih omrežij, zato da boste vedeli, kdaj bo kakšen dogodek. Obiščite turistično spletno stran www.visitpolhovgradec.si, FB stran Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane, FB stran Polhov doživljajski park, FB stran Grajske poroke ali Instagram profil Polhograjska graščina. Še vedno se moramo držati ukrepov in priporočil, zato dogodkov še ne izvajamo. Po koncu epidemije vljudno vabljeni, da nas obiščete. Zahvaljujemo se vam za razumevanje. Ostanimo zdravi!

Polhov doživljajski park

Polhov doživljajski park je zasnovan tako, da skozi preplet pravljicega in resničnega sveta ustvarja doživetja, ki otroke spodbujajo h gibanju v naravi in jih na nevsihljiv način učijo o naravi in kulturi Polhovega Gradca. Spodbujajo jih k lastnemu razmišljanju in razvijanju odnosa do narave ter budijo njihovo domišljijo in ustvarjalnost. Vrhunsko doživetje za družine z otroki! **Polhov doživljajski park je odprt vse dni v tednu, 10.00-16.00, vstopnice lahko kupite v graščini.** V primeru slabega vremena imamo zaprto (preverite na Facebook strani *Polhov doživljajski park*). Obiskovalce prosimo, da upoštevajo navodila in ukrepe.

Prizig luči v grajskem parku

V petek, **4. decembra ob 17.30**, bomo v grajskem parku prizigali luči, in s tem stopili v praznični december. Miklavževega sejma letos zaradi epidemije ne bo.

Nočna dogodivščina z interpretativnim vodnikom

V **soboto, 19. decembra, ob 17. uri**, vljudno vabljeni v Polhov doživljajski park z interpretativnim vodnikom, s katerim boste polhu Rogoviležu poiskali dom, ko se že stemni. S seboj morate obvezno imeti lučko za na glavo. Programu se pridružite z nakupom vstopnice za Polhov doživljajski park.

Ogled Polhovega doživljajskega parka z vodenjem

V **nedeljo, 20. decembra, ob 10. uri**, vljudno vabljeni v Polhov doživljajski park z interpretativnim vodnikom, s katerim boste polhu Rogoviležu poiskali dom. Programu se pridružite z nakupom vstopnice za Polhov doživljajski park.

Mozartovi dnevi

Festival ljubiteljev klasične glasbe se nadaljuje, **20. decembra ob 17.**

uri, vabljeni na 215. Mozartove družinske dneve. Pred udeležbo preverite, ali bo dogodek potekal v graščini, ali na spletu.

Poroka v romantični Polhograjski graščini, le korak iz Ljubljane

V romantični Polhograjski graščini lahko sklenete poročno zaobljubo v poročni dvorani ali v paviljonu v grajskem parku, poročno slavje pa nadaljujete v parku, največkrat kar pod stoletno grajsko lipo. **Uradne ure za poroke so ob sredah med 12. in 18. uro, vendar le ob predhodni najavi** in upoštevanju ukrepov.

Koledar dogodkov 2021

Društva in določeni posamezniki, ki ustvarjate dogodke, boste preko elektronske pošte prejeli obrazec za oddajo podatkov za dogodke v letu 2021. Obrazec bo na voljo tudi na spletni strani in na družbenih omrežjih.

DELO V KNJIŽNICI POLHOV GRADEC

Iščemo kandidata za delo v knjižnici. Pričakujemo predvsem samostojnost, zanesljivost in komunikativnost. Zagotavljamo strokovno uvajanje in pomoč pri delu. **Delo poteka 2-krat tedensko po 2 uri v knjižnici Polhov Gradec in je primerno tudi za študente ali upokojence.** Z delom bi nastopili v januarju 2021.

Kandidati prijave pošljite na e-naslov barbara.marincic@mkj.si

Pišite, pokličite, spremljajte, za vas smo na voljo:
T: 031 776 259 E: info@grad-polhovgradec.si www.grad-polhovgradec.si www.visitpolhovgradec.si Spremljajte nas tudi na FB strani Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane in na Instagram profilu Polhograjska graščina

Pripravili: Julija Buh in Nina Slana

Mamina mentrga me je spodbujala

Kmetija na Prosenov – naši začetki

Ko sem leta 2013 dobila na razpolago to prazno hišo, se mi je zdelo, da me vse kliče po uporabi, da življenje in delo v njej ne bi kar zastalo.

Prvo pomlad sem z grabljami čistila širšo okolico hiše. V vsej tišini sem pri prvem sosеду zaslila traktor, pri drugem motorno žago, potem pa me je iz gozda pozdravila še kukavica. Zazdelo se mi je, da tukaj, tudi če je tak blažen mir, ni tako od sveta odrezano, da se ne bi dalo živeti. Medtem sem zagledala polomljeno bukovo vejo, ki je ležala čez pot, kot da se mi je nastavila, da nekaj naredim z njo. Razmišljala sem, da bi letos, ko sem prvo leto tukaj, naredila nekaj butar in kdaj zakurila krušno peč. Ko je v peči že prijetno prasketalo, sem sredi kmečke sobe dvignila pokrov mentrge in ugotovila, da je še uporabna. Kar vabilo me je in

me spodbujala, da zamesim testo za kruh. V mislih sem kar videla, kako bi bila Prosenova mama tam zgoraj srečna, če bi za njo to tudi jaz počela. Kar čutila sem, kako me gleda dol. Toplo mi je postalo pri srcu. Ugotovila sem, da je peč v notranjosti kar precej dotrajana. Hitro so mi jo moji fantje spravili v red. In se je začelo. Prvič sem jo zakurila premalo, saj ima vsaka peč svojo potrebo

po količini drv. Zgornja skorja kruha je bila pečena. Doma so mi jo vso pojedli. Ostalo, kar je bilo premalo pečeno, so dobile živali. Že v drugo je bilo precej bolje.

V zadnjem obdobju sem pekla večkrat. Zmeraj, ko vstopim v ta prostor, v mislih vidim mamo, kako si je, preden je začela sejati moko, še enkrat skrbno zavezala ruto, da ji pozneje ne bi zlezla z glave, ker

takrat, ko bo imela obe roki od testa, te rute ne bo mogla popraviti, če ji uide čez oči. Prav zmeraj me še skrbi, če mi bo uspelo.

Ko zadiši iz peči, navadno se to čuti zunaj, ker zrak uhaja skozi dimnik, vem, da je mama ponosna name. Zato bi rada to tradicijo ohranila in pokazala vsem, ki jih to zanima.

Izdelki so kulinarčna posebnost Blagajevе dežele in sestavljajo njeno Culo dobrot.

- bel in polčrn kruh
- ocvirkovica
- kvašeni flancati

Marija Končan, 031 526 543
koncan1806@gmail.com

Poezija lesa pod Črnim Vrhom

Janez je vendarle že krepko v letih, ima urejen dom, službo, družino, ja, kaj za vruga se mu je pa treba sedaj "ven dajati"?

Začutil je klic, strast, on je morda malo »čez les«, a vsekakor ga je les prevzel... Z njim se druži in ga izboljšuje, reciklira in ozaljša naravne mojstrovine do potankosti. Bolje bi bilo reči, da je lepotni kirurg za les, kot mizar.

Janez Jankovec je po izobrazbi in poklicu kovinar. Zakaj torej les? Pogled na gozd mu je odprla knjiga Skrivno življenje dreves avtorja Petra Wohllebena. Ukrivljena, grčava drevesa so v njegovih očeh dobila novo dimenzijo. Poškodbe v strukturi dajejo lesu poseben pridih in lepoto. V lesu je pravzaprav zabeležena življenjska zgodba drevesa in Janezov odnos do lesa teži k vse večjem spoštovanju. Gozd je družba in država v malem – drevesa mnogo lažje rastejo v skupnosti, saj tako lažje kljubujejo naravnim pojavom, kot so suše, vetrovi, škodljivci in skupaj v obliki gozda lahko preživijo in dočakajo visoko starost. Pri tem je srčno hvaležen svojemu očetu gozdarju, ki mu je predal veliko znanja o drevesih.

Janez Jankovec in kravata

Pred desetletjem je investiral prvih nekaj tisočakov v nabavo dveh industrijskih strojev iz sredine prejšnjega stoletja, pred nekaj leti pa nabavljal sodobne lesne stroje in zanje uredil lesno delavnico s sesalnim sistemom ter srpom in kladivom na steni. Iz lesa. Ja, umetnik je umetnik, nimaš kaj, on ni mizar, on je – lesni poet! Ker iz starega zavrženega lesa, ki bi ga večina vrgla v peč, naredi podstavek klubske mizice, ali pa kar pravo mizo. Kjer je razpoka, doda usnjen šiv, morda hranilnik? Posoda poljubne velikosti, jabolko? No, zmagovalna pa se

Razstavní salon v pritličju, v kmečki sobi

Mala hidroelektrarna

mi zdi lesena kravata. Naravna in pregibna kombinacija lesa in usnja sede na vrat tako, da boste zagotovo opaženi!

Janez pa ne živi z naravo le pri delu, ampak iz nje tudi

pridobiva elektriko. Mala hidroelektrarna stoji v manjšem objektu blizu hiše in deluje brez premora podnevi in ponoči. Bližnji potok je gonilna sila, povezava do te naravne sile pa

so tri alkatenske plastične cevi premera 8 cm, dolžine 500 m. Speljane so podzemno in z njo mi je dosežen potreben višinski padec, da ima voda dovolj energije, da poganja vodno turbino

in 24 ur na dan proizvaja 3.000 W močan trifazni tok. Električna energija je namenjena grelcem v zalogovniku vode, ki greje sanitarno vodo, pa tudi pokrije večji del potreb v času zimskega ogrevanja. Za hišno elektriko bi potreboval dodatne pretvornike in stabilizatorje napetosti, za grelce niso potrebni. Preprosto in učinkovito, že leta! Bravo, ekologija v praksi!

Janez Jankovec je po poklicu kovinar, v prostem času pa ustvarja unikatne lesene izdelke v okviru osebnega dopolnilnega dela. Leta 2018 je pridobil certifikat rokodelca Obrtnice zbornice SLO-ART št. 8957/04/18 in je pridružen član Škofjeloškega centra rokodelcev DUO. Vsi izdelki so premazani le z naravnim oljem proizvajalca Belinka – Food contact in so uporabni za prehrano.

Praznujete abrahama, poroko, krst? Prilagojen darilni izdelek glede na želje ali poklic slavljenca naročite čim prej, saj Janez ustvarja z lesom le za vikende ali zvečer. Janez Jankovec, Črni Vrh 14, 1355 Polhov Gradec, 01 364 51 03 ali 041 670 045, www.poezijalesa.si

Sebastjan Vehar

53. knjiga iz zbirke Glasovi

Bodi pošten in delaj

Knjižno delo sta pohvalila oba župana (na fotografiji Franc Setnikar), saj gre za pomembno ohranjanje identitete teh krajev.

Zbrane je pozdravil tudi Matjaž Košir, gostitelj na Kaconovem skednju.

Zvrstili so se različni pripovedovalci zgodb, med drugim tudi Rado Demšar s pripovedjo o Jurju.

Prvo nedeljo v oktobru so na stičišču dveh pokrajin in občin, v Suhem Dolu, predstavili novo knjigo iz zbirke Glasovi – »Bodi pošten in delaj: folklorne in spomske pripovedi iz župnij Šentjošt in Lučine«. Predstavitev je potekala na Kaconovem skednju.

Že 53. knjiga iz zbirke Glasov prinaša 434 pripovedk iz

upravo: lučenska pod škofje-loško, šentjoška pod vrhniško ali polhograjsko. Na stičišču obeh župnij se nahaja Suhi Dol, kjer sta zdravnik **mag. Tone Košir** in nečakinja, prav tako zdravnica **Milena Igljučar** z njenimi domačimi in sosedi prevajalko **Ireno Modrijan**

Od leve: Tone Košir, Marko Košir (povezovalac predstavitev) in Milena Igljučar.

Večina pripovedk je prispeval Matevž Košir.

zbrala 434 folklornih in spominskih pripovedi, največ kar v domači hiši Matevža Koširja in njegovega naslednika **Matjaža Koširja**. Za jezikovno podobo zbranih besedil v rovtarskem narečju je poskrbela prof. **dr. Vera Smole**. Knjigo poživljajo lepe ilustracije prizadevnih risark, ki so tako ali drugače povezane s Suhim Dolom. Te so: **Vida Igljučar, Iza Košir, Ta-**

tjana Rihtaršič, Agata Stele, Janja Košir in Pavlina Košir.

Knjiga je razdeljena na deset poglavij: Bajčne povedke, Vražljive povedke, Strašljive povedke, Legendne povedke, Razlagalne povedke, Zgodovinske povedke, Socialne povedke, Etnološke pripovedi, Anekdote in Šaljive povedke. Zadnji del knjige je namenjen natančni predstavitvi slovarja manj znanih narečnih besed, oblik in besednih zvez ter domačih imen, abecedni seznam pripovedovalcev s številkami posameznih pripovedi, po spominu zapisane pripovedi, kdo je vse pripovedi in povedke posnel in zapisal...

Kot je zapisala urednica zbirke Glasovi **ddr. Marija Stanonik**, so zgodbe Koširjevih brez olepševanja, a tudi brez vsakršnega zlega namena o prepletenosti številnih usod, ki so daleč od poenostavljenega črno-belega slikanja. »V nobeni

knjigi doslej ni toliko zgodb o beračih in drugih mimoidočih, ki so na prehodu med Poljansko dolino in Polhograjskimi Dolomiti našli kaj za pod zob... Knjiga je lahko domačim v zadoščenje, domačinom v ponos, utegne pa biti tudi dobrodošla ponudba turistom in enkratno darilo izseljenskim rojakom doma in po svetu.«

Na predstavitvi knjige sta bila tudi župana obeh občin: **Franc Setnikar** iz Občine Dobrova-Polhov Gradec in **Miran Čadež** iz Občine Gorenja Vas-Poljane.

Oba sta pohvalila pričujoče knjižno delo, ki ohranja spomin na nekdanje življenje ter hkrati obiskovalcem položila na srce, naj ne pozabijo svoje kulturne identitete, ki se nena- zadržne odraža tudi v narečju.

Gašper Tominc,
foto: GT

Nikoli nismo prestari za učenje ali vseživljenjsko učenje

Nasmejana absolventka. (Foto Brigita Yartz)

V današnjih časih je veliko možnosti izobraževanja odraslih, dopolnilnega izobraževanja na delovnem mestu, izobraževanja za prekvalifikacijo v poklicu, pa tudi učenja iz želje za samoizpolnitev.

Podpisana bi vam rada predstavila, kako je naslovne besede uresničila gospa **Marijanca Yartz**, nekdanja 87-letna mežnarica pri Sv. Ju-

društva Polhov Gradec. Želela je nadgraditi znanje v njej tako ljubem klekljanju in se naučiti redko uporabljenih tehnik. Čeprav izkušena klekljarica in odlična mentorica klekljanja je morala šolanje izpeljati po predpisanem programu od osnov dalje. V prvi učni uri je

Intervju s kokoško Rozi

Projekt Trajnostna mobilnost na Osnovni šoli Polhov Gradec

Nasza učenka v programu čipkarske šole za odrasle, gospa Marjanca Yartz, je pravi primer vseživljenjskega učenja. Njene zlate roke klekljajo že dobrih osem desetletij. (Levo gospa Metka Fortuna, ravnateljica Čipkarske šole Idrija.) Foto Čipkarska šola Idri

tako klekljala kitico. Po šestih letih zahtevnega izobraževanja je letos »diplomirala« na Čipkarski šoli Idrija.

Takole je povedala: »Pri nas so klekljali ata, mama in obe starejši sestri, Minka in Lojzka. Stara sem bila kakšnih pet let, ko me je ata naučil klekljati kitico, potem pa je bilo mojega klekljanja konec za čas osnovne šole. Ko sem končala osnovno šolo, sem se jeseni leta 1948 vpisala v Čipkarsko šolo Polhov Gradec, ki je takrat še delovala. Učila nas je gospa Ivanka Naglič iz Žirov. Naslednje leto so šolo ukinili, ker ni bilo več učiteljice. Ker je bilo v Polhovem Gradcu več dobrih klekljaric, je podjetje DOM (Državni prodajni zavod za domačo in umetno obrt Ljubljana) eno od njih zaprosilo, da je pri njih prevzela sukanec, papirce in preostale pripomočke za klekljanje in vsa naročila, kaj je treba sklekljati. Potem je vse to razdelila klekljaricam za delo, narejene čipke pa odnesla nazaj v DOM. V naši vasi je bilo kar nekaj šolanah klekljaric, tako sem se od njih veliko naučila. Ko je Čipkarska šola Idrija začela prirejati tečajne klekljanja za odrasle, sem se jih z veseljem udeleževala in se tudi marsikaj novega naučila. V šolskem letu 2012/2013 sva se dve članici Klekljarskega društva Polhov Gradec vpisali v Čipkarsko šolo za odrasle v Idriji. To nama je bilo omogočeno s pomočjo Občine Dobrova - Polhov Gradec, ki sofinancira delovanje društva po javnem razpisu na področju kulture. Z vmesno enoletno pavzo sem zdaj končala šolanje. Sedaj kar malo pogrešam vožnjo in družbo Majde (Grec Plestenjak). Šest let sva se enkrat tedensko vozili v Idrijo in se naklepali in nasmejali. Lansko leto se nama je pridružila še Špela (Kadivec), tudi naša članica, zdaj bosta z Majdo sami vozili slalom pro-

ti Idriji. Bogu hvala, zame se je dobro končalo, naj se srečno konča še njima. Sprašujete, zakaj sem se pri 80. letih vpisala v čipkarsko šolo. Zelja po novem znanju, vedno me je veselilo kaj novega spoznati in se naučiti, in seveda veliko veselje do klekljanja. Zdaj moram še izpiliti postran žilco, se le redko nuca.«

Naj podpisana dodam, da se gospa Marjanca še vedno ne more upreti nakupu novih papircev. Izpod njenih klekljev tako nastajajo nove in nove umetnine.

Ravnateljica Čipkarske šole Idrija gospa **Metka Fortuna** je takole komentirala uspeh gospe Marijance: »Gospa Marjanca Yartz – vsak, ki jo pozna, najbrž ve, da kleklja že vse življenje, kot radi rečemo. Ampak ona ne le da kleklja, gospa Marjanca je odlična klekljarica, kljub temu pa se je še dodatno izpopolnjevala v klekljanju. Več let je obiskovala program čipkarske šole za odrasle, ki ga v Idriji izvaja Čipkarska šola Idrija. Zahtevni vzorci so ji bili še posebej v veselje. Ob klekljanju vzorcev s starimi, redko uporabljenimi tehnikami, pa je iz spominov obujala klekljarske vsebine, pridobljene v njenih mladih letih. Ob uspešnem zaključku čipkarske šole za odrasle je iskreno čestitam! O pomembnosti njenega dosežka pričča tudi podatek, da je gospa Marjanca šele tretja klekljarica, ki ji je v 15 letih, odkar se program izvaja, uspelo zaključiti klekljarsko obsežen in zahteven program.«

Gospe Marijanci iskreno čestitam za izjemni dosežek z željo, da bi svoje znanje še dolgo prenašala mlajši generaciji klekljaric in s svojo modrostjo dajala zgled in pogum za optimistično gledanje na svet in življenje.

Tatjana Trontelj, Klekljarsko društvo Polhov Gradec

Kokoška Rozi, nekateri te še ne poznajo, se jim lahko predstaviš?

Sem kokoška Rozi in k vam sem prišla peš, pošilja pa me Ministrstvo za infrastrukturo. Hodim od šole do šole in otroke spodbujam, da bi čim več hodili in kolesarili. Veste, ko sem bila jaz majhna, sem v šolo kokorakala peš, v vročini in mrazu, na soncu, v dežju in snegu. In prav lepo sem se imela. Zdaj pa pogledite, kako koko je danes, starši so postali taksi služba ali kakokoko?

Kakšne so bile okoliščine nastanka projekta in koliko časa že sodelujete z našo šolo v okviru projekta trajnostne mobilnosti (TM)?

A veste, da smo Slovenci na repu med državami Evropske unije po kazalcih trajnostne mobilnosti? Imamo zelo ne trajnosnte navade, vsak v svojem avtomobilu drvi po svoje. Če povem strokovno, promet predstavlja največji vir emisij toplogrednih plinov poleg industrije in največjo grožnjo za podnebne spremembe.

Na Ministrstvu izvajamo projekte, ki prispevajo k uveljavljanju načel trajnostne mobilnosti. Zavedamo se, da je izobraževanje mladih ključnega pomena, zato smo k sodelovanju povabili tudi vrtece in šole. Vaša šola, torej Osnovna šola Polhov Gradec, se je v projekt vključila že prvo leto, torej septembra 2019. Nekaj učiteljev se je takoj navdušilo za sodelovanje, do začetka projekta pa so se priključili tudi vsi ostali učitelji s svojimi oddelki, tako da je sodelovala tako lani kot letos cela šola. Bravo!

Kaj je osnovni namen in cilj projekta TM?

Osnovni namen projekta je spreminjanje potovalnih navad in posledično zmanjševanje motoriziranega prometa v okolici vrtcev in osnovnih šol, zmanjšanje okoljskih obremenitev, spodbujanje gibanja otrok in s tem krepitev njihovega zdravja ter načrtovanje ustrezne infrastrukture za varno pot v šolo. Osnovni cilj trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet, posledično onesnaževanje, emisije toplogrednih plinov in porabo energije. Namen enotedenske aktivnosti Gremo peš s Kokoško Rozi pa je, da spodbudi oz. navduši osnovnošolce kot tudi njihove starše in učitelje, da se v šolo ali na popoldanske aktivnosti v tem tednu odpravijo na način trajnostne mobilnosti, to pomeni peš, s kolesom ali javnimi prevoznimi sredstvi. Če zaradi varnosti ne gre drugače, se lahko poslužimo tudi skupne vožnje z avtomobilom. Želimo si, da bi tovrstne načine mobilnosti otroci in njihovi starši uporabili čim večkrat še

kasneje. Cilj aktivnosti je povečanje prihodov otrok v šolo na trajnosten način za 7 % glede na izhodiščno vrednost. Naj vam povem, da ste učenci na OŠ Polhov Gradec cilj presegle za približno 5-krat, zelo sem ponosna na vas!

Kako otrokom najlažje predstavimo namen projekta?

Otrokom najlažje predstavimo namen projekta preko igre, preko asociacij ter preko izkustvenega učenja. Mislim, da sem jaz kot kokoška Rozi to odlično opravila. Otroci si bodo za zmeraj zapomnili, da sem jih obiskala čisto prava kokoška Rozi, jih spodbujala pred šolo, da naj hodijo peš ali s kolesom ter jih obiskala po razredih. Tudi moja pesem, ki so jo poslušali 3 dni kot šolski zvonec, jim je šla v uho in so si jo na glas prepevali. Naj vam jo kar zapojem, da boste razumeli: Mar mi je zate in za vso Slovenijo, za ljudi, ki drvijo in sploh ne mislijo, za mlade in te, ki se vse manj gibljejo, za vzdihljaje dreves, ki življenja prosijo, za vzdihljaje dreves, ki življenja prosijo. No, vidite, namen projekta je odlično povzet v eni kratki pesmici, to pa so dobro ponotranjile tudi najmanjše otroške glavnice.

Kako poteka tvoj dan v času projekta TM na naši šoli?

Zjutraj vstanem, se na hitro uredim, oblečem odsevni brezrokavnik, si nadenem še identifikacijsko kartico in pohitim do šole, da pridem tja, še preden pride večina otrok. Potem pa opazujem in štejem promet pred šolo, se pogovarjam z učenci, z otroki iz vrta in njihovimi starši. Pohvalim tiste, ki prihajajo na trajnosten način, tistim, ki se prav do šolskih vrat pripeljejo z avtom pa malo požugam in jih nagovorim, da vsaj del poti do šole opravijo peš oz. na trajnosten način. Pri vsem tem pa seveda pazim, da kljub direndaju in zmešnjavi, ki nastane pred šolo v jutranji konici, ostanem cela. En dan

sem s seboj prinesla še kitaro in sem učence tudi s pesmijo opominjala in spodbujala, da razmišljajo, da se gibljejo in da naj jim bo mar.

Kako ocenjuješ stanje na naših cestah s stališča trajnostne mobilnosti? Ker si v šoli, lahko podaš tudi oceno od ena do pet.

Kako ocenjujem stanje na naših cestah. Hja, ne vem, ne vem. Marsikaj kliče po izboljšavah – šolska pot je na marsikaterem cestnem odseku nevarna. In prav zoprno je učence in njihove starše spodbujati k trajnostni mobilnosti, medtem ko za to niti niso izpolnjeni osnovni pogoji – prehodi za pešce, pločnik, omejevanje hitrosti drvečih voznikov ob šolskih cestah, ustrezna prometna signalizacija ... Seveda pa lahko za varnost veliko naredimo tudi sami. Če bomo bolj osveščeni in bomo raje hodili peš, bo na cestah manj avtomobilov in ceste bodo že zato bolj varne.

Katero so ključne vsebine s področja trajnostne mobilnosti?

Trajnostna mobilnost je del trajnostnega razvoja, ta pa edini zagotavlja preživetje človeštvu. Gre za to, da ravnamo na način, da naravo oz. naš planet zapustimo našim potomcem takega, kot smo ga prejeli od naših prednikov. Ključnega pomena je, da zmanjšamo potovanje z avtomobilom in namesto tega uporabimo bolj trajnostne načine mobilnosti. Zraven pa spada seveda ureditev javnega prevoza in ustrezne infrastrukture.

Kaj bi poudarila kot zelo pomembno pri projektu TM?

Pri projektu je zelo pomembno, da odrasli otrokom prikažemo vsebine na način, ki jim je blizu ter hkrati poskušamo biti sami dober zgled. Pomembno se mi zdi tudi to, da učenci sami spremljajo statistiko prihodov v šolo in tako vidijo, da lahko vsak posamezen učenec spremeni končen rezultat. Torej, da razumejo, da je vsak človek pomemben član družbe in da ima njegovo ravnanje posledice.

Kaj lahko vsak sam prispeva k zmanjšanju izpustov v prometu?

Na primer, ko načrtujemo dnevne in tedenske aktivnosti, se vprašamo tudi to, kako bomo za potovanje čim manj uporabljali prevoz z avtomobilom. Lahko združimo več opravkov, namesto da se peljemo vsak dan v nekaj kilometrov oddaljeno mesto. Ali pa se dogovorimo za skupno vožnjo v službo, uporabimo javni prevoz. Na krajših razdaljah pa vsekakor uporabimo svoje noge ali kolo. Hvaležno nam bo naše telo kot tudi naš planet!

Katero so osnovne ugotovitve analize projekta TM na državni ravni v lanskem šolskem letu?

V lanskem šolskem letu je izvajalo aktivnost 120 osnovnih šol in 112 vrtcev, vključenih je bilo preko 26.000 učencev in 13.600 otrok v vrtcih. Kaj menite, je to veliko ali ne? Analize projekta na državni ravni še nimamo, saj je projekt dvoletni. Vas obvestim, ko izvem kaj več.

Kakšni izzivi so pred nami glede TM?

Izziv predstavlja infrastruktura, ki se bo morala prilagoditi drugačnemu načinu potovanja, da bodo spremembe mogoče. Za začetek je treba poskrbeti za varnost npr. varnost otrok na poti v šolo. Pešci in kolesarji potrebujejo varne pločnike in kolesarske steze. Drugi večji izziv pa so navade ljudi. Saj veste, navada je težka srajca. Spremeniti svoj način delovanja ni lahko, a vse se da, če se hoče. Zato pa sem začela pri otrocih. Kar se Janezek nauči, to Janez zna.

Kako bi lahko spreminjali navade v prometu in zakaj je to vprašanje enako pomembno kot tehnološki napredek?

Navade ljudi so lahko včasih zelo zakoreninjene, a pomembno je, da se zavedamo, da na njih lahko vplivamo in jih tudi spreminjamo. Na spreminjanje navad v družbi lahko vpliva dobra promocija, torej osveščanje. Tudi samo spreminjanje infrastrukture lahko vpliva na spremembe v delovanju in miselnosti ljudi.

Županova beseda

Spoštovane, spoštovani

Pa je spet za nami nekaj tednov delnega odrekanja, dela in šolanja od doma. Sliši se zelo enostavno, vendar niso zadeve niti blizu tega. Na vsakem koraku se srečujemo z omejitvami, ki nas ne osrečujejo in posledice takega stanja so lahko nepredvidljive, ljudje nepričakovano zelo neprimerno reagiramo na povsem običajne in vsakodnevene dražljaje, ki jih v preteklosti niti nismo zaznali.

Menim, da je še vedno čas, da izrazimo iskreno medsebojno sočutje do naših bližnjih in sosedov, ki sami ne vidijo dovolj kvalitetnega cilja, za katerega bi se bilo vredno še bolj potruditi. Večkrat se jim pogled usmeri v tla in je pokončno dvignjena glava in primerno samospoštovanje le še preteklost.

Prepričan sem, da smo lokalna skupnost, ki si malo-dušja ne zasluži. Niti eden izmed nas si ne zasluži tega, da bi v teh zahtevnih časih ostal v lastni tiski pozabljen in brez potrebne opore in iskreno izražene vzpodbude.

Veliko vas srečujem na dnevnih sprehodih v naravo, kjer si nabirate potrebno energijo in odganjate morebitne znake negativnih misli in pomislekov v koristnost vseh zapovedanih ukrepov.

Ob takih spoznanjih se vedno znova seznanjam z dejstvom, da imamo v naših soseskah resnično velik socialni potencial, kar me navdaja z velikim optimizmom.

Največ, kar lahko storimo zase in naše bližnje, je, da poskrbimo za redno gibanje in to, če je le mogoče v naši pre-

lepi naravi, ki nas obdaja. Posim vas, da še bolj na široko odprete oči in s prijaznostjo pozitivno vplivate na predse zazrte sosedje, ki verjetno potrebujejo kakšno vzpodbudno besedo. Ne čakajte, da bo namesto vas to opravil nekdo drug. V svoji okolici delujte človekoljubno in prijazno in hitro boste zaznali pozitivne učinke tudi pri sebi. Ko se pa enkrat v nas začne kopičiti strast po uspehu in doseganju ciljev, nas pa nič več ne more ustaviti, da se ne znebimo te nadloge, ki se ji pravi novi korona virus, pa naj bo pot do tja še tako težka in zahtevna.

Za vse kar ob upoštevanju varnostnih ukrepov opravite dobrega za sočloveka se vam iskreno zahvaljujem in vas vzpodbujam, da s tem nadaljujete.

Zavedajmo se, da zdrav duh v našem telesu močno krepi tudi naše fizično zdravje in posledično izboljšuje tudi splošno stanje v vsej naši družbi.

Ostanite zdravi.

Miran Stanovnik,
vaš župan

Najeli kredit v višini 1,3 milijona evrov

Log - Dragomer,
23. oktober
2020 – Občina
Log - Dragomer
je pogodbo o
kreditiranju v
višini 1.321.824,00
EUR podpisala s SID
banko.

Sredstva bodo v celoti namenjena za zagotavljanje lastnega deleža Občine Log - Dragomer pri izgradnji kanalizacijskega omrežja. »SID banka financira kredit iz sredstev Evropske investicijske banke (EIB) v višini 50 % in iz sredstev Banke Sveta Evrope (CEB) v višini 50 %, zaradi česar je obrestna mera zelo ugodna in znaša 6-mesečni EURIBOR + 0,48 letno,« so nam pojasnili na Občini, kjer

so dodali, da so kredit najeli za dobo 20 let. Občina bo kredit črpala v naslednjih treh letih, torej do konca leta 2022, odplačevati pa ga bo začela leta 2023.

Še pred podpisom pogodbe je Občina izvedla razpis z zbiranjem ponudb, pred samim podpisom pogodbe pa so pridobili še soglasje k zadolžitvi,

ki jim ga je izdalo Ministrstvo za finance.

V. L.,

foto: Občinska uprava

Proračun skozi prvo sito

Log - Dragomer,
21. oktober 2020
– Občinski svet je
na deveti redni seji
potrdil predlog
proračuna za leto 2021
in ga posredoval v
javno razpravo.

Do vključno 5. decembra
lahko zainteresirana javnost
na predlog dokumenta poda

pripombe in predloge, ki jih lahko posredujejo po e-pošti na naslov obcina@log-dragomer.si, pošljejo po pošti na naslov Občina Log - Dragomer, Loška cesta 12, 1358 Log pri Brezovici ali pa jih oddajo v sprejemni pisarni Občine Log - Dragomer s pripisom: Proračun 2021 – Zadeva 410-4/2020. Predlog proračuna bodo v naslednji fazi obravnavala delovna telesa, decembra pa naj bi končno različico proračuna znova obravnavali in sprejeli občinski svetniki.

Predlog proračuna za leto 2021 je težak dobrih 6 milijonov evrov, kolikor je predvidenih prihodkov, načrtovani odhodki pa so še skoraj za 700 tisočakov višji. Proračunski primanjkljaj v višini 686.797,86 evrov bodo krili s sredstvi, ki naj bi v letošnjem letu ostali na računu ter kreditom v višini 331 tisoč evrov. Podobno kot že lani, je tudi letos v proračunu

največ sredstev rezerviranih za gradnjo kanalizacije, in sicer kar 3,3 milijona, še dodaten milijon pa bodo namenili za sočasno gradnjo druge komunalne infrastrukture. Ob regionalni cesti naj bi gradili primarni in sekundarni vodovod, gre za sočasno gradnjo kolesarske steze, pločnikov, javne razsvetljave in kanalizacije. V ta namen je predvidenih 900 tisoč evrov. Vodovod naj bi gradili tudi na Cesti ob gozdu, projekt je ocenjen na 60.000 evrov, za ureditev meteorne kanalizacije Na Grivi pa je predvidenih 140 tisočakov.

Kot smo lahko slišali, bodo v prihodnjem letu redno spremljali in se prijavljali na razpise iz evropskih in državnih virov. Poleg kohezijskega projekta izgradnje kanalizacije s čistilno napravo predlog proračuna vsebuje še projekt gradnje kloparka pri vrtcu v Dragomerju in projekt Zgodovina nas pove-

zuje, v okviru katerega bi v kleti novega občinskega centra uredili spominsko sobo, oba projekta naj bi bila sofinancirana v okviru LAS Barje z zaledjem, sredstva za gradnjo drugega opornega zidu na pokopališču v Dragomerju pa bi zagotovili na podlagi 23. člena ZFO.

Med drugim so v proračunu predvideli še sredstva za izdelavo geodetskih načrtov vodotokov v občini, sredstva za postavitve fitnessov v Športnem parku Log in Športnem parku Dragomer, projekt bodo prijavili za sofinanciranje pri Fundaciji za šport in ga bodo izvedli le v primeru, da bodo sofinancerska sredstva odobrena ter sredstva za zagon projekta Podaj roko. Projekt bo predstavljal vzpostavitev delovanja na več področjih: usposabljanje za družinskega oskrbovalca, oživitve skupine za samopomoč svojcev, ki skrbijo za

obolelega starša, sorodnika, sosedo, vzpostavitev informacijske točke, razvoj prostovoljstva – projekt Lepo je biti prostovoljec v Log - Dragomerju, odprtje demenci prijazne točke, izobraževanje in usposabljanje starejših in mlajših ter različnih ciljnih skupin.

Svetniki so na seji ocenili, da je gradivo primerno za javno obravnavo, ki bo potekala do vključno 5. decembra 2020. V tem času bodo predlog proračuna obravnavala delovna telesa sveta, sveti in organi ožjih delov občine ter zainteresirana javnost, ki bodo pripombe in predloge k predlogu proračuna poslali županu. Najkasneje v desetih dneh po končani javni razpravi o predlogu proračuna naj bi župan pripravil dopolnjen odlok o proračunu ter sklical sejo sveta, na kateri bodo obravnavali dopolnjen predlog in ga predvidoma sprejeli.

V. L. Foto: V. E.

Proti višanju cen komunale

Log - Dragomer,
21. oktober 2020 –
Občinski svet se je
sestal na svoji deveti
redni seji.

Ta je bila zaprta za javnost in zaradi razglašene epidemije bolezni covid-19 izvedena ob doslednem upoštevanju navodil NIJZ. Svetniki so na seji obravnavali dvanajst točk dnevnega reda, med njimi tudi tri, pri katerih svet na dopisni seji ni glasoval enotno.

Tokratna redna seja Občinskega sveta Občine Log - Dragomer je potekala za zaprtimi vrati zaradi spoštovanja omejitvev, ki jih je prinesla razglasitev epidemije bolezni covid-19. Ravno zaradi tega so del

dnevnega reda obravnavali na dopisni seji, na kateri so med drugim soglasno potrdili letno poročilo Cankarjeve knjižnice Vrhnika za leto 2019 ter letno poročilo ZD Vrhnika za lansko leto, zeleno luč so dali tudi letnemu programu športa, se strinjali s predlogoma Odloka o oskrbi s pitno vodo ter Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode, potrdili Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o splošnih merilih in pogojih prostorskih ureditvenih pogojev za Občino Vrhnika, se seznanili z obvezno razlago 62. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Log - Dragomer ter za predstavnika Policijske postaje Vrhnika v Svet za preventivo in vzgojo

v cestnem prometu imenovali Jasmino Urbas. Pri treh točkah svetniki niso bili složni, zato jih je župan uvrstil na redno sejo.

Na redni seji o 12 točkah dnevnega reda

Občinski svet je v uvodu soglašal z novim Odlokom o podlagah za odmero komunalnega prispevka za območje Občine Log - Dragomer. Na seji smo lahko slišali, da bodo občani, ki se bodo priključevali na kanalizacijo, plačali približno pol nižji komunalni prispevek za priklop na kanalizacijo, kot ga je predvideval stari odlok. Kljub temu je bil vložen amandma s kate-

rim bi se plačilo komunalnega prispevka dodatno znižalo še približno za tretjino (iz faktorja 0,27 na faktor 0,20). Temu amandmaju je Svet z devetimi glasovi proti ter štirimi za prižgal rdečo luč.

Svetniki so v nadaljevanju potrdili Odlok o zbiranju odpadkov v Občini Log - Dragomer, zataknilo pa se je pri potrjevanju višjih cen storitev obveznih občinskih gospodarskih služb varstva okolja. Na seji smo lahko slišali, da bi se položnica za povprečno štiriclanško družino povišala za okoli tri odstotke, s čimer se svetniki niso strinjali.

Cene položnic se ne spreminjajo, saj jih je devet glasovalo proti zviševanju cen, štirje pa so se z njim strinjali.

Svet je na seji za članico sveta Območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Vrhnika iz Občine Log - Dragomer imenoval Dragico Krašovec, soglašal je s poročilom o izvrševanju občinskega proračuna v prvi polovici letošnjega leta ter predlog proračuna za leto 2021 poslal v javno razpravo do vključno 5. decembra 2020. Svetniki so se na seji seznanili še z napredkom pri projektu gradnje čistilne naprave in kanalizacije, precej burno pa je bilo pri obravnavi točk, ki so ostale z dopisne seje, in sicer o glasovanju na skupščini vrhniške komunale ter sejah SUO JP KP.V.

V. L.

Spremembe pri odmeri komunalnega prispevka

Priključek bodo poimenovali po Dragomerju

Log - Dragomer, november 2020 – Konec novembra bo v veljavo stopil nov Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Log - Dragomer.

Občinski svet je na oktobrski redni seji sprejel spremenjen in dopolnjen odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Log - Dragomer. Na Občini so se sprememb lotili, ker stari Odlok ni bil usklajen z veljavno zakonodajo. Z odlokom občina prilagaja podlage za odmero komunalnega prispevka novim predpisom. Novi Odlok prinaša spremembe pri priključevanju na novo infrastrukturo tudi za obstoječe uporabnike. V primerjavi s starim naj bi bili stroški za plačilo komunalnega prispevka za priključek na novo zgrajeno kanalizacijo nižji. Pripravljavci Odloka so pripravili izračun za hišo z

neto tlorisno površino 150m², z gabariti 12 krat 12 metrov, ki stoji na 600 m² veliki gradbeni parceli. Za takšno hišo bi bilo treba po starem odloku plačati okoli 4 tisočake, po novem pa skoraj pol manj oziroma okoli 2000 evrov, so nam pojasnili na Občini. Dodajajo, da bodo občani lahko preko spleta z vnosom podatkov o velikosti stavbe in gradbene parcele sami izračunali, koliko komunalnega prispevka naj bi plačali ob priključevanju na kanalizacijo.

»Za tako veliko znižanje komunalnega prispevka za priključek na novozgrajeno kanalizacijsko omrežje s čistilno napravo smo se lahko odločili, ker je občina za izvedbo tega projekta uspešno pridobila devet milijonov evrov nepovratnih sredstev. Zdi se nam prav, da s tem dejanjem v tako zahtevnem obdobju, kot je današnje, nagradimo naše občane, ki so v različnih oblikah svojega udejstvovanja že v preteklosti veliko pripomogli k večjemu razvoju naše lokalne skupnosti«, pa dobrodošlo spremembo pojasnil župan Miran Stanovnik.

V. L.

Log - Dragomer, november 2020 – Na meji med občino Log - Dragomer in Brezovica namerava Dars zaradi razbremenitve avtocestnega priključka na Brezovici zgraditi nov priključek ter povezovalno cesto do železniškega prehoda v Vnanjih Goricah.

Nov izvoz naj bi poimenovali po Dragomerju, zaradi

česar imajo nekateri krajanj Lukovice pomisleke, saj bodo priključek gradili na njihovem območju.

Kakšni so razlogi za takšno poimenovanje, so nam pojasnili na Dars. Pravijo, da je bila za novo načrtovani avtocestni priključek na avtocestnem odseku Ljubljana-Vrhnik leta 2010 sprejeta Uredba o državnem prostorskem načrtu, kjer je bil priključek neustrezno poimenovan. »Priključek je bil namreč poimenovan enako kot že obstoječi priključek Brezovica, zato je bil na temo

ustreznega poimenovanja maja 2015 na Ministrstvu za infrastrukturo sklican sestanek,« so povedali ter dodali, da je Občina Log - Dragomer predlagala, da se načrtovani priključek poimenuje v priključek Lukovica, ker je lokacija priključka na območju naselja Lukovica pri Brezovici. »Ker avtocestni priključek Lukovica na avtocestnem omrežju Republike Slovenije že obstaja na avtocesti Ljubljana-Celje, je bilo dogovorjeno, da je poimenovanje priključka po naselju Dragomer ustreznejše od poimenovanja

po naselju Lukovica. Poimenovanje je usklajeno z Ministrstvom za infrastrukturo in Občino Log - Dragomer, na območju katere se načrtovani priključek delno nahaja,« smo še izvedeli.

Ob tem so na Dars še pojasnili, da se po uveljavljeni splošni praksi priključki poimenujejo po večjih naseljih, takšen način poimenovanja sledi tudi logiki vodenja prometa od večjih krajev proti manjšim.

V. L., foto: V. L.

Dragomer korak bližje domu upokojujencev

Log - Dragomer, november 2020 – Dom upokojujencev Vrhnika je sredi oktobra na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti oddal vlogo za sofinanciranje vlaganj v infrastrukturo namenjeno izvajanju dnevnih oblik varstva in zagotavljanja začasnih namestitev za starejše.

Na razpis so prijaviili projekt, ki je ocenjen na skoraj 1,5 milijona evrov. Dom upokojujencev Vrhnika načrtuje gradnjo nove enote v Dragomerju, s katero bi zagotovili začasno namestitev za bivanje dvajsetih stanovalcev. Na Ministrstvu trenutno preverjajo, ali prijavljeni projekt izpolnjuje vse razpisne pogoje.

16. oktobra se je iztekel rok za oddajo vlog za razpis za infrastrukturo, namenjeno dnevnim oblikam varstva in začasnim namestitvam za starejše. Pravočasno je na tretji rok razpisa prispelo osem vlog, med njimi tudi vloga Doma upokojujencev Vrhnika. »Trenutno je v postopku preverjanje izpolnjevanja razpisnih pogojev 8 prijavljenih projektov. Višina zaprosenih sredstev na

tretjem roku je 7.482.392,24 evrov,« pravijo na Ministrstvu za delo, družino, socialne zade-

ve in enake možnosti. V okviru prvega in drugega roka je bilo dodeljenih devet milijonov

evrov, na voljo je tako še 12,5 milijona evrov. Namen razpisa je sofinanciranje projektov, ki

bodo pomenili vzpostavitev novih enot za namen dnevnega varstva ali začasnih namestitev za osebe, starejše od 65 let, na način, da se zgradi, rekonstruira ali pridobi objekte, ki bodo primerni za opravljanje te dejavnosti, je zapisano na spletni strani ministrstva.

Z razpisom ministrstva do začasnih namestitev za 20 starejših oseb

Dom upokojujencev Vrhnika je na razpis ministrstva prijavil projekt, v okviru katerega načrtuje gradnjo enote za zagotavljanje začasnih namestitev za bivanje dvajsetih stanovalcev, ki bi bivali v enoposteljnih in dvoposteljnih sobah. Pritlični objekt z ravno streho bi v primeru uspešnega nastopa na javnem razpisu zgradili na travniku ob Šolski cesti, v neposredni bližini osnovne šole. Dobrih 1000 m² bruto bivalnih prostorov bi bilo namenjenih začasnemu bivanju, zbiranju, druženju, prehranjevanju, dnevnim aktivnostim in počivanju starejših občanov, ki bi v objektu začasno živeli. V ta namen je v objektu predvidenih več dnevnih prostorov, kjer bi se starejši občani med seboj družili, v njih bi potekale različne dnevne aktivnosti. V objektu naj bi bilo na razpolago 15 sob, in sicer 10 enoposteljnih ter 5 dvoposteljnih sob. Vse

sobe imajo načrtovano lastno kopalnico, primerne tudi za invalide. Sobe imajo urejen izhod na teraso in zelenico pred objektom. Okolica objekta naj bi bila urejena z zelenicami, parkovno ureditvijo, parkirnišči za dvanajst vozil ter dovozno cesto. Načrtovani objekt bi služil Domu upokojujencev Vrhnika kot enota za zagotavljanje začasnih oblik varstva. Namen investicije je zagotoviti kapacitete in prostore, kjer bi lahko starejšim osebam ponudili takojšnje oziroma hitrejše namestitev, ko bi jo ti zaradi poslabšanja svojega zdravstvenega stanja in pridruženih starostnih težav potrebovali. Kapacitete začasnih nastanitev v enoti v Logu - Dragomer bi se nato sproščale s premetitvijo stanovalca v matično enoto. Tako bi zagotovili učinkovito in hitro reševanje stisk in potrebe starostnika po namestitvi ter učinkoviteje nadomestili prazne kapacitete v matičnem domu po odhodu stanovalca. Kot so ugotovili pripravljavci tehnične dokumentacije, imajo take možnosti delovanja tudi pozitivne finančne učinke, saj bi tako lahko zagotavljali kontinuiteto zasedenosti kapacitet. Z zagotavljanjem začasnih namestitev bi lahko ohranili oziroma tudi povečali število zaposlenih, kar pozitivno vpliva na zaposlovanje.

V. L.

Zgrajene skoraj 5,5 kilometra kanalizacije

Log - Dragomer, 16. november 2020 – Dela v okviru projekta gradnje kanalizacije in čistilne naprave, kljub novim izzivom, ki jih prinaša razglasitev epidemije, potekajo gladko in hitro.

Izvajalci so gradbena dela prilagodili ukrepom in navodilom ravnanja za zaježitev in obvladovanje epidemije COVID-19. Do izida časopisa naj bi se v centralnem delu Dragomerja končala gradnja kanalizacijskega omrežja, gradbišče pa naj bi se preselilo k balinišču, kjer bodo kanalizacijski vod gradili mimo vrtca, proti regionalni cesti. Na Logu se medtem gradnja nadaljuje v Molah, v Jordanovem kotu pa asfaltirajo ceste.

Gradnja kanalizacije se uspešno nadaljuje. Na Občinski upravi Občine Log - Dragomer so nam povedali, da so se izvajalci uspešno prilagodili novim omejitvam in izzivom, ki jih je prinesla razglasitev epidemije. Zgrajenih je že **5,5 kilometrov** kanalizacije, od tega **tri in pol** na Logu ter dva kilometra na območju Dragomerja »V poletnih mesecih se je izvajala gradnja vakuumske kanalizacije na kanalih na Cesti 8. maja, na Cesti na Mele in na Rimski cesti v Jordanovem kotu, izvedeni so bili tudi odcepi hišnih priključkov z vakuumskim jaškom. V septembru in oktobru so se dela nadaljevala na Cesti borcev v Jordanovem kotu ter v naselju Kačja vas, in sicer na Cesti ob potoku, kjer so prav tako izvedli odcepe hišnih priključkov z vakuumskimi jaški. V mesecu novembru je izvajalec po končani izvedbi kanalizacije in ostale infrastrukture sočasne gradnje v cestni profil izvajal aktivnosti, s katerimi je pripravil ulice za asfaltiranje na območju Jordanovega kota,« so nam povedali na Občinski upravi. Na Logu gradnja kanalizacije poteka hitreje kot v Dragomerju, saj jarke pri vakuumski kanalizaciji kopljejo na manjših globinah ter bistveno ožje kot pri gravitacijsko tlačni kanalizaciji. Jarke kopljejo na globini od enega metra do metra in pol, odvisno od terena, ter v širini enega metra, vanje pa polagajo kanalizacijske cevi in električne kable za delovanje vakuumske fekalne kanalizacije. »Za vakuumsko kanalizacijo se uporabljajo PE cevi, ki tvorijo absolutni vodotesen sistem. Spajanje cevi se izvaja z elektro uporabnimi spojkami tako, da so stiki vodotesno varjeni. V coni visoke podtalnice in zalednih voda je predvideno varovanje kanalizacijskih cevi proti izpiranju finih delcev s politak folijo po ugotovitvah geomehanskega nadzora. Cevi se polagajo na peščeno posteljico, po položitvi cevi se izvede obšip s peščenim materialom 30 cm nad temenom cevi. Zasip

se komprimira s komprimacijskimi sredstvi. Po končanem polaganju cevovoda se izvede preizkus tesnosti v skladu z EN standardom,« so nam razložili na Občini. Sočasno z gradnjo glavnih kanalizacijskih vodov so delavci Hidrotehnika izvajali tudi odcepe za kanalizacijske hišne priključke s hišnim vakuumskim jaškom. Najbolj ugodno lokacijo za postavitev hišnega jaška izberejo skupaj z lastniki stavb, in sicer glede na obstoječo kanalizacijo oziroma greznico ter iztok kanalizacije iz hiše. »Vakuumski jašek, v katerega bodo speljane hišne odplake, bo vgrajen ob vsaki stavbi. V jašku se nahaja poseben ventil s plovcem, ki občasno odpre povezavo z vakuumskim kanalizacijskim vodom, podtlak pa posesa odplake v odtočno kanalizacijo. Ti jaški lahko v glavni vod potisnejo tudi odplake iz nekoliko nižje ležečih hiš v okviru celotnega sistema. Vsak jašek je povezan na elektriko in njegovo delovanje bodo spremljali na čistilni napravi. V primeru okvare bo

zasvetila lučka, evidentirana bo napaka, o kateri bo obveščen vzdrževalec,« so o postavitvi hišnih jaškov ob gradnji vakuumske kanalizacije povedali na Upravi.

V Dragomerju se gradbišče seli k balinišču

Delavci Komunalnih gradenj so v Dragomerju zgradili 2 kilometra gravitacijske kanalizacije. Dela so v jesenskih mesecih potekala v osrednjem delu Dragomerja na ulicah Na Grivi, Laze in V Loki ter gradnja odceпов za hišne priključke. V primerjavi z gradnjo na Logu na gradbišču v Dragomerju kanalizacijo gradijo bistveno bolj robustni stroji, saj kanalizacijske vode polagajo globlje. Med gradnjo so bile odprte cele ulice, od ene strani pločnika do druge, na globini dveh do treh metrov. Kljub temu pa občani večjih težav z dostopom do hiš v času gradnje niso imeli, kar so nam potrdili tako občani na terenu kot na Občini, kjer so nam potrdili, da so izbrani izvajalci

strokovni in prilagodljivi ter dela izvajajo hitro oziroma po terminskem planu. »Izvajalci se zaradi možnosti sočasne gradnje premikajo po območjih in so izjemno fleksibilni.« Pohvale smo slišali tudi na seji Občinskega sveta. »Pohvalil bi delavce Komunalnih gradenj, saj zelo dobro izvajajo gradnjo. Delavci so pridni in prijazni. Za vsakega lastnika hiše se potrudijo. Poudariti moram, da smo po mojem mnenju minimalno občutili, da je bila cesta zaprta. Iz dneva v dan so se trudili, da bi bilo čim manj težav,« je povedal Vilijem Kosednar. Z njim se je strinjal tudi župan Miran Stanovnik, ki je poudaril, da podobne zgodbe slišijo po celi občini.

Proti koncu novembra in v začetku decembra naj bi ulice, kjer je že bila zgrajena kanalizacija, preplastili z grobim in finim asfaltom ter v začetku prihajajočega leta ta del projekta pripeljali do tehničnega pregleda. V Dragomerju se bo gradnja kanalizacije nadaljevala od balinišča, mimo vrtca

proti regionalni cesti, nato pa naj bi zgradili še manjkajoče odseke ob regionalni. Na Logu v mesecu novembru pripravljajo ulice za asfaltiranje na območju že izvedene kanalizacije in infrastrukture sočasne gradnje. Kot smo izvedli, naj bi te na območju Jordanovega kota predvidoma preplastili decembra.

Sočasno poteka gradnja ostale komunalne infrastrukture

Gradnji komunalne infrastrukture na trasi kanalizacije so se priključili tudi zunanji investitorji. Tako v Dragomerju širokopasovno omrežje gradi podjetje T2. Energetika Ljubljana bo svoje plinovodno omrežje širila tudi na Log. Kot so nam pojasnili na Občinski upravi, bodo gradili tam, kjer bo izražen interes občanov. Visokonapetostni vod med Kozarjami in Vrhniko gradi tudi Elektro Ljubljana, ki bo električne kable polagal ob regionalni cesti, kjer naj bi se gradnji priključila tudi DRSI z

meteorno kanalizacijo za odvajanje vode iz regionalne ceste. Na Občini so sicer zelo zadovoljni, da so se gradnji pridružili tudi drugi investitorji, saj si bodo tako lahko porazdelili stroške. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev bo obstoječo infrastrukturo posodabljala tudi Občina Log - Dragomer. V načrtu je gradnja primarnega in sekundarnega vodovoda ob regionalni cesti, ta investicija je ocenjena na kar 900 tisočakov, vodovod naj bi gradili tudi na Cesti ob gozdu, na delu ulice Na Grivi je v mesecu novembru potekala gradnja meteorne kanalizacije.

Pri čistilni napravi se naj bi zemeljska dela nadaljevala januarja 2021

Delavci Trgograda so na lokaciji načrtovane čistilne naprave, kot smo že poročali, izvedli delovne platoje, gruščnate sople ter več metrov visoke nasipe. Z vsemi naštetimi ukrepi naj bi bistveno izboljšali nosilnost, sicer mehkega, barjanskega terena. Ker so bili predvideni ukrepi zaključeni, se je že pred časom lahko začela polletna konsolidacija temeljnih tal. V tem času na nasipu ne bodo potekala zemeljska dela, bodo pa potekale meritve, s katerimi bodo preverili, ali se tla premikajo oziroma posedajo (konsolidirajo). »Izvajajo se meritve predobremenilnega nasipa na posadalnih ploščah v 14-dnevem razmiku s poročilom za spremljanje konsolidacije temeljnih tal,« so nam pojasnili naši sogovorniki. Nadaljevanje zemeljskih del na čistilni napravi je predvideno v januarju oziroma začetku prihodnjega leta, gradbena betonska dela pa naj bi začeli izvajati februarja 2021.

Osnovni dolgoročni cilj te investicije je uvedba sistema ravnanja z odpadno vodo po sodobnih načelih. Z investicijo bodo po eni strani rešene potrebe občanov in hkrati izboljšano stanje okolja. S predvidenimi ukrepi po Občini Log - Dragomer zagotovila odvod odpadnih komunalnih vod z izgradnjo novega kanalizacijskega sistema in njihovo čiščenje na centralni čistilni napravi. Investicija je vredna okoli 17,6 milijonov evrov in je sofinancirana iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi »Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti«, prednostne naložbe »Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredeljuje država članice in ki presegajo te zahteve«, specifični cilj »Zmanjšanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda.«

Občina nadaljuje z urejanjem varnih poti

Log, november 2020 – Projekt, s katerim bi z varno potjo povezali oba konca občine, se nadaljuje.

Tokrat urejajo odsek nove poti, ki bo v prihodnosti Cesto Dolomitskega odreda povezal

s Šolsko ulico. Hidrotehnik v Športnem parku na Logu gradi odsek nove varne poti, ki bo potekala vse do Šolske ceste. Kot so nam pojasnili na Občini, dela obsegajo izkop, položitev filca, utrditev podlage, položitev robnikov in izgradnjo javne razsvetljave. Pot bo široka tri metre, vrednost

del pa je dobrih 27 tisočakov. V letošnjem letu bo zgrajena polovica odseka, drugo polovico pa naj bi uredili v naslednjem letu, so nam še povedali naši sogovorniki.

V. L.,
foto: V. L. in
Občinska uprava

Smetenje v naravnem okolju se je povečalo

Log - Dragomer, november 2020 – Ob uvedbi omejitve gibanja prebivalcev na občine zaradi zajezitve epidemije koronavirusa se je v in ob zabojnikih v naravi ekstremno povečalo odlaganje odpadkov.

Na Občini sprehajalce prosijo, naj odpadke v primeru, da so koši polni, ne odmetavajo v naravo.

Nekateri koši za smeti, ki stojijo ob bolj priljubljenih točkah sprehajalcev, so postali preplavljeni z odpadki. Občani so Občinsko upravo opozorili na odlaganje odpadkov v bližini vodohrana na Lukovici, kjer odvrženi odpadki kazijo okolje.

»Takole pustijo smeti obiskovalci, ki pridejo na Lukovico z avtom,« je k fotografiji pripisal občan, ki je dodal, da se na klopci v gozdu pri vodohranu ob lepem vremenu zbirajo obiskovalci, ki za seboj pustijo goro odpadkov. Opozoril je, da se ti očitno ne držijo niti omejitev, ki jih prinaša prepoved, vsaj sodeč po raznolikosti embalaž za hrano.

Odvrženi odpadki ne predstavljajo zgolj estetske in ekološke težave, ampak ob epidemiji tudi potencialen zdravstveni problem. Zlasti

odvržen pribor in higienski robčki so lahko polni bakterij in virusov, s katerimi lahko pridejo v neposreden stik ljudje, posebej otroci in psi, še dodajajo na Občini.

Ob ustreznih pogojih, na primer suši, v naravi lahko taki odpadki zelo dolgo ostanejo nerazkrojeni.

V naravi jih lahko najde divjad, ki jih privabi vonj in na ta način se lahko vzpostavi t.i. reverzna zoonoza, ko se mikrob

prenese s človeka na živali. Takšen prenos je bil dokazan tudi v primeru prenosa novega koronavirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) z ljudi na živali, eden izmed novjših primerov je prenos povezan z industrijo vzreje nork na Danskem.

Na ta način se v naravi lahko vzpostavi nov rezervoar patogenega mikroba.

V. L.,
Foto: Občan

Prva etapa prenove končana

Dragomer, november 2020 – Na dragomerškem pokopališču se je končala prva faza prenove, v sklopu katere so delavci Hidrotehnika zgradili dva oporna zidova, s katerima so stabilizirali brežino ter zagotovili dodaten prostor za nove žarne grobove:

Za poseg so odšteli nekaj več kot 50 tisočakov, del sredstev so pridobili na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Dober mesec dni so na dragomerškem pokopališču brneli stroji Hidrotehnika, ki so v okviru prve faze prenove gradili oporna zidova ter

montirali kovano ograjo. S tem posegom so zavarovali brežino obstoječih zemeljskih teras ter zagotovili prostor za okoli dvajset novih žarnih grobov. V okviru sanacije so ob zidu izvedli tudi drenažo za odvajanje zalednih oziroma padavinskih voda.

Projekt je sofinanciran s sredstvi Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, v ta namen bodo na Občini dobili okoli 30 tisočakov. Celotna investicija pa je stala 50.562,86 eur z ddv.

Naj spomnimo, gradnja opornih zidov je del večjega projekta prenove pokopališča v Dragomerju. V prihodnosti je v načrtu nadaljevanje del, s katerimi se bo nadaljevalo urejanje pokopališča ter zgradilo poslovilni objekt. »V prihodnje sta predvidena še dva taka zidova na spodnjih etažah ter območje za raztros

pepela, vključene pa bodo tudi nove stopnice,« so nam povedali na Občini, kjer so dodali, da je nadaljevanje prenove predvideno že naslednje leto. Projekt sicer predvideva dodatnih 31 enojnih grobov, 178 grobov, 120 žarnih niš ter prostor za raztros pepela. Zavarovalo se bo brežine obstoječih zemeljskih tras, dodatno stabilizacijo terena pa se bo zagotovilo z opornimi zidovi ob vzhodni, zahodni in južni strani pokopališča. Načrtovana je tudi gradnja poslovilnega objekta. Gre za objekt pravokotne oblike z vežico, sobo za svojce, shrambo pogrebne opreme in sanitarijami. Pred vhodov v vežico pa je načrtovano pokrito preddverje. Vhod ter odprt in pokrit poslovni prostor vežice sta orientirana proti jugu v smeri pokopališča.

V. L., foto: V. L.

Pod Lovrencem vse po planu

Dragomer, november 2020 – Pod Lovrencem že skoraj dva meseca ropotajo gradbeni stroji, ki sanirajo plaz, ki se je leta 2010 sprožil ob katastrofalnih poplavih.

Pretežni del sredstev za sanacijo so pridobili iz sredstev, ki jih je država namenila za odpravo posledic naravnih nesreč za obnovo občinske cestne in komunalne infrastrukture.

Sredi septembra so delavci Komunalnih gradenj, ki so bile kot najcenejši izvajalec izbrane po postopku oddaje naročila male vrednosti, začeli s sanacijo plazu Pod Lovrencem. Kot smo izvedeli, dela potekajo po terminskem planu. »Izvajalec je dela začel z ureditvijo popolnoma nove dostopne poti za delovne stroje, dela pa so se nadaljevala z gradnjo kamnite zložbe in pilotov fi 40 cm. Izvedenih je okoli 60 metrov zložbe in 45 pilotov. V nadaljevanju bo izvedeno še odvodnjavanje meteorne vode,« so nam pojasnili na Občini in dodali, da naj bi se dela končala predvidoma konec meseca novembra 2020.

V okviru izvedbe sanacijskih ukrepov bodo zgradili kamnito zložbo v dolžini cca 100 metrov, ki bo visoka 5 metrov. Da bi zadržala plazenje terena, bo zložba v teren zasidrana z 45 osem metrov dolgimi armiranobetonskimi piloti. Sanacija bo v večji meri sanirana, pridobili so 112 tisočakov, dela pa bodo Komunalne gradnje opravile za 119 tisočakov.

Naj spomnimo, septembra 2010 so dovršen del Slovenje prizadele katastrofalne poplave, ki se jim nismo izognili niti v občini Log - Dragomer. Poplavljalni sta Malenščica in Molščica, v Dragomerju Pod Lovrencem pa se je utrgal plaz, ki je ogrožal dve stanovanjski hiši.

V. L.
Foto: Občinska uprava

Nič vas ne stane, da ste dobrodelni!

Podarite 0,5 % dohodnine domačim gasilcem.

V kolikor ne donirate 0,5 % dohodnine, se ta vrne v državni proračun, namesto da bi pomagala olajšati delovanje neprofitnim društvom.

Svojo dohodnino lahko namenite tudi lokalnemu gasilskemu društvu ter tako podprete junaške gasilce, ki so vedno pripravljene priskočiti na pomoč v manjših ali večjih nesrečah, ob tem pa večkrat tvegajo tudi svoje življenje.

Dohodnino domačim gasilcem lahko podarite kar iz naslonjača!

<https://podari-dohodnino.e-donacije.online/>

1. Izpolnite vsa polja ... 2. Bodite pozorni, da so vnešeni podatki pravilni. 3. Pristojni finančni urad se izpolni samodejno glede na podatke o kraju bivanja. 4. Izberite gasilsko društvo, ki mu želite nameniti del dohodnine. Namesto Gasilska zveza Slovenije izberite iz spustnega seznama PGDLOGPRIBREZOVICI.

5. Na dnu obrazca kliknite NASLEDNJI KORAK. V nekaj trenutkih boste preko SMS sporočila dobili 4-mestno številko, ki jo vpišete v polje "SMS koda" 6. Po kliku NASLEDNJI KORAK se vam prikaže izpolnjen obrazec za namenitev dela dohodnine našemu društvu. Preverite podatke in kliknite **PODPISI IN ZAKLJUČI**.

Hvala vsem!

PGD Log

Dan spomina na mrtve v duhu korona časa

Log - Dragomer, 1. november 2020 – Vsakoletno tradicionalno simbolno polaganje žalnih ikeban žrtvam obeh svetovnih vojn z območja Občine Log - Dragomer je letos potekalo drugače kot v preteklosti.

Kot so nam pojasnili na Občini, so ikebane k spomenikom tokrat prinesli kar iz cvetličarne.

Epidemija novega koronavirusa je pronicala v vse pore našega življenja. Zaradi ukrepov za zajezitev epidemije covid-19, ki razen izjem prepovedujejo zbiranje nad šest oseb in prehajanje med občinami, je bilo odpovedano tradicionalno polaganje ikeban na treh spomenikih na pokopališču na Brezovici, spomeniku padlim v NOB pri loški trgovini, spomeniku padlemu partizanu

v Blušah ter spominski plošči padlemu partizanu na Cesti borcev. V preteklih letih so se županu Miranu Stanovniku pri simbolnemu polaganju žal-

nih ikeban in poklonu žrtvam obeh svetovnih vojn z območja Občine Log - Dragomer pridružili nekateri svetniki in občani. Tokrat so ikebane

zaradi ukrepov prinesli kar iz cvetličarne.

V. L.,

Foto: Občinska uprava

Dnevniški zapis bralnega krožka DVIG

Budimpeštatrans ali ljubezen nima meja

V času trajanja epidemije korona virusa tudi naš bralni krožek dlje časa ni aktivno deloval.

Članice in člani bralnega krožka seveda brez dobre knjige težko shajamo, zato smo izbirali po svojih možnostih in okusu in poletje preživeli kljub vsemu s knjigo v roki. Svoje izkušnje in vtise smo članice izmenjevale na daljavo in poskušale slediti novostim na knjižnem trgu pri nas.

V jesenskem času pa se je naša animatorka Olga odločila, da delujemo na daljavo ter

tako ohranimo stike in aktiven odnos do branja in spoznavanja slovenskih avtorjev.

Vsi nismo prav večji sodobnih tehnologij in v prvih začetkih so nam dobrohotno pomagali otroci, vnuki in ostali družinski člani, ki obvladajo te programe za spremljanje v živo. Mi se pridno učimo in vedno boljše nam gre.

Po Gimnazijcu se je naša Alenka odločila, da prebere roman Marjanca Miheliča Budimpeštatrans in izkušnje in vtise izmenjamo na daljavo.

To je pisateljčin prozni prvenec. Roman je ljubezenski. Dogaja se med glavno junakinjo Halino in slikarjem Jeromnom Nahtigalom. Dogajanje sega trideset let nazaj, v devetdeseta leta prejšnjega stoletja, ko razpada komunizem v vzhodnem bloku in smo tudi doma pričali razpadu Jugoslavije. Življenje glavne junakinje, novinarko, je razpeto med dvema prestolnicama, Ljubljano in Budimpešto. Njuna zveza, poročena med

kratkim obiskom v Sloveniji, vseskozi ubira nenavadne poti in razmerja ter tudi razplet ni povsem običajen.

Ljubezenska zgodba zaokrožuje roman, saj se pojavi na njegovem začetku in na koncu.

Halinino bivanje v Budimpešti v času železne zavese zaznamuje čutno dožemanje okolice in takratne realnosti, dobro poznavanje Madžarske in njenega političnega ozadja odnosov s Slovenijo. Kljub bližini Madžarske tovrstne tematike v slovenski literaturi skoraj ne zasledimo in je zato toliko bolj zanimiva in dragocena.

Pisateljica se je rodila leta 1959 v Radovljici, kjer je obiskovala osnovno šolo. Gimnazijo je obiskovala v Kranju in po zaključku se je vpisala na Filozofsko fakulteto, kjer je diplomirala iz slovenskega jezika in književnosti ter filozofije. Nekaj let je bila zaposlena kot lektorica na Univerzi v Budimpešti, kjer se je na intenzivnih tečajih madžarščine naučila

tega jezika. Ugotovila je, da bo dobro znanje tega jezika pripomoglo k njeni uveljavitvi v tujem okolju in boljšemu odnosu s ljudmi v njeni okolici. Pomembno področje njenega dela je tudi prevajanje. Znanje madžarskega jezika je torej uspešno uporabila pri številnih prevodih iz madžarščine v slovenski jezik. Ta opus je zares zelo obširen. In obsega tako prozo, poezijo, eseje, radijske oddaje in še veliko drugega. Da delo odlično opravlja, pa dokazujejo številna priznanja, ki jih je prejela za opravljeno delo tako na Madžarskem kot doma.

Bralci, ki prisegajo na branje romanov, ki jih prav posrkajo vase, ne bodo ravno posebej uživali ob branju. Tisti pa, ki jih zanima preteklost in čas, ki ni bil najbolj prijazen za ljudi, ki so živeli na obeh straneh meje, bodo nekatere dogodke bolje razumeli in pobljže spoznali.

Dragica Krašovec, urednica

Okrožnica Ministrstva za izobraževanje je učenje v živo ustavila.

Tokrat se je zgodilo prvič, da smo tudi organizacije za izobraževanje odraslih dobile okrožnico, da lahko izvajamo svoje programe samo na daljavo. To je ustavilo dve naši dejavnosti: delavnice Od pravljice do lutke in učenje o uporabi pametnega telefona v dvojicah ali

trojicah. V delavnicah predšolski otroci s spoznavanjem slovenskih pravljic razvijajo svoje govorne zmožnosti, z ustvarjanjem lutk pravljicnih junakov svoje ročne spretnosti in domišljijo, z ustvarjanjem in ilustriranjem avtorskih pravljic pa svojo ustvarjalnost. V trojicah pa so naši člani in člani Društva upokojencev Dragomer Lukovice bogatili svoje spretnosti pri uporabi pametnega telefona. Ko naj bi prišli na vr-

sto za učenje člani DU Log, pa je bila, žal, dejavnost ustavljena. Odpadlo je tudi srečanje in pogovor z Darjo Rojec.

Vse ostale naše programe selimo v digitalno okolje, v učilnico Zoom. Prva digitalna srečanja smo poimenovali testna srečanja, mentorica in študentje vstopajo v Zoom-ovo učilnico. Na prvih srečanjih odpravljamo probleme, enkrat se ne slišimo, drugič se ne vidimo, mentor ne zna »prinesti« v

učilnico učnih gradiv. Narobe kliknemo in zapustimo učilnico, mentor pozabi dati dovoljenje študentom za vstop v učilnico, ...V teh primerih si pomagamo s telefonom in poskušamo težavo rešiti sami. Vedno nam to ne uspe. In prav ob učenju uporabe Zoom-a se je pokazalo, kako dobro je, če živi v hiši več generacij. Prav vsem nam pomagajo otroci ali vnuki in prav neverjetno je, kako hitro se vsi skupaj, študentje in

mentorice, učimo delovanja v Zoom-ovi učilnici. Pravi mojstri so že člani bralnega krožka, člani ŠK Podnebne spremembe in vsi študentje angleščine. Novembra začnemo z učenjem na daljavo še v ostalih DVIG-ovih programih. Povabila boste dobili študentje po elektronski pošti.

Moram pa zapisati tudi to, da mnogi med nami sprejemajo tovrstno učenje kot nujno zlo in težko čakamo na čas, ko se

bomo lahko zopet učili v živo.

Še bolj pomembno pa je zapisati, da smo in bi morali biti vsi skupaj zelo ponosni nase, ker smo zbrali pogum za učenje v digitalnem okolju.

Olga Drofenik, DVIG univerza za tretje življenjsko obdobje

DVIG v oktobru

ŠK Podnebne spremembe mit ali resnica

Kljub covidu študijski krožek aktivno deluje.

Na dveh srečanjih smo razpravljali o predstavitvi g. **Iva Kovšeta**. Predstavil nam je knjigo uglednega raziskovalnega novinarja B. Videmška »Plan B. Pionirji boja s podnebno krizo in prihodnost mobilnosti.« V knjigi so predstavljene najbolj uspešne prakse uporabe obnovljive energije na svetu, ki prispevajo tudi k zmanjšanju pregrevanja planeta in s tem tudi ustavitvi taljenja ledenikov, kar je, kot vemo, nepovratni proces.

Člani ŠK smo spoznali dobre prakse v osmih državah: **Grčiji, na Škotskem, Islandiji, v Avstriji, na Norveškem, v Švici, Boliviji in na Kitajskem**. V vsaki od teh izkoriščajo naravne danosti za proizvodnjo električne energije in ogrevanje.

Na grškem **otok Tilos** kombinirajo vetrno (80 % potreb) in sončno energijo (20 % potreb). To je prvi energetsko samooskrbni otok v Sredozemlju.

Na orknejskih otokih **na Škotskem** pridobivajo elektriko z 800 vetrnicami, vsaka večja kmetija ima svojo, vsako dvanajsto gospodinjstvo je samooskrbno. V naslednjih nekaj letih bodo lahko na otokih izkoristili plimovanje za proizvodnjo elektrike v elektrarnah, katerih moč bo znašala 10 kratnik proizvodnje nuklearke Krško.

Na **Islandiji** izkoriščajo geotermalno energijo. Islandija proizvaja in porabi največ električne energije na prebivalca na svetu: 75,5 % električne energije proizvedejo hidroelektrarne, 24,5 % pa geotermalne elektrarne. 85 % električne energije porabi proizvodnja aluminija, gospodinjstva pa le 5 %. Leta 2019 je bila četrtnina vseh prodanih avtomobilov električnih ali hibridnih.

Norveška je svojo zgodbo o uspehu zgradila pretežno na enormnem naftnem in plinskem bogastvu v Severnem morju. Bogastvo fosilnega goriva, podarjeno od »boga«, je revno deželo ribičev in kmetov spremenilo v eno izmed tehnoloških središč sveta ter odprto in strpno družbo. 98 % električne energije pridobiva iz vseprisotnih in obnovljivih vodnih virov. Kar 31 % vseh izpustov

toplogrednih plinov v ozračje na Norveškem prihaja iz prometa, zato namenja elektrifikaciji prometa visoke subvencije.

Na Norveškem stoji 17 sežigalnic odpadkov. V Oslu, leta 2019 zeleni prestolnici Evrope, stoji mestna toplotna in sežigalnica smeti, ki s sežiganjem 400.000 ton smeti proizvede 20 % (okoli milijon ton na leto) vseh izpustov toplogrednih plinov, ki jih »pridelajo« norveška prestolnica. V sežigalnici v Klemetsrudu je leta 2019 stekel pilotni projekt zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida v že obstoječe geološke jame, ki so v zadnjih desetletjih nastale med črpanjem nafte in zemeljskega plina in se nahajajo od tisoč do tri tisoč metrov pod morskim dnom.

Visoko v Andih na nadmorski višini 3.660 metrov v **Boliviji** (še vedno najrevnejši južnoameriški državi) leži pod največjim slaniščem na svetu, poimenovanem Salar de Uyuni je 70 % vseh svetovnih zalog litija. Litij, ključno gonilo baterij vseh elektronskih naprav na planetu, je »nafta 21. stoletja.« Svet gre v smer električne mobilnosti, te pa za zdaj ni brez litija. Tako Nemčija, Evropa, Kitajska, Združene države Amerike kot Japonska in Južna Koreja, sedanji največji svetovni proizvajalci avtomobilov, bodo verjetno ostali vodilni proizvajalci tudi električnih avtomobilov. Veliki »zeleni posel« bo še naprej ostal v domeni velikih energetskih podjetij, ki so doslej proizvodila in prodajala za okolje uničujoča fosilna goriva.

Kitajska se je iz dežele kolesarjev prelevila v največji avtomobilski trg na svetu, izdelajo in prodajo približno polovico električnih avtomobilov. Leta 2017 so jih prodali trikrat več kot v ZDA in približno toliko kot povsod drugod po svetu skupaj! Do leta 2025 mora biti (ukaz Partije) na trgu vsak peti avtomobil električni ali hibridni. Kitajska pa je že zdaj največja svetovna proizvajalka ne le električnih vozil in litijevih baterij, ampak tudi solarnih panelov, vetrnih turbin, sistemov za shranjevanje energije in brezpilotnih letal! Kitajci ne razvijajo le električnih avtomobilov, ampak tudi avtomobile na metanol, tekoči naravni plin, v igri je tudi vodik. Medtem ko je v medijih zaslediti le »čude-

Na orknejskih otokih na Škotskem pridobivajo elektriko z 800 vetrnicami, vsaka večja kmetija ima svojo, vsako dvanajsto gospodinjstvo je samooskrbno.

žno« zgodbo o Teslovi velikanški tovarni litijevih baterij (Gigafactory), Kitajska trenutno gradi vsaj 30 podobno velikih tovarn.

Güssing v Avstriji je bilo podeželsko gradiščansko mesto, odrezano od sveta. Obdano je s 133 hektari gozda, zato so se mestne oblasti odločile za ogrevanje z biomaso. Začele so s pilotnim projektom ogrevanja šestih stanovanjskih hiš, leta 1996 se je že celo mesto grelo na biomaso, na obrobju mesta pa je zrasla velika sežigalnica lesa. Že leta 2008 je mesto proizvedlo za tretjino več električne energije iz obnovljivih virov, kot so je potrebovali. Güssing je postal energetsko samooskrben, meščani, solastniki sežigalnic lesa, bioplinarn in elektrarn, so s prodajo elektrike zaslužili več, kot so prej imeli skupnih stroškov! Zaradi poceni zelene energije in ogromno lesa sta v mesto prišli dve tovarni parketa in predelave lesa. Začela se je tudi izdelava bio goriv (celo

kerozina za letala) in vodikovih gorivnih celic.

Na strehi sežigalnice odpadkov v **švicarski vasici Hinwile** deluje osemnajst turbin, ki iz zraka po posebnem postopku izfiltrirajo ogljikov dioksid, ki ga shranjujejo v kontejner ali plinske jeklenke. Prodajajo ga Coca coli, lokalnemu proizvajalcu mineralne vode, pa tudi podjetju, ki v toplih gredah skozi vse leto goji zelenjavo. Da bi iz zraka posesali vse letne emisije ogljikovega dioksida, bi moralo na svetu obratovati 300.000 takih tovarn, ki lahko letno zajamejo okoli 120.000 ton ogljikovega dioksida. Dolgoročno se bo seveda tudi ta tehnologija razvila in bo gotovo postala del rešitve podnebnih problemov. Zajemanje ogljikovega dioksida iz zraka postaja švicarski in nemški nacionalni projekt.

In kaj je skupno vsem tem primerom dobre prakse?

- da izkoriščajo vse svoje naravne vire

- da so se jih lotili zaradi ekonomske nuje in/ali revščine
- da so imeli brezpogojno podporo političnih oblasti
- da so jih enotno podprli vsi prebivalci, ne samo z besedo, ampak tudi s sovlaganjem
- da so jih podprli tudi domači in tuji strokovnjaki. Seveda smo se člani ŠK takoj vprašali, katere od teh praks bi bile vredne posnemanja v naši občini.

Člani ŠK nismo strokovnjaki, ampak če pogledamo, kaj je skupno vsem dobrim praksam, potem lahko rečemo, da imamo tudi pri nas naravne vire (gozd, veter, reke, sonce), primerne za oskrbo z električno energijo in za ogrevanje. Članica ŠK Danica Jazbinšek nam je na četrtem srečanju ŠK predstavila dva primera dobre prakse v Sloveniji, občino Luče (sončna energija) in Vransko (lesna biomasa).

Bojim pa se, da nam vse druge sestavine dobrih praks manjkajo. Nismo revni, glede rešitev se politika razdeli in

vkoplje na dva bregova, enako stroka, tudi okoljske organizacije nas seznanjajo le z negativnimi platmi posamezne rešitve in praviloma jim slepo verjamemo. In tudi člani ŠK smo se razdelili na tiste, ki menijo, da pri nas kaj podobnega ni mogoče, ker nam gre predobro in si raje nagajamo kot delamo za skupni cilj, in na tiste, ki verjamejo, da lahko z osveščanjem in izobraževanjem prebivalcev presežemo razklanost. To pa je tisti del zgodbe dobrih praks, ki ne predstavlja tehnologije, ampak sociologijo: odnose in družbi, med nami, moje vedenje in ravnanje. In tudi o tem govori knjiga in njeni ugledni strokovnjaki, Matevž Lenarčič, Lučka Kajfež Bogataj.

Vabimo vas, da si predstavite knjige ogledate na naši domači strani <http://iold.si/studijski-krozki/>.

Zelo mi je žal, da si člani ŠK zaradi covida ne moremo ogledati Güssinga in kakšne sežigalnice.

Nika Gams, vodja ŠK

Ko vztrajnost in trma trčita skupaj

Tritisočkrat na Debeli hrib

Človek v svojem življenju sprejema različne odločitve.

Nekatere so nujne za njegovo vsakodnevno življenje, delo, sobivanje in eksistenco, druge ga oblikujejo v samostojnega človeka, ki odloča o svoji življenjski poti. Te najpogosteje sprejema v zgodnjem življenjskem obdobju in pri tem najpogosteje sebe in svoje občutje postavlja precej na rep vseh odločitev.

A življenje teče mnogo hitreje, kot si mladi sploh upamo pomisliti, in pride čas, ko ima vsakdo med nami dovolj časa tudi zase in za svoje konjčke, za izpolnitev skritih želja, za ... Kdo ve, kaj vse se posame-

znikom mota po glavi, ko v zrelem obdobju išče velika in majhna zadovoljstva zase.

Včasih pa se povsem nepripravljeno najdemo v situacijah, ki jim preprosto nismo kos in čez noč ne vemo, kaj storiti, kaj početi, kaj napraviti, da ti isto nepričakovano in boleče obdobje čimprej mine in nas čim manj obremenjuje.

Tako sem sama ostala leta 2012 čez noč brez dela, brez urnika, še ena od mnogih na Zavodu za zaposlovanje. Do upokojitve mi je zares zmanjkalo nekaj mesecev, a nikoli nisem razmišljala o tem, da tako hitro ostanem doma.

Že res, da ma vsaka ženska zase vedno dovolj dela, pravzaprav toliko, kot ga vidi in ga želi opraviti. A potrebujemo

še kaj ... kar nas nekako obvezuje, disciplinira, vsakodnevno opomni, da tega še nismo opravili. Med mnogimi odločitvami, ki sem jih v tistem času sprejela, je bila tudi ta, da se vsak dan odpravim na Debeli hrib. O njem smo že veliko prebrali, tudi v Našem časopisu. Gre za najvišji hrib v naši občini, visok 541 m. Bolj poznan sploh v zadnjem času pa je po znameniti žabi, ki jo je oblikoval žal prežgodaj pokojni Zdravko Pečan.

Vsako jutro torej, v dežju, soncu, vročini ali mrazu si obujem pohodne čevlje in grem. Včasih mi ni ravno to-

plo pri srcu in obraz ne žari od veselja in sreče, največkrat pa urica, ki jo porabim za vzpon in spust nazaj do domače hiše, pomeni sprostitev, uživanje in pomiritev.

Do danes se je takih poti nabralo že preko tri tisoč. Tri tisoč ur. To je skoraj leto in pol delovne dobe.

To pomeni preko deset tisoč prehojenih km. To pomeni znanstva z mnogimi pohodniki. Nekaterih že dolgo ni več, drugi so zvesti vsakodnevnim obiskom žabe. Pavla je pogosto glasno komentirala svoje gobarske koticke, Zdravko je pokomentiral marsikaj

Kadar ostane le malo snega in se ta ob hudem mrazu spremeni v led, je pot utrujajoča in nevarna. Padcev je bilo kar nekaj in poškodb žal tudi. A odnehala nisem. Ne do našnjega dne.

Z leti so ti pohodi v hrib ne le navada. Postanejo potreba, skoraj nuja bi rekla. Poti na vrh je veliko, zato izbiram različne za hojo navzgor in potem za spust nazaj proti domu. Jezijo me smeti, ki jih nekateri odmetavajo ob poti, drugi jih puščajo na mizah na vrhu. Četudi so robčki papirnati in jih bo čas uničil, kazijo lepoto narave. Odnesite jih, prosim, nazaj domov. In ne brajate gob, ki jih ne poznate. Nekdo za vami jih pozna ali pa so le lep okras na poti.

Tudi vpisna knjiga si želi lepšega ravnanja z njo. Je dragocen vir podatkov, koliko je obiskovalcev in od kje vse prihajajo. Pa žabo in ververico na vrhu pustite pri miru. Nikomur nista storili žalega, da bi ju bilo treba kaznovati s poškodbami.

Predvsem pa, tisti, ki še niste bili gor, pridite. Narava vabi, svež zrak in lepote gozda tudi. Blagodejno bo obisk vplival na vaše zdravje in počutje. In ja, imam nov cilj.

Želim doseči deset let neprekinjenih obiskov tja gor. Samo, da bi služilo zdravje, volje je dovolj in poti tudi.

Morda se že jutri srečamo. Srečno.

*Vsakodnevna
pohodnica*

od številnih svojih aktivnosti, Vlado je vedel koliko korakov je tja gor do vrha, Roman je vsak dan med prvimi preveril, če je v drevesni duplini dovolj vode za pasje ljubljence. Pavle zavzeto čisti poti, občasno sreča mlade nadobudneže iz vrtca, ki glasno opozarjajo na vse, kar opazijo novega. Spremljaš sramežljivo oblačenje dreves v prvih pomladnih dneh in opazuješ, kako ihtavo v pozni jeseni s sebe odmetavajo škrlatno listje. Stikaš za prvimi gobicami in se ob bujni rasti umikaš množicam navdušencev, ki prihajajo iz vseh smeri gozda in iščejo gobarski ulov.

Vedno več je kolesarjev, ki trasirajo nove in nove proge, a ni nikogar, ki bi tiste stare in neuporabljene popravil za vselej.

Živali, ki sem jih na prvih

poteh srečevala skoraj vsakodnevno, so se množici pohodnikov umaknile nekam stran od živčava. Nič več se ne srečujem s srnami, žolno, detlji in šojami. Le slišim jih še nekje visoko v drevju. Veverice ujamem včasih pri njihovih igrah, veliko pa je drobnih ptic pevk, ki žvrgolijo vsaka svojo melodijo. V zadnjih aprilskih dneh se veselim prvega oglašanja kukavice, a naj se sliši še tako neverjetno, ko jo zares slišim prvič, zagotovo nimam kovanca v žepu. V juniju vabijo borovnice, a po zadnjem žledu so vedno težje dostopne in vse manj jih je.

Zgodilo se je v vseh teh letih, ne samo enkrat, da je zapadlo snega do kolen. Kot prva sem gazila v čisto belino. Ni ravno lahko in človek bi kar odnehal. A vztrajala sem in vsak naslednji dan je bilo lažje.

Vedno poskočni in petek trinajsti

Po predpisih "državnih strokovnjakov" smo Vedno poskočni za dva tedna prekinili dela na odpravi potreb po zdravnikih in odhodih v dom, ker so tudi za vaje v skupini z maskami, distanco 5 m in razkuženimi pripomočki predpisane visoke kazni.

Trije upokojenci, ki so nekoč delali v razvoju v Iskri, so si ob srečanjih pri Domu krajanov postavili zaščitne stene iz

pleksija in se pogovarjali brez mask. Izmenjavali so si izkušnje z odpravo kalcita v ravnini v enem mesecu, oblikovanju šivanke za lastnoročno šivanje rane, odpravo toplotnih izgub pri hišah, sestavljanju očal z različno dioptrijo, dragih projektih arhitektov s koncesijo, zdravilih na TV reklamah in raznih podatkih na internetu. Smejali so se, ko so primerjali stroške prevoza tovora po železnicah in avtocestah, adaptacijah tirov na Gorenjskem in pri Kitajcih, plače bančnikov in nadzornikov, govorili o novih predpisih in razpisih. Eden je

govoril celo o izdelavi prototipa rekuperacije hiše z odvajanjem radona, ki je baje v Sloveniji povzročitelj ene četrtnine umrlih za rakom, eden je pa izračunal, da vgradnja petih dodatnih cevi pri kanalizaciji stane manj kot ponovni izkop za en kabel in povedal, da v Dragomerju eno ulico že tretjič kopljejo v treh mesecih, kar spominja na obnovo temeljev po zaključku fasade na stari šoli.

V petek, trinajstega, teh gospodov nisem opazil, ker tudi taki ubogajo oblast.

Ciril Krašovec

KUD Kosec sporoča: ostani doma

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Kot do sedaj, še vedno negotovo zremo naprej. Koronavirus nam je kar precej zagodel, porušil načrte, druženja in prireditve. Verjamemo, da pogrešate naš napovednik dogodkov, tako kot mi pogrešamo dogodke z vami. Aktivnosti, ki smo jih poznali in jih bili deležni ni. Ni osebnega stika, sproščenih in srčnih objemov, naključnih novih poznanstev, tudi ni spontanih druženj. A kar je najpomembnejše: Ustavil se je socialno kulturni dialog. V društvu smo aktivni preko aplikacij, ki nam jih ponuja današnja tehnologija, kjer se dogovarjamo o možnih organizacijah dogodkov. Vendar te aplikacije ne omogočajo kvalitetnega dela raznih sekcij v našem društvu. Od meseca marca so tako odpovedana srečanja pevske skupine Mladi po srcu, folklorna skupina, skupine klekljaric in ročnih spretnosti, zeliščna sekcija in z njimi povezana menjava pridelkov in ličkanje koruze. Prav tako so bile odpovedane načrtovane ure pravljic za naše najmlajše, ki jih

bo to šolsko leto prebiral Matjaž Pogorelec v sodelovanju s Cankarjevo knjižnico Vrhnika. Odpovedani so tudi vsi športni dogodki.

Ljudje potrebujemo kulturo prav tako kot potrebujemo druženja in osebne stike. Naše društvo neprekinjeno planira dogodke, ki jih znova in znova odpoveduje, saj sledimo in upoštevamo priporočilom NIJZ in hkrati želimo odgovorno postopati do vas.

S skupnimi močmi se bomo prebili skozi to negotovost, premagali virus in znova zablesteli v vsej svoji zmogljivosti, ter vam ponudili, kot do sedaj, le najboljše kulturne dogodke. Skupaj zmoremo!

Želimo vam vse dobro in kmalu ponovno na snidenje.

KUD Kosec

Ponovno so z vami

Pravljične urice

Začnemo v četrtek, 7.12.2020 ob 17. uri v učilnici št. 10 v O.Š. Log-Dragomer

Vsaki drugi teden bo ob isti uri in na istem mestu za vas pravljice prebiral g. Matjaž Prelogar

LEPO VABLJENI!

Glede na trenutne razmere obdobja s koronavirusom, bomo prilagajali aktivnosti pravljčnih uric in vas o tem sproti obveščali.

KUD KOSEC
V SODELOVANJU S CANKARJEVO KNJIŽNICO VRHNIKA

MOJA LJUBLJANICA

NOVICE

KULTURNI CENTER VRHNIKA
Tržaška cesta 32
ODPRTO: TO. - NED.: 10.00 - 18.00 / PON. ZAPRTO

št. 48

Polno medeno satje na strehi B&B Hotela Ljubljana Park, foto: Hotel Park

Obisk pri čebelah na terasi Cankarjevega doma, Ljubljana; foto: Tanja Jerina Blagojević

URBANO ČEBELARJENJE; MESTNI IZRAZ LJUBEZNI DO ŽUŽELK IN NARAVE

Čeprav ima v naših krajih čebelarstvo dolgo in bogato tradicijo, nekateri med nami čebele še vedno povezujejo s čebeljaki, postavljenimi na idiličnih krajih daleč stran na podeželju. Ker je njihov pik za človeka neprijeten, se nekateri čebel celo bojijo ali pa gojijo druge predsodke. Ko pogovor nanese na čebele, pogosto slišimo: »Nič nimam proti čebelam, samo da jih ne vidim«. Če pa imamo ljudje čebele daleč od oči, se zgodi, da se ne zavedamo ali celo pozabimo, kako pomembne so te žuželke za človeka, saj predstavljajo vir obilja hrane, ker zagotavljajo eno ključnih ekosistemskih storitev – opravevanje.

Na zmotnost tradicionalnih prestav o čebelah in čebelarstvu že desetletja s svojim delom uspešno opozarjajo urbani čebelarji, ki s čebeljami družinami gospodarijo tam, kjer je intenziteta ljudi največja - v mestih.

Jasno je, da ima pri opravevalcih travnik, bogat z raznolikimi, drstečimi, pisanimi in opojnimi cvetovi prednost pred betonom mesta. A je žal tako, da so čebele in drugi opravevalci v podeželskem okolju vse bolj ogroženi. K temu pomembno prispevajo spremembe in nepremišljene rabe prostora na podeželju. V mislih imamo zelene puščave, ki jih povzročajo prezgodnje košnje travnikov, intenzivni monokulturni nasadi nemedovitih rastlin na njivah oziroma okrnjena biodiverzitet, skupaj z uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Če k temu dodamo še podnebne spremembe, ki smo jim priča, in nove bolezni, ki se pojavljajo, imamo pred sabo učinkovit recept za slabo stanje, ki ga povzroča človek s svojim nepremišljenim in pohlepnim delovanjem.

Danes so mesta, s svojimi zelenimi površinami, parki in nasadi, pestro stojo različnih dreves in drugih rastlin, številnimi vrtovi in celo zelenimi strehami pomemben življenjski prostor za opravevalce, tudi čebele. Nekatere raziskave celo dokazujejo, da odsotnost pesticidov in prehranska raznolikost ter zagotovljena paša v različnih obdobjih leta, ki jo uživajo mestne čebelice,

prispevajo k temu, da so te bolj zdrave od svojih podeželskih sorodnic, ki so prisiljene živeti v okolju, obremenjenem z intenzivnim kmetijstvom.

Obenem pa zlata priznanja, ki jih za med svojih čebeljih prijateljic in pridnih delavk prejemajo urbani čebelarji, dokazujejo, da urbano čebelarjenje po kakovosti in ničemer ne zaostaja za tradicionalnim. Sicer pa za urbanega čebelarja ni večje nagrade, kot kozarec lastnega, zelo pogosto po okusu večvrstnega (poliflornega) medu, ki so ga nabrale njegove male prijateljice, in ki ga brez dvomov in skrbi s ponosom deli s svojimi najbližjimi.

Čebelarjenje v mestih ni novodobna novotarija ali hipsterstvo, saj arheološki dokazi kažejo, da je bilo čebelarjenje že od nekdaj sestavni del mestnih naselitvenih oblik. Številne meščanske družine so že v preteklosti imele svoje čebelnjake. Med bolj znanimi slovenskimi primeri je zagotovo čebelnjak slavnega arhitekta Jožeta Plečnika na vrtu, ki sta si ga za trnovsko cerkvijo delila s Finžgarjem, ali pa tisti, ki ga je postavil češkemu predsedniku Masaryku.

Vse večje število mestnih čebelarjev dokazuje, da se tudi za prihodnost čebelarjenja ni treba bati, če bo čebelarjem le uspelo ohranjati in varovati čebelje družine. Danes v mestih svojih panjev nimajo le posamezniki, ki uresničujejo željo po samooskrbi in uživajo v lastnem hobiju, s katerim se na tako pristen in iskren način povežejo z naravo, pač pa tudi različne organizacije. Tako denimo v Ljubljani, kjer po nekaterih podatkih živi več kot tri odstotke slovenskih čebelarjev, panjev ne najdemo le na številnih vrtovih in atrijih, pač pa tudi na fakultetah, šolah, hotelih, Cankarjevem domu, v največjem trgovskem središču, v Botaničnem vrtu in na stavbah številnih podjetij, ki tudi s pomočjo lastnih ali najetih panjev izkazujejo svojo družbeno in okoljsko odgovornost, obenem pa ta med uporabljajo za učinkovito promocijo pri svojih poslovnih partnerjih.

Lastnost, ki družijo sodobne urbane čebelarje, je njihova okoljska ozaveščenost. S svojim čebelarskim delom in drugimi aktivnostmi pomembno prispevajo k sprejemanju, informiranju in izobraževanju ljudi o pomenu opravevalcev in kakovosti okolja, v katerem živimo, saj je prav blagostanje čebel najboljši znak zdravega okolja. Kljub temu, da je čebelarstvo povezano s številnimi obveznostmi, stroški in nepredvidenimi težavami, včasih pa celo nasprotovanji, urbani čebelarji dokazujejo, da je ljubezen do pridnih žuželk in narave tista, ki vse to premaguje.

Urbano čebelarstvo ni brez izzivov, ki jih prinaša mestno okolje in z njim relativno visoka intenziteta čebeljih družin v nekaterih mestih. Zato se slovenski urbani čebelarji združujejo in sodelujejo v društvu Urbani čebelar. Tega že vrsto let, skupaj z drugimi urbanimi čebelarji, uspešno vodi ljubljanski čebelar Gorazd Trušnovec. Društvo omogoča, da se čebelarji usklajujejo glede potrebnih aktivnosti v določenem koledarskem obdobju, izobražujejo in izmenjujejo izkušnje in dobre čebelarske prakse, dosledno upoštevajo načela in nasvete za preprečevanje bolezni, pobirajo morebitne čebelje roje po mestu, promovirajo čebelarstvo med mladimi, se povezujejo s svojimi kolegi v tujini, se vključujejo v mednarodne in domače znanstveno raziskovalne projekte, organizirajo dogodke, posvete, vplivajo na mestne oblasti, da izboljšujejo pogoje za urbano čebelarjenje in s tem kakovost življenja prebivalcev mest, povečujejo število medovitih rastlin v mestu in izobražujejo meščane o pomenu zdravega okolja in sobivanja s čebelami.

Kot radi poudarjajo različni člani društva Urbani čebelar, je njihov med, nabran v radiju treh kilometrov od njihovega vrta, atrija ali strehe, bogatega okusa, pridelan z ljubeznijo in prizadevanjem v smeri ekološkega, sonaravnega čebelarjenja. NAJ MEDI tudi v mestu!

Avtor: dr. Klement Podnar

www.urbanicebelar.si

PROGRAM

Razstavišče Moja Ljubljana je trenutno zaprto. O izvedbi decembrskega programa vas bomo sproti obveščali na spletni strani www.mojaljubljana.si.

3. 12. 2020 ob 10.00-18.00
TA VESELI DAN KULTURE

Ob kulturnem prazniku vladno vabljeni v razstavišče Moja Ljubljana na brezplačni ogled stalne in občasne razstave.

27. 9. 2019 - 31. 12. 2020
TOR.-NED. 10.00-18.00

OBČASNA RAZSTAVA
Podvodna kulturna dediščina slovenskega morja

Na območju notranjih morskih voda in teritorialnega morja Republike Slovenije se nahaja devetinštirideset registriranih arheoloških najdišč. Dosedanje raziskave so opozorile na velik potencial potopljenih arheoloških najdišč za poznavanje sprememb okolja in klime v holocenu, plovnih sredstev, pristanišč in drugih pomorskih objektov ter medkulturnih povezav in stikov v prazgodovini, antiki in mlajših obdobjih.

12. 12. 2020 ob 11. uri
SPLOŠNO JAVNO VODENJE PO RAZSTAVI MOJA LJUBLJANICA

Spoznajte reko Ljubljanico, njeno skrivnostno kraško zaledje, številne arheološke najdbe iz njene struge ter zgodovino razvoja Vrhnike, na katero je imela reka velik vpliv. Obiskovalci se lahko javnemu vodenju brezplačno pridružite z nakupom vstopnice.

Prijave sprejemamo do petka, dan pred vodenjem: info@mojaljubljana.si ali 041 354 203

Urška svetuje

Kaj je nasilje v družini in kako se soočiti z njim?

Psihično nasilje je velikokrat prva oblika nasilja, ki pozneje preraste v fizično. Pri tej obliki gre za ravnanja in razširjanje informacij, s katerimi povzročitelj nasilja pri žrtvi povzroči strah, ponižanje, občutek manjvrednosti, ogroženosti in druge duševne stiske. Psihično nasilje je najpogostejša oblika nasilja, ki traja več let in pušča hude posledice pri žrtvah, kot je slaba samopodoba, strah, manjvrednost, fizična in psihična izčrpanost, nemoč, negotovost, obup itd. ...

Nasilje v družini **NI KONFLIKT MED PARTNERJEMA** in večinoma ni enkratno dejanje, ampak kontinuiran odnos, za katerega je značilen vzorec vedenja, ki ga imenujemo **KROG NASILJA** in poteka v več medsebojno povezanih fazah.

V prvi fazi govorimo o **NARAŠČANJU NAPETOSTI** med povzročiteljem in žrtvijo. Povzročitelj nasilja lahko ob povsem običajnih življenjskih situacijah postaja napet, živčen, nervozen, žrtev pa to njegovo vedenje poskuša uravnati in zmanjšati na način, da se mu prilagaja, ga miri in poskuša nevnemirjati.

Trudi se, da bi predvidela njegovo vedenje, izogiba se dejanjem in besedam, ki bi ga »ujezila« in mu dala povod za izbruh. **Žrtev KRIVI SEBE**, saj ji ne uspe prepričati **IZBRUHA** nasilja.

V fazi **IZBRUHA** nastanejo različne oblike nasilja. Ta faza je za žrtev nepredvidljiva, saj ne more vedeti, kaj se bo zgodilo in kako se bo povzročitelj od-

zval. Pogosto nastane psihično in verbalno nasilje, ko povzročitelj nasilja žrtev ponižuje in kritizira, ji grozi, jo nadzira, obtožuje, prelaga odgovornost nanjo itn., lahko pa nastane tudi fizično in spolno nasilje.

Povzročitelj lahko za svoj izbruh okrivlja žrtev, vendar pa **NASILJE NIKOLI NI POSLEDICA ŽRTVINEGA VEDENJA**.

Izbruhu sledi čas, ko se partnerja sprva odmakneta drug od drugega, za tem pa **pride FAZA OBŽALOVANJA in PONOVRNEGA PRIBLIŽEVANJA**. Partnerja se ponovno navidezno zblížata, si »obljubita, da se ne bosta več prizadela«; povzročitelj obljubi, da se izbruh ne bo več ponovil, žrtev pa, da ne bo več »izzivala«.

Povzročitelj svojo žrtev prepričuje, da jo potrebuje, da ne more živeti brez nje, ji obljublja, da se bo poboljšal in si poiskal pomoč, žrtev nasilja pa v svojem prepričanju, da je sama »kriva«, želi povzročitelju pomagati, želi ga rešiti. To **fazo imenujemo MEDENI TE-**

DNI, ko je vse »kot v pravljici«. Oba verjameta, da bo njuna ljubezen rešila vse.

Žrtev želi narediti vse, da bi ohranila obdobje navideznega miru in sožitja, trudi se, da bi vsa vedenja povzročitelja znala predvideti, dela vse, da ga ne vznemirja.

S tem njun odnos nevede ponovno preide v prvo fazo in krog nasilja se sklene.

Dinamika nasilja v družini narašča, krog nasilja se vrti vse hitreje in večinoma poteka le še v fazah izbruha nasilja, ki so vse bolj intenzivne, in fazah naraščanja napetosti, ki so vse krajše.

Vzroki in morebitne rešitve

Pri moških, ki povzročajo nasilje, so ugotovili le en skupni imenovalec – odločitev, da bodo nasilni. Večinoma se to dogaja v odnosih, v katerih imajo fizično, statusno ali socialno premoč in ocenjujejo, da je majhna verjetnost, da bodo zaradi nasilnosti sankcionirani. Ljudje nasilje uporabljajo z namenom, da drugi osebi odvzamejo moč, si jo podredijo, kaznujejo, ponižajo, izolirajo, neprimerno vzgajajo (otrok), se maščujejo, poškodejo ali jo celo uničijo.

Če je do nas nasilna oseba, s katero si želimo ohraniti odnos, vendar pod pogojem, da ne bo več povzročala nasilja, je dobro, da vemo, da se moramo počutiti dovolj varne, da bomo spregovorili o nasilju. Če se bojimo, da bomo ponovno doživeli nasilje, potem res ni smiselno, da o tem govorimo z nasilnežem.

Ženska lahko pri nasilnem partnerju poskuša z naslednjimi besedami: »Rada bi, da me poslušas, nekaj ti moram po-

vedati. Ob tebi se ne počutim varno, saj mi groziš, si žaljiv. Zadnjič si mi tako stisnil roko, da me je še nekaj časa bolelo. Na tak način ne mislim več nadaljevati z odnosom.

Če želiš, da sva še naprej skupaj, moraš urediti problem, ki ga imaš z nasilnim vedenjem. Sam premisli, če si to želiš.

Pričakujem, da boš v tednu dni stopil v stik z ustrezno službo ali strokovnjakom in se vključil v program ali terapijo.«

Osebe, ki doživljajo nasilje, morajo vedeti, da se to sčasoma stopnjuje tako po pogostosti kot po nevarnosti. Nobenega razloga ni, da bi ostali z osebo, ki je nasilna.

Hkrati pa je lahko veliko okoliščin, ki otežujejo, da bi zaživele varno in brez nasilja.

Kar 95 odstotkov žensk, ki doživljajo nasilje, ne poišče pomoči strokovnih služb.

Če se oseba, ki doživlja nasilje, počuti bolj varno tako, da se o problemu pogovarja in ga aktivno rešuje s pomočjo sorodnikov, prijateljic, zaposlenih in drugih, potem je uresničila svoj cilj. Če pa je vse to naredila in ji nasilna oseba še vedno grozi, jo nadzoruje in ogroža, potem je najbolj učinkovito, da se obrne na strokovne službe.

Otroci so velikokrat tarča nasilja v družini. Kako opozoriti, da bi bili čim manj izpostavljeni?

Predvsem zaradi otrok bi želela, da mediji opozarjajo na nasilje.

Vendar ne z vročimi zgodbami družinskih zgodb, ki sicer pritegnejo bralce in poslušalce, temveč na možnost izhoda, na službe, ki nudijo pomoč.

Za zidovi takih domov so

namreč nič krivi otroci, ki jih to hudo zaznamuje. Vloga medijev je lahko izjemno pozitivna, vendar je treba upoštevati načela tajnosti postopkov, brez imen in podrobnosti ter brez fotografij prizadetih žrtev.

Slovenija je majhna dežela, nima se kam skriti in nikoli, prav nikoli vaša sosesčina ne bo pozabila, kaj vse se vam je dogajalo.

Mnoge žrtve imajo zaradi tega hude težave v službi ali v šoli. Če so že trpele in se odločile za prijavo, jim prizanesimo z mučnim izpostavljanjem v javnosti.

Kaj pa ko nasilje doživlja moški?

Ko slišimo, da moški doživlja nasilje in da je nasilna njegova žena ali partnerica, se v nas vzbudijo različna čustva, od jeze, prezira do sramu, žalosti in sočutja.

Ljudje nemalokrat reagirajo na način, da takega moškega obsojajo, da ni pravi moški, da je copata, naj ga ženska kar zlorablja, če se ne zna postaviti zase in podobno.

Prav zaradi tega dejstva se moški tako težko izpostavijo in priznajo, da se nasilje res dogaja in da so tudi oni lahko žrtve.

Ob tem lahko doživljajo veliko sramu in zato raje vztrajajo v zlorabljalnem odnosu, kot pa da bi ljudje izvedeli. Nasilje v družini se dogaja za štirimi stenami, zato ga je še toliko lažje prikriti.

Vendar ne glede na to, je pomembno, da se vsako nasilje ustavi, še posebno, če so vanj vključeni tudi otroci.

Da nekdo lahko ustavi nasilje, je potrebno kar nekaj moči in podpore prijateljev, družine,

re terapevta. Vsak sam sprejme odgovornost za to, koliko časa bo vztrajal v zlorabljalnem odnosu, čeprav je odločitev, da nekaj spremeniš, včasih zelo težka.

Vendar je pomembno se zavdati, da nikoli ni prepozno prepoznati nasilja in ga ustaviti.

Žrtve živijo z nasilnim partnerjem v stalnem strahu, kaj bo spet narobe, kaj si bo nasilni partner tokrat izmislil, kar bo lahko izgovor za nasilni izbruh. Zato je pomembno, da postavimo mejo in ustavimo krog nasilja.

Kadar partnerja sama ne najdeti izhoda iz začaranega kroga in je zasvajajoča dinamika zanj močnejša, si lahko poiščeta strokovno pomoč, preko katere skupaj začneta reševati stisko, iskati vzroke za opisano vedenje in tako graditi nekaj novega.

Poudarjam, da nasilja v kateri koli obliki: psihičnega, fizičnega, spolnega ali ekonomskega ne smemo dopuščati in ga pometati pod preprogo ter se pretvarjati, da ga ne vidimo.

Pomembno je tudi, da se ogibamo primerjavam, naj ga doživlja ženska, moški ali otrok – v vsakem primeru je nasilje nesprejemljivo!

*Urška Jesenovec,
mag. zakonskih
in
družinskih študijev,
zakonska
in družinska
terapija
jesenovcurska@gmail.com
031544095*

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

#OstaniZdrav

Aplikacija za varovanje zdravja in življenja ljudi

www.gov.si/ostanizdrav

Vlada RS - info o COVID-19

@vladaRS

@gov.si

Kefir – jogurt 21. stoletja

OB ZGORNJEM NASLOVU se bo verjetno marsikdo vprašal, ali je primerjava med kefirjem in jogurtom sploh mogoča, saj razen tega, da sta »zakisana« mlečna napitka, nimata veliko skupnega.

Dejansko obstajajo trije osnovni načini priprave mlečnokislinskih proizvodov;

- naravno kisanje mleka, ki ga zlasti v poletnem času sprožijo v zraku in v mleku prisotni mikroorganizmi;
- inducirano vrenje mleka pri industrijski proizvodnji kislega mleka in jogurta, ki ga sprožijo različne kulture (*Streptococcus lactis*, *Lactobacillus bulgaricus* in njim sorodne vrste mlečnokislinskih bakterij);
- fermentacija mleka, ki jo sprožijo živa kefirna zrna.

Dober - boljši - kefir

Najbolj pestra je paleta mlečnokislinskih, človeku koristnih mikroorganizmov je v kefirju, fermentiranem

mlečnokislinskem napitku. V njem je nekaj deset različnih vrst bakterij in kvasovk, ki žive v medsebojnem sožitju in proizvajajo številne encime, antioksidante, vitamine, antitumorne substance, vrsto protiteles, biološke stimulanse, ter spreminjajo mleko v bistveno boljše hrano, kot je mleko samo. Še več! Zaužiti kefir pomaga pri prebavi in presnovi mleka in mlečnih izdelkov ter drugih jedi. »Odpušča« nam prehranske napake in pregrehe, blaži težave in celo zdravi.

Skrivnostna živa kefirjeva kultura dobesedno dela čudeže. Japonski znanstveniki intenzivno raziskujejo to protislovje kefirja in mleka oziroma neverjetne spremembe težko prebavljivega mlečnega sladkorja, beljakovin in maščob v posebne probiotične oblike.

Kefir je doma pod kavkaškimi hribi in je tradicionalni napitek kavkaških ljudstev, ki slovijo po svoji vitalnosti in dolgem življenju.

Skrivnost visoke biološke vrednosti in blagodejnega učinka kefirja na presnovo celotnega organizma, s podarkom na procesu staranja, je še dokaj neraziskana.

Kefir, čeprav izdelan na bazi kravjega mleka ali mleka drugih živali, ima številne lastnosti živil rastlinskega izvora in je vedno bolj priljubljen med vegetarijanci in ljubitelji presne hrane.

Najbrž imajo prav tisti, ki trdijo, da kefir vsebuje veliko najrazličnejših varovalnih snovi, kakršne najdemo predvsem v tako imenovanih varovalnih živilih (sadju, zelenjavi, žitnih kalčkah, črnem kruhu, ribah, zlasti plavih morskih ribah) in rdečem vinu. Po mnenju svetovno znanih strokovnjakov za prehrano, tudi našega priznanega nutricionista prof. dr. Dražigosta Pokorna, imajo večje količine varovalnih snovi v živilih aktivno vlogo pri zatiranju civilizacijskih bolezni.

Nekateri znanstveniki verjamejo, da je to povezano z antioksidanti, ki preprečujejo bolezni staranja. Poeno-

stavljen povedano: antioksidanti varujejo celico pred škodljivimi oblikami kisika (toksične oblike in prosti radikali kisika), ki s svojo agresivno oksidacijsko močjo uničujejo tkivo in v verižni kemični reakciji uničujejo zdrave celice.

Zdravilni učinki kefirja so že splošno znani:

- učinki na maščobe in sladkor v krvi
- učinki na prebavni trakt (kisline, zgago, težo v želodcu, zaprtje in driske, trebušno slinavko, črevesno mikrofloro)
- razstrupljanje organizma
- antioksidativne lastnosti, ki zavirajo procese staranja in skleroze
- zvišanje imunske sposobnosti
- olajšan vnos kalcija pri starejših ljudeh
- izboljšanje odziva organizma na zdravila in blažitev stranskih učinkov močnih zdravil
- antimikrobni efekti in preprečevanje okužb
- antitumorne substance in lastnosti
- vitamini in minerali (vsebnost, topnost oz. absorpcija v telo)
- zmanjšanje nevarnih, zaužitih nitratov
- izboljšanje prebavljivosti in presnove sladkorja, beljakovin in maščob
- primernost za različne dietne prehrane (tudi shujševalno, ker nasiti in ne redi »pokuri« sladkorje in maščobe)
- zmanjšuje zamaščenost kože, lepša ten in pomaga proti celulitu in mozoljavosti
- varovalni učinek na dojenčke pred infekcijskimi in alergijskimi reakcijami
- primeren dodatek in dopolnilo prehrani dojenčkov ali kot nadomestek za materino mleko posebno pri otrocih, ki so alergični na laktozo.

Kefir – življenjski eliksir

Delovanje živih mikroorganizmov v kefirju in tvorjenje varovalnih snovi v njem so odvisni od vitalnosti kefirjeve kulture in tehnološko proizvodnega postopka. Prav slovenski kefir Krepko je zaradi svojih probiotičnih lastnosti, značilnega osvežujočega okusa in žametne kislosti deležen številnih pohval doma in v tujini. Izdelujejo ga po izvornem, naravnem postopku na podlagi žive kefirjeve kulture, brez dodajanja stimulansov ali konzervansov.

Kefir – čudež narave ali darilo bogov?

Pod Kavkazom, v pradomovini kefirja ljudje verjamejo, da je kefirne »gobice« njihovim prednikom nekoč podaril prerok Mohamed, da bi dolgo živeli in imeli veliko potomcev.

Znanstveniki seveda ne verjamejo legendam, radi bi se dokopali do znanstvene resnice, vendar kaj dlje od domneve, da so kefirna zrna nastala zgolj po naključju niso prišli. Kavkaška ljudstva verjamejo in so hvaležna Mohamedu za dolgo življenje in številne potomce. Veliko jih je, ki v svojem dolgem življenju niso niti videli zdravnika.

Kefir, naš slovenski

Od leta 1994 proizvaja ta čudoviti napitek tudi slovenska mlekarna Krepko na Notranjskem, v Lazah pri Logatcu, in je edini pravi kefir, ne le v Sloveniji, celo v EU, ter edini, ki ima opisane zdravilne učinke.

Mlekarna Krepko vsak dan pri vas doma

Mlekarna Krepko iz Laz pri Logatcu je vodilna mlekarna za proizvodnjo pravega tradicionalnega kefirja in ekoloških mlečnih izdelkov v Sloveniji.

Vse bolj osveščeni kupci vse raje posegajo po kakovostnih ekoloških mlečnih izdelkih Mlekarnе Krepko, seveda iz ekološkega mleka s slovenskih kmetij.

Sledijo najnovejšim dognanjem o zdravi prehrani in dobrem počutju človeka, zato so se že pred leti usmerili v ekološko pridelavo mlečnih izdelkov izključno. Odkupujejo le certificirano ekološko mleko krav, ki se pasejo na slovenskih pašnikih.

Res je, da je Mlekarna Krepko najmanjša mlekarna v Sloveniji, družinska mlekarna vendar z velikimi potenciali in znanjem, ki je zanimiv za kupce, vendar še ne povsem izkoriščen s strani trgovcev. Skratka povpraševanje po njihovih izdelkih je bilo večje kot ponudba v trgovinah. Tako so bili postavljeni pred velik izziv kako ponuditi in predstaviti naše izjemne izdelke slovenskemu kupcu.

Leta 2012 smo se odločili, da direktno pristopimo k ozaveščanju in oskrbovanju potrošnikov, ki jih zanima zdrav način življenja in prehranjevanja. V ta namen smo pričeli s pilotnim projektom prodaje na dom in nekako se ga prijelo ime »Naročanja iz

naslanjača«, kjer se vsak lahko direktno seznanil s prednostmi svežih mlečnih izdelkov od katerih je večina ekoloških in se seveda odloči tudi za nakup predstavljenih izdelkov. Posebnost je tudi dodatna ponudba ostalih slovenskih ekoloških izdelkov, ki je zanimiva za vsakodnevno zdravo prehrano.

Pridelki in izdelki skupine Krepko

- Cela paleta BIO mlečnih izdelkov Krepko
- Druga BIO slovenska živila (jajca, mesni izdelki in možnost naročila svežega mesa, sokovi, kis, piškoti, moke.....
- Vsaka trdna hiša stoji na štirih temeljih in mlekarna Krepko ni izjema. Trem dosedanjim – naravno, zdravo,

tradicionalno – se dodaja še četrti temelj, to je butična proizvodnja po naročilu. V mlekarni se želijo prilagoditi posamezniku in svoje zveste potrošnike razvajati z zdravju prijaznimi dobrotami vedno in povsod.

Trenutno na območju Slovenije deluje štirinaest »Krepkih« prodajnih svetovalcev, ki imajo v klimatiziranih vozilih ob upoštevanju vseh zahtev sistema HACCP v ponudbi do sto različnih ekoloških in drugih zdravju prijaznih izdelkov.

Vsem izdelkom je pa seveda skupni imenovalec skrb za zdravju prijazno prehrano.

V svojih prizadevanjih bo Mlekarna Krepko ostala zvesta svojim dosedanjim načelom, ki so: naravno, tradicionalno, domače ter vedno in povsod zdravju prijazno.

Možnost naročanja iz naslanjača

- Spletna trgovina Mlekarnе Krepko (www.mlekarna-krepko.si)
- Obisk prodajnega svetovalca na domu ali podjetju
- Lahko pokličete na brezplačno številko **080 28 33**, ter se dogovorite za obisk prodajnega svetovalca na vašem domu ali podjetju v katerem delate

Direktorica Sandra Turnšek o uspehu Mlekarnе Krepko

Krepki suhec ohranja blagodejnost kefirnega zrna

Mlekarna Krepko iz Laz pri Logatcu je navdihujoča zgodba o uspehu. Že dve desetletji in pol ostaja zvesta tradicionalni izdelavi kefirja iz kefirnih zrn - še vedno je edina specializirana mlekarna v EU za proizvodnjo pravega kefirja.

Direktorica Sandra Turnšek z zaposlenimi danes nadaljuje pot mlekarnе z enako vizijo, kot sta jo pred dvema desetletjema in pol vizionarsko začrtala njena starša. Danes, kot kaže, vse bolj osveščeni kupci vse raje posegajo po njihovih kakovostnih ekoloških mlečnih izdelkih, seveda iz ekološkega mleka s slovenskih kmetij. Zgodba o uspehu sega tudi preko naših meja, saj se je pri nas prva mlekarna za certificirano ekološko predelavo mleka uveljavila tudi v sosednji Avstriji, kjer prodajajo njihov tradicionalni kefir.

»Naša družina je tradicionalno povezana s pravim kefirjem. Moj oče Branko ga je, ko sem imela komajda nekaj let, pripravljala za vso našo družino. Tako rekoč sem odrasla s kefirjem. Moje navdušenje nad tem eliksirjem življenja je z leti še raslo in zorelo. Podkrepila ga je še legenda o stoletnikih s Kavkaza, ljudih, ki so ob vsakodnevem pitju kefirja zdravi in vitalni dočakali preko sto let. Vsakodnevno ga uživam še danes, seveda pravega, tradicionalno narejenega s pomočjo kefirnih zrn.« pojasnjuje Sandra Turnšek, direktorica Mlekarnе Krepko v Lazah pri Logatcu. Njihova zgodba ni le zgodba o uspehu, temveč tudi o pogumu in o neizmerni predanosti temu, kar počnejo.

vine, s pravim kefirjem nima veliko skupnega, z izjemo našega tradicionalnega kefirja, Krepkega suhca. Proces proizvodnje našega pravega kefirja je namreč zelo zamuden in dolgotrajen, medtem ko se druge mlekarnе večinoma odločajo za izdelavo kefirja iz instant pripravka, kar je škoda. Kateri je pravi, je jasno takoj, ko ga poskusiš. Poleg tega ima le pravi kefir vse opevane blagodejne učinke na naše zdravje. Sama kefir, ki ga imamo poleg ekološke hrane vedno v domačem hladilniku, pijem zvečer. To je moj zadnji obrok pred spanjem, saj mi čez noč odpusti vse pregrehe, ki sem jih delala pri hrani. Vitalizira me, razstrupi in zjutraj se zbudim spočita. Živi organizmi, ki

Kefir naredijo po tradicionalnem postopku, s pomočjo kavkaških kefirnih zrn.

so v živem zrnju, v telesu podpirajo dobre bakterije, odpravljajo slabe, uredijo naš prebavni trakt, iz katerega nato izvira zdravje vsega našega telesa.«

Prva mlekarna z ekološko predelavo mleka

Za Mlekarno Krepko je bil poseben mejnik leto 2007, ko so pridobili ekološki certifikat in postali prva slovenska mlekarna za ekološko predelavo mleka. »To še danes velja za pionirsko in vizionarsko potezo. Tisto leto sem se v podjetje aktivno vključila tudi sama. Prvi v Sloveniji smo pridobili ekološki certifikat za predelavo mleka. Pred tem smo morali, seveda prav tako pionirsko, organizirati kmete, da so tudi oni prešli na pridelavo ekološkega mleka in istočasno organizirati odkup celotno pridelanega ekološkega slovenskega mleka. Ko smo stopili na to ekološko pot, smo bili nemalokrat tarča posmeha, saj je bilo tedaj pri nas to nekaj povsem novega. Še danes mi veliko pomeni, da sem tedaj uspela v prehrano vrtcev in šol pri nas vpeljati tudi ekološke mlečne izdelke. Takrat še ni bilo toliko zavedanja o tem, kaj dejansko ekološki izdelki pomenijo za naše zdravje.«

Mleko le pasterizirajo, da vsebuje več koristnega

Družinsko mlekarno so namreč vseskozi gradili na naravni, zdravju prijazen proizvodnji. »Naše vodilo je dati kupcu mlečni izdelek s čim manj predelave in s čim več hranili, vitamini in minerali. Vsako živilo, ki je prešlo čim manj postopkov pridelave, namreč v sebi hrani več snovi. S tega razloga v naši mlekarni mleko le pasteriziramo, na najnižji predpisani temperaturi za kratek čas, da uničimo patogene organizme v mleku. Tako lahko našemu kupcu zagotovimo neoporečen mlečni izdelek z vidika varnosti, obenem pa s čim več ohranjenimi koristnimi snovmi.«

Ekološko mleko ne pušča neželenih ostankov v telesu

Želi si, da bi vsi poznali resnico o mleku, zlasti iz ekološke pridelave. »Zdi se mi škoda, da je danes mleko na zatožni klopi. Res pa je pomembno, kako pridelano mleko se uporablja. Dejstvo je, da

Sandra Turnšek, direktorica Mlekarnе Krepko v Lazah pri Logatcu.
»Edini pravi kefir je narejen iz kefirnega zrna. Zato smo najbolj ponosni na naš kefir Krepki suhec.«

edino mleko ekoloških krav ne vsebuje ostankov umetnih gnojil, pesticidov in zdravil. Ekološko mleko je torej edino pravo, živo mleko, ki ne bo puščalo neželenih ostankov v našem telesu. Le iz dobrega ekološkega mleka namreč lahko nastane dober ekološki mlečni izdelek. Vsakomur tudi povem, da mu dva decilitra ekološkega mleka ne bo škodilo, ob tudi sicer zdravi, polnovredni prehrani.«

Zaradi kratkih razdalj mleko hitreje predelajo

V njihovi mlekarni je zato zanje izredno pomembno, da že vrsto let uspešno sodelujejo z domačimi ekološkimi kmeti. »Slovinci se premalokrat zavedajo prednosti naše male Slovenije. Poti od slovenskega kmeta do naše mlekarnе so kratke, vse mleko je namreč pridelano v krogu 80 kilometrov od naše mlekarnе. Za domačega kupca je to zlata vredno, saj mleko tako v eni uri pripeljejo v našo mlekarno in že v roku ene do dveh ur ga predelamo v visoko kakovostne mlečne izdelke. Poleg tega pri ekološki pridelavi mleka ne smemo pozabiti na visoke standarde, saj so krave na prosti paši, nikoli privezane, na pašnikih brez umetnih gnojil, hranijo jih z ekološko krmo, kar je zelo pomembno. Stranski učinek je čistejše okolje in ohranjanje čiste podtalnice.«

Tradicionalni kefir jim odpira vrata v tujino

Njihovo široko paleto mlečnih izdelkov je mogoče kupiti v vseh naših trgovskih verigah. Mlekarna Krepko je obenem dokaz, da dober glas in mlečni izdelek seže tudi preko meja. »Avstrijci kot veliki domoljubi so se pred dvema letoma odločili, da bodo v Sparu Austria ponudili naš tradicionalni kefir. Brez skrivanja, da ga proizvaja slovenski proizvajalec, naša mlekarna Krepko. Po vzoru avstrijske mlekarnе se nam oglašajo tudi iz drugih držav Evropske unije, s podobnimi zahtevami in željami, ker spoštujejo visoko ozaveščenost svojih kupcev. Kupcem je treba ponuditi pravo stvar. Iskrenost in tradicionalna kakovost nam odpirata vrata tudi na tuje trge.« Ponosni so tudi na to, da jim je vodilni mednarodni Inštitut za okus in kakovost v letu 2016 že drugič za kefir Krepko, pa tudi njihov kajmak, podelil visoko priznanje »Taste Award 2016«.

Kupcem izdelke dostavijo na dom

Skrivnost njihovega uspeha? »Ta je na prvem mestu posledica iskrenosti in doslednosti do same sebe, pa tudi do drugih, prav tako naših visokih etičnih in moralnih načel. S prepričanjem, da je v poslu mogoče vse uresničiti in zaupanjem v to, nam je to tudi uspelo. Vseskozi smo trdno delali z veseljem, strastjo in vizijo, kar nas je pripeljalo do široke palete naših visoko kakovostnih izdelkov in ekonomskega uspeha. Blagovna znamka Krepko tako nosi v sebi zelo pozitivno energijo.« Nedvomno je del njihovega uspeha v izjemni iznajdljivosti in prilagodljivosti domačim potrošnikom, saj so eni redkih, ki

svojim kupcem svoje izdelke pripeljejo na dom, pred domača vrata!

Z majhnimi koraki naprej

Pogumno se podajajo v prihodnost. »Želimo zgraditi močno blagovno znamko. Tako, ki bo združila moč tradicije in narave v sodelovanju z znanjem in vrhunsko tehnologijo - v skupno korist človeku. Načrtujemo, da bomo v prihodnosti še bolj prodrli na tuje trge z našim kefirjem. Izdelujemo namreč mlečni izdelek, ki ga oni ne znajo. Vse ostalo je stvar ozaveščenja o tem in potrpljenja, da bodo to dojeli. Počasi gremo naprej, z majhnimi koraki.«

Nedvomno je Mlekarna Krepko dober zgled, da ekološka naravnost in trdno delo prinašata dobre rezultate. Slovenski kupci so namreč vse bolj osveščeni in vse bolj iščejo kakovostne ekološke mlečne izdelke. Še zlasti, če so narejeni pri nas, iz slovenskega mleka.

Renata Učman,

foto: Mateja Jordovič Potočnik

Kefirjevi jabolčni mafini

Kdo nima rad slastnega mafina? Prikupne majhne sladice so všeč vsem, zlasti pa najmlajšim. Jabolka mafinom dodajo odličen okus in sočnost, kefir pa jih naredi še bolj rahle.

Sestavine (za 12 mafinov) sestavine merimo na skodelice (približno 2 dl):

- 1 skodelica navadnega kefirja Krepki suhec
- ½ skodelice stopljenega masla Krepko
- 1 skodelica rjavega trsnega sladkorja
- 1 skodelica pšenične bele moke
- 1 skodelica pirine polnozrnat (ali druge polnozrnat) moke
- 2 jajci
- 3-4 srednje velika jabolka (olupljena, izkoščičena in naribana)
- 1 zavitek bourbonske vanilije
- 1 zavitek pecilnega praška iz vinskega kamna
- ščepec soli
- ščepec cimeta v prah

Priprava:

Jabolka olupimo, izkoščičimo in naribamo. Dobro jih odcedimo in preden dodamo masi iz njih iztisnemo vso odvečno tekočino. Maslo pokuhamo, le toliko, da se stopi. Pečico segrejemo na 180°C. Dno pekača za 12 mafinov prekrijemo s papirčki za mafine. Z metlico ali električnim mešalnikom vse sestavine dobro premešamo in jim na koncu dodamo še jabolka ter vlijemo v pekač. Namesto jabolka lahko po okusu uporabimo tudi drugo sezonsko sadje, npr. hruške, maline ali borovnice. V ogreti pečici pečemo približno 30 minut. Da so res dobro pečeni vidimo po zlatorumeni skorjici, ko mafin z zobotrebcom prebodememo v sredini, pa se ne sme več prijemat. Pečene mafine pustimo v pekaču dokler se ne ohladijo.

Sprva ni bilo enostavno

»V letih po osamosvojitvi Slovenije je usahnila dobava tradicionalnega kefirja iz nekdanih držav Jugoslavije. Predvsem je bil znan kefir, ki ga je v sedemdesetih in osemdesetih letih proizvajala sarajevska mlekarna in ga je pri nas kupovala tudi naša družina. Med vojno v Bosni so bombardirali tudi sarajevsko mlekarno in s tem uničili tudi vsa kefirna zrna. V naši družini smo pravi kefir tako zelo pogrešali, da sta se starša, Dunja in Branko Kelečević, odločila za tvegano potezo in v devetdesetih letih prodala vse svoje imetje in kupila propadajoči obrat v Lazah pri Logatcu. Iz založniških voda sta se z nakupom zadružne sirarne, ki se je znašla v težavah, podala na občutljivo področje proizvodnje hrane. Nabavila sta fermentacijski tank in majhno polnilno linijo za lončke, se odpravila v države nekdanje Sovjetske zveze po kavkaška kefirna zrna in pričela z izdelavo pravega kefirja. Z zelo skromnimi sredstvi in učenjem o izdelavi izdelka so takrat postavili temelje proizvodnje Mlekarnе Krepko. Tako zelo so oziroma smo že takrat verjeli v ta za zdravje neprecenljiv mlečni napitek, narejen iz kefirnih zrn.«

Edini v EU s kefirjem iz kefirnega zrna

Sandra Turnšek s svojimi zaposlenimi danes nadaljuje pot mlekarnе z enako vizijo, kot sta jo pred dvema desetletjema in pol začrtala njena starša, ko sta začela z mlekarsko dejavnostjo. »Proizvajamo take izdelke, ki bi si jih tudi sami želeli kupiti, da bi ob vsakodnevnem uživanju z njimi ohranjali zdravje. To iskrenost so prepoznali tudi ljudje in v bistvu smo skupaj z našimi kupci razvili uspešno ter zaupanja vredno blagovno znamko Krepko. Skrivnost uspeha je vedno pogojena s pogumom, da izstopiš iz ustaljenih vzorcev, ki jih narekuje potrošniška družba. Pri načinu proizvodnje smo vedno izbirali težje poti. Na primer tradicionalne postopke predelave, ki so garancija za odličen okus, proizvodnjo le svežih izdelkov s kratkimi roki trajanja in tako dalje. Najboljši primer tega je naš tradicionalni kefir, ki ga še vedno edini v EU izdelujemo po starem postopku iz kefirjevega zrna. To tudi težji način, vendar edini pravi.«

Pravega prepoznaš po okusu!

Še danes namreč marsikdo sploh ne ve, pravi, da je edini pravi kefir tisti, ki je narejen s pomočjo kefirnih zrn. »To, kar danes ponujajo trgo-

Ana svetuje

Kako podpreti otroke v času koronavirusa?

Kako se pogovoriti z otrokom?

Starši imamo ponovno velik izziv, da to obdobje preživimo čim bolj kakovostno, v katerem se lahko učimo novih načinov obvladovanja situacij. V tem času so otroci pogosto obremenjeni s spremembami vsakdana in dogajanjem okrog aktualne situacije. Pomembno je, da zmoremo prepoznati njihovo negotovost in hkrati tudi smiselno ravnati.

Pomembno je tudi, da situacije otrokom ne zanikamo z izjavami »saj ni nič« ali »res je zelo hudo in ne vemo, kaj bo«, saj ne prispevajo k zmanjšanju zaskrbljenosti otrok. Z njimi se je namreč treba veliko pogovarjati in jim razložiti, da se zaradi virusa ne moremo več družiti na načine, kot smo se prej, da morda ne moremo objeti starih staršev ali prirediti večje rojstnodnevne zabave.

Ana Podlipnik (mag. psihosocialne pomoči, učiteljica pilatesa, joge in skupinskih vadb)

Hkrati pa jim je treba razložiti, da verjamemo, da lahko zaupamo tistim, ki so za to odgovorni, saj se zelo trudijo in delajo po svojih najboljših močeh ter da pri tem potrebujejo pomoč prav vsakega od nas, da lahko vsak posameznik s svojim vedenjem prispeva k izboljšanju situacije.

Otroci pogosto ne razumejo, zato doživljajo drugače

Otroci težko razumejo novice iz medijev, občutijo pa, da je v družbi drugačno vzdušje. Ker doma pogosto spregovorimo virusu, posebno zdaj, ko mnogi otroci preživijo več časa doma.

Zato je veliko otrok lahko obremenjenih s situacijo in lahko postanejo zaskrbljeni. Pri mlajših otrocih se kaže kot nemir, iskanje pozornosti, jok, težave s spanjem ...

Vse otroke tudi zanima, zakaj je zdaj toliko sprememb, ne morejo k prijateljem ali starim staršem. Zato je treba otrokom pomagati in tako omiliti njihove čustvene stiske in zaskrbljenost.

Dejstvo pa je, da živijo tukaj z nami in da je nesmiselno, da bi situacije zanimali ali se jim izogibali.

Majhni otroci si tudi težko predstavljajo virus, lahko pa si predstavljajo konkretne stvari.

Zato lahko uporabimo svojo kreativnost, lahko npr. narišemo virus in posledice ali pa se domislamo česa, kar bi otroku pomagalo razumeti bolezen.

Svojo domisljico moramo otroku večkrat pokazati in jo ponoviti za lažje razumevanje, hkrati pa smo previdni, da otroka to ne bremeni.

Izkažimo zaupanje

Pomembno je tudi, da ostanemo mirni ter da izkažemo zaupanje v tiste, ki sprejemajo ukrepe, saj le tako lahko pomagamo otrokom, da bodo tudi oni ostali mirni.

Menim tudi, naj virus ne bo glavna tema vsakodnevnih pogovorov, ampak poiščemo dejavnosti, ki jih otroci radi počnejo, ali pa morda dejav-

nosti, za katere do zdaj nismo imeli časa.

Gospodinjska in druga hišna opravila je v tem obdobju lahko tudi prijetno ali celo zabavno početi skupaj z otroki. Otroci so radi z nami, ne glede na to, koliko nam lahko pomagajo. Ob nas večinoma uživajo. Lahko uporabimo tudi splet in poiščemo različne poučne vsebine, otroci lahko poslušajo avdio pravljice (ob katerih tudi razvijajo govor in domišljijo), rišejo, gnetejo testo ...

Otrokom lahko z malo domišljije pripravimo različne igrice, morda tudi tiste, ki so nas razveseljevale v otroštvu. Izleti v naravo so še posebno prijetni, ne samo za otroke, tudi za nas odrasle. Pozornost usmerimo lastni ustvarjalnosti in uživajmo v trenutkih, ki jih imamo!

V tem obdobju je pomembno,

da imamo tudi odrasli koga, ki nas v trenutnih stiskah lahko posluša, razume in začuti ter nas nekoliko umiri, morda nam pomaga celo s kakšnim nasvetom ali idejo, ki nam bi lahko prišla prav.

Tudi za odrasle je pomemben občutek, da v tem nenavadnem obdobju niso sami, ampak so povezani s prijatelji in bližnjimi.

Če potrebujete osebo, ki vam bo pomagala poiskati in zgraditi nove možnosti v medsebojnih odnosih, potrebujete spodbudno besedo, nasvet ali imate vprašanje, lahko stopite v stik z mano.

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja, mag. socialnega dela.
ana@motivacijainsvetovanje.si
www.motivacijainsvetovanje.si
Tel.: 040 126 826

Preprečimo spolne zlorabe otrok!

Letošnje leto je zelo posebno. Posebno zaradi pojava novega koronavirusa covid-19, stalnega prilagajanja spremembam, upoštevanja navodil, ki nam jih narekujejo drugi.

Posebno zato, ker nam je bilo omejeno ravno tisto, kar vsi še kako potrebujemo: socialni stiki. Druženje s prijatelji, skupni izleti in razne dogodivščine, ki jih radi doživljamo v krogu svojih najboljših prijateljev. Prekinjena je bila naša vsakodnevna rutina, prekinjen naš način življenja, načrti za prihodnost so postali nejasni. Sprejeti je bilo treba veliko novih ukrepov in jih dosledno upoštevati, kljub temu pa je med nami vsemi še kako prisoten strah. Strah, da bomo zboleli. Strah, da bo zbolel kdo od naših bližnjih. Strah, da bomo okužili koga drugega. Strah pred tem, kako bomo zmogli čim bolj normalno funkcionirati. Strah, da bomo izgubili službo, strah pred prihodnostjo ... Negotovi smo, ker ne vemo, kdaj se bo to končalo, kako dolgo se bomo lahko izogibali okužbi, kakšno bo življenje po tem obdobju zapiranja ... Vse to nas lahko pripelje do

stresa, anksioznosti, družinskih nesoglasij, motenj ritma spanja, pomanjkanja telesne aktivnosti in preobremenitev.

Tudi letošnji slogan svetovnega dneva delovne terapije, ki smo ga obeležili 27. 10., je potekal v duhu prilagajanja, **Prilagodimo se razmeram**. V Psihiatrični bolnišnici Idrija smo aktivnosti delovne terapije prilagodili razmeram, ki so trenutno še kako posegle v naša življenja. Poskrbeli smo za vključenost naših pacientov v vsa področja človekovega delovanja, od skrbi za samega sebe, gospodinjskih aktivnosti, aktivnosti prostega časa in prav tako socializacije. Poleg nenehnega čiščenja in razkuževanja, zračenja, vzdrževanja higijene rok in kašlja, vzdrževanja razdalje, uporabe zaščitnih sredstev smo veliko aktivnosti izvajali na prostem. Tako smo s skupinami pacientov polepšali bolnišnični park, kjer smo poskrbeli za lepši videz dveh miz z izdelavo mozaika. Gre za umetniško delo, ki je sestavljeno iz majhnih barvnih koščkov, ki so iz različnih materialov. Naša mozaika sta sestavljena iz ostankov keramičnih ploščic. Koščki so edinstveni, vsi so si različni, tako kot so si različni naši pacienti. Obe mizi nosita podobo in simbole naše bolnišnice: idrijska čipka, lipovi listi,

logotip bolnišnice in logotip psihoterapevtskega oddelka. Obe mizi imata sedaj lepšo podobo in oddajata pozitivnost. Kljub različnim težavam, ki so družile paciente, so s koščki ploščic polagali pozitivno energijo, dobro voljo in polno smeha ob veselih zgodbicah.

Kreativne aktivnosti so način terapevtskega dela, s katerim odpremo pot zaprtim kanalom komunikacije, paciente pa zelo poveže. Med aktivnostjo so se družili, klepetali, se smejali pa tudi jokali, si dajali podporo drug drugemu in delili nasvete, seveda ob doslednem upoštevanju vseh ukrepov.

Poleg kreativnih aktivnosti smo izvajali tudi hortikulturne aktivnosti v terapevtskem vrtu. Hortikulturna terapija je

proces, ki uporablja rastline in vrtnarjenje za izboljšanje človekovih socialnih, psiholoških in fizičnih stanj. Povezuje človeške narave z zeleno naravo lahko poveča občutke miru, samospoštovanja in pomirja ljudi v vsakdanjem življenju. Zdravilno vpliva na nas, ko se sprehajamo po vrtu, opazujemo rože ali pa ko obdelujemo vrt. Hkrati pa je prednost vrta v tem, da lahko s prdnim delom in trudom uživamo v njegovih sadovih vse leto.

Duševno zdravje je pomemben del našega življenja in pomeni, da je posameznik sposoben samostojno živeti in se ustrezno spopadati s težavami, pred katere ga postavlja življenje. Smisel delovne terapije pa je posameznikova samostoj-

nost ter čim večja kakovost življenja. Pri tem nam pomagajo terapevtske aktivnosti, ki so namenske in posamezniki prek njih izboljšujejo spretnosti, ki so okvarjene zaradi poškodbe ali bolezni.

Na kakšen način lahko sami poskrbimo, da bomo zmogli uspešno premagati to zahtevno obdobje, v katerem smo se znašli? Pomembno je, da občutke zmoremo sprejeti in jih dojemati kot ustrezne. Zavzeti je treba optimističen pogled na situacijo, saj tako zmanjšamo stres in strah. Poleg upoštevanja vseh preventivnih ukrepov pa je pomembno, da ohranimo strukturo dneva. To pomeni, da si dan še vedno znamo zapolniti s smiselnimi in namenskimi aktivnostmi, ki nas

veselijo in v katerih uživamo. Med take aktivnosti, poleg osnovnih dnevnih aktivnosti, spadajo aktivnosti sproščanja, branje knjig, reševanje križank, ustvarjanje, ročna dela, igre z mlajšimi, poslušanje glasbe, gledanje filma (vsebin, ki nas vznemirjajo, ne gledamo); poskrbeti moramo za fizično kondicijo s sprehodi, vadbo doma ali drugimi športnimi aktivnostmi v naravi, socialne stike pa v tem trenutku poskušamo ohranjati z najbližjimi v domačem okolju oz. z drugimi preko telefona ali uporabe različnih spletnih aplikacij (Zoom, Skype, WhatsApp). Otrokom namenimo čas za pogovor, kajti tudi oni občutijo strah in negotovost, predvsem pa stvari razumejo drugače kot odrasli.

Ohranjajmo zdrav življenjski slog tako, da se zdravo prehranjujemo, dovolj spimo in smo fizično aktivni. Ohranjanje dnevne rutine in optimizma je bistveno, saj bomo le na tak način zmogli uspešno premagati ovire, s katerimi se srečujemo v tem času, posledično pa zmanjšali strah in negotovost. Sicer pa nam pri soočanju s situacijo pomagajo tiste večšine, s pomočjo katerih smo se že v preteklosti uspešno soočali z neprijetnimi življenjskimi situacijami in ki nam pomagajo obvladovati čustva. Ohranimo strpnost, da bomo s skupnimi močmi dosegli, da se bo življenje čim prej spet vrnilo v normalne tirnice.

Mateja Kavčič, dipl. delovna terapevtka v Psihiatrični bolnišnici Idrija

Vitamin D za učinkovit imunski sistem

Vitamin D je v maščobi topen vitamin, ki med drugim igra pomembno vlogo pri delovanju imunskega sistema, v jesenskih dneh pa organizem varuje pred prehladi, gripami, okužbami ter sezonskimi obolenji, letošnjo jesen še kako aktualnim covid-19.

Biosintetizira se v naši koži, a ta proces potrebuje sončno svetlobo, konkretnije le en tip ultravijoličnega sevanja, ki ga oddaja sonce, in to so UVB-žarki. To so srednjevalovni žarki, ki se večinoma vpijejo v višjih plasteh ozračja in le njihov manjši del doseže tla. Koliko, je odvisno od dolžine poti sončnih žarkov skozi ozračje, le-ta pa je odvisna od geografske širine, letnega časa, nadmorske višine in tudi ure v dnevu. Tako je sinteza vitamina D₃ v koži v mesecih, ko do nas ne pride dovolj UVB-žarkov, prekinjena. Poleg samega sonca na sintezo vpliva tudi barva kože – nižja je pri temnejši koži – in uporaba sončnih krem.

Konkretno: **V času od aprila do septembra je na območju Slovenije dovolj že 15-minutna izpostavljenost soncu, pri čimer je dovolj, da so izpostavljene roke in obraz in teh 15 minut na sebi ne smemo imeti zaščitne sončne kreme.** UVB-žarki imajo poleg te pozitivne lastnosti tudi zelo negativno: povzročajo opekline kože, kožne poškodbe in lahko tudi kožnega raka. Daljše izpostavljanje sončnim žarkom pod pretvezo »lovim vitamin D«, je torej nepotrebno in neodgovorno početje. Vitamin D, ki ga telo proizvede, se shrani v maternem tkivu pod kožo.

A jeseni in pozimi se na območju Slovenije biosintetizira vitamina D v koži ustavi. UVB-sončni žarki namreč ne pridejo do površja zemlje in od

tam do naše kože, kar pomeni, da izpostavljanje sončnim žarkom jeseni in pozimi žal ne vpliva na nivo vitamina D v našem telesu. Lahko pa nas sonce še vedno opeče.

To je potrdila tudi nacionalna raziskava o preskrbljenosti odraslih prebivalcev Slovenije z vitaminom D, katere rezultati so bili objavljeni decembra 2019. Med novembrom in aprilom približno 4/5 odraslih prebivalcev Slovenije, vključenih v raziskavo, ni bilo zadostno preskrbljenih z vitaminom D.

Od oktobra do aprila je zato pomembno, da vitamin D vnašamo v svoje telo s hrano. Dnevne potrebe vnašanja so ob popolni odsotnosti biosinteze po najnovejših priporočilih Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) 20 µg vitamina D na dan. To je količina, ki preprečuje nastanek bolezni pri povprečnem človeku. Zgornja še varna meja za odrasle osebe je po priporočilih 100 µg vitamina D na dan, za otroke, mlajše od 10 let, pa 50 µg vitamina D na dan.

Kako torej zagotoviti dnevne potrebe vitamina D iz hrane?

V rastlinskih živilih je vitamin D v obliki ergokalciferola (vitamin D₂), v hrani živalskega izvora pa v obliki holekalciferola (vitamin D₃). Prav to obliko s pomočjo UVB sintetizira naše telo in ko je sinteza ustavljena zaradi premalo sončnih žarkov, je treba zagotoviti vnose vitamina D₃. Dober vir so ribe oz. ribje olje in jajčni rumenjaki, tudi jetra, polnomastno mleko ter polnomastni mlečni izdelki. Živila torej, ki so bogata z maščobo, saj gre za v maščobi topen vitamin.

Raziskave kažejo, da so povprečne zaužite količine vitamina D pri odraslih prebivalcih Slovenije okoli 2,5 µg, pri starejših od 70 let pa celo le okoli 1 µg na dan (vir: prehrana.si). Takšni vnosi jeseni in pozimi niso zadostni, zato je smiselno uživanje obogatenih živil ali prehranskih dopolnil.

Če posegamo po obogatenih živilih, je dobro preveriti, kakšnim potrebam s tem zadoščimo. Vsebnost mora namreč biti označena na embalaži. Prav tako mora biti označena vsebnost vitamina D v prehranskem dopolnilu. Paziti moramo na kombinacijo uživanja iz obeh virov: obogatenih živil in prehranskih dopolnil. Raje se odločimo le za eno pot. Lahko namreč nastane hipervitaminoza vitamina D, kar je hitreje lahko posledica pretiranih vnosov s prehranskimi dopolnili, kjer je vitamin D v koncentrirani obliki. Težje nastane s hrano, saj živila veliko težje uživamo v tako velikih količinah, ki bi bile lahko nevarne. Izjema so različne kombinacije obogatenih živil, ki ponovno lahko povečajo tveganje za prevelike vnose. Hipervitaminoza med drugim povzroča nalaganje kalcija v mehkih tkivih, posebno v ledvicah, pljučih, srcu in v arterijah. Z izpostavljanjem sončni svetlobi pa varne količine vitamina D ne moremo preseči, saj telo samo uravnava količino sinteze v koži.

Ena izmed pozitivnih lastnosti vitamina D je tudi, da je učinek enega večjega odmerka zelo podoben, če enako velik odmerek razdelimo na več manjših prek celotnega dneva. To ne velja za vse vitamine, zato se pri večini odsvetuje uživanje prek dopolnil, pri vitaminu D pa, kot rečeno, v obdobju od oktobra do aprila nadomeščanje pripomore k dovoljšnjim vnosom.

Naš imunski sistem seveda ni odvisen le od vitamina D. Krepi ga več dejavnikov, med katerimi velja izpostaviti dovolj spanja, soočanje s stresom, polnovredna prehrana še iz vidika drugih mikro- in makrohranil, dovoljšen vnos tekočine, izogibanje alkoholu, kajenju, drogam in seveda redna rekreacija.

*Katja Simić,
Dietetik priporočila*

Sodelujte v natečaju Biotski raznovrstnosti najprijaznejši vrt

Imate na vrtu cvetočo trato, veliko medovitih rastlin, gnezdilnico za čebele samotarke, žuželčnik, gnezdilnice za ptice in netopirje ali pa mlako?

Mogoče vas obiskujejo ježi ali na vašem vrtu varno domujejo kače? Vrtovi so vedno bolj pomemben življenjski prostor za številne organizme, zato v okviru projekta Life naturaviva, Biotska raznovrstnost – umetnost življenja **iščemo biotski raznovrstnosti najprijaznejši vrt!**

Vrtove bomo izbirali v štirih kategorijah: **hišni vrt, vrt na terasi ali balkonu, šolski vrt in društveni vrt.**

Na natečaju lahko sodelujete tako, da na elektronski naslov **info@botanicni-vrt.si** do 20. 12. 2020 pošljete prijavi obrazec in do deset fotografij vrta. Zaželeno

je, da so fotografije iz leta 2020, izjemoma lahko tudi starejše. Podroben opis za prijavo je v prilogah na spletni strani projekta. Prijave bo pregledala strokovna žirija Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani in Nacionalnega inštituta za biologijo, ki bo najboljše ocenjene vrtove naslednje leto obiskala za podrobnejše ocenjevanje. Zmagovalci bodo znani jeseni 2021, čakale pa jih bodo lepe nagrade.

Vabljeni tudi k spremljanju prispevkov o biotski raznovrstnosti na vrtovih na projektno spletno stran, Facebook in profil Instagram. Uredite vrtove tako, da bodo zakladnica biotske raznovrstnosti! **GT**

Več o natečaju: <https://www.naturaviva.si/biodiverziteti-najbolj-prijazen-vrt/>

Dodatne informacije: info@botanicni-vrt.si

Nasveti za biodiverziteti prijazen vrt: <https://www.naturaviva.si/nasveti-za-biodiverziteti-prijazen-vrt/>

Spletna stran projekta LIFE NATURAVIVA <https://www.naturaviva.si/>

Facebook profil projekta LIFE NATURAVIVA <https://www.facebook.com/life.naturaviva>

Instagram profil projekta LIFE NATURAVIVA <https://www.instagram.com/lifenaturaviva/>

www.instagram.com/lifenaturaviva/

Kdo bo skrbel za paciente, ko medicinskih sester ne bo več?

V zdravstvenem sistemu že sicer manjka vsaj četrtna kadra zdravstvene nege, med epidemijo pa vsak dela za dva.

V zdravstvenem sistemu že v normalnih razmerah manjka vsaj četrtna kadra zdravstvene nege. Zdaj, med epidemijo, pa je pomanjkanje še bistveno večje, zaradi česar vsak izvajalec zdravstvene nege dela za dva.

Epidemija je še dodatno razkrila, kako kadrovska podhranjenost je zdravstvena nega pri nas, na kar Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornica – Zveza) pristojne opozarja že več kot 15 let. Stanje, kakršno je, odraža pomanjkanje tako vizije in načrtovanja kadra zdravstvene nege kot tudi načrtnega zane-marjanja financiranja področja. Zdravstvena nega pa je za dobrobit pacienta in uspešno delovanje zdravstvenega sistema nujno potrebna.

Zbornica – Zveza že zadnjih 15 let opozarja, da samo na bolnišničnih oddelkih vseh slovenskih bolnišnic v normalnih razmerah primanjkuje do 25 odstotkov izvajalcev zdravstvene in babiške nege.

»Če k temu prištejemo še vse, kar je prinesel koronavirus, še vse dodatne obveznosti, lahko rečemo, da je ta številka samo na bolnišničnih oddelkih poskočila še za enkrat. Vsaka me-

dicinska sestra, tehnik zdravstvene nege v tem trenutku na izpostavljenih oddelkih dela za dva,« je na posvetu z naslovom *Kdo bo skrbel za paciente, ko medicinskih sester ne bo več?* povedala Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze.

»Zaposlene v zdravstveni negi najbolj boli odnos političnih odločevalcev, tistih, ki imajo vse vaje v rokah, da bi lahko spremenili stanje, če bi seveda imeli namen in voljo. Čutimo razvrednotenje, odvzem dostojanstva, ignoranco in mačehovski odnos. V takšnih razmerah je težko delati že v normalnih delovnih pogojih oziroma v času pred epidemijo, zdaj pa je delo nečloveško, nehumano tako za zaposlene kot za naše uporabnike. Zaposleni so izčrpani, izgoreli in obupani,« so besede Slavice Mencinger, predsednice Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije.

Tudi predsednica Sindikata zdravstva in socialnega varstva Slovenije Irena Ilesič Čujović je na posvetu izpostavila,

da njihovi člani ne zmorejo več: »Jih je premalo, kadrovski primanjkljaj je iz leta v leto večji. Ne vidijo več izhoda iz začaranega kroga.« Pozvala je k takojšnjemu sprejemu kadrovskih standardov in normativov ter posledično k ureditvi boljšega plačila za delo.

»Koronakriza je razgalila vse, na kar smo opozarjali dolga leta. Ni več časa za iskanje rešitev, ukrepi morajo biti takojšnji. Vidi se, da je bilo področje zanemarjeno, da so bili leta in leta priročni izgovori, da ni denarja, da je treba zagotavljati ekonomsko vzdržnost ravno pri izvajalcih zdravstvene in babiške nege.

Mi potrebujemo delovne pogoje. Delovni pogoji bodo, če bomo imeli kader. Kader bomo imeli, če ga bomo pošteno plačali.

Tako, kot si to vsi zaslužijo. Ni več časa za sprenevedanja, ukrepati je treba zdaj,« je Monika Ažman ob koncu posveta še pozvala politične odločevalce.

GT

Kako dobro poznamo pokojninski sistem v Sloveniji?

Naša varna starost je rezultat minulih odločitev in možnosti, zato je pomembno, da o upokojitvi razmišljamo pravočasno.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti skupaj s projektnim partnerjem, Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije s projektom *Moje delo. Moja pokojnina* ozavešča o pomenu odločitev in možnosti za pokojnino in varno starost.

Koliko prispevam za zavarovanje?

Za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsak mesec plačujemo prispevek od mesečne osnove, ki je izračunana na podlagi naše plače oziroma dohodka. Prispevek zavarovanca je 15,5 % od osnove, prispevek delodajalca 8,85 % od osnove, skupaj 24,35 %. Prispevek za obvezno poklicno zavarovanje znaša 9,25 % (v nekaterih primerih je nižji) in ga plačuje delodajalec ali zavarovanec ali zavarovanka, ki opravlja pridobitno ali drugo samostojno dejavnost.

Pokojninska doba

Z vključitvijo v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter s plačevanjem prispevkov pridobivamo pokojninsko dobo, ki zajema vsa obdobja zavarovalne dobe in posebne dobe. Zavarovalna doba je obdobje, ko smo bili obvezno ali prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje, ter obdobja, za katera so bili plačani

prispevki. Posebna doba zajema obdobja, ki se štejejo v pokojninsko dobo ne glede na plačilo prispevkov, ki pa brez zakonsko določene minimalne zavarovalne dobe (15 let) ne daje pravice do pokojnine. Pokojninska doba brez dokupa je obdobje obvezne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obdobje prostovoljne vključitve v obvezno zavarovanje in od leta 2021 naprej tudi dokupljena doba, do 31. 12. 2012, ko so bili prispevki dejansko plačani, obdobje opravljanja kmetijske dejavnosti in obdobje delovnega razmerja v tujini. Najugodnejše povprečje mesečnih osnov v štiriindvajsetih zaporednih letih je pokojninska osnova, na podlagi katere se odmeri pokojnina.

Kolikšna bo naša pokojnina?

Višina starostne pokojnine je odvisna od višine pokojninske osnove in odmernega odstotka, ki se povečuje z dolžino dopolnjene pokojninske dobe. Pokojninsko osnovo tvori najugodnejše povprečje mesečnih osnov zavarovanke ali zavarovanca, znižano za davke in prispevke, ki se plačujejo od plače po povprečni stopnji v Republiki Sloveniji, v katerihkoli zaporednih štiriindvajsetih letih zavarovanja od 1. januarja 1970 naprej. Od 1. januarja 2020 najnižja pokojninska osnova znaša 894,88 evra, najvišja pa 3.579,52 evra. (nč)

Evropski dan za zaščito otrok

pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo

18. november obeležujemo kot evropski dan za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo. Obeležujemo ga od leta 2014, ko ga je na pobudo Slovenije razglasil Svet Evrope.

Namen obeleževanja je ozaveščanje o nujnosti preprečevanja in razkrivanja vseh oblik zlorabe otrok ter ustrezni podpori žrtvam. Spolne zlorabe otrok so namreč huda kršitev otrokovih pravic in lahko povzročijo dolgotrajne negativne posledice za njihovo celotno življenje.

Letošnja tema je Preprečevanje tveganega vedenja otrok: spolne slike in/ali videoposnetki, ki jih ustvarjajo otroci sami. Vse pogostejša uporaba informacijskih in komunikacijskih

tehnologij na eni strani prinaša priložnosti glede izobraževanja, preživljanja prostega časa in razvoja medosebnih veščin, po drugi strani pa

povečujejo tveganje spletnega spolnega izkoriščanja in zlorabe otrok (še posebno v primerih, ko otroci slike ali videe sebe delijo naprej). Zaradi ukrepov v povezavi z epidemijo so otroci še bolj ranljivi – prisiljeni so, da svoja čustva (tudi v spolnem kontekstu) izrazijo skozi spletne medije. To pa lahko pripelje tudi do tega, da postanejo žrtve spletnega ustrahovanja, spolnega izsiljevanja ali drugih oblik spolnega izkoriščanja.

Pred nasiljem in spolno zlorabo otrok si ne smemo zatiskati oči! Obvestite Policijo, Center za socialno delo in se obrnite na nevladne organizacije:

Društvo SOS telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja
T: 080 11 55, 031 699 333
E: drustvo-sos@drustvo-sos.si

Društvo za nenasilno komunikacijo
T: 01 43 44 822, 031 770 120
E: info@drustvo-dnk.si

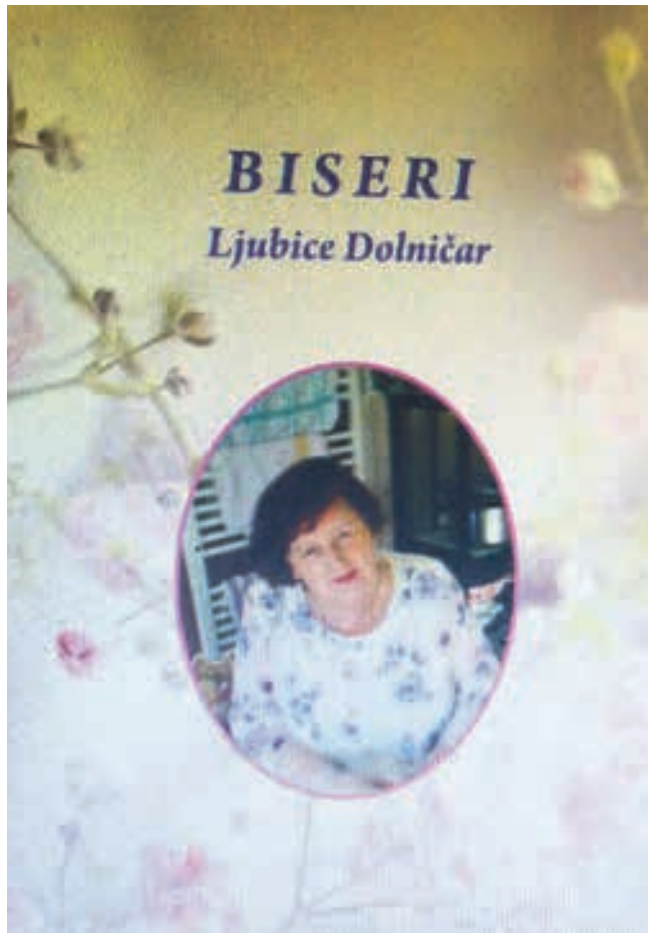
Združenje za moč – Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja, nasilja in drugih oblik nasilja
T: 080 2880, 041 204 949
E: info@zamoc.si

Nasilje nad ženskami in otroki v družini velikokrat ni vidno, a to še ne pomeni, da se ne dogaja, saj je velikokrat skrito za štirimi stenami. Nasilno vedenje je pogosto naučeno in se prenaša iz generacije v generacijo, njegov cilj pa je dokazovanje premoči, nadzora ter ponižanja žrtve nasilja s strani povzročitelja. Če nastane nasilje, ga prijavite.

Ljuba Dolničar

tik pred izdajo nove pesniške zbirke

Ljuba Dolničar s Stare Vrhnik je tik pred izdajo nove pesniške zbirke Biseri Ljubice Dolničar. Kot je dajala, bodo v njej izbrani pesniški »biseri« in še približno trideset novih pesmi.

Ljubini začetki pesnikovanja segajo daleč nazaj, ko ji je treba preprečevala, da bi po-

vedala tisto, kar čuti, lahko pa se je izrazila v verzih. »Že od nekdaj sem bila bolj čustvena in občutljiva duša. Tremo sem premagala šele v poznih letih in se osvobodila vseh spon, da sem končno lahko izrazila, kaj mislim in kaj želim povedati. Zato rada, če me kdo, kaj vpraša v zvezi s tem, rečem, da sem pozno v jeseni svojega življenja odkrila pesniška duša.« Njene prve javne objave so bile spletni strani za starejše, seinorji. si, večkrat so bile predvajane v oddaji Dimenzija umetnosti na radiu Aktual, ki jo vodi Štefan

Šarkezi. »Sodelovala sem tudi pri raznih natečajih, kot so npr. Poletje v rimah, kjer sem zasedla prvo mesto s pesmijo Malemu Eriku Deneju na pot. Med prvih deset sem se uvrstila na literarnem natečaju v Termah Snovik.«

Ljuba Dolničar ima od leta 1995 diagnosticirano Parkinsonovo bolezen, ki je na svoj način tudi prispevala k njenemu literarnemu ustvarjanju. »Da sem začela pesmi tudi objavljati, je glavni krivec tiskar Simon Železnik, ki mi je natisnil prvo knjižico z naslovom Moje življenje in boj s Parkinsonovo boleznijo. Kmalu za tem je izšla knjižica z naslovom Utrinki mojega srca z izpovedno poezijo. Odmevi so bili neverjetni, saj se je vsakdo lahko našel v njih. V nadaljevanju so v istoimenski zbirki nastali še trije deli, prav tako v samozaložbi,« je povedala sogovornica, ki sta ji v prav posebnem spominu ostala dva dogodka. »Odkar imam Parkinsonovo bolezen in se ukvarjam z literarnim ustvarjanjem, imata v mojem življenju posebno mesto dva dogodka. To sta literarna večera na Stari Vrhniki v Lopi ter na Vrhniki v veliki dvorani Cankarjeve knjižnice. Ljudje so me toplo sprejeli, videlo se je, da se je lahko vsakdo našel v moji poeziji. Taki večeri ti dajo veliko moči in motivacije za nadaljnje ustvarjanje.«

V teh dneh bo izšla knjižica z naslovom Biseri Ljubice Dolničar, v kateri so zbrana njena najboljša dela in še okoli 30 novih pesmi. »Če je kdo slučajno zainteresiran za katerokoli mojo knjigo, jo lahko dobi v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki ali pa na tel. št. 031 785 917.«

Gašper Tominc

Domovina, ti edina

Veliko je poetov tebi slavo pelo,
nesmrten spomenik v stihih vkovan,
veliko tvojih pesmi je ponarodelo,
o tebi spev je poletel v svet prostran.

Daleč onkraj oceana
o tebi pesmi se pojo,
rojakom našim v tujini
solzo vabijo v oko.

O rekah, poljih in dolinah
pesmi tvoje govore,
o naših gorah in planinah,
kjer gorski nageljni cvete.

O Gorenjski, Štajerski, Dolenjski
pesem tvoja se glasi,
o sončni tam Primorski,
kjer morje v vetru valovi.

Da še dolga bi stoletja
se pesmi pele tebi v čast,
domovina, ti edina,
naša mati – naša last.

Anton Japelj

Zahvala

Zahvalila bi se glavnim darovalcem in sponzorjem, ki so nesebično, kljub težavam, ki jih prinaša današnji čas, prispevali finančna sredstva za moje pesniško ustvarjanje: Gostinstvo Jezeršek, Pekarna Baškovec, gradbeništvo VIP, Libela Group, Občina Vrhnik in mnogi neimenovani posamezniki.

Srčna hvala.

Ljubica Dolničar

Pesniška zbirka Nika Nikolčiča Matužinova

Pisma za Nemojo

Niko Nikolčič Matužinova

Čevlji v odhajanju

Luč sveta je 17. novembra 2020 ugledala pesniška zbirka Pisma za Nemojo, avtorja Nika Nikolčiča Matužinova.

Avtor v spremni besedi zapiše, da je v zbirki opravil rezime neke dobe, nekega pogleda. Korona pa je preprečila, da bi bil to žametni izplen vsega njegovega »delovanja in nehanja«.

Vse je spremenila. Izdajatelj Zavod Ivana Cankarja Vrhnik in Cankarjeva knjižnica Vrhnik sta sočasno pripravila skupaj z Muzejskim društvom Vrhnik odprtje razstave njegovih fotografij z naslovom **Tretji pogled – brez zamudnine** v Cankarjem domu na Vrhniki.

Zaradi nastale situacije s koronavirusom je prireditev – javna predstavitev knjige z literarnim večerom in odprtje razstave – odpadla. Literarni večer in razstava je organizator prenesel v prihodnost, v čas prijaznejših vibracij za kulturo. Knjiga v papirnati obliki pa je vseeno izšla.

Digitalno predstavitev zbirke si lahko ogledate na svetovnem spletu v multivizijskem projektu Lada Jakše. Iz spremne besede **Lada Jakše** v knjigi: ... In Nika Nikolčič

Matužinova resnično ter v svojih mislih in navdihih jadra po različnih deželah, oceanih, deja vujih in fatamorganah od Francije in Pariza ter Aragonije, španske Andaluzije do Dunaja in Dublina ter Beograda (tako mu pravi sam), a na koncu vedno pristane na robu Barja: »*Toliko se je nabralo tkanja v teh letih. Čez Barje se je razprostrlo ...*«
Čez Barje se je razprostrlo ...
Skratka **Pisma za Nemojo** so pisma njej in so pisma nam, bralcem, in hkrati

pisma pesniku samemu sebi, razmišljajočemu, angažiranemu raziskovalcu sveta in družbe danes, tukaj in sedaj.

Tako, za zaključek, avtor v pesmi *Luna je narisala krog do konca* izpove in napove: »*Še zadnjič pobrišeš mizo. / In nezavedno okoli sveta / odpotuješ z roko v pozdrav. / Pogum je tvoje ime, Nemoja.*« ...

Projekt si lahko ogledate na svetovnem spletu, na portalu Cankarjeve knjižnice Vrhnik.
https://ckv.si/Dogodki/Niko_Nikolcic_Matužinov_Pisma_za_Nemojo/

KINO

VRHNIKA PRIPOROČA

FATIMA

Drama / Fatima / režija: Marco Pontecorvo / scenarij: Valerio D'Annunzio, Barbara Nicolosi, Marco Pontecorvo / ZDA, Portugalska / 113'

Fatima je zgodba o desetletni pastirici in njenih dveh mlajših bratrancih iz Fatime na Portugalskem, ki poročajo o vizijah Device Marije. Njihove prerokbe navdihujejo vernike, vendar jezijo vlado in Cerkev, ki jih skušajo prisiliti, naj umaknejo svojo zgodbo. Ko se širijo novice o njihovi prerokbi, na kraj pride več tisoč verskih romarjev v upanju, da bodo pričali čudežu. Kar bodo tam doživeli, jim bo za vedno spremenilo življenje.

PADATI

Drama / Falling / Režija in scenarij: Viggo Mortensen / Kanada, velika Britanija / 112'

John živi s partnerjem in hčerko v Kaliforniji, daleč od tradicionalnega podeželskega življenja, ki ga je pred leti pustil za sabo. Njegov oče Willis, trmast in nestrpen možakar iz nekega drugega časa, živi na odmaknjeni kmetiji, kjer je John odrasčal. Ko sin ostarelega očeta pripelje na zahod, da bi mu poiskal nov dom v svoji bližini, drug ob drugega silovito trčita dva povsem različna svetova.

Režijski prvenec igralca Vigga Mortensena je intimna drama o zapletenem razmerju med sinom in starajočim se očetom; zgodba o izgubi, spominih in odpustanju.

SIN

Drama / Sin / režija in scenarij: Ines Tanović / Bosna in Hercegovina, Hrvaška Romunija, Slovenija, Črna gora / 106'

Arman je posvojen v družino Jasne in Senada, ki kasneje dobita še biološkega sina. Arman se na pragu odraslosti, pri sedemnajstih, poda v iskanje lastne identitete in biološke mame, na

poti pa se nenehno bori z demoni svoje preteklosti. Hkrati se trudi zaščititi mlajšega brata pred izzivi življenja v sodobnem Sarajevu – pred drogo, orožjem in potencialnim odhodom na bojišča Bližnjega vzhoda. Zgodba spremlja družino, ki se lomi pod notranjimi napetostmi, medtem ko se bori, da bi preživela v današnji bosanski družbi.

SALON PRI ROMY

Mladinski film / Kapsalon Romy / režija: Mischa Kamp / scenarij: Tamara Bos / Nizozemska, Nemčija / 92' / 9+

Romy živi sama z mamo, ki po novem dela vse do večera. Deklica tako popoldneve preživlja pri babici Stine, ki še vedno sama vodi svoj frizerski salon. Z njim je polno zaposlena in za Romy nima ne časa ne potrpljenja. Nekega dne babica kupi novo blagajno, saj se zadnje čase kar naprej moti pri seštevanju. A uporaba nove blagajne ji ne gre najbolje od rok, zato ji na pomoč priskoči Romy. Kmalu ji pomaga tudi pri pospravljanju, kuhanju kave in drugih manjših frizerskih opravkih. Njuno druženje postane navdse zabavno in obema v veliko veselje. Skupno delo babico in vnukinjo zbliža. A babica postaja čedalje bolj zmedena, izgublja in pozablja stvari. Po več drobnih nezgodah jo končno odpeljejo k zdravniku, kjer ji diagnosticirajo Alzheimerjevo bolezen. Babičino življenje se čez noč obrne na glavo, Romy pa se odloči, da ji bo pomagala ne glede na vse. Topel film, posnet po istoimenski literarni predlogi Tamare Bos (scenaristka filmov Navihani Bram, Učitelj Žaba in Mali volkodlak Dolfi) se starosti loteva na nežen, a hkrati realističen način skozi pogled desetletne deklice.

SREČA NA VRVICI

Družinski film / Sreča na vrvcu / režija in scenarij: Jane Kavčič / Jugoslavija (Slovenija) / 83 min / 7+

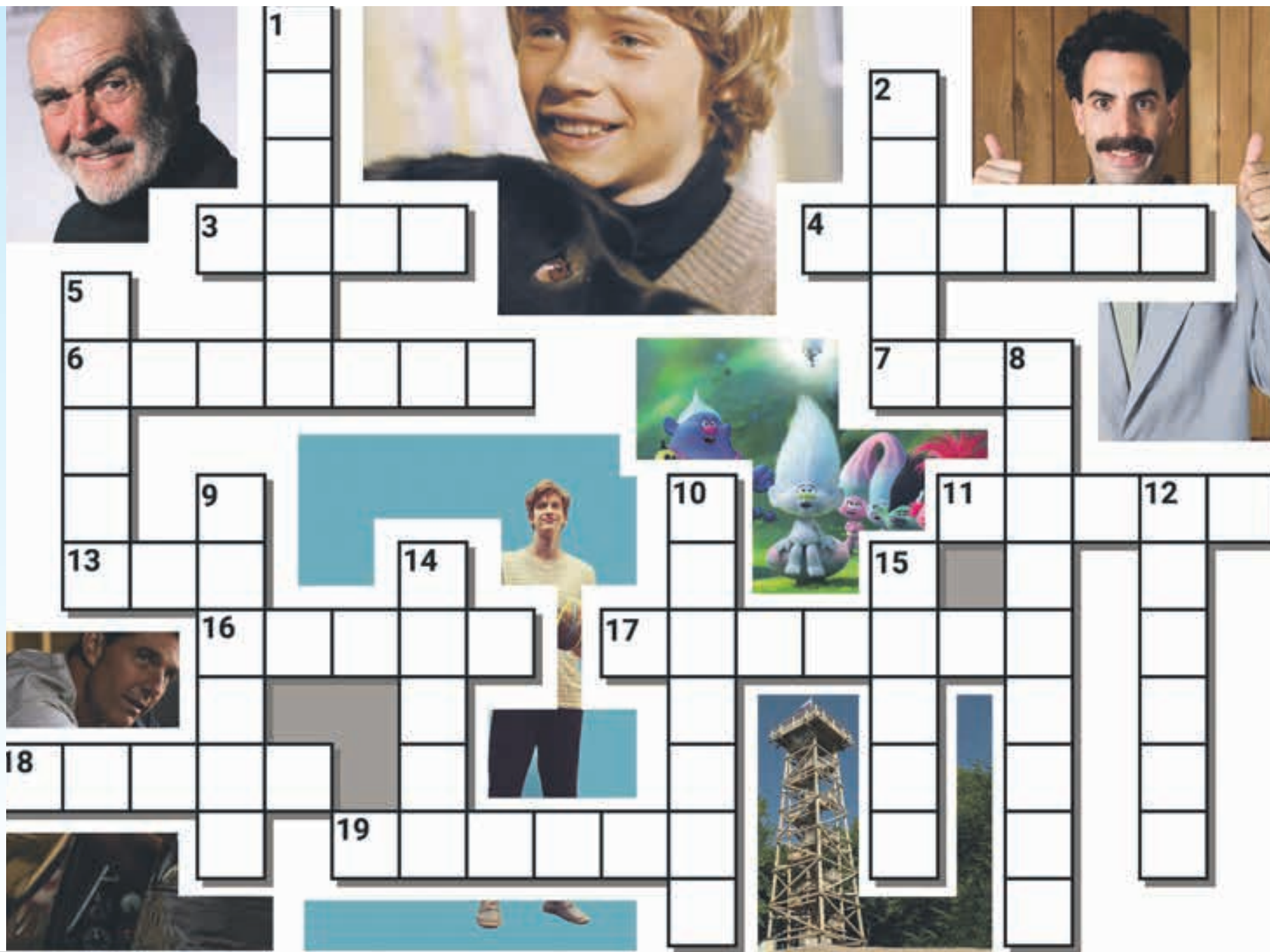
Glavni junak filma je deček Matic, ki ga ima mama sicer rada, a kaj, ko ima preveč opravkov sama s seboj in s svojim delom v službi. Maticev oče pa je službeno v Libiji. Razumljivo je, da njegov najboljši prijatelj postane Rok, fant njegovih let. Nena doma pa se Maticovo življenje spremeni. Filmarji ga povabijo k sodelovanju, postane glavni junak filma. Ob njem je pes, velik in črn – novofundlandec, pa še Milena, deklica njegovih let. Matic se med snemanjem filma zelo naveže na psa in filmarji mu ga ob koncu podarijo. Kam s psom v betonskem naselju?

Aktualne informacije o dogajanju v kinu najdete na spletni strani kino-vrhnik.si in facebook.com/kinovrhnika. Na spletni strani se lahko prijavite tudi na e-novice. Zaradi dinamičnosti ponudbe filmskih naslovov so mogoče spremembe v programu, zato spremljajte naše objave v prej omenjenih glasilih.

Kino Vrhnika

Križanka

Vodoravno

- 3. Igralec Connery
- 4. Slovenski film Sreča
- 6. Filmska nagrada
- 7. Priljubljeno socialno omrežje
- 11. Risani junaki z barvnimi pričeskami
- 12. Igralec v filmu Top Gun
- 16. Scenarist in pisatelj Dahle

17. Režiser filmov Titanik in Avatar

- 18. Igralec v akcijskih filmih Lee
- 19. Netopir – človek

Navpično

- 1. Igralka Župančič
- 2. Lik v filmu katerega igra Sasha Cohen
- 5. Na njem je napeljan filmski trak

8. Zaradi nje moramo biti doma

- 9. Modri risani junaki
- 10. Najbolj priljubljena izletniška točka
- 12. Risani film: L... kraljestvo
- 14. Glavni junak v filmu Košarkar naj bo
- 15. Združenje Art kino ...

Prosimo, da sliko rešitve križanke pošljete na info@kino-vrhnik.si.

Od vseh prejetih pravilno rešenih križank bomo 12. 12. izžrebali srečnega nagrajenca/ko, ki bo prejel dve vstopnici za kino in Cankarjevo čokolado.

Rešitve bomo objavili 15. 12. na spletni strani kino-vrhnik.si

CANKARJEV DOM VRHNIKA

Program prireditev za december 2020

Spoštovane obiskovalke in obiskovalci, zaradi trenutnih razmer obstaja možnost spremembe ali odpovedi programa, zato prosimo, da spremljate naše spletne strani.

Hvala za razumevanje!

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA, CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA, MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Simona Kermavnar: IZ PRETEKLOSTI V VEČNOST

Nagrobni spomeniki in pokopališki križi z Vrhniskega kot del evropskega prostora. Dokumentarna razstava, avla Cankarjevega doma na Vrhniki

FOTO KLUB OKULAR, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

RETROSPEKTIVA

Razstava ob 10. obletnici delovanja Galerija Cankarjevega doma na Vrhniki

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA, MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA, CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Niko Nikolčič: REZIME

Literarni večer ob predstavitvi knjige Pisma za Nemojo in fotografska razstava sta do nadaljnjega odpovedana.

Lado Jakša: PISMA ZA NEMOJO.

Multivizija na ogled na: https://www.ckv.si/Dogodki/Niko_Nikolcic_Matuzinov_Pisma_za_Nemojo

PETEK, 4. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
GRENLANDIJA; POSLEDNJE ZATOČIŠČE

Akcijski triler, 119 min., ZDA

Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 5. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SLOVENSKI TEDEN FILMA

SREČA NA VRVICI

Družinski film, 94 min, Jugoslavija (Slovenija), 7+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 5. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

PADATI

Drama, 112 min, Kanada, Velika Britanija
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA, 6. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

SALON PRI ROMY

Mladinski film, 90 min, Nizozemska, Nemčija, 9+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA, 6. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

SIN

Drama, 106 min, Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Romunija, Slovenija, Črna gora
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

TOREK, 8. 12. 2020, ob 10. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
FILMSKO DOPOLDNE

FATIMA

Drama, 113 min, ZDA, Portugalska
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 12. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

KRUDOVI; NOVA DOBA

Animirana družinska pustolovščina, SINHRO, 95 min, ZDA, 6+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 12. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

MIKAVNE IGRE

Komična drama, 101 min, ZDA
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA, 13. 12. 2020, ob 18. uri.

Vstop prost.

KLAVIRSKI TRIO RUPNIK
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

KONCERT OB 250-LETNICI

ROJSTVA LUDWIGA VAN

BEETHOVNA

Anže Rupnik – klavir
Manca Rupnik – violina
Necj Rupnik - violončelo
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SREDA, 16. 12. 2020, ob 18. uri.

Vstop prost.

Več informacij na:
www.institute01.org/aktualno

ZAVOD 0.1, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

ZA LUDWIGA

Predstava
Cankarjev dom na Vrhniki

ČETRTEK, 17. 12. 2020, ob 18. uri.

Vstop prost.

Več informacij na: institute01.org/aktualno
ZAVOD 0.1, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

ZA LUDWIGA

Predstava
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

PETEK, 18. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SLOVENSKI TEDEN FILMA

SREČA NA VRVICI

Družinski film, 94 min, Jugoslavija (Slovenija), 7+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 19. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

FATIMA

Drama, 113 min, ZDA, Portugalska
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 19. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 7 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

IDIOT PRAYER

Nick Cave sam v Alexandra Palaceu
Koncertni film, 119 min.
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA, 20. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

KRUDOVI; NOVA DOBA

Animirana družinska pustolovščina, SINHRO, 95 min, ZDA, 6+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA, 20. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

FOTOGRAF

Liffe 2019
Romantična drama, 110 min, Nemčija, Indija, ZDA
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

PETEK, 25. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

MIKAVNE IGRE

Komična drama, 101 min, ZDA
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 26. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

KRUDOVI; NOVA DOBA

Animirana družinska pustolovščina, SINHRO, 95 min, ZDA, 6+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 26. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 7 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

IDIOT PRAYER

Nick Cave sam v Alexandra Palaceu
Koncertni film, 119 min.
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA, 27. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €, očala za večkratno uporabo: 2 €.

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI 3D

Animirana glasbena pustolovščina, SINHRO, 90 min, ZDA, 6+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA, 27. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

FATIMA

Drama, 113 min, ZDA, Portugalska
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

PONEDELJEK, 28. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

SALON PRI ROMY

Mladinski film, 90 min, Nizozemska, Nemčija, 9+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SREDA, 30. 12. 2020, ob 17. uri.

Vstopnina: 5 €, očala za večkratno uporabo: 2 €.

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

TROLI NA SVETOVNI TURNEJI 3D

Animirana glasbena pustolovščina, SINHRO, 90 min, ZDA, 6+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SREDA, 30. 12. 2020, ob 20. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

KAKO POSTATI DOBRA ŽENA

Komična drama, 109 min, Francija, Belgija
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

ČETRTEK, 31. 12. 2020, ob 10. uri.

Vstopnina: 5 €. ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA

FILMSKO DOPOLDNE

AVDICIJA

Drama, 90 min, Nemčija, Francija
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

Predprodaja vstopnic za prireditve Turistični informacijski center (TIC) Vrhnika, Tržaška cesta 9. Tel.: 01 755 10 54, 051 661 063, e-pošta: tic@zavod-cankar.si
Ponedeljek – petek: od 8. do 18. ure, sobota: od 8. do 14. ure in pol ure pred predstavo na blagajni Cankarjevega doma Vrhnika.

Nakup vstopnic preko spleta: www.mojekarte.si.
Dodatne informacije o prireditvah in morebitne spremembe: www.zavod-cankar.si, www.vrhnika.si, kino-vrhnika.si.
Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

Ob obletnici smrti velikega rojaka Ivana Cankarja pripravljamo na Vrhniki niz kulturnih dogodkov, poimenovanih Povsod je luč.

... Ne maram senc, ne trohnobe, ne molka, ne žalosti, ne vzdihovanja! Kaj ni najlepše, z očmi, z ustmi, z vsem telesom sesati vase luč, ki je je toliko na tem svetu, da je človek nikoli ne popije, ne more popiti? Povsod je luč, povsod samo živo življenje, kamor se ozrem; ali pa so moje oči tako ustvarjene ...
Ivan Cankar, Lepa Vida, 1912

ČETRTEK, 10. 12. 2020, ob 11.12

in

PETEK, 11. 12. 2020, ob 19.18.

ZAVOD IVANA CANKARJA – KINO VRHNIKA, CEBRAM v koprodukciji z RTVSLO

CANKAR

Scenarij in režija: Amir Muratović
Dokumentarno-igrani film, 93 min, Slovenija 2018
Ogled na spletni strani kino-vrhnika.si

ČETRTEK, 10. 12. 2020, ob 11.12 in

PETEK, 11. 12. 2020, ob 19.18.

KULTURNO DRUŠTVO MAH TEATER
Miran Setnikar, po satiri Ivana Cankarja »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«

POHLEP V DOLINI BARJANSKI

Posnetek virtualne bralne vaje
Režija: Matija Milčinski
Ogled na spletni strani mah-teater.si

ČETRTEK, 10. 12. 2020, ob 22.05 do 23. ure.

RTVSLO RADIO SLOVENIJA, 3. PROGRAM-ARS

Mirko Mahnič: CANKAR V

TRSTU

Radijska igra
Režija: Jože Peterlin
III. program Radia Slovenija

PETEK, 11. 12. 2020, ob 11.12. do 19.18.

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

DAN ODPRTIH VRAT

Cankarjeva spominska hiša na Klancu

PETEK, 11. 12. 2020, ob 10. uri.

OSNOVNA ŠOLA ANTONA MARTINA SLOMŠKA

Ivan Cankar: PEHAR SUHIH

HRUŠK

Poskus radijske igre v izvedbi učencev OŠ Antona Martina Slomška
Ogled na <https://www.mojaobcina.si/vrhnika/dogodki>

PETEK, 11. 12. 2020, ob 11.12.

OSNOVNA ŠOLA IVANA CANKARJA VRHNIKA

BRALCI CANKARJEVIH DEL

Pred spomenikom Ivana Cankarja pri OŠ Ivana Cankarja Vrhnika ali Ogled na spletni strani OŠ Ivana Cankarja Vrhnika

PETEK, 11. 12. 2020, ob 11.12.

TURISTIČNO DRUŠTVO BLAGAJANA, CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA, Recitatorska skupina MePZ MAVRICA VRHNIKA

BRANJE CANKARJEVIH DEL

Različne lokacije na Vrhniki
Ogled na FB Star maln

PETEK, 11. 12. 2019, ob 17. uri

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

URA PRAVLJIC

Zdenka Obal: O ČLOVEKU, KI JE

ISKAL SREČO

Zgodba za otroke in odrasle
Ogled na spletni strani www.ckv.si in na družbenih omrežjih

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Napovednik za
december 2020Izposoja, rezervacije,
podaljševanje in
vračanje knjižničnega
gradiva

Spoštovane uporabnice in uporabniki, v knjižnici se trudimo, da bi vam v največji mogoči meri omogočili vsaj dostop do osnovnih storitev knjižnice: **brezstična izposoja, vračanje na knjigomatu v pritličju (24 ur/dan 7 dni/teden), online ali telefonsko podaljševanje in rezervacije.** V času, ko pišemo to obvestilo, je brezstična izposoja mogoča po običajnem urniku knjižnice: ponedeljek–petek: 9.00–19.00 in ob sobotah: 7.30–12.30. Gradivo, ki si ga želite izposoditi, naročite od doma (prek COBISS-a, na knjiznica@ckv.si ali 01 7553 114). Dodatne informacije glede naročanja gradiva v sistemu COBISS so objavljene v članku Eme Križič. **Morebitne spremembe bodo objavljene na spletni strani knjižnice (www.ckv.si) in na družbenih omrežjih (Facebook, Twitter in Instagram).** Ostanite zdravi, kolektiv Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Splošno obvestilo
za udeležence
dogodkov

Izvedba napovedanih dogodkov je odvisna od ukrepov vlade/priporočil NIJZ in epidemiološkega stanja. Na dogodkih v knjižnici bomo upoštevali aktualna navodila NIJZ. Za udeležbo na dogodkih so zato zažele prijava na 01/7553-114 ali knjiznica@ckv.si. NEKATERI DOGODKI BODO POTEKALI PREK SPLETNIH APLIKACIJ. Aktualne novice bodo objavljene na družbenih omrežjih in spletni strani knjižnice www.ckv.si.

Za lažje preživljanje
karantene/časa v
domaćem okolju

V želji, da bi vsem šlo čim bolj in čim lažje v tem posebnem »koronskem« letu, vas v Cankarjevi knjižnici Vrhnika (v nadaljevanju CKV) vabimo k ogledu pravljic, 15-minutnih prispevkov Marka Juhanta s področja vzgoje, k poslušanju kratkih odlomkov branja literature za lepši dan in k brskanju po domoznanskih in drugih vsebinah na naši spletni strani www.ckv.si.

Povezave do pravljic:

- odprta skupina: FB CKV, skupina ure pravljic CKV
- aprta skupina: FB ure pravljic Podlipa
- pravljice Anje Štefan na You Tubu
- slovenske ljudske pravljice na You Tubu
- pravljice in druge objave Boštjana Gorenca - Pižame: <https://www.facebook.com/BGPizama/>

- **23. 12. 2020, ob 17.00 vabljeni na ZOOM**, prost vstop brez gesla – KAMIŠIBAJ ZGODBA JAKOBOVA ŽELJA (Nina Vehar in Tatjana Rupnik Hladnik): <https://us02web.zoom.us/j/84428592386>

O vzgoji

- 15-minutni prispevki **Marka Juhanta o vzgoji** – profil FB Cankarjeve knjižnice Vrhnika, zavihek Video
- Povzetki knjig o vzgoji (s srečanj za mamice z dojenčki) – www.ckv.si, zavihek Srečanje nosečnic in mamic z dojenčki https://www.ckv.si/Srečanja_nosecnic_in_mamic_z_dojencki/

Za lepši dan

- 5- do 10-minutni posnetki branja krajših pozitivnih zgodbic, Cankarja in poezije za lepši dan: FB, skupina Skodelica literature za lepši dan: <https://www.facebook.com/groups/584688429141551/>

E-knjige in zvočne knjige

V naši knjižnici si lahko na daljavo brezplačno izposodite e-knjige prek portala Biblos in zvočne knjige prek aplikacije Audibook. Več informacij si lahko preberete v članku Eme Križič na spletni strani www.ckv.si ali na družbenih omrežjih.

Dopoldanske pravljilčne
urice

Dopoldanske pravljilčne urice v Cankarjevi knjižnici Vrhnika so namenjene otrokom, ki ne hodijo v vrtec. Lepo vabljeni vsi otroci, stari 4 – 6 let, da se nam pridružite na popotovanjih v svet pravljilčnih junakov in ustvarjanja. Pravljicam lahko prisluhnete vsak četrtek ob 10.00. Mladinski oddelek CKV.

Branje Cankarjevih
besedil

V sodelovanju s *Turističnim društvom Blagajana* vas vsako **sredo ob 17.00** vabimo v Močilnik k branju Cankarjevih besedil. Dogodek bo v vsakem vremenu. Morebitne spremembe ure ali lokacije preverite na mirjam.suhadolnik@gmail.com.

Potopisno predavanje Ne-
pal - Treking okrog Mana-
sluja

Svoje potovanje je Zoran Furman opisal: »Prve dni preživim v Katmanduju, kjer se sprehodim po mestu in obiščem glavne znamenitosti Katmandujske doline. Sledi vožnja do Soti Kole, kjer se avantura dobroga prične na vsega nekaj sto metrih nadmorske višine. V naslednjih dneh me pot vodi skoti male vasice, kjer je tradicionalno življenje še zelo lepo vidno. Polja pšenice pa zlato rumene barve. Tako kot se dviguje nadmorska višina, se tudi spreminja

pokrajina in kultura v tem delu Nepala. Na začetku nasmejni lica nepalski otrok, katera višje kot greš, nadomestijo nasmejni tibetanski otroci. Hitro tudi začutiš bogato tibetansko kulturo, ki mi je povsem prirasla k srcu. Ko pa v Lho zgodaj zjutraj opazujem rumeno oranžni osemtisočak Manaslu, ki ga obarvajo prvi jutranji žarki, pa ostanem brez besed. Sledi vasica Sama, ki je vrhunec celotnega trekinga. Po obisku baznega tabora Mansluja, preživim še dodatni dan v tej barviti vasici, kjer dodobra spoznam tibetansko kulturo. Čez tri dni osvojim še najvišjo točko na treku 5106 m visoki prelaz Larky. Od tu pa spust v dolino, kjer se treking tudi konča. Zadnje dni preživim v Pokari in Katmanduju.« Vabljeni na ogled in poslušanje potopisnega predavanja (ZOOM povezava: <https://uni-lj-si.zoom.us/j/95095131819>). Četrtek, 3. 12. 2020, ob 18.00. V sodelovanju s KVŠ.

Svetovalno središče na
Vrhniki

Enkrat na mesec brezplačno in zaupno informiranje ter svetovanje odraslim pri odločitvah za izobraževanje in učenje v Malavašičevem kotičku ali v računalniški učilnici Kemis. 8.00–9.00 skupinsko: pisanje prijavnice dokumentacije, priprava na zaposlitveni razgovor in 9.00–11.00: individualno informiranje in svetovanje. Dodatne informacije in prijava: 01 510 22 70. Prva sredo v decembru (2. 12. 2020, 8.00–11.00). V sodelovanju s CDI Univerzumom.

Pravljilčne urice v Občini
Log - Dragomer

Ponovno so z vami Pravljilčne urice! Začeli bomo v **četrtek, 7. 12. 2020, ob 17.00** v učilnici št. 10 v OŠ Log - Dragomer. Vsak drugi teden bosta ob isti uri in na istem mestu za vas pravljilce prebirala Sabina in Matjaž Prelogar. Glede na trenutne razmere obdobja s koronavirusom bomo prilagajali aktivnosti pravljilčnih uric in vas o tem sproti obveščali. Lepo vabljeni. V sodelovanju s *KUD Kosec*.

RAZSTAVE V CANKARJEVI
KNJIŽNICI VRHNIKA

Božične čipke

»Klekljarica pri DU Vrhnika« se družimo od leta 2014. Od osnov prepleta-

nja niti smo napredovale in ustvarjamo zahtevnejše izdelke. Izbiramo med različnimi tematikami. Letošnje leto smo klekljale na temo Božični čas. Naše izdelke si lahko ogledate v decembru in januarju v Cankarjevi knjižnici Vrhnika,« je zapisala Ivica Česnik, njihova mentorica. Prijazno vabljeni na ogled v knjižnico: Če le-ta ne bo odprta, pa bomo fotografije razstave objavili na spletni strani knjižnice in na družbenih omrežjih.

Dežela pravljic v čipkah

KD Borovnica, Klekljarska sekcija Punkelj vabi na ogled razstave Dežela pravljic v čipkah. Predstavljenih bo dvanajst pravljic: Snežna kraljica (Jelka Jesenšek), Mala morska deklica (Andreja Mohorič), Sneguljčica (Marjeta Grom), Zvezdica zaspanka (Tilka Belovič in Anka Zakrajšek), Čarovnica in dobre vile (Barba Pelko), Rdeča kapica (Marija Virant in Fani Bregar), Trnuljčica (Marija Dobrovoljc), Labodje jezero (Ivanka Vodeb), Pika Nogavička (Tilka Belovič), Pepelka (Olga Debev), Jančko in Metka (Majda Vrlec), Zlatolaska in trije medvedki (Meri Janež). Idejni vodja projekta je Slavica Marta Ošaben. Razstava bo v prostorih knjižnice na ogled **do konca januarja 2021**. Fotografije so objavljene tudi na strani FB Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Razstava V objemu zvoka in slike

Vabljeni na ogled regijske razstave otroških likovnikov JSKD OI Vrhnika V objemu zvoka in slike. Na mladinskem oddelku CKV.

Stalne razstave v
prostorih Cankarjeve
knjižnice Vrhnika

Ivanova skodelica

Vabljeni na ogled Ivanove skodelice, ki je nastala v sodelovanju z akad. ki-

parjem, **mag. Bojanom Mavsarjem** in neformalne **rokodelske skupine Kvakvačkaš**.

Lesene zverinice Igorja Pavlovčiča na
obisku pri vas doma

Igor Pavlovčič že od oktobra 2017 razstavlja svoje lesene zverinice v naši knjižnici. Njegove stvaritve razveseljujejo zaposlene, uporabnike in obiskovalce. Marsikdo nas je že povprašal o njih in si jih občudujejo ogledoval. Letos pa sva se dogovorila, da bo našim uporabnikom omogočil enomesečno brezplačno izposojanje umetnin na dom. Za več informacij/izposojanje njegovih umetnin pokličite 041 363 755. Z željo, da je/bo umetnost dostopna vsem in vsakomur, vas lepo pozdravljam. Sonja Žakelj, direktorica Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Mobilni

Vabljeni na ogled simpatičnih in unikatnih mobilov, ki krasijo mladinski oddelek. Izdelali so jih otroci naslednjih šol: OŠ Ivana Cankarja (Podružnična šola Drenov Grič), OŠ Antona Martina Slomška, OŠ Polhov Gradec (Podružnična šola Šentjošt) in OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče (Vrtec Sončni žarek). V sodelovanju z JSKD IO Vrhnika in ZIC Naš Časopis.

VGC NŠPLAC

V skladu z ukrepi NIJZ za preprečitev širjenja bolezni covid-19 je v prostorih Cankarjeve knjižnice Vrhnika od 15. oktobra 2020 do nadaljnjega ustavljeno vsakršno druženje in izvajanje projektnih aktivnosti. Jezikovna tečaja – **začetni tečaj nemščine/2. stopnja in začetni tečaj angleščine/2. stopnja** potekata za prijavljene udeležence prek spleta. Druge aktivnosti, načrtovane za november in december, bodo po sprostitev ukrepov. Za nadaljnje informacije se lahko obrnete na ckv.vgc@gmail.com in 051 620 066.

VABLJENI V FB SKUPINO
URE PRAVLJIC CKV

Spremljate nas lahko v živo, vse posnetke si lahko kadarkoli pogledate tudi za nazaj. Zaenkrat so posnete ljudske pravljice: Zdravilno jabolko, Hvaležni medved, Gosposka in poljska miš ter avtorski pravljici Uroša Grlica Mali plac in Polh rogovilež.

E-knjige in zvočne knjige – kjerkoli in kadarkoli!

Vsi člani Cankarjeve knjižnice Vrhnika in člani krajevne knjižnice dr. Marje Boršnik Borovnica si sedaj lahko z uporabo knjižnične izkaznice brezplačno izposojate elektronske knjige prek sistema Biblos in zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook.

Elektronske knjige

Elektronska knjiga/e-knjiga ali digitalna knjiga je knjiga, izdana v elektronski obliki. Prek sistema Biblos (spletna stran in aplikacija) lahko v naši knjižnici trenutno izbirate med več kot 800 knjigami. Zbirko bomo še povečali. Prednosti elektronske knjige so, da jo lahko berete na bralniku, računalniku, prenosniku, dlančniku, telefonu in sama po sebi ne zavzame fizičnega prostora, zato je lahko prenosljiva, beremo pa jo lahko povsod, tudi na poti. Zaradi hitre preglednosti je e-knjiga odlična učni pripomoček, omogoča hitro iskanje in lahko zadosti številnim praktičnim raziskovalnim potrebam. Preprosto lahko dodajamo in brišemo zaznamke, podčrtujemo besedilo in ga hitro pregledujemo. Elektronska knjiga je primerna tudi za slabovidne bralce, saj je mogoče spreminjati velikost pisave.

Na kratko smo za tiste, ki se boste z e-knjigami in Biblosom srečali prvič, strnili **navodila za uporabo**.

1. Obiščete spletni portal Biblos (<https://www.biblos.si/>) oziroma si prenesete aplikacijo Biblos2, ki jo lahko poiščete v aplikaciji Trgovina Play/Google Play (telefoni Android), v aplikaciji App Store (telefoni Apple) ali App Gallery (telefoni Huawei).
2. V prijavnem obrazcu (na vrhu strani) vpišete uporabniško ime (akronim vaše knjižnice + vašo knjižnično člansko številko) in geslo, ki ga že uporabljate v Cobissu (če ga nimate, kontaktirajte knjižnico in na e-naslov boste prejeli povezavo do nastavitve novega gesla). Akronim Cankarjeve knjižnice Vrhnika je SIKVRH.
3. V katalogu poiščete želeno knjigo in kliknete gumb »izposodi«, nato pa še gumb »prenesi«.
4. Izposoja je za člane knjižnic brezplačna, naenkrat pa si je mogoče izposoditi štiri knjige. Čas izposoje je omejen na dva tedna, po tem roku se knjige zaklenejo. Lahko pa knjige sami vrnete predčasno in si izposodite nove. ZAMUDNINE NI (kot pri fizičnih knjigah), seveda pa

si je knjige po pretečenem roku mogoče znova izposoditi. Podrobnejša navodila najdete na spletni strani biblos.si. Prijetno branje.

Med drugim si v naši knjižnici lahko izposodite tudi naslednje e-knjige: *Marcel Štefančič, jr.: Ivan Cankar: eseji o največjem, Bronja Žakelj: Belo se pere na devetdeset, Igor Grdina: Ivan Cankar, portret genija, Petra Pogorevc: RAC: biografski roman o življenju Radka Poliča, Vesna Milek: Cavazza, Slavko Pregl: Srajca srečnega človeka, Tina Maze in Vito Divac: Jaz. Tina, Mate Dolenc: Kako dolg je čas, Vlasta Nussdorfer: Nekaj vam želim povedati, Slavko Pregl: Prodajalci megle, Zoran Predin: Mongolske pege, Olga Gutman: Podoželski zdravnik, Branko Gradišnik: Julij avgusta, Milena Miklavčič: Ogenj, rit in kače niso za igrače, Kamenko Kesar: Mene ne bo noben jebo, Anne-Dauphine Jullian: Dva koraka po mokri mivki, Fabio Geda: V morju so krokodili, James Patterson: Crossova pravica, Susan Elizabeth Phillips: Se mi lahko upreš, Lisa Kleypas: Pomladna ljubezen, Paolo Giordano: V času epidemije, Ivan Sivec: Ko se dotakneš neba, Manca Košir in drugi: Darovi minevanja, Miha Mazzini: samo smeh nas lahko reši, Neža Maurer: Nekaj zelo lepega, Dim Zupan: Hektor in ribja usoda, Primož Suhodolčan: Ranta in košarkatorji, Borut Gombač: Psiček iz megle, Roald Dahl: Gromozanski krokodil, Elena Ferrante: Genialna prijateljica, Igor Karlovšek: Ognjeno pleme, William Shakespeare: Hamlet, Veronika Simoniti: Ivana pred morjem, Svetlana Makarovič: Luciferka, Sally Rooney: Pogovori s prijatelji, R. J. Palacio: Čudo ...*

Zvočne knjige

Zvočne knjige so odgovor na potrebe bralcev, ki jim zaradi hitrega življenjskega tempa ne ostane dovolj časa za branje tiskanih knjig, za slabovidne ter za tiste, ki imajo različne težave z branjem. Knjižnica Audibook obsega leposlovje ter strokovno literaturo tako domačih kot tudi tujih avtorjev v slovenskem jeziku.

Na kratko smo za tiste, ki se boste z zvočno knjigo in Audibook aplikacijo srečali prvič, strnili **navodila za uporabo**.

1. Prenos mobilne aplikacije Audibook. Poiščete jo lahko v aplikaciji Google Play (telefoni Android) ali v aplikaciji App Store (telefoni Apple), dostopna pa je tudi na povezavi: <https://audibook.app/>.
2. Ustvari nov račun (ali prijava v mobilno aplikacijo z e-pošto ali Facebookom, če že imate ustvarjen račun).
3. Dodajanje knjižnične izkaznice: v zgornjem levem kotu pritisnete spustni meni in

nato »knjižnična izposoja«. Vpišite podatke: knjižnica, številka knjižnične izkaznice.

4. V zgornjem desnem kotu pritisnite gumb »vse knjige«. Tiste, ki si jih lahko izposodite z vašo knjižnično izkaznico, so označene z ikono stavbe.
5. Izberete knjigo in pritisnete ikono »knjižnična izposoja« in nato »potrdi izposoja«.
6. Audibook knjigo si prenese na mobilni ali računalnik (ikona »prenesi«).

Po preteku roka izposoje se bo knjiga avtomatsko vrnila. Knjigo lahko sami predčasno vrnete in si izposodite novo/drugo. Navodila za knjižnično izposajo zvočnih knjig so dostopna tudi v videu na povezavi: https://youtu.be/qR_EEVK14Ps. Prijetno poslušanje.

Med drugim si v naši knjižnici lahko izposodite tudi naslednje zvočne knjige: *Tadej Golob: Nespodobni odvetnik, Avgust Demšar: Otok, Pohorska transverzala, R.J. Palacio: Čudo, Feri Lainšček: Strah za metulje v nevihti, Fran Levstik: Martin Krpan, Dragotin Kette: Basni in pravljice, Janez Bitenc: Božična zgodba, J. in W. Grimm: Janko in Metka, Cvetka Bevc: Božiček v ušesu, Ivan Cankar: Tujci, Hlapci, Josip Jurčič: Deseti brat, Na klanecu, Kralj na Betajnovi, Ivan Tavčar: Visoška kronika, Zvone Šeruga: Nazaj v Afriko ...*

Viri: <https://www.audibook.si/>, <https://www.biblos.si/>, https://ckv.si/Preberite_se/Izposoja_e-knjig/

Iskanje, rezervacija in podaljšanje gradiva ter plačilo na daljavo – COBBIS+
<https://www.cobiss.si/>

COBBIS+ (Kooperativni online bibliografski sistem in servis) je namenjen vsem uporabnikom, ki iščejo relevantne informacije ali gradivo, ki je na voljo v slovenskih knjižnicah, tudi v elektronski obliki. Za vse uporabnike je prosto dostopen. Omogoča iskanje in pregled bibliografskih zapisov o gradivu. Osnovne vrste gradiva, po katerih lahko poizvedujemo, so: monografske publikacije, serijske publikacije, članki, zvočni posnetki, video posnetki, filmi, kartografsko gradivo, notno gradivo, slikovno gradivo, igrače – predmeti, računalniški zapisi, izvedena dela.

Iskanje gradiva

Osnovno iskanje je namenjeno splošnemu poizvedovanju: vpišemo besede ali frazo (naslov, avtor, ključna beseda ...). Če želimo iskati izbrano gradivo samo v določeni knjižnici, jo vpišemo v iskalni niz npr. SIKVRH – Cankarjeva knjižnica Vrhnika. Kliknemo **POIŠČI** in dobimo rezultate iskanja.

Izbrano iskanje nam omogoča, da se z natančnejšim obli-

kovanjem iskalne zahteve bolj približamo želenim rezultatom. Uporabimo iskalni obrazec, izberemo iskalna polja, ki jih lahko kombiniramo z logičnimi operatorji.

Prijava v COBBIS+

Prijava omogoča vse funkcionalnosti aplikacije COBBIS+, saj lahko poleg iskanja uporabljamo tudi možnosti servisa Moje knjižnice, ki so vezane na posamezno knjižnico, in uporabniškega profila, ki omogoča številne nastavitve uporabniškega vmesnika ter druge prilagoditve.

Moj COBISS (Moja knjižnica) vam omogoča celosten pregled nad izposojenim gradivom in članstvom v knjižnici. Izposojenemu gradivu lahko sami enkrat podaljšate rok izposoje, če gradivo ni rezervirano za naslednjega člana. Vpogled v zgodovino vaše izposoje vam omogoča, da se izognete rezervaciji oziroma izposoji knjig, ki ste jih že prebrali. Želena gradivo lahko rezervirate oziroma rezervacijo prekličete. Zavihek Moja polica vam omogoča, da si ustvarite sezname knjig, ki jih želite prebrati oziroma jih imeti zabeležene. Zavihek Dolgovi, omejitve vam omogoča, da

dolgove (zamudnina, članarina) poravnate prek spleta. Med drugim vam Moja knjižnica omogoča tudi spremembo gesla in e-obveščanja.

Na kratko smo za tiste, ki se boste z Mojo knjižnico srečali prvič, strnili **navodila za dostop do profila Moj COBISS (Moja knjižnica)**.

1. Obiščete spletno stran <https://www.cobiss.si/> in kliknete na Moj COBISS (Moja knjižnica).
2. V prijavnem obrazcu vpišete vašo knjižnico (npr. SIKVRH – Cankarjeva knjižnica Vrhnika), številko vaše izkaznice in geslo, ki ste ga določili ob vpisu v knjižnico (če ga nimate oziroma ste ga pozabili, kontaktirajte knjižnico in na e-naslov boste prejeli povezavo do nastavitve novega gesla).
3. Kliknete gumb »prijava«.
4. Pred vami se izpiše preglednica s knjižnico, v katero ste včlanjeni. Za prikaz izposojenega gradiva, rezerviranega gradiva, zgodovine izposoj itn. izberite (kliknite) ustrezno knjižnico.

Na levi strani so zavihki, ki vam omogočajo pregled nad izposojenim gradivom, rezervacijami, možnostmi podaljšanja

in rezervacije gradiva, dolgovi, članstvo in druge možnosti nastavitve.

mCOBISS – mobilnim napravam prilagojena različica COBISS+. Je mobilna aplikacija, ki omogoča dostop do informacij o gradivu v knjižnicah. mCOBISS omogoča: iskanje gradiva, pregled izposojenega gradiva in podaljšanje roka izposoje, rezervacijo gradiva, pregled in preklic rezervacij, pregled zgodovine izposojenega gradiva, pregled dolgov in omejitev prejetih potisnih obvestil, iskanje in pregledovanje informacij o knjižnicah, prikaz lokacije knjižnic na zemljevidu in navodil za pot do izbrane knjižnice, hranjenje priljubljenih knjig na Moji polici odčitavanja črtnih kod ISBN in ISSN in sinhronizacijo uporabniškega profila mCOBISS in COBISS+.

Viri: <https://www.cobiss.si/> in <https://www.cobiss.net/si/platforma-cobiss.htm>.

Želim vam uspešno uporabo sistema COBISS.

Emma Križič,
Cankarjeva knjižnica Vrhnika

»O veličini naroda in o njegovi moralni zavesti lahko sodimo po tem kakšen je njegov odnos do živali.«
Mahatma Gandhi

Spoštovani,

Zoo park Rožman in Cankarjeva knjižnica Vrhnika v sodelovanju z vrhniškimi fotografi (Elo Mihevc, Iko Krašovec in Andrej Nagode) pripravljamo koledar s fotografijami živali, ki so svoj dom našle v živalskem parku v naši neposredni bližini. Koledar je zasnovan z osrednjo podobo živali, zgodbo kako so živali prišle v živalski park in s citatom iz literature. V želji, da bi njihove živali spoznalo čim več ljudi in da skupaj razširimo znanje in vedenje/zavedanje, da je treba biti spoštljiv tudi do živali vas vabimo k sodelovanju: naročilu koledarjev.

Cena koledarjev:
naročilo do vključno 49 koledarjev – 10 EUR/ 1 koledar.
Naročilo 50 ali več koledarjev – 5 EUR/ 1 koledar.

Več informacij in naročilo:

ZOO PARK ROŽMAN
Vrzenec 61A,
1354 Horjul
Suzana Rožmanec
rozmanecs@gmail.com
031 517 760

ali **CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA**
Tržaška cesta 32,
1360 Vrhnika
Sonja Žakelj
sonja.zakelj@ckv.si
041 363 755

Charles Darwin je nekoč zapisal: »Ljubezen do vseh živih bitij je najbolj častna človeška lastnost.«

Želimo vam veliko ljubezni in medsebojnega razumevanja z vsemi živimi bitji, ki vas obdajajo.

Uredniški odbor za koledar 2021

Smučarji za prihajajočo sezono ostajamo optimistični

Medtem ko se celotna Slovenija in svet bolj ali manj uspešno spopada z novim koronavirusom, se potihoma, vendar vztrajno približuje nova smučarska sezona.

V Smučarskem društvu Vrhnika kljub trenutni situaciji ostajamo optimistični in že snujemo načrte za uresničitev aktivnosti.

Septembra, ko situacija ni bila tako resna, se je po ustaljenem urniku začela naša vadba za najmlajše. Vaditelji

na vadbi smo bili pozitivno presenečeni nad številčnim odzivom, saj je našo vadbo iz tedna v teden obiskovalo več otrok. Tudi letos je vadba potekala v dveh starostnih skupinah, ki smo jo želeli narediti učinkovito tako za mlajše kot starejše otroke. Na žalost nas je situacija sredi oktobra prisilila, da smo najprej vadbo okrnili, nato pa jo čez dober teden do nadaljnjega odpovedali. Čeprav se trenutno na področju športa, razen vrhunškega, ne dogaja praktično nič, smo se v društvu vseeno odločili, da bomo vse aktivnosti

načrtovali na način, kakršen je bil pred pandemijo. Izvesti si želimo avtobusne izlete v tujino, počitniške smučarske tečaje in seminarje za učitelje smučanja. Izvedbo nam najljubšega in najbolj pestrega dogodka, ki je nekako uradna naznanitev sezone belih strmin, to je tradicionalnega smučarskega sejma, načrtujemo v drugi polovici decembra. Točen datum še ni znan, saj je trenutna situacija pri nas zelo negotova. Tako datum kot podrobnejše informacije v povezavi z izvedbo in ukrepi bomo sporočili naknadno.

Čeprav živimo v obdobju, ko socialni stik ni zaželen in je celo prepovedan, vam želimo, da vseeno ostanete športno aktivni. Poskrbite za vaše telesno in duševno zdravje tako, da se odpravite v naravo na pohod ali tek ali pa v domači dnevni sobi naredite kakšno vajo. Naj bo čas, preživet ob opravljanju delovnih in šolskih obveznosti, čim manj stresen!

*Za smučarsko društvo Vrhnika
Maša Eržen*

Pilates na Vrhniki

Sporočamo vam, da smo se preselili na ZOOM.

Dobra novica je, da je dovolj prostora za vse, ki bi se nam želeli pridružiti.

Veseli vas bomo. Radi se družimo v živo, ker pa trenutno to ni mogoče, smo se prilagodili. Povezujemo se na daljavo. Kdor še nima te izkušnje, lahko povem, da je zelo preprosto. Na voljo sem za dodatna pojasnila. Pilates

je edinstvena vadba, pri kateri krepimo mišice celotnega telesa. Pridobivamo na moči, koordinaciji, vzdržljivosti in gibljivosti.

Poudarjeno krepimo mišice trupa s hkratnim izvajanjem različnih telesnih gibov z rokami, nogami in različnimi pripomočki ali brez.

Zadnje čase pilates pogosto priporočajo številni zdravniki in fizioterapevti, tudi za tiste z občasnimi bolečinami v križu. Vadba dokazano deluje proti-

stresno. Ob redni vadbi se lepo oblikuje vse telo, poveča se samozavest in okrepi se pozitiven pogled na svet. Vadba vsaj dvakrat na teden prinaša še številne druge koristi.

Okrepimo imunski sistem in izboljšajmo svoje razpoloženje.

Telefonska številka za več informacij in prijave na vadbo: 040 559 991.

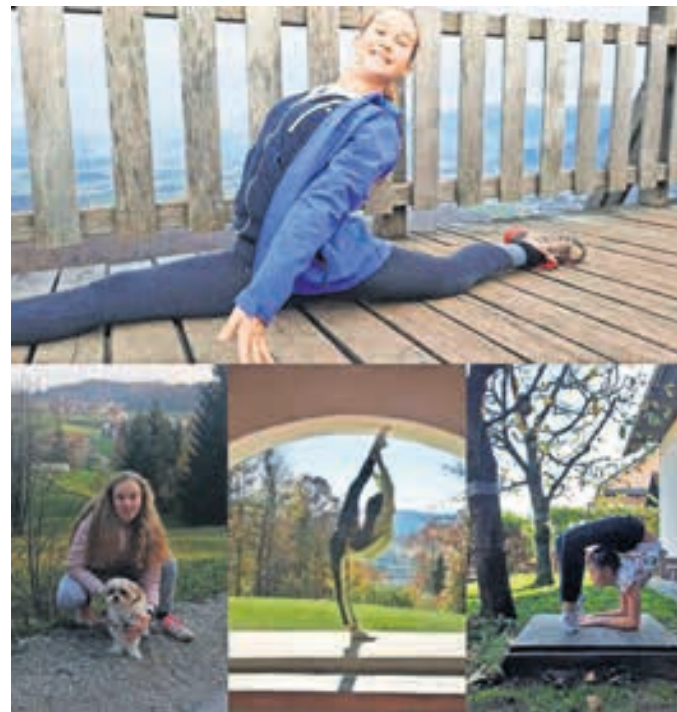
Naša vadba bo s Kozmetiko Afroditia še učinkovitejša. Promocijsko smo prejeli nekaj izdelkov BOOST. FIRING BOOST učvrsti problematične dele telesa, ANTI-CELLULITE BOOST zmanjša videz pomarančne kože, ACTIVE BOOST poveča moč procesa topljenja maščobnih celic. Hvala Kozmetiki Afroditia.

Pred vadbo se bomo okrepčali s ploščicami MEDEX protein bar s čokolado, pomarančo in kispiji. Za dodatno motivacijo bomo spile še napitek KOLAGEN LIFT. Hvala Medexu.

Zdaj pa gremo zares vsi skupaj na vadbo PILATES.

Društvo Motivacija, Vrhnika

Ritmična karantena

Ritmičark nič ne ustavi! Z oktobrom so se ukrepi začeli zaostrovi, a to nas ni ustavilo.

Udeležile smo se celo državnega prvenstva, na katerem so punce po najboljših močeh

pokazale svoje letno delo. Tekmovanje je zelo odgovorno in varno organiziral KRG Narodni dom.

Svoje vaje sta v Gimnastičnem centru Vič v soboto pokazali Kajta in Ana. Ana je sodnicam predstavila svojo žogo, kolebnico, obroč in vajo

brez rekvizita in skupno med deklicami zasedla 12. mesto. Kajta pa je med kadetinjami tekmovala s kolebnico, žogo in trakom in skupno zasedla 10. mesto.

V nedeljo so na vrsto prišle kadetinja Klara in Maša s kiji in med mladinkami Anuša z obročem. Klara je zasedla 4. mesto, Maša 6. in Anuša 7. Na tekmi jih je spremljala trenerka Barbara, sodile pa so Urša, Neža in Špela.

Čestitke tekmovalkam, trenerkam in sodnicam.

Po končani tekmi smo kmalu dobile obvestilo, da se telovadnica zapira, zato smo treninge prestavile na zoom, kjer punce pridno trenirajo ob torkih, sredo in petkih v popoldanskem času.

Kljub temu pa se dekleta veliko gibljejo tudi v naravi in lovijo zadnje sončne žarke. Komaj čakamo, da se bomo vrnili v telovadnico in bomo lahko rekvizite metale visoko v zrak.

*Neža Čuk
Gimnastično društvo Vrhnika*

Košarkarski veteran praznoval 70 let

V oktobru je v ožjem družinskem krogu, zaradi pandemije, Franjo Modrijan (Lepi) praznoval 70-letnico svojega življenja.

Uspešen košarkar v mladih letih in sedaj tudi uspešen ko-

šarkarski veteran je resnično vse življenje posvetil družini in

košarki. Svoje košarkarsko znanje je začel v rojstni Borovnici in nato nadaljeval na Vrhniki. Po končani aktivni košarkarski karieri se je pridružil veteranski ekipi v Ljubljani in vrhniškimi košarkarskim prijateljem. Tako je v zadnjih letih igral košarko v Sloveniji, Evropi in svetu (veterani 50+), kjer je dosegal lepe uspehe.

Glede na stroge razmere pri reševanju koronavirusa je odpadlo srečanje z vrhniškimi košarkarskimi veterani, s katerimi se še sedaj največ srečuje tako, da skupaj ob košarki doživljajo resnično lepe trenutke. Zato mu prav ti veterani in dobri prijatelji izrekajo iskrene čestitke z mislijo na jubilejno srečanje v živo, ko bodo razmere to omogočile.

Čestitkam se pridružujejo tudi preostali košarkarski veterani in nekdanji košarkarski delavci z Vrhnike in iz Borovnice.

Lep košarkarski pozdrav in še veliko zdravih veteranskih srečanj in seveda tekem.

Fotografija prikazuje košarkarja Lepita z njegovimi skoraj sedmimi krizi iz junija 2019 pred odhodom na Evropsko veteransko prvenstvo v Španijo.

Simon Seljak

MALI OGLASI

Storitve

Računovodske storitve in davčno svetovanje že od leta 1999, Andreja Piskac s. p., Horjulska cesta 116, 1356 Dobrova. 041 581 584 ali 040 904 859, andreja.piskac@telemach.net.

Poučujem klavir in električne klaviature. Sem pedagoginja s petnajstletnimi izkušnjami. Zagotavljam uspeh in zadovoljstvo udeležencev. Poučujem na Vrhniki. Eugenij, Sabina Mivšek s.p. Tičnica 24, Vrhnika. GSM: 041 878 661. Mail: sabina.mivsek@siol.net Lepo povabljeni.

Sem družinska mediatorka. Nudim pomoč pri reševanju sporov. Mediacija je oblika alternativnega reševanja sporov v zadovoljstvo vseh vpletenih, brez posredovanja sodišča. Povabljeni. Kontakt: 041 878 661

Popravljam električno ročno orodje: vrtnalnice, brusilke, žage ... Previjam rotorje, statorje. Elektromehnika Andrej Mesec, s. p., Ob progi 8, Vrhnika, GMS 051 220 192, elektromehnika. mesec@gmail.com

Psihosocialno svetovanje – Nudim strokovno pomoč pri reševanju vsakdanjih težav ali življenjskih dilem. Učinkovito vam lahko pomagam pri sprejemanju zavestnih odločitev za spremembo in osebnostno rast, kadar iščete odgovore na konkretna in aktualna življenjska vprašanja. Ana Podlipnik, 040 126 826. www.motivacija-insvetovanje.si

Nudim lektorske storitve. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 030 343 000.

Pomagam družinam in starejšim osebam pri hišnih opravilih, na primer pomivanje oken, sesanje ... 040 784 718.

Trajno vam odpravim depresijo, razne strahove, tesnobo, izgorelost, ljubosumje, anksioznost, nespečnost, stres, panične napade ... s terapijo EFT. Mojca Nendl, 051-780-724, www.eft.si, mojca@eft.si.

Nudim storitve in svetovanja s področij **delovne terapije in rehabilitacije.** Sem delovni terapevt in Bownov terapevt z izkušnjami na področju rehabilitacije. Alen Bučar Baras, tel. 041 811 732.

Nudim pomoč starejšim osebam na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoči v gospodinjstvu, pri prevozu in spremstvu, komunikaciji ipd. Telefon: 051 234 311.

Izposoja električnih koles: 1 dan 40€, 1 mesec 150€, 6 mesecev 550€. Info: info@polkadot.si ali 031 544 959.

Nepremičnine, gradnja

Prodamo zazidljivo parcelo na Drenovem Griču, 1200 m², mirna lokacija, z vsemi priključki. Vpisano v ZK. Vabljeni na ogled. 041 404 329.

Kupim manjšo samostojno hišo, Vrhnika z okolico, do 90 tisoč evrov. Telefon: 070 83 73 54.

Ugodno prodam tri zazidljive parcele na Pakem pri Borovnici. Vsi priključki so na parceli (kanalizacija, voda, elektrika). Vabljeni na ogled: 041 631 556.

Kupimo zazidljivo parcelo ali hišo na območju Polhovega Gradca ali Horjula. Prosim pokličite na 051201056.

Prodám zazidljivo parcelo, 1400 m², v okolici Horjula. Telefon: 041 264 702.

Prodám novo kaminsko peč Haas + Sohn, kupljeno leta 2018. Zmogljivost segrevanja do 120 m³, cena po dogovoru. Telefon: 031 643 212.

Kupim njivo, sadovnjak ali travnik na Vrhniki ali Stari Vrhniki. Do 5000 m², za samooskrbo. Tel. 051/363-359.

Na Vrzdencu prodamo zazidljivo ravno parcelo v velikosti 800 m². Parcela je na mirni in sončni lokaciji, kjer je odprt pogled v naravo. Voda, elektrika sta na parceli.

Telefon: 041 632 370 (Boštjan Škof).

Na Vrzdencu prodamo zazidljivo parcelo v velikosti 3600 m², na kateri že stoji objekt v velikosti 120 m². Voda in elektrika sta na parceli, dostop z javne ceste. Telefon: 041 632 370 (Boštjan Škof).

Najemem z možnostjo odkupa (mogoč tudi nakup) vikend ali manjšo hišo 50 km od Ljubljane. Vse drugo po dogovoru. Tel. 040-485-000.

Ugodno prodam talne in stenske keramične ploščice. Informacije: 041 631 556.

Starejšim osebam nudim pomoč na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoč v gospodinjstvu, prevoz in spremstvo, komunikacija ipd. Telefon: 051 234 311.

V središču Vrhnike prodám garažo, 16 m². 041 312 407

V najem oddam dvosobno stanovanje, velikosti 55 m², na Vrhniki v bloku Zlatica (nasproti Spara). Stanovanje je v pritličju (stanovanju pripada atrij v izmeri 30 m²), je opremljeno, svetlo, centralno ogrevano, zgrajeno leta 2009. Garaža, velikosti 12 m², in shramba sta v kleti stavbe. Telefon: 030 931 750.

V Kamniku, Mengešu ali Komendi z okolici, na mirnem kraju, najemem hišo. Ni pomembno, v kakšnem stanju je nepremičnina, niti opremljenost. Samo, da je bivalna in da ima hišno številko. Ena oseba, nekadilec, brez živali. Najemnina po dogovoru. 068 698 224.

V centru Vrhnike prodám garažo, 16m². 041 312 407.

Prodám mlad smrekov gozd, star cca 30 let, k. o. Blatna Brezovica, št. parcele 1329, v izmeri 2633 m² (Bevke-Brdo). Telefon: 041 951 342.

Kmetijstvo

Sadike aronije, črnega ribeza ..., veliki grmi, ki že rodijo. Po dogovoru mogoč prevzem na relaciji Borovnica-Ljubljana. 041 499 424.

Prodám kvalitetna suha drva (okolica Horjula). Telefon: 031 740 792.

Rastlinjak Termoflor, dolžine 3 m, s polico in z dvema oknom za zračenje, rabljen le eno sezono, prodám. Cena 700 evrov. Info: 041 784 600 Vrhnika.

Prodám tri velikolistne lipe in dve navadni brezi, višina 2 m, posajeno v loncih, prevzem Borovnica. Telefon: 041 499-424.

Prodám 3 zimzelene rastline, višine več kot 2 m: drevo življenja, fikus in benjamin. Telefon: 031 627 959 (Ljudmila).

Prodám kocke suhega sena. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Prodám 1000-litrské PVC-cisterne. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Oddám 785 m² veliko zemljišče, primerno za enega ali več vrtov. Lokacija: ob AP Lesno Brdo (pri Drevesnici Kržič). Tel: 031 285 622.

Traktor, mulčar, prikolico, koso, trosilnik, motokultivator, priključke, druge stroje, tudi v okvari, kupim (041 407 130).

Prodám kvalitetna suha bukova drva razrezana na 33 cm. Telefon: 041 777 043.

Prodám suha bukova drva. Tel. (040) 815-393.

Ameriške borovnice – V juliju in avgustu ponujamo možnost nabiranja borovnic v nasadu za lastno uporabo. Vabljeni! 041 943 586.

Ugodno prodám nerjavno kletko za ptiče. Informacije: 041 631 556.

Ugodno prodám 2,5 m³ suhih smrekovih plohov. 041 878 921 ali 01 75440 25.

Prodám suha drva (bukova ali mešana). Mogoča razrez in dostava. Telefon 031 584 801.

Prodám suha bukova drva, cena 55 evrov za kubični meter, po dogovoru mogoča razrez in dostava. Telefon: 068 165 373.

Prodám jabolka sort jona-gold, ajdared, gloster, delišes, melrose. Cena za 15 kg je 10 evrov. Tel. 031603 130.

Ostalo

Prodám 40 kom stolov. Železno ogrodje, sedalo leseno. Cena: 5,5 €. Miza: 12 €. 041 670 726, Borovnica

Prodám rolerje Bladerunner, št. 36/37, ali zamenjam za drva. Tel. 041 87 87 39.

Prodám 300-litrski samostoječ bojler, rostfrei, z vsemi priključki, malo rabljen. Cena 200 evrov. 040 250 473.

Vabimo vas na proučevanje Svetega pisma v majhni skupini na Vrhniki. Dobivamo se mladi in stari, družimo se, delimo izkušnje in proučujemo. Prijave na 040 475 703.

Zelo ugodno prodám tridelno garnituro za izvajanje magnetne terapije (velika in mala blazina ter obroč). Zelo malo rabljeno. Zraven je tudi priročnik za uporabo. Tel. št. 051 353 057.

Prodám eliptični trener, orbitrek ter navadno sobno kolo. Tel. št. 051 353 057.

LESNAMONT KROVSTVO, KLEPARSTVO, ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

LESNA MONT D.O.O. VERD 136B 1630 VRHNIKA

**M 041 792 742
M 041 928 975**

**ZORAN.BULAJIC@GMAIL.COM
WWW.LESNAMONT.SI**

Vse delo na projektih opravimo sami, ne najemamo podizvajalcev. Imamo svoje stroje in orodje, s katerimi zagotavljamo visoko kvaliteto in zaključek projekta v dogovorjenem roku.

Zaposlimo nove sodelavce za delo na strehi.

MM GOZDARSTVO, d.o.o.

- ▶ SEČNJA IN SPRAVILO LESA
- ▶ PREVOZI Z GOZDARSKO PRIKOLICO
- ▶ ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ
- ▶ PRIPRAVA DRV

041/706-359

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.matic.malovrh@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

Ugodno prodamo kuhinjo, sedežno garnituro, jedilno mizo s stoli – lepo ohranjeno. Cena po dogovoru. Info, Uros: 031 766-509.

Zaradi bolezni ugodno **prodam stroj za izdelavo novoletnih okraskov.** Stroj prodam z vsemi pripomočki. Informacije: 041 631 556.

Prodajam tri zimzelene rastline, višine več kot 2 m: drevo življenja, fikus in benjamin. Telefon: 031 627 959 (Ljudmila).

Kupim mizarski ponk, starejše izdelbe. Tel.: 041 631 556.

Prodajam prikolico za osebnih avto, domače izdelave, z dokumenti. Tel.: 031 841 510.

Prodajam aluplatišča, skoraj nova, od ford fieste, 14 col. Telefon: 051 307 208 ali 01 3641 288.

Prodajam novo belo motoristično čelado Lazer helmets, LZR, model e9yh-of 865, velikost M57/58. 1050g. Inf. na tel. št. 041 828455.

Prodajam dnevno sveža in vložena **prepeličja jajčka.** Naročilo: 041 645 558.

Prodajam električni invalidski voziček – juvo b4, širši model, letnik marec 2019, zelo malo rabljen.

Cena 2500 evrov oz. po dogovoru. Tel. 01 7565286, 041 661 512.

Ugodno prodajam mlin za sadje in stiskalnico. Tel. 041 446 028.

Prodajam starejši fotoaparati, znamke Pentax. Telefon 051 307 208 ali 01 364 12 88.

Prodajam šahovske knjige: Šah za najmlajše (za začetnike, 4–6 let); Šah za osnovne šole 1 (nadaljevalna); Šah za osnovne šole 2 (nadaljevalna). Knjige so nove. Nova metoda z malimi šahovnicami, novost v Sloveniji! Tel.: (041) 257-176.

Prodajam sinonimni slovar. Slovar je nov, še nerabljen. Obsega 1292 strani. Cena ugodna. Tel.: (041) 257-176.

Ugodno prodajam nove »pante« za vrata, okna, omare itn. Cena samo en evro. Informacije na 041 631 556.

Prodajam razne stole, mize. Telefon: 041 583 629.

Prodajam nov vzdani štedilnik na drva. Tel.: 041 670 726 (Borovnica).

Prodajam šivalni stroj Singer, star že 90 let. Dela brezhibno. Tel.: 070 670 933 ali 01/3641 288.

Starinsko omaro, kuhinjsko kredenco, mizarsko mizo, skrinjo, mizo, stole, klop ... kupim 041 623 165.

Ugodno prodajam mlin za sadje in grozdje ter hidravlično stiskalnico (prešo) za stiskanje soka itn. Prodajam tudi posode »rostfrej« s pipo. Informacije 041/631-556.

Prodajam peč za centralno kurjavo na olje in plin z gorilnikom in vsemi priključki (termostati, ekspanzijska posoda); cena 200 €. Telefon 040 747 709.

Prodajam jedilno mizo (90 cm x 90 cm) in štiri oblazinjene kuhinjske stole. Pohištvo je rabljeno, vendar lepo ohranjeno. Cena kompleta je 40 evrov. Telefon: 040 747 709

Ugodno prodajam domač grozdni in jabolčni sok. Tel.: 041 631 556.

Prodajam omaro za dnevni prostor, štiridelna, širina omare je 280 cm, višina pa 190 cm. Prav tako **prodajam še raztegljivo mizo** za šest oseb, novo. Telefon: 070 670 933 ali pa 01 3641 288.

Prodajam 550 značk – vseh vrst. Telefon: 070 670 933 ali 01 3641 288.

Prodajam raztegljivo čišnjevo mizo, še popolnoma novo. Telefon: 070 670 933 ali 01 3641 288.

Prodajam gorilnik za olje Hansa, 12–48 kW, rabljen dve leti. Tel: 041 807 941.

Odkupujem vse vrste starin: mizarski ponk, skrinje, orodja, kipe... 051 258 936

Prodajam planinske čevlje, Planika - Jalovec, št. 46, nikoli nošene, za polovično ceno, 75 evrov. Tel. št. 051 861 436.

Prodajam malo rabljena drsnna vrata iz polnega smrekovega lesa. Borovnica, 041 276833.

»Instrukcije«

Instrukcije kemije, telefon: 031 352 124. Zelo uspešno, z dvajsetletnimi izkušnjami, inštruiram kemijo za gimnazije, druge SŠ, osnovno šolo in pripravljam za maturo. ATO-KEM. Zlatko Šorn. s. p., e-pošta: zlatko.sorn@siol.net

Nudim učno pomoč šoloobveznim otrokom. Po izobrazbi sem pedagoginja in imam veliko izkušenj ter zagotavljam odlične rezultate. Več informacij: 051 346 179

Inštruiram matematiko za osnovno in srednjo šolo, tudi na vašem domu. Informacije na telefonsko številko: 031 392-842.

Ima vaš osnovnošolec ali srednješolec težave pri matematiki? S svojim znanjem in izkušnjami na področju

pomoči pri učenju matematike lahko pomagam, da bodo te težave hitro mimo. Pokličite na 041 621 343. Slavica Peševska.

Ponujam inštrukcije za angleščino za osnovnošolce in osnovnošolke. 040 524 640.

Inštruiram angleščino in slovenščino za osnovnošolce in srednješolce. Sem profesorica z dolgoletnimi izkušnjami pri inštruiranju. Tel.: 031/350-076.

Ponujam inštrukcije za angleščino, slovenščino in matematiko. Zagotavljam uspeh. Lepo povabljeni. GSM:

041 878 661, Sabina Mivšek, Tičnica 24, Vrhnika.

Podarim

Med pospravljanjem sem našel 8 m² rjavih plastičnih **Plečnikovih »salonitk«**, ki še niso bile uporabljene. Podarim jih. 041 721 955.

Iščete Naš časopis v elektronski obliki?

Najdete ga na

www.zavod-cankar.si

ŽALNO PETJE
Pevci Okřeta Raskovec polepřamo slovo od vaših najdražjih.
Kulturno društvo Krizantema
www.kd-krizantema.si
Franci Končan, 041 730 559

Z vami že od leta 1973

Nasčasopis

www.zavod-cankar.si/nascasopis

Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova-Polhov Gradec, Log-Dragomer

Avtokriša SELIŠKAR
IOC Zapolje I 2a, 1370 Logatec

ODKUP RABLJENIH VOZIL s slovenskim poreklom

PLAČILO - TAKOJ -

01/75-02-252 | 040/307-711

20% POPUSTA NA Določeno pirotehniko DO NAJPRODAJE ZALOG

TRGOVINA Veronika

RAKETE **BAKLE** **RIMSKE SVEČKE** **BATERIJE**

Predstavitve pirotehniko 19. 12. 2020.

V primeru prepovedi druženja predstavitev odpade!

Vabimo vas v novo spletno trgovino

pirotehnika.net
SPLETNA TRGOVINA

PIROTEHNIKA d.o.o. Stara Vrhnika 51, 1360 Vrhnika

Delovni čas:
Pon-Pet 9.00 - 19.00
Sobota 9.00 - 17.00
Nedelja 9.00 - 12.00

Tel.: 01-750-46-51
GSM: 041-353-982

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.*
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

Po hudi bolezni se je poslovil naš dragi

IVAN TURŠIČ

iz Borovnice, Pot v Jele 7
(10. 9. 1936 – 28. 9. 2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, nekdanjim sodelavcem in DU upokojencev Borovnica za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče ter darove za svete maše. Iskrena hvala zdravnici dr. Mariji Munda in sestri Mateji za vso pomoč pri zdravljenju njegove bolezni. Zahvaljujemo se tudi dr. Janezu Riflu, ki mu je v Domu sv. Katarine lajšal bolečine. Posebna hvaležnost velja sestrama Poloni in Metki za nesebično nego našega strica. Iskrena hvala Klemenu, ki nam je omogočil stik s stricem prek družbenih omrežij, redovnicam za molitve, preostalemu osebju v domu, ki so se trudili, da se je stric dobro počutil. Hvala gospodu župniku Šilarju za sočuten obred, pevcem iz Šmartnega pri Litiji in organistki Urški ter stricu Rudiju za ganljiv govor. Zahvaljujemo se tudi Pogrebni službi Pieta za brezhibno organizacijo, trobentaču in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

*Adijo, očka ljubljeni,
ljubezen naša ti sledi.*

ZAHVALA

V 88. letu se je poslovil naš dragi

JOŽE MAYER

(1933–2020)

Od dragega očeta smo se poslovili 17. 10. 2020 na ljubljanskih Žalah v družinskem krogu. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga imeli radi, hvala za izrečeno sožalje in cvetje, vsem, ki ste nas spremljali v teh dneh. Hvala DSO Notranje Gorice za vso skrb, nego in prijaznost. Posebna zahvala velja njegovim najbližjim prijateljem iz Borovnice za pomoč, druženje in skrb, veliko ste mu pomenili. Zahvaljujemo tudi gasilec iz Borovnice in predstavnici glasbene skupine Coklarji ter Društvu upokojencev Borovnica. Podjetje Žale je poskrbelo za lepo opravljen pogrebni obred.

Njegovi: hčerki Mojca z Iztokom, Alenka z Zvonetom, vnuki Luka, Anja, Lara in Maja s partnerji, pravnuki Val, Adrian, Zoja in Nika Borovnica, 13. 10. 2020

V starosti 89 let se je od nas poslovila

KATARINA TURK

(1931–2020)

z Vrhnike

Od nje smo se poslovili 30. 10. 2020 na vrhniškem pokopališču. Zaradi epidemije se marsikdo ni mogel posloviti od nje. Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in darove za svete maše. Zahvala Domu upokojencev Vrhnika za večletno skrb in nego. Hvala vrhniškemu župniku g. Rihtaršiču za lep cerkveni obred. Hvala tudi Pogrebni službi Pieta in pevcem Kvarteta Raskovec.

Žalujoci: hči Andreja in sin Jože z družinama

*Srce je omagalo, dih je zastal,
a nate spomin bo za vedno ostal!*

ZAHVALA

V 94. starosti nas je zapustila draga mama,
stara mama in prastara mama

MARJETA PREBIL, starejša

(12. 7. 1927 – 8. 11. 2020)

iz Zaklanca pri Horjulu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste se prišli od nje posloviti in nam izrekli sožalje. Hvala za darovano cvetje in sveče ter darove za svete maše. Zahvala ga. Boženi in Zavodu Pristan za nego v zadnjem času njene bolezni. Hvala tudi župniku g. Janezu Smrekarju, pevcem in Pogrebni službi Lavanda za lepo opravljen poslovlilni obred.

Žalujoci: hčerka Vera z možem Danilom, sin Stanko z ženo Meto, vnuki Klemen, Petra z možem Klemenom, Urban in Gašper ter pravnuki Justin, Ožbej, Ava, Sara in Vita Zaklanec, november 2020

*Ne jokajte ob mojem grobu,
privoščite mi večni mir,
izčrpal sem svoje moči,
zaprl sem trudne oči.*

ZAHVALA

V 69. letu nas je po težki bolezni zapustil dragi
ati, ata in brat

MIRO JURCA

(30. 5. 1951 – 25. 10. 2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali sveče, cvetje in denarne prispevke. Posebna zahvala gospodu župniku Ladimiru Jaksetiču za lepo opravljen pogrebni obred, Pogrebni službi Vrhovec, pevcem, PGD Podlipa – Smrečje in LD Šentjošt. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Njegovi otroci: hčeri Maja in Tina in sin Dejan z družinami

Podlipa, oktober 2020

*Usoda kruta je hotela,
tebe nam je vzela,
odslišal si se tja,
kjer ni več trpljenja in gorja.*

ZAHVALA

JANEZ CERK

(1940–2020)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče. Hvala tudi Pogrebni službi Lavanda ter g. župniku Janezu Kvaterniku za obred. Zahvala gasilec za poslovlilne besede. Hvala tudi dr. Jablanovi in sestri Mileni ter patronažni sestri ge. Bernardi.

Žalujoci: žena Nada, sinova Tomaž in Janko z družinama Dobrova, 2020

*Solza, žalost,
bolečina te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.*
(T. Pavček)

ŠTEFAN PETKOVŠEK

(1938–2020)

Od njega smo se poslovili 22. 10. 2020.
Hvala vsem za pomoč in izrečeno sožalje.

Vsi njegovi

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep.
Kot zvezda na nebu....*
(Tone Pavček)

ZAHVALA

Tiho je odšel naš dragi ata, dedi, brat in stric

FRANC KOZINA

(6. 3. 1935 – 5. 10. 2020)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, nam izrekli sožalje, sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vaščanom za darovano cvetje, sveče, denarne prispevke in darove za svete maše. Hvala dr. Zvezdani Jablanov, sestri Mileni Sečnik, patronažni sestri Bernardi Maček, osebju UKC Hematološke klinike, prevozom Pacient za vso skrb, trud in pomoč v času njegove bolezni. Hvala g. župniku Janezu Kvaterniku, ministrantom, pevcem, g. Marjanu Žvoklju in Pogrebni službi Lavanda za lepo pogrebno slovesnost.

Dragi ata, hvala Ti za vse – pogrešali te bomo.

Hčerki Jana in Andreja z družinama Dobrova, Brezje, Postojna, november 2020

*Nemirno je moje srce, dokler se ne
spojiče v tebi, moj Bog.
(sv. Avguštín)*

ZAHVALA

ob smrti dragega moža, očija, dedija in brata

JANEZA UMEKA

(26. 12. 1937 – 28. 10. 2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala Domu upokojencev Vrhnika za skrb in nego, gospodu župniku Mohorju Rihtaršiču za lepo opravljen obred, Čebelarskemu društvu Vrhnika, pevcem Raskovec in Pogrebni službi Pieta. V naših srcih boš ostal za vedno.

Vsi njegovi

V 95. letu starosti se je od nas za vedno
poslovila naša draga mama, babica in
prababica

JOŽEFA OBLAK

(1926–2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, darove za sv. maše, cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste jo skupaj z nami pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Drenov Grič, november 2020

**POGREBNE STORITVE
VRHOVEC**

DRENOV GRIČ 128, VRHNIKA

24 – URNA DOSEGLJIVOST ☎ 01/755 14 37
☎ 041 637 617

IZVAJAMO CELOTNE POGREBNE STORITVE
NA OBMOČJU OBČIN VRHNIKA, DOBROVA,
POLHOV GRADEC, LOG, HORJUL ...

NUDIMO VAM
TUDI ŽALNE
ARANŽMAJE
BREZPLAČNA
DOSTAVA

**KAMNO
SEŠTVO**

DOLNIČAR

OKENSKÉ POLICE • STOPNICE
KUHINJSKI IN KOPALNIŠKI PULTI
PORTALI • BALKONSKÉ OBROBE
NAGROBNI SPOMENIKI

Dolničar d.o.o., Sinja Gorica 34, Vrhnika, tel.: 040 223 105
♦ ♦ ♦ e-mail: marko.dolnicar@siol.net ♦ ♦ ♦

**LAVANDA
POGREBNE STORITVE**

MARJAN ŽVOKELJ S.P.
PODOLNICA 33, HORJUL

041 747 646 DOSEGLJIVI 24 UR
www.usluge-lavanda.si

POGREBNA SLUŽBA PIETA

24-urna dosegljivost

Franci Tršar s.p.
Gabrče 9, 1360 Vrhnika
e-pošta: franci.trsar@siol.net
pieta.trsar@gmail.com
www.pieta.si

031 774 939
051 371 177
041 930 936

POGODBENI IZVAJALEC NA POKOPALIŠČU VRHNIKA

Konec septembra je za vedno zaspala naša draga

MARIJA ŽEROVNIK

s Šujice pri Dobrovi
(1929–2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem,
ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti,
in vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni

*Bremena v življenju
te niso zlomila,
a bolezen iz tebe
vso moč je izpila.
Za tabo je ostala velika praznina,
ki z našim spoštovanjem in
mislijo
do tebe se bo polnila.*
Zapustil nas je

PAVEL VELUŠČEK

(20. 6. 1940 – 25. 10. 2020)

Za njim žalujejo žena Marija, sin Branko z družino,
bratje Vinko, Rudi, Stane in sestra Olga ter vnuki in
pravnuki.

Pogrebni službi Pieta velja zahvala za lep poklon in g. župniku za prelepe
besede ter pevcem Raskovec.

Vrhnika, Ljubljana, Zapotok, Ig, Dragomer, Dragomelj

*Kadar bom vandral,
vandral poslednjič,
ko bom zatisnil trudne oči,
takrat prijatelji
zadnjič zapojte,
pesem domača naj zadoni.*

ZAHVALA

ALOJZIJ PETRIČ

(26. 5. 1948 – 2. 11. 2020)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sošolcem za izrečeno sožalje,
darovano cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala gospodu župniku Janezu
Šilarju za lepo opravljen obred, borovniškimi pevcem, Pogrebni službi PIETA,
zdravniškemu osebju in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi poti k večnemu
počitku.

Žena Minka, sinova Tadej in Uroš z družinama
Borovnica, november 2020

ZAHVALA

V 89. letu se je poslovila naša mama, babica
in teta

AMALIJA DOLENC

(1931–2020)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje,
podarjene sveče in cvetje. Hvala gospodu župniku in Pogrebni službi Pieta za
lepo opravljen poslovilni obred in hvala tudi Domu upokojencev Vrhnika za vso
skrb in nego.

Žalujoči: sin Primož z družino in vsi, ki smo jo imel radi.

*Proti soncu, proti vetru,
proti skrivnem razodetju.
Proti hribom in dolinam.
Proti večnim sanjam.
(N. Nikolčič)*

Po kratki, a kruti boleznici smo izgubili ljubega
moža, očeta, dedka, srčnega človeka

JOŽETA VALENTIČA

(1953–2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, njegovim
sodelavcem RTV Slovenija ter sodelavcem iz KUD Svoboda za izrečeno sožalje in
podporo. Zadnje skupno pot smo prehodili v ožjem družinskem krogu
31. 10. 2020.

Pogrešamo ga njegovi: Mateja, Žiga, Maša, Jure, Juno, A.,
Julka in Edo

ZAHVALA

ALBINA POGLAJEN

(1929–2020)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno
sožalje, darovane sveče in cvetje. Hvala tudi Zvezi združenj borcev za vrednote
NOB Slovenije, Gasilski zvezi Vrhnika, Društvu upokojencev Vrhnika in Pogrebni
službi Vrhovc za lepo opravljen obred.

Žalujoči: hčerki Milena in Marta ter vnukinja Maja in
vnuk Sašo z družinama
17. november 2020

ZAHVALA

V 86. letu življenja nas je zapustila draga
mama, babi in prababi

MARTA LAH

(1. 5. 1934 – 19. 10. 2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje,
za podarjeno cvetje in sveče.

Žalujoči: vsi njeni najdražji

V SLOVO

Ob izgubi očeta

METODA GOLETA

(1935–2020)

*Zdaj se spočij, izmučeno srce.
Zdaj se spočijte, izdelane roke.
Zaprte so utrujene oči, le moja drobna lučka še brli.
(Svetlana Makarovič)*

Žalujoči: sin Zvone

Nagradna križanka

POMOČ: AKAD HITIN OBOJKA USAIN		ENOSTRAN- SKOST	ROMAN IVANA CANKARJA IZ LETA 1995	JAMAŠKI ATLET BOLT	LEV PONIKVAR	LOVEC ŽIVALI Z ZANKAMI	HRVAŠKO NAFTNO PODJETJE	AMERIŠKI ROCK PEVEC (JON BON)	TEŽKO TALJIVA KOVINA (Nb) ARZEN	Nasčasopis	
ZA SVETLOBO OBCUTLJIVA PLAST NA FILMU		9		4		5		2		6	
SPOČITOST PO SPANJU		4		2		5		2		6	
BRITANSKA PEVKA (RITA)		4		2		5		2		6	
MOČAN PRIJEM		4		2		5		2		6	
PISARNIŠKI DELAVEC, PISAR		4		2		5		2		6	
RAFAEL NADAL		4		2		5		2		6	
GLAVNO MESTO STARE BA- BILONIJE		4		2		5		2		6	
JAZZ PIANIST KING COLE		4		2		5		2		6	
NAOČNIKI		4		2		5		2		6	
VRTENJE, OBRAČUNJE		4		2		5		2		6	
S TRAVO PORASLO ZEMLIŠČE		4		2		5		2		6	

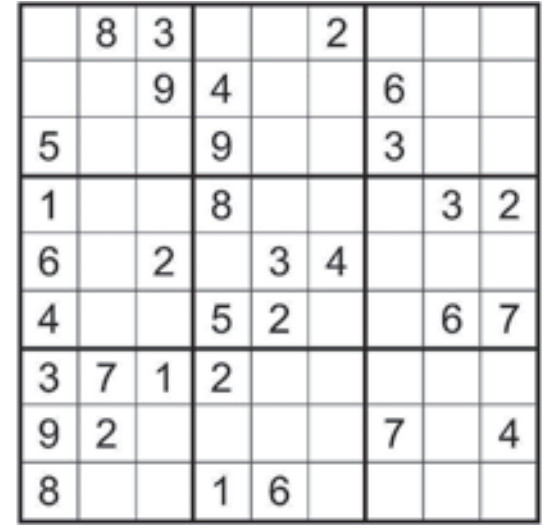
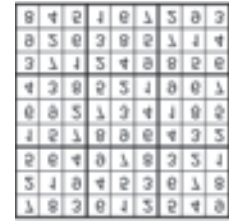
Geslo:

1	2	3	4	1	5	6	7	8	3	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

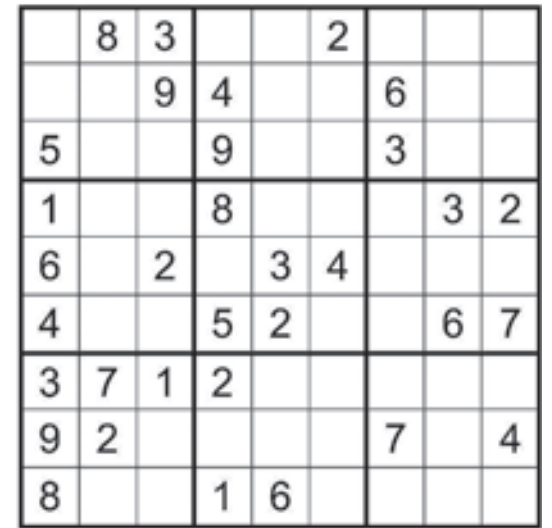
SUDOKU

Navodila za igranje:

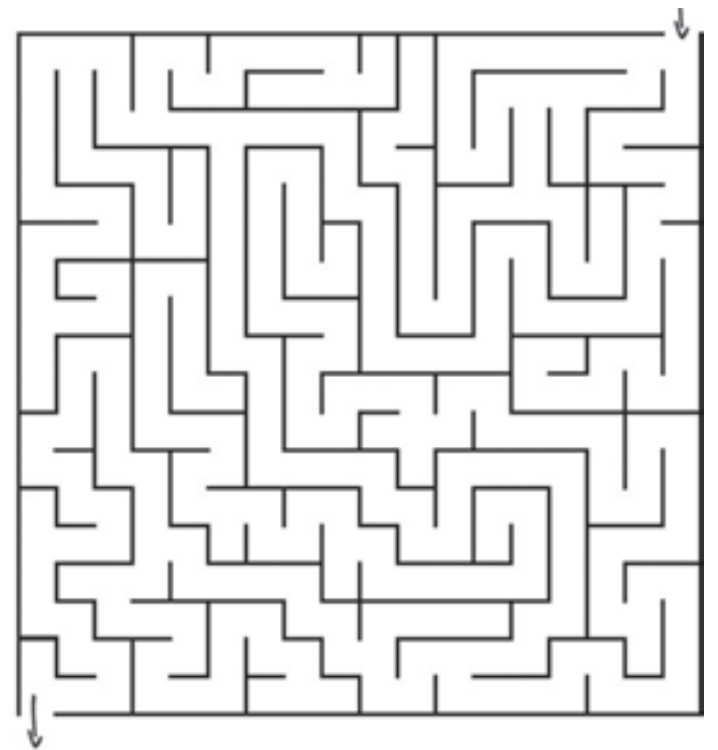
Cilj igre sudoku je izpolniti mrežo tako, da se v vsakem stolpcu, vrstici in malem kvadratu 3 x 3 le enkrat uporabi ena izmed danih štetev. Nobena številka ali barva se torej v vrstici, stolpcu ali malem kvadratu ne sme pojaviti dvakrat. Za pomoč pri reševanju si lahko pomagata z zaznamki, ki jih vpišete v prazna polja.

JUNIOR

LABIRINT

Nagradno geslo preteklega križanke, ki je potekala pod pokroviteljstvom **Zavoda Ivana Cankarja**, se je glasila: »Postani mladi animator Rdečega križa.« V uredništvo smo prejeli ogromno pisem z rešitvami. **Praktične nagrade, ki jih podarja omenjeni zavod, so prejeli: Karolina Jamnik Cerk iz Borovnice, Anka Tršar Peunik iz Celja in Melita Liška z Vrhnike.** Rešitve (nagradno geslo) za tokratno križanko pošljite najkasneje do 5. decembra na elektronski naslov nascasopis@zavod-cankar.si ali na Nasčasopis, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika, s pripisom »Nagradna križanka«. Pet izzrebanih bo prejelo darilni paket, ki ga poklanja **Mlekarna Krepko**.

V primeru, da sem izzreban, dovoljujem da Nasčasopis objavi moje osebne podatke.

PRIMEK IN IME:

TOČEN NASLOV:

TELEFON:

Koronavirus

»Nikoli si nisem mislila, da bo prišel čas, ko me bo med spreedom po gozdu bolj strah, da srečam človeka kot pa medveda.«

Drugi lovec vpraša: »Zakaj ne zaokrožiš na 1000?«

Prvi lovec odgovori: »Zaradi enega pa se ja menda ne bom lagal.«

Denar

»Ti si visoko plačan odvetnik! Mi boš odgovoril na dve vprašanji, če ti dam 500 dolarjev?« »Absolutno! Kaj je drugo vprašanje?«

Hotel

»Gospod, v našem hotelu se boste počutili kot doma.«

»Jaz bi se pa rad počutil kot gost.«

Pomoč

Neki fant kliče lokalno bolnišnico in kriči: »Nekoga morate poslati na pomoč! Moja žena ima popadke!« Bolniška sestra mu reče, naj se umiri in vpraša, če je to njen prvi otrok. On odgovori: »Ne, to je njen mož!«

Monopoli

»Me mlajša sestra vpraša, ali se igrava monopoli. Sem ji rekla ne, imamo prepoved gibanja zunaj občine.«

Pevski koronapodvig

»Sem šla na balkon, da zapojem eno ... Sosedo so me začeli obmetavati z jabolki, krompirjem, jajci ... Jutri bom spet pela, rabim še meso!«

Kdo se pogovarja?

Imam soseda, ki se pogovarja s svojim mačkom, kot bi jo le-ta razumel. Ko sem to povedal svojemu psu, sva skoraj umrla od smeha.

Položnice

»Koliko časa koronavirus preživi na položnicah?« »Jaz jih bom pustil kakšen mesec v karanteni za 'ziher'.«

Zadrega

Kolegica drugi: »Tako so nas ustrašili s tem virusom, da ko grem v restavracijo, v stranišču vrata odpiram s krompirjem, pokrov potegnem z noge, s kolenom potegnem vodo, vrata zapiram z ramo in se vračam k mizi čez celo restavracijo, ko tam opazim, da nisem gor potegnila spodnjic.«

Izolacija

Smeh je pol zdravja, druga polovica pa izolacija.

Lovca

Lovec se hvali: »Ustrelil sem že 999 zajcev!«

Sanje

Zakaj da blondinka sladkor pod svojo blazino? Zato, da sladko sanja.

Prodaja in servis mobilnih aparatov

- ▶ nakup mobilnega aparata (podaljšanje naročniškega razmerja Telekom Slovenije in redna prodaja)
- ▶ zamenjava Lcd zaslona, baterije, ohišij in polnilnih konektorjev
- ▶ ohranitev in prenos podatkov

Sklepanje in urejanje mobilnih/fiksnih naročniških razmerij za Telekom Slovenije

f MEGA PHONE VRHNIKA

meg@phone

DELOVNI ČAS:

Pon-pet od **8.00-19.00**
Sobota od **8.00-13.00**

TC MERCATOR VRHNIKA

Robova cesta 6, T: 01 755 71 61 / M: 041 342 000, mega.phone@siol.net

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

PRIPRAVITE SE NA PRAZNIKE

- okraski
- dekoracije
- adventni venčki
- praznična osvetlitev

ZA MOJSTRE NI POČITKA

- motorne žage
- verige
- sekire
- cepilniki

Vrtni centri Eurogarden

PE Dobrova
Podsmreka 7e,
1356 Dobrova
+386 1 24 25 100

PE Krško
Cesta krških žrtev 147,
8270 Krško
+386 7 49 88 385

Odprti tudi v tem času
Pon - Pet **08:00 - 18:00**
Sob **08:00 - 13:00**

AKCIJSKE CENE
 www.rotar.si